

Ellen G. White
ISUSOVE USPOREDBE

Nakladnik

ADVENTUS d.o.o.
Maruševec 82, 42243 Maruševec
Tel./faks: 042/771-223
e-mail: knjizara@adventus.hr
www.adventus.hr

Izvornik

Christ's Object Lessons
Copyright © by Ellen G. White Publications

Urednik

Dragutin Matak

Prijevod

Milan Šušljic

Kazala

Ivan Đidara

Lektura

Marijan Malašić

Korektura

Ljiljana Đidara, Darko Filčić

Naslovnica

Dejan Ostojić

Prijelom

GENESIS, Zagreb

Tisak

TIPOMAT d.o.o.

Ellen G. White

ISUSOVE USPOREDBE

ADVENTUS
Zagreb, 2003.

Ako nije drukčije naznačeno, svi su biblijski tekstovi navedeni iz prijevoda Kršćanske sadašnjosti.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb

UDK 232.33

WHITE, Ellen Gould

Isusove usporedbe / Ellen G. White ;
[prijevod Milan Šušljić]. – Maruševac :
Adventus, 2003.

Prijevod djela: Christ's object lessons.

ISBN 953-7119-02-5

I. Isus Krist – Biblijska egzegeza

430513055

Predgovor

Krist, Veliki učitelj, veliki dio svojih misli izrekao je dok je sa svojim učenicima šetao brežuljcima i dolinama Palestine ili se odmarao na obalama jezera ili rijeka. U svojim usporedbama povezivao je božansku istinu s običnim zbi- vanjima, s iskustvima pastira, graditelja ili ratara, putnika i kućanica. Poznate pojmove udruživao je s istinski prekras- nim mislima – mislima o Božjoj nježnoj skrbi za nas, o za- hvalnosti koju od nas s pravom očekuje i o našoj dužnosti da se brinemo jedni za druge. Ove pouke o božanskoj mudro- sti i praktičnim, svakidašnjim istinama objavljivao je snaž- no i dojmljivo.

U ovoj knjizi Njegove usporedbe iz života podijeljene su po tematici i razrađene. Knjiga je puna dragulja istine i mnogim će čitateljima pomoći da svestranije upoznaju vri- jednost i značenje onoga čime su okruženi u svojem svaki- dašnjem životu.

Mnoga izdanja ove knjige na izvornom i na mnogim svjet- skim jezicima pokazala su njezinu vrijednost i omiljenost. Nadamo se da će i ovo izdanje, prvo na našem jeziku, poslu- žiti na blagoslov svim čitateljima i na lak i jednostavan na- čin upoznati ih s Kristovim naukom.

Nakladnik

Usporedbe kao način poučavanja

U Kristovom načinu poučavanja uz pomoć usporedbi otkrivamo isto načelo kojim se rukovodio u cijelom svojem poslanju na Zemlji. Da bi nam pomogao upoznati se s Njegovim karakterom i životom, On je uzeo našu narav i boravio među nama. Božansko se objavilo u ljudskome; nevidljiva slava u vidljivom ljudskom obliku. Ljudi su o nepoznatom mogli učiti na temelju poznatoga; nebesko se objavljivalo preko zemaljskoga; Bog se objavio u liku čovjeka. Tako je bilo i u Isusovom načinu poučavanja; nepoznato je bilo oslikano poznatim; božanske istine zemaljskim pojavama s kojima su ljudi bili dobro upoznati. 17

Pismo kaže: "Sve je to Isus govorio narodu u usporedbama i ništa mu nije rekao bez usporedaba, da se ispuni proročka riječ: 'U usporedbama ću progovoriti: otkrit ću sakriveno od postanka svijeta.'" (Matej 13,34.35) Zemaljsko je prikazivano duhovnim; pojave u prirodi i životna iskustva Njegovih slušatelja povezivana su s istinama pisane Riječi. Vođeci ih tako od zemaljskoga kraljevstva u duhovno, Kristove usporedbe postajale su karike u lancu istine koji sjedinjuje čovjeka s Bogom, Zemlju s Nebom. 18

U svojem poučavanju iz prirode Isus je govorio o onome što je sam svojim rukama stvorio, o onome što ima kvalitetu i silu koju mu je On sam darovao. U svojem prvobitnom savršenstvu, sve stvoreno je izražavalo božansku mudrost. Adamu i Evi u njihovom edenskom domu priroda je bila "puna Božje spoznaje", prepuna božanskih pouka. Mudrost je progovarala oku i bila primana u srce jer su ljudi razgovarali s Bogom preko djela koja je On stvorio. Međutim, čim je sveti par prekršio zakon Najvišega, sjaj s Božjega lica napustio je lice prirode. Zemlja je sada pokvarena i uprljana

griehom. Ali i u takvom pomračenom stanju sačuvala je veliki dio prijašnje ljepote. Pouke koje nam pruža nisu izbrisane; kad se pravilno shvati, priroda svjedoči o svojem Stvoritelju.

U Kristovo doba ove su pouke bile zanemarene. Ljudi nisu prepoznavali Boga u Njegovim djelima. Grešnost ljudskog roda bacila je sjenku na čisto lice stvorenoga; i umjesto da prikazuju Boga, Njegova djela postala su prepreka da Ga upoznamo. Ljudi su “se klanjali i iskazivali štovanje stvo-
renju umjesto Stvoritelju”. Tako su i neznabošci “postali is-
prazni u mislima svojim i njihovo je nerazumno srce po-
tamnjelo” (Rimljanima 1,25.21). I u Izraelu je ljudski nauk
uzdizan umjesto Božjeg. Ne samo pojave u prirodi, već i
obredna služba i sama Biblija – što je trebalo objavljivati
Boga – postalo je tako izopačeno da je služilo kao sredstvo
da se Njega prikrije.

19 Krist se trudio da ukloni sve što je prikrivalo istinu. On je došao ukloniti veo koji je grijeh bacio preko lica prirode, iznijeti na svjetlo duhovnu slavu koju su sva stvorena djela morala odražavati. Pouke iz prirode i Biblije On je iznosio u novom svjetlu, pretvarajući ih u novo otkrivenje.

Isus bi ubrao prekrasni ljiljan i stavio ga u ruke djece i mladih; i dok su gledali Njegovo mladalačko lice, osvježeno sunčevom svjetlošću s lica Njegovog Oca, pružio bi im pouku: “Promotrite poljske ljiljane (u jednostavnosti njihove prirodne ljepote) kako rastu! Niti siju, niti žanju. A ja vam kažem da se ni Salomon u svoj raskoši svojoj nije zaodjenuo kao jedan od njih.” Izrekao bi im zatim ljubazno obećanje i dao važnu pouku: “Pa ako tako Bog odijeva poljsku travu koja danas jest, a već se sutra baca u peč, zar neće mnogo radije vas, malovjerni?!”

Ove su riječi u propovijedi na Gori bile upućene i drugima, a ne samo djeci i mladima. Bile su upućene mnoštvu u kojemu je bilo muškaraca i žena opterećenih brigama i nevoljama, nesretnih od razočaranja i tuge. Isus je nastavio: “Ne brinite se tjeskobno i ne govorite: Što ćemo jesti, ili što ćemo piti, ili u što ćemo se obući?! – to sve traže pogani – jer zna Otac vaš nebeski da vam je to sve potrebno.” Ispruživši zatim ruke prema mnoštvu oko sebe, rekao je: “Zato

najprije tražite kraljevstvo Božje i njegovu pravednost, a to će vam se nadodati!" (Matej 6,28-33)

Tako je Isus protumačio poruku koju je sam uputio preko ljiljana i trave u polju. On želi da je i mi čitamo sa svakog ljiljana i sa svake vlati trave. Njegove su riječi pune obećanja i učvršćuju naše povjerenje u Boga.

Tako je široko bilo Isusovo razumijevanje istine, tako sveobuhvatan Njegov nauk, da se koristio svakom mijenom u prirodi da njome oslika istinu. Prizori na kojima je svakoga dana počivalo čovjekovo oko bili su povezivani s ponekom duhovnom istinom, i tako se priroda pojavljivala u usporedbama koje je izgovarao veliki Učitelj.

U ranom dijelu svoje službe Krist se obraćao narodu riječima koje su bile tako jednostavne da su svi Njegovi slušatelji mogli shvatiti istine koje će ih učiniti mudrima za spasenje. Ali u mnogim srcima istina nije mogla pustiti korijen, pa se brzo gubila. "Njima govorim u usporedbama," rekao je On, "zato što gledajući ne vide i slušajući ne čuju i ne razumiju... Jer je odrvenjelo srce ovog naroda; uši mu otvrdnule, oči se zatvorile." (Matej 13,13-15)

Isus ih je želio potaknuti na istraživanje. Pokušavao je pokrenuti bezbrižne, utisnuti im istinu u srce. Poučavanje uz pomoć usporedbi u Njegovo je doba bilo omiljeno, izazivalo je pozornost i poštovanje, ne samo među Židovima, već i među pripadnicima drugih naroda. Zato Isusu nije stajala na raspolaganju neka druga metoda, uspješnija od ove. Njegovi slušatelji mogli su razumjeti Njegove riječi uz uvjet da su željeli upoznati ono što je božansko; On ih je uvijek bio spreman razjasniti iskrenim istraživačima.

Krist je morao objaviti istine koje ljudi nisu bili spremni prihvatiti ili barem razumjeti. Zato ih je i učio uz pomoć usporedbi. Povezujući svoj nauk s prizorima iz života, ljudskog iskustva ili iz prirode, privlačio je njihovu pozornost i utjecao na njihovo srce. Poslije, kad bi promatrali predmete kojima je oslikavao svoje pouke, sjećali su se i riječi božanskog Učitelja. Onima koji su se pokoravali utjecaju Svetoga Duha, značenje Spasiteljevih pouka bivalo je sve jasnije. Tajne su se razjašnjavale, i ono što se teško moglo razumjeti, najednom je postajalo očigledno.

20

21

22

Isus je tražio pristup svakom srcu. Služeći se raznolikim slikama, On je prikazivao istinu ne samo u njezinim različitim oblicima, već se obraćao i različitim slušateljima. Njihovu pozornost privlačio je slikama i usporedbama iz njihovog svakidašnjeg života. Nikomu tko bi slušao Spasitelja nije se činilo da je zanemaren ili zaboravljen. Najskromniji i najgrešnji u Njegovom je nauku prepoznavao glas koji mu se obraćao s mnogo nježnosti i suosjećanja.

Postojao je i drugi razlog zašto je Isus poučavao uz pomoć usporedbi. U mnoštvu koje se okupljalo oko Njega bilo je svećenika i rabina, književnika i starješina, herodovaca i upravitelja, licemjernih, častoljubivih ljudi koji su voljeli svijet i koji su jedva čekali da nađu neku optužbu protiv Njega. Njihove uhode pratile su Ga svakodnevno kako bi Ga uhvatile u riječi, osudile i tako zauvijek ušutkale Onoga koji je, činilo se, cijeli svijet povukao za sobom. Spasitelj je znao karakter ovih ljudi pa je istinu tako iznosio da nisu mogli pronaći razlog koji bi im omogućio da Njegov slučaj iznesu pred Veliko vijeće. U svojim usporedbama korio je licemjerje i pokvarena djela onih koji su zauzimali visoke položaje i simboličkim jezikom izražavao tako oštru istinu da oni ne bi ni htjeli slušati Njegove riječi, već bi se potrudili brzo učiniti kraj Njegovoj službi da je otvoreno izgovarao svoje optužbe. Ali iako je izbjegavao uhode, istinu je iznosio tako jasno da se zabluda sama razotkrivala i da su ljudi iskrena srca mogli izvući korist iz Njegovih pouka. Djelima Božjeg

*****

“Njima govorim u usporedbama, zato što gledajući ne vide i slušajući ne čuju i ne razumiju. Na njima se ispunjava proročanstvo Izaije proroka: ‘Ušima ćete slušati, a nećete razumjeti; očima ćete gledati, a nećete vidjeti. Jer je odrvenjelo srce ovog naroda; uši mu otvrdnule, oči se zatvorile – da očima jednom ne vidi, da ušima ne čuje i srcem ne razumije, pa da se ne obrati i da ga ne ozdravim.’” (Matej 13,13-15)

*****

stvaranja uzdizao je božansku mudrost i Njegovu beskrajnu dobrotu. Putem prirode i životnih iskustava učio je ljude o Bogu. "Uistinu, njegova se nevidljiva svojstva, njegova vječna moć i božanstvo, promatrana po njihovim djelima, opažaju od postanka svijeta. Tako nemaju isprike." (Rimljanima 1,20)

Spasiteljev način poučavanja uz pomoć usporedbi pokazuje kako izgleda istinsko "više obrazovanje". Krist je ljudima mogao objaviti najdublje znanstvene istine. Mogao im je razjasniti tajne u koje bi mogli prodrijeti tek nakon mnogo stoljeća truda i proučavanja. Mogao im je dati prijedloge iz područja znanosti kojima bi hranio njihove misli i poticao njihovu pronalazačku gorljivost sve do svršetka vremena. Ali to nije činio! Nije izrekao nijednu riječ kojom bi zadovoljio radoznalost ili ljudsku častoljubivu želju da se popne do svjetovne veličine. Svojim svekolikim poučavanjem Krist je ljudski um dovodio u dodir s Beskrajnim umom. Nije upućivao ljude da proučavaju ljudske teorije o Bogu, Njegovoj Riječi ili Njegovim djelima. Pozivao ih je da promatraju Boga onako kako se objavio u svojim djelima, u svojoj Riječi i preko svoje promisli.

23

Krist se nije bavio teško razumljivim teorijama, već onim što je bitno za razvitak karaktera, onim što će povećati čovjekovu sposobnost da upozna Boga i da čini dobro. Govorio je ljudima o istinama kojima oblikuju ponašanje u životu i koje su povezane s vječnošću.

Sam Krist je odgajao Izrael. Govoreći o Gospodnjim zapovijedima i uredbama, rekao je: "Napominji ih svojim sinovima. Govori im o njima kad sjediš u svojoj kući i kad ideš putem; kad lijegaš i kad ustaješ. Priveži ih na svoju ruku za znak, i neka ti budu kao zapis među očima! Ispiši ih na do vratnicima kuće svoje i na vratima svojim!" (Ponovljeni zakon 6,7-9) Svojim naukom Isus je pokazao kako se ova zapovijed može ispuniti – kako se zakoni i načela Božjeg kraljevstva mogu tako prikazati da pokažu svu svoju ljepotu i vrijednost. Kad je Gospodin podučavao Izraelce da budu Njegovi posebni predstavnici, dao im je domove na brežuljcima i u dolinama. U svojem osobnom životu i vjerskoj službi dolazili su u stalni dodir s prirodom i s Božjom riječju. Tako je i Krist učio svoje učenike kraj jezera, na padina-

24

ma brežuljaka, u poljima i šumarcima, na mjestima na kojima se mogu vidjeti prirodne pojave kojima je oslikavao svoj nauk. I dok su učili od Njega, primjenjivali su stečeno znanje pomažući Mu u Njegovom radu.

Tako se i mi trebamo upoznavati sa Stvoriteljem preko djela stvaranja. Knjiga prirode je veliki udžbenik kojim se, zajedno s Biblijom, moramo služiti prikazujući drugima Njegov karakter i vraćajući izgubljene ovce u Božji tor. Dok tako budemo proučavali Božja djela, Sveti Duh će osvjedočavati naš um. To neće biti osvjedočenje koje se stječe logičkim razmišljanjem, već ćemo, ukoliko naš um nije postao previše pomračen da upozna Boga, oko previše mutno da ga vidi, a uho preslabo da čuje Njegov glas, shvatiti njihovo dublje značenje i uzvišene, duhovne istine pisane Riječi utisnut će se u naše srce.

Ove pouke, izvučene neposredno iz prirode, odlikuju se jednostavnošću i neporočnošću i upravo zato su neizrecivo dragocjene. Svima su potrebne pouke koje dolaze iz ovog izvora. Već sama ljepota prirode odvraća dušu daleko od grijeha i svjetovnih čari i približava je neporočnosti, miru i Bogu. Misli učenika vrlo su često preokupirane ljudskim teorijama i nagađanjima koja se lažno nazivaju znanostima i filozofijom. Upravo zato oni moraju uspostaviti tijesnu vezu s prirodom. Neka shvate da djela stvaranja i kršćanstvo slave istog Boga. Neka nauče da se duhovno i prirodno nalazi u savršenom međusobnom skladu. Neka sve što njihove oči vide i ruke opipaju iskoriste kao pouku prilikom izgradnje karaktera. Tako će ojačati svoje umne snage, karakter će se razviti i cijeli život oplemeniti.

Poučavajući uz pomoć usporedbi i uzdižući svetost sultane, Krist je imao isti cilj. Bog je ljudima dao ovu uspomenu na svoju stvaralačku moć da bi Njega prepoznali u djelima Njegovih ruku. Dan odmora poziva ih da u djelima stvaranja otkrivaju Stvoriteljevu slavu. I upravo zato što je želio da i mi to činimo, Isus je svoje dragocjene pouke povezivao s ljepotom djela prirode. Tijekom svetog dana odmora, više nego ijednog drugog dana, trebamo proučavati poruke koje nam je Bog zapisao u prirodi. Spasiteljeve usporedbe trebamo proučavati tamo gdje ih je On izgovarao, u poljima i šumarcima, pod otvorenim nebom, okruženi cvi-

ječem i travom. Kad se približimo samoj prirodi, Kristova prisutnost postat će nam stvarna i On će našem srcu progovoriti o svojoj ljubavi i miru.

Međutim, Krist svoj nauk nije povezivao samo s danom odmora, već i s radnim tjednom. On je svoje mudre savjete upućivao i onima koji idu za plugom i bacaju sjeme. On je želio da u oranju i sijanju, kopanju i prikupljanju plodova vidimo sliku Njegovog djela dobročinstva u srcu. Isto tako, u svakoj grani korisnog rada i u svakoj životnoj vezi On želi da nalazimo pouke o božanskoj istini. Tada naš svakidašnji rad neće više zaokupljati svu našu pozornost niti će nas navoditi da zaboravimo Boga; on će nas neprestano podsjećati na našeg Stvoritelja i Otkupitelja. Misao o Bogu provlačit će se kao zlatna nit kroz sve naše svakodnevne brige i poslove. Za nas će slava s Njegovog lica ponovo počivati na licu prirode. Stalno ćemo učiti nove pouke o nebeskoj istini i postajati sve sličniji Njegovom neporočnom liku. Tako ćemo stalno učiti o Gospodinu i ostati s Bogom u životnom pozivu na koji nas je pozvao. (Izaija 54,13; 1. Korinćanima 7,24).

“Iziđe sijač da sije”

*Ovo se poglavlje temelji na Mateju 13,1-9.18-23;
Marku 4,1-20 i Luki 8,4-15.*

Sijač i sjeme

33 Usporedbom o sijaču Krist je oslikao nebesko kraljevstvo i djelo koje veliki Sijač obavlja za svoj narod. Kao i sijač u polju, On je došao posijati nebesko zrnje istine. I samo Njegovo poučavanje uz pomoć usporedbi bilo je sjeme kojim su sijane najdragocjenije istine Njegove milosti. Zbog svoje jednostavnosti, usporedba o sijaču nije bila dovoljno cijenjena. Od prirodnog sjemena koje se baca u zemlju Krist je želio naše misli usmjeriti prema sjemenu Evandelja koje, kad se posije, navodi ljude da se vrate Bogu i da Mu postanu vjerni. Ovu usporedbu o malom sjemenu ispričao je sam Vladar Neba, a isti zakoni koji upravljaju sijananjem zemaljskog sjemena upravljaju i sijananjem sjemena istine.

Na obalama Galilejskog jezera okupilo se mnoštvo da vidi i čuje Isusa – željno mnoštvo, puno iščekivanja. I bolesnici su bili tu, ležali su na svojim prostirkama očekujući
34 da svoje nevolje podastru Njemu. Krist je imao od Boga dano pravo da uklanja muke grešnog roda i On je zato sada liječio bolesti i širio oko sebe život, zdravlje i mir.

Kako je mnoštvo i dalje pristizalo, ljudi su se počeli gurati oko Krista i uskoro više nije bilo mjesta da ih primi. I tada, dogovorivši se s ribarima, ušao je u ribarski čamac koji je čekao da Ga odveze preko jezera, naredio učenicima da ga odmaknu malo od obale i počeo govoriti mnoštvu na obali.

Uzdruž jezera pružala se prekrasna Genezaretska ravnica, a iza nje su se uzdizali brežuljci. I na padinama brežu-

ljaka i u ravnici marljivo su radili sijači i žeteoci, jedni bacajući sjeme, a drugi prikupljajući ranu ljetinu. Gledajući taj prizor, Krist je rekao:

“Iziđe sijač da sije. Dok je sijao, neko zrno pade kraj puta i dodoše ptice te ga pozobaše. Neko pade na kamenito tlo, na plitku zemlju. Brzo izniknu jer ne imaše duboke zemlje. Ali kad iziđe sunce, uvenu od žege, i jer ne imaše korijena, posahnu. Neko, opet, pade u trnje, i trnje uzraste te ga uguši. Neko, napokon, pade na dobru zemlju i donese rod: jedno stostruk, drugo šezdeseterostruk, treće trideseterostruk.”

Ljudi Kristovog vremena nisu razumjeli Njegovo poslanje. Način Njegovog dolaska nije bio u skladu s njihovim očekivanjima. Na Isusu kao Gospodinu temeljio se cijeli židovski vjerski sustav. Njegove uzvišene službe odredio je sam Bog. Trebale su objaviti narodu da će se u određeno vrijeme pojaviti Onaj na koga su sve te službe ukazivale. Ali Židovi su uzdizali običaje i obrede gubeći iz vida njihovu svrhu. Ljudske predaje, izreke i uredbe sprečavale su ih u prihvaćanju pouka koje im je Bog želio prenijeti. Te izreke i predaje postale su prepreka da razumiju i provedu u život načela prave vjere. A kad se Isus Krist pojavio, oni u Njemu nisu prepoznali ispunjenje svih svojih nada i simbola koji su upućivali na Njega. Odbacili su Izvor i držali se svojih beskorisnih simbola i obreda. Božji Sin je došao, a oni su i dalje tražili znak Njegova dolaska. Na poruku “Obratite se... jer je blizu kraljevstvo nebesko!” oni su odgovali zahtijevajući čudo (Matej 3,2). Kristovo Evanđelje postalo im je kamen spoticanja zato što su zahtijevali znakove umjesto Spasitelja. Očekivali su da Mesija dokaže svoju vlast moćnim osvajačkim djelima i uspostavi svoje kraljevstvo osvajajući zemaljska kraljevstva. Na ova očekivanja Spasitelj je odgovorio usporedbom o sijaču. Kraljevstvo nebesko trebalo je pobijediti ne silom oružja, ne nasilnim nametanjem, već usađivanjem novog načela u ljudska srca.

“Sijač dobrog sjemena jest Sin Čovječji.” (Matej 13,37) Krist nije došao kao kralj, već kao sijač; ne da obori kraljevstva, već da posije sjeme; ne da ukaže svojim sljedbenicima na zemaljske pobjede i nacionalnu veličinu, već na žetvu

koja se mora prikupiti nakon strpljivog napora, uz mnogo gubitaka i razočaranja.

Farizeji su shvatili značenje Kristove usporedbe, ali im njezina poruka nije bila po volji. Zato su se pravili da je ne razumiju. Za mnoštvo ova je poruka bila čudna i tajanstvena, a riječi novoga učitelja tako su neobično dirnule njihova srca i gorko razočarale njihova očekivanja. Ni sami učenici nisu razumjeli usporedbu, ali su se ipak zainteresirali za njezino značenje. Pristupili su Isusu i zatražili objašnjenje.

36 Upravo je tu želju Isus htio razbuditi u njihovom srcu da bi im mogao dati određenije upute. Objasnio im je usporedbu, kao što bi to učinio svima koji Ga traže iskrena srca. Oni koji Božju riječ proučavaju sa željom da Sveti Duh prosvijetli njihova srca, neće ostati u tami o značenju Riječi. Krist je obećao: "Ako tko htjedne vršiti volju njegovu, znat će da li je moja nauka od Boga ili ja govorim sam od sebe." (Ivan 7,17) Svi koji dolaze Kristu da steknu jasniju spoznaju istine, primit će je. On će im otkriti tajne nebeskog kraljevstva; te tajne razumjet će srce koje čezne da upozna istinu. Nebesko svjetlo obasjat će hram srca i otkrit će se i drugima kao blistavi sjaj svjetiljke na tamnome mjestu.

"Izide sijač da sije." (Matej 13,3) Na Istoku je vladala velika nesigurnost i tako velika opasnost od nasilja da su ljudi pretežno boravili u utvrđenim gradovima, odakle su ratari svakoga dana odlazili da obave svoje poslove izvan zidina. Tako je i Krist, nebeski Sijač, izišao da sije. Ostavio je svoj sigurni i mirni dom, odrekao se slave koju je uživao kod Oca prije nego što je svijet stvoren, napustio je svoj položaj na prijestolju svemira. Izišao je kao napaćeni i iskušavani čovjek, izišao je u samoću da sije sa suzama, da sjeme života izgubljenom svijetu navodnjava svojom krvlju.

I Njegovi sluge na sličan način moraju izlaziti da siju. Kad je bio pozvan da postane sijač sjemena istine, Abraham je dobio nalog: "Idi iz zemlje svoje, iz zavičaja i doma očinskog u krajeve koje ću ti pokazati." (Postanak 12,1) "Ode, iako nije znao kamo ide." (Hebrejima 11,8) Tako je apostolu Pavlu koji se molio u Hramu u Jeruzalemu došla vijest od Boga: "Idi, jer ću te poslati daleko, k poganima!" (Djela 22,21)

Tako i oni koji su pozvani da se sjedine s Kristom moraju ostaviti sve da bi Ga mogli slijediti. Stara druženja moraju se prekinuti, životni planovi odbaciti, zemaljske nade zaboraviti. Sjeme će se morati sijati u trudu, u suzama, u samoći i uz mnogo žrtava. 37

“Sijač sije riječ.” (Marko 4,14) Krist je došao da u svijet posije istinu. Još od pada čovjeka u grijeh Sotona sije sjeme zablude. Upravo je uz pomoć laži u početku i zadobio vlast nad čovjekom i na isti način se sve dosad trudi da obori Božje kraljevstvo na Zemlji i da dovede čovjeka pod svoju upravu. Kao Sijač iz uzvišenijeg svijeta, Krist je došao posijati sjeme istine. On koji je stajao u Božjem savjetu, koji je boravio u svetinji nad svetinjama Svevišnjega, mogao je ljudima donijeti čista načela istine. Još od pada čovjeka u grijeh On je svijetu objavljivao istinu. Preko Njega je neraspadljivo sjeme, riječ “živoga i vječnog Boga” (1. Petrova 1,23) bila objavljena ljudima. I u onom prvom obećanju koje je izgovoreno našem grešnom rodu u Edenu, Krist je sijao sjeme Evandelja. Ali upravo se na Njegovu osobnu službu među ljudima i na djelo koje je tako uspostavio posebno odnosi ova usporedba o sijaču. 38

Božja riječ je sjeme. Svako sjeme sadrži u sebi načelo klijanja. U njemu je sakriven život biljke. I u Božjoj riječi je život. Krist kaže: “Riječi koje sam vam ja rekao jesu duh i život.” (Ivan 6,63) “Tko sluša moju riječ i vjeruje onomu koji me posla, ima vječni život.” (Ivan 5,24) U svakoj zapovijedi i u svakom obećanju Božje riječi je istinski život od Boga, sila kojom se zapovijed može izvršiti i obećanje ispuniti. Onaj tko vjerom prima Riječ prima i istinski život i karakter samoga Boga.

Svako sjeme donosi rod po svojoj vrsti. Posij sjeme u povoljnim okolnostima i ono će se razviti u biljku. Primi vjerom u svoju dušu neraspadljivo sjeme Riječi i ono će oblikovati karakter i život po ugledu na karakter i život samoga Boga.

Učitelji u Izraelu nisu sijali sjeme Božje riječi. Krist se kao učitelj istine ponašao potpuno suprotno rabinima svojeg vremena. Oni su se bavili predajama, ljudskim teorijama i nagađanjima. Često su ono što je čovjek učio ili napisao o Riječi stavljali umjesto same Riječi. Njihovo naučava- 39

nje nije imalo snage da oživi dušu. Tema Kristovog nauka i propovijedanja bila je Božja riječ. On je sumnjičavcima uvijek odgovarao: "Pisano je!" "Što kaže Pismo?" "Kako čitaš?" U svakoj prilici, kad bi prijatelj ili neprijatelj pokazao zanimanje, On bi sijao sjeme Riječi. On koji je sam Put, Istina i Život, koji je sam živa Riječ, ukazuje na Pisma govoreći: "Upravo ona svjedoče za mene." I počevši od "Mojsija te, slijedeći sve proroke," protumačio je svojim učenicima "što se na njega odnosilo u svim Pismima". (Ivan 5,39; Luka 24,27)

Kristovi sluge trebaju obaviti isto djelo. U naše vrijeme, kao i u stara vremena, životodavne istine Božje riječi zamijenjene su ljudskim teorijama i nagađanjima. Mnogi takozvani propovjednici Evandjelja ne prihvaćaju cijelu Bibliju kao nadahnutu Riječ. Jedan mudrac odbacuje jedan njezin dio, drugi sumnja u drugi dio. Oni svoje sudove stavljaju iznad Riječi; i Pismo koje propovijedaju oslanja se na njihov autoritet. Njegova božanska autentičnost je uništena. I tako se sjeme nevjere sije na sve strane; jer ljudi postaju zburnjeni i ne znaju što da vjeruju. Postoje mnoga vjerovanja kojima se um nema pravo baviti. U Kristovo vrijeme rabini su mnoge dijelove Pisma obavijali usiljenim, tajanstvenim mislima. Budući da je jasan nauk Božje riječi osuđivao njihove običaje, oni su nastojali potkopati njegovu snagu. Isto se to čini i danas. Božjoj riječi pridaje se tajanstveno i prikriveno značenje da bi se opravdalo kršenje Božjeg zakona. Krist je osudio takve običaje svojeg vremena. On je govorio da Božju riječ trebaju svi razumjeti. On je tvrdio da Pismo ima neoporecivi autoritet i mi moramo činiti to isto. Biblija se mora prikazivati kao Riječ beskrajnoga Boga, kao rješenje svih sukoba i temelj svake vjere.

40

Bibliji je bila oduzeta njezina snaga i posljedice se vide u gubljenju snage duhovnog života. Danas u propovijedima s mnogih propovjedaonica nema one božanske sile koja budi savjest i donosi život duši. Slušatelji ne mogu reći: "Zar nije srce gorjelo u nama dok nam je putem govorio i tumačio Pisma!" (Luka 24,32) Ima mnogo onih koji traže živoga Boga, koji čeznu za Njegovom božanskom prisutnošću. Filozofske teorije ili učene rasprave, ma koliko bile blistave, ne mogu zadovoljiti srce. Ljudske tvrdnje i pronalasci nemaju nikakve vrijednosti. Neka Božja riječ progovori čovjeku! Neka

oni koji su slušali samo predaje, ljudske teorije i izreke čuju glas Onoga čija Riječ može obnoviti dušu za vječni život!

Kristova omiljena tema bila je očinska nježnost i preobilno Božje milosrđe; On se posebno zadržavao na Njegovom karakteru i Njegovom Zakonu; a sebe je ljudima predstavljao kao Put, Istinu i Život. Neka to budu teme kojima će se baviti i Kristovi propovjednici! Objavljujte istinu kakva je u Isusu! Razjasnite zahtjeve Zakona i Evandjelja! Govorite ljudima o Kristovom životu samoodricanja i žrtve; o Njegovom poniženju i smrti, o Njegovom uskrsnuću i uznesenju; o Njegovom posredovanju za njih u Božjim dvorima, o Njegovom obećanju: “Vratit ću se da vas uzmem k sebi i da vi budete gdje sam ja.” (Ivan 14,3)

Umjesto da raspravljate o pogrešnim teorijama, ili da se pokušavate boriti s protivnicima Evandjelja, slijedite Kristov primjer. Učinite da nove istine iz Božje riznice prodru u život. “Propovijedaj riječ.” “Sijte pokraj svake vode!” “Bilo da im je zgodno, bilo nezgodno.” “U koga je riječ moja, neka po istini objavljuje riječ moju! Što je zajedničko slami i žitu?” “Svaka je riječ Božja prokušana... Ne dodaji ništa njegovim riječima, da te ne prekori i ne smatra lažljivim.” (2. Timoteju 4,2; Izaija 32,20; Jeremija 23,28; Izreke 30,5,6)

“Sijač sije riječ.” Ovdje je objavljeno veliko načelo koje treba prožimati cjelokupno odgojno djelo. “Sjeme je riječ Božja.” Međutim, u mnogim školama našeg vremena Božja riječ je potisnuta u stranu. Um zaokupljaju drugi predmeti. Proučavanje autora koji sami ne vjeruju zauzima važno mjesto u odgojnom sustavu. Skeptični stavovi utkani su u gradivo koje se nalazi u školskim knjigama. Znanstvena istraživanja zavode s pravog puta jer se njihova otkrića pogrešno tumače i izopačuju. Božja riječ uspoređuje se s navodnim znanstvenim učenjima i prikazuje kao nesigurna i nedostojna povjerenja. I tako se u misli mladih sije sjeme sumnje koje će proklijati u vrijeme kušnji. Kad se izgubi vjera u Božju riječ, duša nema vodiča, nema sigurnosti. Mladi se usmjeravaju na putove koji ih vode daleko od Boga i vječnog života.

Ovom se uzroku u velikoj mjeri može pripisati široko rasprostranjeno bezakonje našeg današnjeg svijeta. Kad se Božja riječ potisne, odbacuje se i njezina sila da obuzda zle

strasti neobraćenog srca. Ljudi siju u tijelo i od tijela žanju pokvarenost.

I tu se krije veliki uzrok umne slabosti i nesposobnosti. Kad se odvrti od Božje riječi i počne hraniti spisima nenadahnutih ljudi, um zaostaje u razvoju i postaje nesposoban. Gubi dodir s dubokim i sveobuhvatnim načelima vječne istine. Ograničava se na razumijevanje stvari s kojima je upoznat i u toj zaokupljenosti onim što je prolazno slabi, njegova snaga se smanjuje i nakon nekog vremena postaje nesposoban da se razvija.

42 Sve to spada u pogrešno obrazovanje. Svaki učitelj mora nastojati um mladih usmjeriti prema veličanstvenim istinama nadahnute Riječi. Takvo obrazovanje je bitno za ovaj život i za život koji će doći.

I neka nitko ne misli da će se tako onemogućiti izučavanje znanosti ili izazvati snižavanje odgojno-obrazovnih mjera. Znanje o Bogu je visoko kao nebo i široko kao svemir. Ništa tako ne oplemenjuje niti oživljava kao proučavanje velikih tema koje se bave našim vječnim životom. Neka se mladi trude da shvate ove od Boga dane istine i njihov će se um pri tom naporu širiti i jačati. To će svakom učeniku koji je vršitelj Riječi otvoriti široka područja razmišljanja i osigurati mu bogatstvo znanja koje nikad neće propasti.

43 Obrazovanje koje se steže proučavanjem Biblije jest praktično poznavanje plana spasenja. Takvo će obrazovanje obnoviti božanski lik u duši čovjeka. Ono će učvrstiti i ojačati um u borbi protiv kušnji i osposobiti učenika da postane Kristov suradnik u Njegovom djelu donošenja blagoslova svijetu. Ono će ga učiniti pripadnikom nebeske obitelji i pripraviti da sudjeluje u baštini svetih u svjetlu.

Ali učitelj svete istine može dijeliti samo ono što je sam svojim iskustvom stekao. "Sijač sije svoje sjeme." Isus je objavljivao istinu zato što je sam bio istina. Njegove misli, Njegov karakter, Njegovo životno iskustvo, sve je to bilo utjelovljeno u Njegovom nauku. Tako je i s Njegovim slugama; oni koji propovijedaju Riječ moraju je upoznati preko svojeg osobnog iskustva. Oni moraju znati što znači kad im Krist postane mudrost i pravednost, posvećenje i otkupljenje. Objavljujući Božju riječ drugima, ne smiju si dopustiti da je izgovaraju nesigurno ili sa sumnjom. Trebaju reći zajedno s apo-

stolom Petrom: “Uistinu, nismo vam navijestili moć i dolazak našega Gospodina Isusa Krista držeći se lukavo izmišljene bajke, nego jer smo bili očevici njegova (božanskog) veličanstva.” (2. Petrova 1,16) Svaki Kristov propovjednik i svaki učitelj treba reći zajedno s ljubljenim Ivanom: “Da, Život se očitovao, mi smo ga vidjeli i svjedočimo za nj, i navješćujemo vam Život vječni, koji bijaše kod Oca i koji se nama očitovao.” (1. Ivanova 1,2)

Kraj puta

Usporedba o sijaču najviše se bavi utjecajem koji na rast sjemena ima tlo na koje je bilo bačeno. Ovom usporedbom Krist zapravo govori svojim slušateljima: Nije korisno za vas da se ponašate kao kritičari mojeg djela niti da se prepuštate razočaranju zato što ono nije zadovoljilo vaše zamisli! Za vas je najvažnije da odgovorite na pitanje: Kako se odnosite prema mojoj poruci? Vaša vječna sudbina zavisi od toga hoćete li je prihvatiti ili odbiti.

44

Govoreći o sjemenu koje je palo kraj puta, On je rekao: “Svakomu tko čuje riječ o Kraljevstvu a ne razumije, dolazi Zli te mu otima što mu je u srcu posijano. To je onaj koji je posijan ‘kraj puta’.”

Sjeme posijano kraj puta prikazuje Božju riječ koja pada na srca nepažljivih slušatelja. Kao ugaženi put, utaban nogama ljudi i životinja, takvo je srce koje služi kao prometnica trgovini ovoga svijeta, njegovim uživanjima i grijesima. Zaokupljena sebičnim ciljevima i grešnim uživanjima, duša je “otvrdnula zavodljivošću grijeha” (Hebrejima 3,13). Njezine su duhovne sposobnosti paralizirane. Ljudi čuju Riječ, ali je ne razumiju. Ne shvaćaju da se ona odnosi na njih. Nisu svjesni svojih potreba ni opasnosti koja im prijeti. Ne opažaju Kristovu ljubav; prolaze pokraj poruke Njegovog milosrđa kao pokraj nečega što se ne odnosi na njih.

Kao što su ptice brze da pozoblju sjeme koje leži kraj puta, tako je i Sotona spreman da iz duše ukrade sjeme božanske istine. On se boji da će Božja riječ probuditi bezbrižne i utjecati na otvrdnula srca. Sotona i njegovi anđeli dolaze na skupove na kojima se propovijeda Evandelje. Dok

se nebeski anđeli trude da Božjom riječju utječu na srca, neprijatelj nastoji poništiti njezin utjecaj. S upornošću koja se može usporediti jedino s njegovom zlobom, pokušava onemogućiti djelovanje Božjega Duha. Dok Krist privlači dušu svojom ljubavlju, Sotona pokušava pozornost onih koji su pokrenuti da traže Spasitelja odvratiti od Njega. On zaokuplja um svjetovnim planovima. On budi kriticizam ili unosi sumnje i nevjerovanje. Govornikov izbor riječi ili način govora možda ne odgovaraju slušateljima i oni se zadržavaju na ovim manama. I tako istina, koja im je potrebna i koju im je Bog milostivo poslao, ne ostavlja nikakav trajan dojam.

Sotona ima mnogo pomagača. Mnogi koji tvrde da su kršćani pomažu kušaču da ukrade sjeme istine iz srca drugih ljudi. Mnogi koji slušaju propovijedanje Božje riječi, kod kuće se bave njezinim kritiziranjem. Oni ocjenjuju propovijedi kao što bi ocjenjivali riječi nekog predavača ili političara. Vijest koju bi morali smatrati Božjom porukom, upućenom sebi, razmatraju uz neozbiljne ili podrugljive komentare. Opširno raspravljaju o propovjednikovom karakteru, njegovim pobudama i postupcima; o ponašanju drugih vjernika u crkvi. Izriču oštre sudove, učestalo ogovaraju i opadaju, i to sve pred neobraćenima. Često ovakve riječi izgovaraju roditelji u prisutnosti svoje djece. Na taj način ruše ugled Božjih vjesnika i poštovanje njihovih poruka. Mnogi tako uče olako pristupati i samoj Božjoj riječi.

I zato se u domovima mnogih takozvanih kršćana mlađi pripremaju da postanu nevjernici. Roditelji se pitaju zašto se njihova djeca tako malo zanimaju za Evanđelje, zašto su tako spremna sumnjati u istine Biblije. Čude se zašto moralni i vjerski sadržaji tako malo utječu na njih. Nisu svjesni da su svojim primjerom otvrdnuli srca svoje djece. Dobro sjeme nije našlo mjesta da pusti korijen i Sotona ga je odnio.

Na kamenitom tlu

“A posijan na ‘kamenito tlo’ jest onaj koji riječ čuje i veselo je prima, ali, kako nema u sebi korijena, nestalan je:

kada dođe nevolja ili progonstvo zbog riječi, odmah podlegne.”

Sjeme posijano na kamenitom tlu pada na tanak sloj zemlje. Biljka iznikne brzo, ali korijen ne može prodrijeti kroz stijenu do hrane i tako omogućiti njezin rast, pa ubrzo propada. Mnogi među onima koji ispovijedaju vjeru spadaju među ovakve slušatelje. Kao stijena koja leži ispod tankog sloja zemlje, tako se i sebičnost njihovog neobraćenog srca krije ispod tla njihovih dobrih želja i težnji. Nisu još svladali ljubav prema sebi. Nisu još uvidjeli krajnju snagu grijeha i njihovo se srce nije ponizilo, svjesno svoje krivnje. Ova vrsta ljudi lako se da osvjedočiti, oni postaju sjajni obraćenici, ali je njihova vjera površna.

Ipak, ljudi ne otpadaju zato što su smjesta prihvatili Riječ ili zato što joj se raduju. Čim je Matej začuo Spasiteljjev poziv, smjesta je ustao, ostavio sve i pošao za Njim. Čim božanska Riječ dođe do našeg srca, Bog želi da je prihvatimo, i očekuje se da je prihvatimo radosno! “Kažem vam, tako će biti veće veselje na nebu zbog jednog grešnika koji se obrati...” (Luka 15,7) I doista je radosna duša koja je povjerovala u Krista. Međutim, oni koji su u ovoj usporedbi opisani kao ljudi koji su smjesta prihvatili Riječ, nisu proračunali njezinu cijenu. Nisu razmatrali što Božja riječ zahtijeva od njih. Oni se nisu suočili sa svim svojim životnim navikama niti su se potpuno pokorili njezinoj vlasti.

Korijen biljke prodire duboko u zemlju i skriven od pogleda održava njezin život. Tako je i s kršćaninom; nevidljivim sjedinjavanjem duše s Kristom, putem vjere, održava se njegov duhovni život. Međutim, slušatelji, uspoređeni s kamenitim tлом, oslanjaju se na sebe umjesto na Krista. Oni se uzdaju u svoja dobra djela i dobre pobude i u svoju ljudsku pravednost. Nisu jaki u Gospodinu i u sili Njegove snage. Takvi ljudi “nemaju u sebi korijena” jer nisu povezani s Kristom.

Vrelo ljetno Sunce, koje jača i hrani otporno zrno, uništava ono koje nema duboko korijenje. I tako se onaj “koji nema u sebi korijena” drži neko vrijeme, ali “kada dođe nevolja ili progonstvo zbog riječi, odmah podlegne”. Mnogi primaju Evandjelje da bi izbjegli patnje, umjesto da se oslobode grijeha. Raduju se neko vrijeme jer se nadaju da će ih

vjera osloboditi teškoća i nevolja. Dok njihov život glatko teče, možda izgledaju kao dosljedni kršćani. Ali padaju na vrućem ispitu kušnji. Nisu sposobni podnijeti ukor radi Krista. Kad im Božja riječ ukaže na neki omiljeni grijeh, kada zahtijeva samoodricanje ili žrtvu, oni se osjećaju uvrijeđeni. Čini im se da će ih stajati prevelikih napora da učine korjenitu promjenu u svojem životu. Gledaju na sadašnje neugodnosti i nevolje i zaboravljaju vječne stvarnosti. Slično učenicima koji su napustili Isusa, i oni su spremni reći: “Tvrd je ovo govor! Tko ga može slušati?” (Ivan 6,60)

Ima mnogo onih koji tvrde da služe Bogu iako nemaju nikakvog praktičnog znanja o Njemu. Njihova želja da ispunjavaju Njegovu volju utemeljena je na njihovim vlastitim sklonostima, a ne na dubokom osvjedochenju Svetoga Duha. Njihovo ponašanje nije dovedeno u sklad s Božjim zakonom. Oni govore da prihvaćaju Krista kao svojeg Spasitelja, ali ne vjeruju da će im On dati snage da svladaju svoje grijehe. Nisu uspostavili osobni odnos sa živim Spasiteljem pa i njihov karakter pokazuje nedostatke, naslijeđene i stečene.

Jedno je u općim crtama prihvatiti djelovanje Svetoga Duha, a sasvim je nešto drugo prihvatiti Ga kao Onoga koji ukorava i poziva na pokajanje. Mnogi osjećaju da su se udaljili od Boga, shvaćaju da robuju sebičnosti i grijehu; ulažu napore da se poprave, ali ne razapinju sebe. Oni se ne predaju potpuno u Kristove ruke niti traže božansku snagu da tvore Njegovu volju. Nisu se voljni oblikovati po ugledu na Boga. Na neki uopćeni način priznaju svoje nedostatke, ali ne odbacuju svoje poznate grijehe. I sa svakim grešnim postupkom njihova stara sebična narav postaje sve snažnija.

Jedina nada ovih ljudi jest da priznaju da se i na njih s pravom odnose Kristove riječi upućene Nikodemu: “Ne čudi se što ti rekoh: treba da se odozgo rodite!” “Zaista, zaista, kažem ti, tko se odozgo ne rodi, taj ne može vidjeti kraljevstva Božjega.” (Ivan 3,7.3)

Istinska svetost je potpuna predanost u služenju Bogu. To je uvjet za istinsko kršćansko življenje. Krist zahtijeva neograničeno posvećenje, osobnu službu. On traži srce, um, dušu, snagu. Sebičnost se ne smije gajiti. Onaj tko živi sebi, nije kršćanin.

Ljubav mora biti načelo djelovanja. Ljubav je temeljno načelo Božje vladavine na Nebu i na Zemlji i mora postati i temelj kršćanskog karaktera. Jedino to kršćanina može učiniti i održati nepokolebljivim. Jedino to ga može osposobiti da se odupre nevoljama i kušnjama.

Ljubav će se pokazati žrtvovanjem. Plan otkupljenja bio je utemeljen na žrtvi – na žrtvi tako širokoj, dubokoj i visokoj da je postala nemjerljiva. Krist je sve dao za nas i oni koji Ga prihvaćaju bit će spremni da za svojeg Otkupitelja sve žrtvuju. Prije svega ostaloga oni će na umu imati Njegovu slavu i čast.

Ako volimo Isusa, mi ćemo živjeti za Njega, s radošću Mu prinositi svoje zahvalne žrtve i raditi za Njega. I sam rad bit će nam lak. Njega radi mi ćemo priželjkivati bol, napor i žrtvu. Bit će nam draga Njegova želja da spasi sve ljude. Osjećat ćemo istu nježnu težnju za spasenjem duša koju je On osjećao.

50

To je Kristova vjera. Sve što je manje od toga, prijevara je. Nikakva teorija istine, nikakvo izjavljivanje učenja neće spasiti nijednu dušu. Mi ne pripadamo Kristu sve dok nismo potpuno Njegovi. Polovičnost u kršćanskom životu pridonosi da čovjek postaje neodlučan u namjerama i kolebljiv u željama. Napor da služimo i sebi i Kristu čini nas slušateljima kod kojih je sjeme palo na kamenito tlo i koji se neće održati kada budu izloženi kušnji.

U trnju

“Posijan ‘u trnje’ jest onaj koji sluša riječ, ali svjetska tjeskobna briga i varavo bogatstvo zaguše riječ te ostane bez roda.”

Sjeme Evandjelja često padne u trnje i veliki korov; i ako ne dođe do moralnog preobraženja u čovjekovom srcu, ako se stare navike i običaji ne odbace, ne ostavi stari život u grijehu, ako se sotonske osobine ne protjeraju iz duše, žetva pšenice bit će zagušena. Trnje će se pokazati kao jedini rod, a pšenično zrno će propasti.

Božanska dobrota može uzrasti jedino u srcu koje se ustrajno priprema za dragocjeno sjeme istine. Trnje grijeha može rasti na svakom tlu; njemu nije potrebna njega; ali

51 božanska dobrota mora se brižljivo gajiti. Čičak i trnje uvijek su gotovi da prokljaju; i zato se djelo čišćenja mora stalno obavljati. Ukoliko srce nije pokoreno Božjoj vlasti, ukoliko Sveti Duh ne djeluje neprestano da pročisti i oplemeni karakter, u životu će se pokazivati stare navike. Ljudi mogu tvrditi da vjeruju u Evandjelje; ali ukoliko nisu posvećeni Evandeljem, njihove će tvrdnje biti potpuno beskorisne. Ukoliko ne postignu pobjedu nad grijehom, grijeh će postići pobjedu nad njima. Trnje koje je bilo posječeno, ali ne i iskorijenjeno, ponovo će se razrasti i duša će njime biti prekrivena.

Krist je naveo ono što predstavlja opasnost po dušu. Kao što Marko bilježi, to su brige ovoga svijeta, varavo bogatstvo i želja za svim ostalim. Luka navodi brige, bogatstvo i osjetilne užitke ovoga života. Sve to guši riječ, duhovno sjeme koje raste. Duša prestaje crpsti hranu od Krista i duhovnost u srcu odumire.

“Svjetske tjeskobne brige.” Nijedan društveni sloj nije izuzet od briga ovoga svijeta. Siromašnima teški rad, odricanja i strah od oskudice uzrokuju nevolje i teško ih opterećuju. Bogate opterećuje strah od gubitaka i mnoštvo drugih strahovanja i briga. Mnogi od Kristovih sljedbenika zaboravljaju pouku koju je On želio da nauče od cvjetova u polju. Oni nemaju povjerenja u Njegovu neprekidnu skrb. Krist ne može nositi njihove terete jer ih nisu ni stavili na Njega. I zato brige života, iako su ih trebale približiti Spasitelju da od Njega zatraže pomoć i utjehu, čine prepreku koja ih odvaja od Njega.

Mnogi koji bi mogli biti uspješni u Kristovoj službi posvećuju se stjecanju bogatstva. Sve svoje snage troše u poslovnim pothvatima i misle da zato nemaju vremena za ono što je duhovno. Na taj se način odvajaju od Boga. Nama je u Bibliji naredeno: “Ne budite u poslu lijeni!” (Rimljanima 12,11 DK) Mi moramo raditi da bismo mogli dati onima koji su potrebiti. Kršćani moraju raditi, oni se moraju baviti poslovima, ali zbog toga ne moraju upadati u grijeh. Međutim, mnogi se tako predaju poslovima da više nemaju vremena za molitvu, nemaju vremena za proučavanje Biblije, nemaju vremena da traže Boga i da Mu služe. Katkad se u njihovoj duši još javlja težnja za svetošću i za Nebom, ali

više nemaju vremena da se odvrte od buke ovoga svijeta i da čuju veličanstvene riječi Božjega Duha. Ono što je vječno postaje podređeno, a ono što je na svijetu uživa prednost. Sjeme Riječi više ne može donositi rod jer su snage duše posvećene njegovanju trnja svjetovnosti.

Mnogi koji se bave poslovima sa sasvim drugačijim ciljem, čine sličnu pogrešku. Oni žele raditi za dobro drugih, ali ih njihove dužnosti opterećuju, odgovornosti se umnožavaju i oni dopuštaju da rad potisne njihovu pobožnost. Zanemaruju vezu s Bogom preko molitve i proučavanja Biblije. Zaboravljaju da je Krist rekao: “Jer bez mene ne možete ništa učiniti.” (Ivan 15,5) Udaljavaju se od Krista, njihov život više nije prožet Njegovim milosrđem pa do izražaja dolaze sebične osobine. Njihova služba biva obilježena željom za prvenstvom, uprljana grubim, neljubaznim crtama neobraćenog srca. I to je jedna od osnovnih tajni poraza u kršćanskom radu. To je razlog što su rezultati često tako slabi.

“Varavo bogatstvo.” Ljubav prema bogatstvu ima neku zasljepljujuću, prijeknu moć. Prečesto oni koji imaju svjetovna blaga zaboravljaju da im je Bog dao snagu da steknu bogatstvo. Oni govore: “Svojom sam moći i snagom svojih ruku sebi namakao ovo bogatstvo.” (Ponovljeni zakon 8,17) Njihovo blago, umjesto da ih pokrene na zahvalnost Bogu, navodi ih da uzdižu sebe. Gube svijest o svojoj ovisnosti o Bogu i svojoj obvezi prema bližnjima. Umjesto da bogatstvo smatraju talentom koji se mora upotrijebiti na Božju slavu i na uzdizanje čovječanstva, oni ga proglašavaju sredstvom da uzdignu sebe. Umjesto da u čovjeku razvije božanske osobine, bogatstvo koje se ovako upotrebljava razvija u njemu sotonске karakteristike. Sjeme Riječi biva ugušeno trnjem.

“Sjetilni užici.” Opasna su zadovoljstva kojima se predajemo da bismo zadovoljili svoje prohtjeve. Svako ugađanje sebi koje slabi tjelesne snage, koje pomračuje um ili otupljuje duhovna osjetila predstavlja “tjelesne požude” koje “vojuju protiv duše” (1. Petrova 2,11).

“Požude za svim ostalim.” Ovo ne moraju biti želje, grešne same po sebi, već sve ono što cijenimo više od Božjeg kraljevstva. Sve što misli odvlači od Boga, sve što Kristu uskraćuje našu ljubav, postaje neprijatelj naše duše.

52

53

Dok je um još mlad, pun snage i sposoban da se brzo razvija, nalazi se u velikoj opasnosti da oboli od sebičnog častoljublja, da počne služiti sebi. Ako mu svjetovni planovi uspiju, postaje sklon da krene putem koji mu umrtvljuje savjest i onemogućuje da pravilno procijeni što čini istinsko savršenstvo karaktera. Kad okolnosti pogoduju takvom razvitku, rast se nastavlja u smjeru koji Božja riječ zabranjuje.

Roditelji nose vrlo veliku odgovornost u razdoblju kad se oblikuje karakter njihove djece. Oni se moraju pobrinuti da svoju djecu okruže pravilnim utjecajima, utjecajima koji će im pomoći da steknu pravilne poglede na život i pravi uspjeh. Umjesto toga, mnogi roditelji iznad svega žele svojoj djeci osigurati svjetovno blagostanje. Biraju im društvo imajući pred očima upravo taj cilj. Mnogi podižu svoju obitelj u nekom velikom gradu i uvode svoju djecu u pomodno društvo. Okružuju ih utjecajima koji navode na svjetovnost i oholost. U takvom ozračju i um i duša zaostaju u razvitku. Djeca gube iz vida visoke i plemenite ciljeve u životu. Prednost da budu Božji sinovi, baštinici vječnosti, ona mijenjaju za svjetovni dobitak.

54 Mnogi roditelji se trude da svojoj djeci osiguraju sreću zadovoljavajući njihovu težnju za zabavama. Dopuštaju im da se bave sportovima, da posjećuju zabavne skupove, daju im novac kojim se mogu razmetati i zadovoljavati svoje prohtjeve. Što se želji za užicima više popušta, ona postaje sve snažnija. Zato ovi mladi ljudi postaju sve zaokupljeniji zabavama dok ih konačno ne počnu smatrati velikim ciljem života. Stvaraju naviku da besposličice i da popuštaju svojim sklonostima pa je skoro nemoguće da ikada postanu čvrsti kršćani.

Čak i sama Crkva, koja treba biti stup i utvrda istine, katkad ohrabruje sebičnu ljubav prema užicima. Kad treba prikupiti novac za vjerske potrebe, kojim sredstvima pribjegavaju mnoge mjesne crkve? Priredbama, večerama, pomodnim sajmovima, čak i lutrijama i sličnim načinima! Često se mjesto odvojeno za služenje Bogu obesvećuje gozbama, pijankama, kupovanjima, prodajama i veseljima. Poštovanje

Božjeg doma i Njegovih službi umanjuje se u očima mladih. Oslabljuju se ograde samosvladavanja. Sebičnost, prohtjevi i ljubav prema razmetanju privlače i jačaju ako im se popušta.

Trka za užicima i zabavama najjača je u gradovima. Mnogi roditelji koji su svojoj djeci osigurali život u gradu smatrajući da će im to donijeti mnoge prednosti, doživljavaju razočaranje i prekasno pokušavaju popraviti svoju strašnu pogrešku. Današnji gradovi ubrzano postaju sve sličniji Sodomu i Gomori. Brojni praznici ohrabruju besposličenje. Uzbudljivi sportovi, odlaženje u kazalište, na konjske utrke i kockarnice, odavanje alkoholu i bančenju – sve to čini da se svaka strast žestoko razbuktava. Mlade jednostavno odnosi rijeka popularnih aktivnosti. Oni koji zavole zabave radi zabave, otvaraju vrata poplavi kušnji. Odaju se društvenim zabavama i nepromišljenim veseljima, a druženje s ljubiteljima užitaka opojno djeluje na um. S jednog oblika razonode prelaze na drugi, sve dok ne izgube i želju i sposobnost za korisnim životom. Njihove se vjerske težnje hlade; duhovni život potamnjuje. Izopačuju se sve plemenite sposobnosti duše, sve što čovjeka povezuje s duhovnim svijetom.

55

Istina je da neki možda uvide svoju ludost i da se pokaju. Bog će im oprostiti. Ali oni su ranili svoje duše i navukli na sebe doživotnu pogibao. Sposobnost prosuđivanja, koja bi uvijek morala ostati oštra i osjetljiva da bi mogla razlikovati dobro i zlo, u velikoj je mjeri uništena. Oni više nisu brzi da prepoznaju glas Svetoga Duha koji ih usmjerava ili da otkriju Sotonine zamke. Prečesto u vrijeme opasnosti padaju pod naletom kušnji i udaljavaju se od Boga. Kraj njihove trke za užicima je slom za ovaj život i za život koji će doći.

Brige, bogatstva, užici – sve to Sotona ulaže u igru života oko ljudske duše. Opomena je jasna: “Nemojte ljubiti ni svijeta ni onoga što je u svijetu! Ako tko ljubi svijet, u njemu nema ljubavi Očeve, jer ništa od onoga što je u svijetu – požuda tijela, požuda očiju, oholost zbog imetka – ne dolazi od Oca, nego dolazi od svijeta.” (1. Ivanova 2,15.16) Onaj koji čita ljudsko srce kao otvorenu knjigu, kaže: “Pazite sami na se da vam srca ne otvrdnu od razuzdanosti, pijanstva i tjeskobnih briga za život.” (Luka 21,34) Apostol Pavao,

56 nadahnut Svetim Duhom, piše: “A oni koji žele da postanu bogataši upadaju u napast, u zamku i u mnoge lude i pogubne želje što strovaljuju ljude u propast i uništenje, jer je pohlepa za novcem izvor svih zala. Budući da su joj se neki predali, zalutali su od vjere i proboli sami sebe mnogim teškim mukama.” (1. Timoteju 6,9.10)

Priprema tla

Cijelom usporedbom o sijaču Isus pokazuje da različiti rezultati sijanja zavise od tla. U svakom prikazanom slučaju i sijač i sjeme su isti. Isus nam zapravo želi pokazati da ukoliko Božja riječ ne uspije obaviti svoje djelo u našem srcu i životu, razloge moramo tražiti u sebi. Međutim, rezultat nije izvan naše vlasti. Istina, mi ne možemo sebe promijeniti; ali snaga izbora je u našim rukama i na nama je da odlučimo što ćemo biti. Slušatelji koji su uspoređeni s tlom kraj puta, s kamenitim tlom ili s tlom punim trnja, ne moraju ostati takvi. Božji Duh se neprestano trudi da raskine čaroliju zaslijepljenosti koja ljude vezuje uz zemaljske stvari i da u njima razbudi želju za nepropadljivim blagom. Jedino kad se odupiru Svetome Duhu, ljudi postaju nemarni prema Božjoj riječi ili je počinju zanemarivati. Oni su sami odgovorni za tvrdoću svojeg srca koja sprečava da dobro sjeme pusti korijen i za korov koji sprečava njegovo napredovanje.

Vrt srca mora se obrađivati. Tlo se mora pripremiti dubokim pokajanjem za grijeh. Otrovne, sotonske biljke moraju se iskorijeniti. Tlo, nekada obraslo trnjem, može se popraviti jedino marljivim radom. Tako se i zle sklonosti neporođenog srca mogu svladati jedino ozbiljnim naporima u Isusovo ime i Njegovom snagom. Gospodin nas poziva preko svojeg proroka: “Prokrčite sebi prljuše, ne sijte po trnjacima.” “Sijte pravednost, požet ćete ljubav.” (Jeremija 4,3; Hošea 10,12) On želi za nas obaviti ovo djelo i zato nas poziva da surađujemo s Njim.

57 Sijači sjemena moraju obaviti djelo pripremanja srca za primanje Evandjelja. U službi Riječi ima previše propovijedanja, a premalo stvarnog obraćanja s ljubavlju. Potreban je osobni trud oko izgubljenih duša. S kršćanskim suosjećanjem mi se moramo približiti ljudima pojedinačno i potruditi se

da probudimo njihovo zanimanje za velike činjenice vječnog života. Njihovo srce može biti tvrdo kao ugaženi put i može nam se činiti da se uzaludno trudimo da im otkrijemo Spasitelja, ali, iako ih logika neće uspjeti pokrenuti, iako su dokazi nemoćni da ih osvjedoče, Kristova ljubav, koja će se očitovati u osobnom pristupu, moći će omekšati kameno srce tako da sjeme istine uhvati korijen.

Prema tomu, sijači imaju posao koji moraju obaviti da sjeme ne bi bilo ugušeno trnjem, da ne bi propalo zbog plitkog tla. Na samom početku svojega kršćanskog života svaki vjernik mora naučiti njegova temeljna načela. Mora shvatiti da neće jednostavno biti spašen Kristovom žrtvom, već da Kristov život treba postati njegov život i Kristov karakter njegov karakter. Svima trebamo reći da moraju nositi terete i odbaciti svoje urođene sklonosti. Neka svi shvate kakve blagoslove dobivaju oni koji rade za Krista, koji slijede Njegov primjer samoodricanja, koji podnose teškoće kao dobri vojnici. Neka nauče oslanjati se na Kristovu ljubav i sve svoje brige predati Njemu. Neka okuse radost zadobivanja duša za Njega. Kad se ispune ljubavlju prema izgubljenima, kad se zainteresiraju za njih, zaboravit će na sebe. Zadovoljstva ovoga svijeta izgubit će privlačnu snagu i tereti ih neće obeshrabrivati. Plug istine obaviti će svoje djelo. On će preorati neobrađenu zemlju. I neće otkinuti samo vrhove trnja, već će ga iščupati iz korijena.

58

Na dobroj zemlji

Sijač neće uvijek doživljavati razočaranja. O sjemenu koje je palo na plodno tlo Spasitelj je rekao: “Posijan ‘na dobru zemlju’ jest onaj koji čuje i razumije riječ, te rodi i donese rod: jedan stostruk, drugi šezdeseterostruk, treći trideseterostruk.” “A što [padne] ‘na dobru zemlju’, to su oni koji čuju riječ i čuvaju je u dobru i plemenitu srcu i rod nose zbog ustrajnosti.”

“Dobro i plemenito srce” o kojemu govori usporedba nije srce bez grijeha; jer Evandjelje se mora propovijedati izgubljenima. Krist je rekao: “Nisam došao da zovem pravednike, nego grešnike.” (Marko 2,17) Dobro srce ima onaj tko se pokorava uvjerenanjima Svetoga Duha. On priznaje

59 svoju krivnju i osjeća potrebu za Božjom milošću i ljubavlju. Ima iskrenu želju da upozna istinu da bi je mogao poslušati. Dobro srce je ono srce koje vjeruje u Božju riječ. Bez vjere nije moguće primiti Riječ. “Jer onaj koji želi pristupiti Bogu mora vjerovati da postoji Bog i da nagraduje one koji ga traže.” (Hebrejima 11,6)

To je “onaj koji čuje i razumije riječ”. Farizeji Kristovog vremena zatvarali su oči da ne vide i uši da ne čuju; zato istina i nije mogla doprijeti do njihovog srca. Zato su morali pretrpjeti kaznu za svoje hotimično neznanje i namjerno prouzrokovano sljepilo. Međutim, Krist je učio svoje učenike da trebaju otvoriti svoj um za pouke i biti spremni da vjeruju. On im je izrekao blagoslov jer su vidjeli i čuli očima i ušima vjere.

Slušatelji uspoređeni s dobrom zemljom primaju Riječ “ne kao riječ ljudsku, nego – kao što uistinu jest – riječ Božju” (1. Solunjanima 2,13). Među istinske učenike spada jedino onaj koji prima Pismo kao glas kojim mu se obraća sam Bog. On drhti od Riječi; jer za njega je ona živa stvarnost. On otvara svoj razum i svoje srce da je primi. Takvi su slušatelji bili Kornelije i njegovi prijatelji, koji su kazali apostolu Petru: “Sada smo, dakle, svi mi skupljeni pred Bogom da čujemo sve što ti je Gospodin zapovjedio.” (Djela 10,33)

Znanje istine ne zavisi toliko od snage uma koliko od čistoće namjere, iskrene jednostavnosti i čvrste vjere. Božji anđeli su blizu onih koji u poniznosti srca traže božansko vodstvo. Njima se daje Sveti Duh da im otvori bogate riznice istine.

Slušatelji uspoređeni s dobrom zemljom drže Riječ kada je čuju. Sotona, zajedno sa svim svojim silama zla, ne može im je oteti.

60 Samo čuti ili čitati Riječ nije dovoljno. Onaj tko želi imati koristi od Pisma, mora razmišljati o istini koja mu je bila objavljena. Ozbiljno se trudeći i razmišljajući uz molitvu, on treba shvatiti značenje riječi istine i duboko proniknuti u smisao svetih riječi.

Bog nas poziva da svoj um ispunimo velikim, čistim mislima. On želi da razmišljamo o Njegovoj ljubavi i milosrđu, da istražujemo Njegovo čudesno djelo u velikom pla-

nu otkupljenja. Tada će sve jasnije i jasnije biti naše razumijevanje istine, uzvišenija i svetija naša želja da steknemo neporočnost srca i jasnoću misli. Duša koja boravi u čistom ozračju svetih misli preobrazit će se zato što je proučavajući Pisma uspostavila vezu s Bogom.

“Te rodi i donese rod.” Oni koji poslušaju Riječ kada je čuju, donosit će rod u poslušnosti. Božja riječ, primljena u srce, pokazat će se u dobrim djelima. Njezin će se rod vidjeti u karakteru i životu po uzoru na Krista. Krist je rekao o sebi: “Milje mi je, Bože moj, vršit volju tvoju, Zakon tvoj duboko u srcu ja nosim.” (Psalam 40,9) “Jer ne tražim svoju volju, nego volju onoga koji me poslao.” (Ivan 5,30) A Pismo kaže: “Tko tvrdi da ostaje u njemu, taj mora tako živjeti kako je on živio.” (1. Ivanova 2,6)

Božja riječ se često sukobljava s čovjekovim naslijednim ili stečenim karakternim crtama ili životnim navikama. Ali slušatelji, uspoređeni s dobrom zemljom, kada primaju Riječ, prihvaćaju i sve njezine uvjete i zahtjeve. Oni svoje navike, običaje i postupke pokoravaju Božjoj riječi. U njihovim očima zapovijedi smrtnog, zabludjelog čovjeka postaju beznačajne kad se suoče s Riječju beskrajnog Boga. Iz cijelog srca, s nepokolebljivom namjerom, oni traže vječni život, i uz cijenu gubitaka, progonstava, pa čak i same smrti, ostaju poslušni istini.

Oni donose rod “zbog ustrajnosti”. Nitko među onima koji su primili Božju riječ nije pošteđen teškoća i kušnji; ali kad se nevolje pojave, istinski kršćanin ne postaje nemiran, nepovjerljiv ili očajan. Iako mi ne možemo vidjeti konačni ishod događaja, ili razaznati namjeru Božje promisli, ne smijemo odbaciti svoje povjerenje. Sjećajući se nježne milosti Gospodnje, trebamo sve svoje brige baciti na Njega i strpljivo čekati Njegovo spasenje.

U borbi duhovni život postaje jači. Nevolje, koje se strpljivo podnose, razvijaju čvrstinu karaktera i dragocjene duhovne vrline. Savršeni rod vjere, krotkost i ljubav, često najbolje sazrijevaju usred olujnih oblaka i tame.

“Poljodjelac iščekuje skupocjen rod od zemlje, strpljivo čekajući na nj, dok ne primi ‘ranu’ i ‘kasnu kišu’.” (Jakov 5,7) Tako i kršćanin treba strpljivo čekati da se u njegovom životu pokažu rodovi Božje riječi. Kada se molimo za vrline

Duha, Bog često uslišava naše molitve dovodeći nas u okolnosti u kojima se mogu razviti ti rodovi; ali mi ne razumijemo Njegovu namjeru, čudimo se i bivamo potišteni. Ipak, nitko ne može razviti duhovne vrline ukoliko se ne podloži procesu rasteinja i donošenja roda. Naš zadatak je da primimo Božju riječ, da se nje čvrsto držimo, da se potpuno pokorimo njezinoj vlasti i tada će se u nama ispuniti njezina namjera.

Krist je rekao: "Ako me tko ljubi, držat će moju riječ, i moj će ga Otac ljubiti; k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti." (Ivan 14,23) Sjenka snažnijeg, savršenog uma osjetit će nas jer smo uspostavili živu vezu s izvorom najtrajnije snage. U našem životu po Bogu bit ćemo dovedeni u pokornost Isusu Kristu. Više nećemo živjeti uobičajenim sebičnim životom, nego će Krist živjeti u nama. Njegov karakter obnovit će se u našoj naravi. I tako ćemo donijeti rodove Svetoga Duha – "jedan stotruk, drugi šezdeseterostruk, treći trideseterostruk".

“Najprije donosi stabljiku, zatim klas”

Ovo se poglavlje temelji na Marku 4,26-29.

Usporedba o sijaču izazvala je mnoge nedoumice. Neki 62
su slušatelji zaključili da Krist neće uspostaviti svoje kraljevstvo na Zemlji, dok su drugi postali radoznali ili čak zbunjeni. Zapažajući njihovu zbunjenost, Krist se poslužio drugim slikama i dalje se trudeći da njihove misli odvрати od nade u neko zemaljsko kraljevstvo i da im pozornost skrene na djelo koje Božja milost obavlja u duši čovjeka.

“I proslijedi: ‘Tako, kraljevstvo je Božje kao kad čovjek baci sjeme na zemlju; on spava i ustaje noću i danju. Sjeme niče i raste, a da on o tome ništa ne zna. Zemlja sama od sebe donosi rod, najprije stabljiku, zatim klas – potom pun klas zrna. A kad plod dopusti, odmah primiće srp, jer je vrijeme žetve.’”

Gospodar koji “odmah primiće srp, jer je vrijeme žetve” ne može biti nitko drugi nego Krist. Upravo će On u posljednji veliki dan prikupiti žetvu na Zemlji. Ali sijač sjemena prikazuje one koji rade umjesto Njega. Za sjeme je rečeno da “niče i raste a da on o tome ništa ne zna”, i to se ne može odnositi na Božjega Sina. Krist ne spava na svojem poslu, već bdije nad njime dan i noć. Njemu nije nepoznato kako sjeme raste. 63

Usporedba o sijaču pokazuje da Bog djeluje u prirodi. Sjeme ima u sebi načelo klijanja, načelo koje je sam Bog u njega usadio; ali kad bi bilo prepušteno samo sebi, ne bi imalo snage da proklija. I čovjek treba odigrati svoju ulogu u potpomaganju rasta sjemena. On mora pripremiti i obo-

gatiti tlo, mora posijati sjeme. On mora obraditi njivu. Ali postavljena je granica njegovoj moći da postigne uspjeh. Nikakvom snagom ni mudročću čovjek ne može učiniti da živa klica isključivo iz sjemena. Čovjek može napregnuti svoju snagu do krajnjih granica, ali će ipak ostati zavisan od Onoga koji je sija i skupljanje ploda povezo prekrasnim sporama svoje svemoćne sile.

U sjemenu se krije život, u zemlji postoji snaga; ali ako jedna beskrajna sila ne bi djelovala i danju i noću, sjeme nikada ne bi donijelo ploda. Moraju se izlijevati pljuskovi kiše da bi navlažili žedna polja, sunce treba poslati toplinu, energiju da probudi zakopano sjeme. Život koji je sam Stvoritelj usadio samo On može pozvati u postojanje. Svako sjeme raste i svaka se biljka razvija jedino Božjom silom.

64 “Kao što zemlja tjera svoje klice, kao što u vrtu niče sjemenje, učinit će Gospod da iznikne pravda i hvala pred svim narodima.” (Izaija 61,11) Kao što je u prirodi, tako je i u duhovnom sija; učitelj istine treba se potruditi da pripravi tlo srca; on mora posijati sjeme, ali sila koja proizvodi život dolazi jedino od Boga. Postoji granica preko koje svaki ljudski napor postaje uzaludan. Iako moramo propovijedati Riječ, mi ne možemo udahnuti silu koja će oživiti dušu i učiniti da proklija pravednost, da se Bog proslavi. Prilikom propovijedanja Riječi mora djelovati sila koja nadmašuje svaku ljudsku snagu. Jedino silom božanskog Duha Riječ će postati živa i jaka, sposobna da obnovi dušu za vječni život. I to je Krist želio objasniti svojim učenicima. On ih je učio da ništa od onoga što imaju u sebi neće osigurati uspjeh njihovom radu, već da će čudotvorna Božja sila učiniti da Njegova Riječ bude djelotvorna.

65 Djelo sijača je djelo vjere. Tajnu klijanja i rasta sjemena on ne može razumjeti. Ali oslanja se na sredstva kojima Bog čini da bilje buja. Bacajući sjeme u zemlju, on prividno gubi dragocjeno zrnje koje je moglo osigurati hranu njegovoj obitelji. Međutim, on se odriče sadašnjeg dobra očekujući da će biti bogato nagrađen. On baca sjeme nadajući se da će ono donijeti mnogostruki rod u obilnoj žetvi. Tako moraju raditi i Kristovi sluga, očekujući žetvu od sjemena koje siju.

Dobro sjeme može neko vrijeme nezapaženo ležati u hladnom, sebičnom, svjetovnom srcu ne pružajući dokaz da

je pustilo korijen; ali poslije, kad Božji Duh bude djelovao na dušu, skriveno sjeme će proklijati i na kraju donijeti rod na Božju slavu. U našem životnom radu mi ne znamo što će uspjeti, ovo ili ono. To nije pitanje na koje mi trebamo dati odgovor. Mi trebamo obaviti svoje djelo i rezultate prepuštiti Bogu. "Ujutro sij svoje sjeme, a navečer neka ti ručka ne počiva." (Propovjednik 11,6) Božje veliko obećanje glasi da "sve dok zemlje bude, sjetve, žetve, studeni, vrućine, ljeta, zime, dani, noći nikada prestati neće." (Postanak 8,22) Oslanjajući se na ovo obećanje, poljodjelac ore i sije. Ništa manje povjerenja ne smijemo imati ni mi koji obavljamo duhovnu sjetvu, oslanjajući se na Njegovo obećanje: "Tako se riječ koja iz mojih usta izlazi ne vraća k meni bez ploda, nego čini ono što sam htio i obistinjuje ono zbog čega je poslao." (Izaija 55,11) "Išli su plačući noseći sjeme sjetveno: vraćat će se s pjesmom noseći snoplje svoje." (Psalam 126,6)

Klijanje sjemena prikazuje početak duhovnog života, a razvijanje biljke je prekrasna slika kršćanskog rasta. Kao što je s prirodom, tako je i s božanskom dobrotom; ne može biti života bez rastenja. Biljka mora rasti ili će propasti. I kao što ona raste tiho i neprimjetno, ali stalno, tako se razvija i kršćanski život. U svakoj etapi razvitka naš život može biti savršen; ako se ispuni Božja namjera u nama, mi ćemo neprestano napredovati. Posvećenje traje cijelog života. Kako se naše mogućnosti budu umnožavale, tako će se širiti naše iskustvo i uvećavati naše znanje. Postajat ćemo snažniji, sposobniji da nosimo odgovornosti, a naša će zrelost biti u skladu s prednostima koje uživamo.

66

Biljka raste primajući ono što je Bog pripremio da održi njezin život. Ona šalje svoje korijene u zemlju. Upija sunčevo svjetlo, rosu i kišu. Prima životodavne sastojke iz zraka. Tako i kršćanin treba rasti suradujući s božanskim silama. Osjećajući svoju bespomoćnost, trebamo iskoristiti sve prilike koje nam se pružaju da steknemo potpunije iskustvo. I kao što biljka pušta korijen u zemlju, tako se i mi moramo duboko ukorijeniti u Kristu. Kao što biljka prima sunčevo svjetlo, rosu i kišu, tako i mi moramo otvoriti svoje srce utjecaju Svetoga Duha. Djelo treba biti obavljeno "ne silom niti snagom, već duhom mojim" (Zaharija 4,6). Ako

67

naše misli budu usredotočene na Krista, On će nam doći “poput dažda jesenskog, poput kiše proljetne što natapa zemlju” (Hošea 6,3). Kao Sunce pravednosti, On će nam ogranutu “sa zdravljem u zrakama” (Malahija 3,20). Mi ćemo cvjetati kao ljiljan, bujati kao pšenica, rasti kao loza! (Vidi Hošea 14,5.7.) Oslanjajući se neprestano na Krista kao na svojeg Spasitelja, u svemu ćemo uzrastati u Njemu koji je naš Poglavar.

Pšenica razvija “najprije stabljiku, zatim klas – potom pun klas zrna”. Ratar sije sjeme i njeguje biljke koje rastu da bi na kraju sakupio zrno. On želi kruha za gladne i sjemena za buduće sjetve. Tako i božanski Ratar očekuje žetvu kao nagradu za svoj rad i žrtvu. Krist želi obnoviti svoj lik u srcima ljudi; On to i čini preko onih koji vjeruju u Njega. Cilj kršćanskog života je donošenje roda – obnavljanje Kristovog karaktera u vjerniku, da bi se on mogao obnoviti i u drugima.

Biljka ne klija, ne raste niti donosi rod sama za sebe, već “da bi dala sjeme sijaču i kruha za jelo” (Izaija 55,10). Tako i nitko od nas ne smije živjeti sebi. Kršćanin se nalazi na svijetu kao Kristov predstavnik da radi na spašavanju drugih duša.

68 Neće biti nikakvog rasta ni donošenja roda u životu koji je okrenut sebi. Ako ste prihvatili Krista kao svojeg Spasitelja, morate zaboraviti na sebe i pokušati pomagati drugima. Govorite o Kristovoj ljubavi, pričajte o Njegovoj dobroti. Izvršavajte svaku dužnost. Nosite odgovornost za duše na svojem srcu i trudite se svim sredstvima koja vam stoje na raspolaganju da spasite izgubljene. Kad primite Kristovog duha – duha nesebične ljubavi i rada za druge – vi ćete rasti i donositi rod. Vrline Duha pokazat će se u vašem karakteru. Vaša vjera će rasti, vaše će se uvjerenje produbljivati, vaša ljubav usavršavati. Sve više i više odražavat ćete Kristov lik u svemu što je neporočno, plemenito i lijepo.

69 “Naprotiv, plod su Duha: ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrota, vjernost, krotkost, uzdržljivost. Protiv ovih ne postoji zakon.” (Galaćanima 5,22.23) Ovaj plod nikada neće propasti, već će po svojoj vrsti donijeti žetvu za vječni život.

“A kad plod dopusti, odmah primiče srp, jer je vrijeme žetve.” Krist očekuje s dubokom čežnjom da se pokaže u svojoj Crkvi. Kad se Njegov karakter savršeno obnovi u Njegovom narodu, tada će ga On doći uzeti kao svoj.

Prednost je svakog kršćanina ne samo da očekuje, već i da ubrza dolazak našega Gospodina Isusa Krista (2. Petrova 3,12). Kad bi svi koji nose Njegovo ime nosili rodove Njemu na slavu, kako bi brzo cijeli svijet bio zasijan sjemenom Evandjelja! Brzo će sazreti posljednja velika žetva i Krist će doći da prikupi dragocjeno zrno.

Ljulj

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 13,24-30.37-43.

70 “Iznese im drugu usporedbu: ‘S kraljevstvom je nebeskim kao s čovjekom koji posija dobro sjeme na svojoj njivi. Dok su ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj, posija ljulj po pšenici i ode. Kad usjev naraste i donese rod, pokaza se ljulj.’”

“Njiva je svijet”, rekao je Krist. Međutim, mi moramo shvatiti da ove riječi označavaju Kristovu Crkvu u svijetu. Ova usporedba bavi se onim što pripada Božjem kraljevstvu, Njegovom djelu spasenja ljudi, a to se djelo obavlja preko Crkve. Istina, Sveti Duh se nalazi u cijelom svijetu; posvuda On utječe na srca ljudi; ali upravo u Crkvi mi trebamo rasti i sazreti za Božju žitnicu.

71 “Sijač dobrog sjemena jest Sin Čovječji... Dobro sjeme sinovi su Kraljevstva. Ljulj su djeca Zloga.” Dobro sjeme prikazuje one koji su rođeni od Božje riječi, istine. Ljulj prikazuje skupinu ljudi koji su plod ili utjelovljenje zablude, odnosno lažnih načela. “Neprijatelj koji ga posija jest đavao.” Ni Bog ni Njegovi anđeli nikada nisu sijali sjeme iz kojega će izrasti ljulj. Ljulj uvijek sije Sotona, neprijatelj Boga i čovjeka.

Na Istoku se ljudi katkad osvećuju svojem neprijatelju tako što po njegovom tek zasijanom polju posiju sjeme nekog štetnog korova koji, dok raste, jako podsjeća na pšenicu. Rastući zajedno s pšenicom, korov umanjuje prinos, izaziva nevolje i donosi gubitak vlasniku polja. Isto tako, iz neprijateljstva prema Kristu, Sotona sije svoje zlo sjeme između zdravog zrnja kraljevstva. Plodove svojeg sisanja pripisuje Božjem Sinu. Dovodeći u Crkvu one koji samo nose

Kristovo ime iako odbacuju Njegov karakter, Nečastivi želi da se Božje ime obesveti, pogrešno protumači djelo spase-nja i ugroze duše.

Kristovi sluge ožalošćeni su kad vide kako se istinski i lažni vjernici miješaju u Crkvi. Oni bi na neki način željeli očistiti Crkvu. Kao i sluge Gospodara njive, spremni su počupati korov. Ali Krist im kaže: "Ne... da ne biste, čupa-jući ljulj, počupali s njim i pšenicu. Ostavite oboje neka ra-ste do žetve!"

Krist je jasno naglašavao da oni koji ustrajavaju u otvorenom grijehu moraju biti odvojeni od Crkve, ali nije nama predao posao da ocjenjujemo karaktere i pobude. On previše dobro poznaje našu narav da bi nam povjerio to djelo. Kad bismo pokušali iz Crkve iskorijeniti one koje smatramo lažnim kršćanima, sigurno bismo učinili pogreške. Često upra-vo one koje Krist želi privući k sebi mi proglašavamo bez-nadnim slučajevima. Kad bismo se mi bavili ovim dušama i njihov slučaj rješavali u skladu s našim nesavršenim sudo-vima, možda bismo im oduzeli i posljednju nadu. Mnogi koji sebe smatraju kršćanima na kraju će biti proglašeni laki. Na Nebu će se naći mnogi koje su njihovi susjedi smatrali ne-dostojnima Neba. Ljudi sude po izgledu, a Bog sudi po sr-cu. Korov i pšenica trebaju rasti zajedno do žetve; a žetva je kraj vremena kušnje.

Spasiteljeve riječi kriju još jednu pouku, pouku o div-noj strpljivosti i nježnoj ljubavi. Kao što je korijenje ljulja tijesno isprepletено s korijenjem dobrog zrna, tako su i laž-na braća u Crkvi usko povezana s istinskim Kristovim sljed-benicima. Pravi karakter tih lažnih vjernika još se nije pot-puno pokazao. Kad bi oni bili odvojeni od Crkve, možda bi se sablaznili mnogi koji bi inače ostali čvrsti u vjeri.

Pouka iz ove usporedbe dobro je prikazana Božjim po-stupanjem prema anđelima i ljudima. Sotona je varalica. Kad je on sagriješio na Nebu, čak ni Bogu odani anđeli nisu pot-puno prepoznali njegov karakter. Upravo zato Bog nije od-mah uništio Sotonu. Da je to učinio, sveti anđeli ne bi shvatili Božju pravednost i ljubav. Sumnja u Božju dobrotu bila bi kao zlo sjeme koje bi donijelo gorke rodove grijeha i boli. Začetnik zla bio je pošteđen da bi potpuno pokazao svoj pravi karakter. Tijekom dugih vjekova Bog je podnosio mu-

ke gledajući djelo zla; On je radije dao beskrajni Dar na Golgoti nego da dopusti da bilo tko bude prevaren lažljivim riječima Nečastivoga; korov se ne može počupati bez opasnosti da se s njime ne počupa i dragocjena pšenica. Zar ne bismo i mi trebali pokazati isto toliko strpljivosti prema našim bližnjima koliko je Gospodar Neba i Zemlje pokazao prema Sotoni?

73 Svijet nema nikakvog prava sumnjati u istinitost kršćanstva samo zato što u Crkvi ima i nedostojnih vjernika, niti se kršćani smiju obeshrabriti zbog svoje lažne braće. Kako je to bilo u prvoj Crkvi? Ananija i Safira pridružili su se učenicima. Šimun Mag je bio kršten. Dema, koji je iznevjerio Pavla, smatran je vjernikom. Juda Iskariotski ubraja se među apostole. Otkupitelj nije želio izgubiti nijednu dušu; Njegovo iskustvo s Judom zabilježeno je da bi se pokazalo Njegovo beskrajno strpljenje prema izopačenoj ljudskoj naravi; i On nas poziva da takve podnosimo onako kao što je On činio. On sam je rekao da će se lažna braća nalaziti u Crkvi sve do svršetka vremena.

74 Usprkos Kristovoj opomeni, ljudi su pokušavali iskorijeniti korov. Da bi kaznila one koje je proglasila zločincima, Crkva se oslanjala na građanske vlasti. Oni čija su se vjerovanja razlikovala od općeprihvaćenih doktrina, bili su zatvarani, mučeni i ubijani; to su zahtijevali ljudi koji su tvrdili da djeluju po Kristovom odobrenju. Međutim, takva su djela nadahnuta duhom Sotone, a ne Kristovim Duhom. Sotona se služio tom metodom da svijet pokori svojoj vlasti. Crkva je pogrešno prikazala Boga ovim načinom postupanja prema onima koje je sama proglasila krivovjercima.

Ova Kristova usporedba uči nas da ne osuđujemo niti kudimo bližnje, već da budemo ponizni i da se ne oslanjamo na sebe. Nije dobro sjeme sve što je posijano. Činjenica da je netko u Crkvi ne dokazuje da je kršćanin.

Ljulj je doista vrlo sličan pšenici sve dok je lišće zeleno; ali kad zrno sazri za žetvu, bezvrijedni korov se potpuno razlikuje od pšenice čiji se klasovi savijaju pod teretom zdravog, zrelog zrna. Grešnici koji se pretvaraju da su pobožni mogu se neko vrijeme družiti s pravim Kristovim sljedbenicima; njihovo prividno kršćanstvo ima za cilj prevariti mnoge; ali kad se bude prikupljala zemaljska žetva, neće više

biti sličnosti između dobra i zla. Tada će se otkriti oni koji su se pridružili Crkvi, ali se nisu pridružili Kristu.

Korovu je dopušteno da raste zajedno s pšenicom, da uživa sve prednosti sunca i kiše; ali u vrijeme žetve “opet ćete razlikovati pravednika od grešnika, onoga koji služi Bogu od onoga koji mu ne služi” (Malahija 3,18). Sam Krist će odlučiti tko je dostojan da živi s nebeskom obitelji. On će suditi svakom čovjeku po njegovim riječima i djelima. Na njegovim mjerilima prazno izražavanje vjere neće značiti ništa. Karakter će odlučivati o sudbini svakog čovjeka.

Spasitelj ne govori da će nekada u budućnosti sav korov postati pšenica. Pšenica i korov samo će zajedno rasti do žetve, do svršetka svijeta. Tada će se ljulj svezati u snopove da se spali, a pšenica će se prikupiti u Božju žitnicu. “Tada će pravednici zasjati poput Sunca u kraljevstvu Oca svojega.” I “Sin će Čovječji izaslati svoje anđele da pokaupuju iz njegova kraljevstva sve zavodnike i zlikovce te da ih bace u ognjenu peć, gdje će biti plač i škrgut zuba.”

“Slično gorušičnom zrnu”

*Ovo se poglavlje temelji na Mateju 13,31.32;
Marku 4,30-32 i Luki 13,18.19.*

76 U mnoštvu koje je slušalo Kristov nauk bilo je i mnogo farizeja. Oni su prezrivo primjećivali da Ga malo Njegovih slušatelja priznaje kao Mesiju. Pitali su se među sobom kako bi taj jednostavni učitelj uopće mogao uzdići Izraela do sveopće vlasti. Bez bogatstva, moći ili časti, kako bi On mogao uspostaviti to svoje novo kraljevstvo? Krist je pročitao njihove misli pa im je odgovorio:

“Čemu je slično kraljevstvo Božje? S čim da ga usporedim?” Svjetovne vlasti nipošto mu nisu mogle poslužiti kao uzor. Nijedno građansko društvo nije mu moglo biti simbol. Zato im je rekao: “Kraljevstvo je nebesko slično gorušičnu zrnu koje netko uze i posija na svojoj njivi. Ono je, svakako, najsitnije od svega sjemena, ali kad uzraste, bude veće od drugoga povrća, razvije se u stablo, tako da dolaze ptice nebeske i gnijezde se u njegovim granama.”

77 Klica u sjemenu raste u skladu sa životnim načelom koje je Bog u njega usadio. Njezino razvijanje ne zavisi ni od kakve ljudske sile. Tako je i s Kristovim kraljevstvom. To je novo stvaranje. Načela njegovog razvoja suprotna su načelima po kojima se upravljaju kraljevstva ovoga svijeta. Zemaljske vlasti održavaju se uz pomoć fizičke sile; one održavaju svoju vladavinu ratovima; međutim, osnivač ovog novog kraljevstva je Knez mira. Sveti Duh prikazuje svjetovna kraljevstva simbolima surovih grabežljivih zvijeri; a Krist je “Jaganjac Božji koji uzima grijeh svijeta” (Ivan 1,29). U Njegovom planu vladavine nema mjesta za grubu silu koja lomi savjest. Židovi su očekivali da će se Božje kraljevstvo

uspostaviti na isti način kao i svjetovna kraljevstva. Da bi širili pravednost, oni su pribjegavali prisilnim mjerama. Kovali su metode i planove. Međutim, Krist usaduje načelo. Usadujući istinu i pravednost, On se bori protiv zabluda i grijeha.

Dok je Isus iznosio ovu usporedbu, biljka gorušica mogla se vidjeti na sve strane kako se diže iznad trave i žita, nježno njišući svoju krošnju na povjetarcu. Ptice su skakale s grane na granu i pjevale u gustom lišću. A ipak, sjeme iz kojega je izrasla ta golema biljka spada među najsitnije sjemenke. Ona bi prvo puštala nježni izdanak, ali pun životne snage, koji bi rastao i bujao sve dok ne bi dostigao svoju konačnu veličinu. Tako je i Kristovo kraljevstvo u početku izgledalo skromno i beznačajno. Uspoređeno sa svjetovnim kraljevstvima činilo se manjim od svih. Upravitelji ovoga svijeta ismijavali su Kristove tvrdnje da je kralj. A ipak, moćne istine, predane Njegovim sljedbenicima, davale su ovom kraljevstvu božansku snagu. A kako je brz bio njegov rast, kako širok njegov utjecaj! Kad je Krist iznio ovu usporedbu, samo nekoliko galilejskih radnika činilo je novo kraljevstvo. Njihovo siromaštvo i njihovu malobrojnost ljudi su stalno iznova navodili kao razlog zašto se ne treba priključiti tim jednostavnim ribarima koji su krenuli za Isusom. Ali gorušično sjeme moralo je rasti i širiti svoje grane po cijelom svijetu. Kad propadnu zemaljska kraljevstva čija je slava tada ispunjavala ljudska srca, Kristovo će kraljevstvo ostati kao moćna i dalekosežna sila.

78

Tako i djelo božanske dobrote u srcu ispočetka izgleda nezatno. Izgovori se riječ, zraka svjetla obasja dušu, osjeti se utjecaj koji začinje novi život, i tko može ocijeniti konačni rezultat!

Usporedbom o gorušičnom sjemenu nije oslikan samo rast Kristovog kraljevstva, već se i u svakom dijelu njegovog rasteženja ponavlja iskustvo opisano u ovoj usporedbi. Za svoju Crkvu Bog u svakom naraštaju ima posebnu istinu i posebno djelo. Istina koja je skrivena od svjetovno mudrih i razumnih objavljuje se onima koji su skromni i jednostavni kao djeca. Ona poziva na požrtvornost. Ona mora voditi svoje bitke i postizati svoje pobjede. U početku su njezini branitelji malobrojni. Velikani svijeta i posvjetovljene Crkve pre-

ziru ih i progone. Gledajmo Ivana Krstitelja, Kristovog preteču, kako usamljen ustaje da ukori oholost i formalizam židovskog naroda! Gledajmo prve propovjednike Evandjelja u Europi! Kako je prikrivena, kako beznadna izgledala misija Pavla i Sile, dvojice šatorara, kad su sa svojim društvom u Troadi ušli u brod da se odvezu u Filipe. Gledajmo “starca Pavla” u kovima kako propovijeda Krista u carskom uporištu. Gledajmo malene čete robova i radnika u sukobu s poganstvom carskoga Rima! Gledajmo Martina Luthera kako se odupire moćnoj Crkvi koja predstavlja remek-djelo svjetovne mudrosti! Gledajmo ga kako se čvrsto drži Božje riječi usprkos caru i papi i kako izjavljuje: “Ovdje stojim i ne mogu drukčije! Neka mi Bog bude u pomoći!” Gledajmo Johna Wesleya kako propovijeda Krista i Njegovu pravednost usred formalizma, osjetilnih užitaka i nevjere. Gledajmo mladića koji suosjeća s patnjama poganskog svijeta i traži prednost da mu odnese Kristovu poruku ljubavi. Slušajmo i odgovor klerika: “Sjedi, mladiću! Ako Bog bude želio obratiti nezna-bošce, učinit će to bez tvoje ili moje pomoći!”

Veliki prvaci vjerske misli u ovom naraštaju izriču pohvale i grade spomenike onima koji su sijali sjeme prije mnogo stoljeća. A zar se mnogi od njih ne okreću od toga posla da bi nogama gazili izdanke koji danas rastu iz tog istog sjemena? Ponavlja se stari usklik: “Mi znamo da je Mojsiju Bog govorio, a odakle je ovaj (Krist u liku vjesnika koje šalje), ne znamo.” (Ivan 9,29) Kao i u nekadašnja vremena, posebne istine za ovo vrijeme pronašli su ne crkveni autoriteti, već muškarci i žene koji nisu ni previše učeni ni previše mudri da bi odbili povjerovati u Božju riječ.

“Promatrajte, braćo, sebe koji ste pozvani! Nema vas ni mnogo na ljudsku mudrih, ni mnogo moćnih, ni mnogo plemenitih. Naprotiv, što je ludo u očima svijeta, izabra Bog da posrami mudre; što je slabo u očima svijeta, izabra Bog da posrami jake; što je neplemenito i prezira vrijedno u očima svijeta – i čak ono čega nema – izabra Bog da uništi ono što jest” (1. Korinćanima 1,26-28), “da se vaša vjera ne oslanja na ljudsku mudrost, nego na Božju snagu.” (1. Korinćanima 2,5)

U ovom posljednjem naraštaju usporedba o gorušičnom sjemenu treba doživjeti svoje izuzetno i pobjedonosno ispu-

njenje. Malo sjeme će postati drvo. Posljednja poruka opomene i milosti treba se objaviti “svakom narodu i plemenu, jeziku i puku” (Otkrivenje 14,6-14) “kako se Bog već u početku dostojao da... uzme sebi narod” (Djela 15,14; Otkrivenje 18,1). I Zemlja će se zasnijetliti od Njegove slave.

Druge pouke od sijanja sjemena

80 Rad uložen u sijanje sjemena, ali i rast biljaka iz sjemena, pruža nam priliku da u obitelji i u školi objavimo dragocjene pouke. Djecu i mlade moramo poučiti da zbivanja u prirodi promatraju kao djelovanje božanskih sila i tako ih osposobiti da vjerom sagledaju Njegova nevidljiva dobročinstva. Kad shvate da Bog na prekrasan način zadovoljava potrebe svoje velike obitelji, i da i mi trebamo s Njime surađivati, njihova vjera u Boga ojačat će i oni će osjetiti više Njegove snage u svojem svakidašnjem životu.

Kao što je stvorio Zemlju, Bog je stvorio i sjeme svojom riječju. Svojom riječju dao mu je snagu da raste i da se umnožava. Rekao je: "Neka proklija zemlja zelenilom – travom sjemenitom, stablima plodonosnim koja, svako prema svojoj vrsti, na zemlji donose plod što u sebi nosi svoje sjeme. I bi tako... I vidje Bog da je dobro." (Postanak 1,11.12)

81 Ta ista riječ i danas čini da sjeme raste. Svaka sjemenka koja uvis, prema Suncu, šalje svoj zeleni izdanak, objavljuje čudotvornu snagu riječi koju je izgovorio Onaj koji "reče – i sve postade, naredi – i sve se stvori" (Psalam 33,9).

Krist je svoje učenike naučio moliti: "Kruh naš svagdanji daj nam danas!" Pokazujući cvijeće, dao im je i obećanje: "Pa ako tako Bog odijeva poljsku travu... zar neće mnogo radije vas, malovjerni!?" (Matej 6,11.30) Krist neprestano djeluje da odgovori na ovu molitvu i ispuni ovo obećanje. Jedna nevidljiva sila neprestano se trudi, služeći čovjeku, da ga nahrani i odjene. Mnogim sredstvima služi se naš Gospodin da bi od sjemena, koje je naizgled odbačeno, načinio živu biljku. On daje u pravo vrijeme sve što je potrebno za dobru

žetvu. Ovu istinu prekrasnim je riječima ovako izrazio psalmist:

*Ti pohodi zemlju i ti je natopi,
obogati nju veoma.
Božja se rijeka vodom napuni,
ti pripravi ljudima žito.
Ovako pripremi zemlju:
brazde joj natopi,
grude joj poravna;
kišom je omekša,
usjeve joj blagoslovi.
Ti okruni godinu dobrotom svojom,
plodnost niče za stopama tvojim.*

Psalam 65,10-12

* * *

Materijalni svijet nalazi se pod Božjom upravom. Priroda se pokorava prirodnim zakonima. Sve prepoznaje Stvoriteljevu volju. Oblaci i sunčevo svjetlo, rosa i kiša, vjetar i oluja, sve se nalazi pod Božjim nadzorom i prešutno se pokorava Njegovim zapovijedima. Iz poslušnosti Božjim zakonima vlat trave izbija iz zemlje, "najprije stabljika, zatim klas – potom pun klas zrna" (Marko 4,28). Zahvaljujući Bogu sve se razvija u odgovarajuće vrijeme jer se ne protivi Njegovom djelovanju. Može li, onda, čovjek, načinjen na Božju sliku, s razumom i sposobnošću govora, biti jedino biće koje ne cijeni Njegove darove, jedino koje se ne pokorava Njegovoj volji? Zar samo razumna bića izazivaju zbrku u našem svijetu?

82

* * *

U svemu što je u životu povjereno čovjekovoj brizi, uspjev se postiže zajedničkim ulaganjem božanskih i ljudskih napora. Ne može biti prikupljanja plodova ukoliko ljudska ruka ne obavi svoj dio posla sijući sjeme. Međutim, bez do-prinosa koji Bog daje u obliku sunčevog svjetla i kiše, rose i oblaka, ne bi bilo prinosa. Tako je to u svakom poslovnom pothvatu, u svakoj grani istraživanja i znanosti. Tako je to na duhovnom području, prilikom oblikovanja karak-

tera, u svakoj grani kršćanske djelatnosti. Mi moramo obaviti svoj dio, ali se božanska snaga mora ujediniti s nama; u protivnom će svi naši napori ostati uzaludni.

Kada god čovjek nešto postigne, bilo na duhovnom ili ovozemaljskom području, mora imati na umu da je to postigao surađujući sa svojim Stvoriteljem. Naša velika potreba jest da shvatimo svoju ovisnost o Bogu. Previše povjerenja ukazujemo čovjeku, previše se oslanjamo na ljudske pronalaskе. S druge strane, premalo povjerenja ukazujemo sili koju nam je Bog spreman staviti na raspolaganje. "Mi smo Božji suradnici." (1. Korinćanima 3,9) Neizmjereno je neznatniji udio koji ima ljudsko oruđe; ali ukoliko se poveže s Kristovim božanstvom, ono može postići sve snagom koju mu Krist daje.

* * *

83 Postupni razvitak biljke iz sjemena pruža praktičnu pouku kako treba odgajati djecu. Najprije se pojavi stabljika, "zatim klas – potom pun klas zrna". Onaj isti koji je iznio ovu usporedbu, stvorio je sitnu sjemenku, dao joj njezine životodavne osobine, proglasio zakone koji upravljaju njezinim rastenjem. Istine koje objavljuje ova usporedba postale su živa stvarnost u Njegovom životu. I u svojoj tjelesnoj i duhovnoj naravi On je slijedio božanski redosljed rasteња prikazan biljkom, i želi da to čine i svi mladi. Iako je bio Veličanstvo Neba, Kralj slave, postao je djetesce u Betlehemu i neko vrijeme bio bespomoćan oviseći o svojoj majci. U djetinjstvu je činio djela poslušnog djeteta. Govorio je i postupao služeći se mudrošću djeteta, a ne odraslog čovjeka, poštujući svoje roditelje i izvršavajući njihove želje, želeći biti koristan u skladu sa sposobnostima djeteta. Ali u svakoj razvojnoj etapi bio je savršen pokazujući jednostavnu, prirodnu dražest bezgrešnog života. Sveti izvještaj kaže o Njegovom djetinjstvu: "Dijete je raslo i jačalo, napunjujući se mudrošću. I milost je Božja počivala na njemu." O njegovoj mladosti ostalo je zabilježeno: "A Isus je napredovao u mudrosti, rastu i milosti pred Bogom i ljudima." (Luka 2,40.52)

Ovdje je nagoviješteno djelo roditelja i učitelja. Oni se moraju truditi da tako odnjeguju sklonosti mladih bića da ona u svakoj etapi svojeg života mogu blistati prirodnom

ljepotom prirođenom tom razdoblju, da se razvijaju prirodno, kao biljke u vrtu.

Najprivlačnija su djeca koja ostanu prirodna, nedirnuti. Nije mudro obraćati im posebnu pozornost, pred njima ponavljati njihove pametne izjave. Taština se ne smije podupirati isticanjem njihovog izgleda, njihovih riječi, njihovih postupaka. Ne treba ih ni odijevati na skup, upadljiv način. To bi u njima potaknulo oholost i probudilo zavist u srcima njihovih prijatelja.

Mališane treba odgajati u dječjoj jednostavnosti. Treba ih učiti da budu zadovoljni malim, korisnim dužnostima, zadovoljstvima i iskustvima u skladu s njihovim godinama. Djetinjstvo odgovara stabiljici u ovoj usporedbi i odlikuje se sebi svojstvenom ljepotom. Djecu ne smijemo gurati u prijevremenu zrelost, već im pomagati da što je duže moguće zadrže svježu dražest svojih ranih godina.

I mala djeca mogu biti kršćani, stjecati iskustva koja odgovaraju njihovim godinama. To je sve što Bog od njih očekuje. Njima je potreban duhovni odgoj; roditelji im moraju osigurati sve potrebne prednosti da bi svoj karakter mogla oblikovati po ugledu na Kristov.

* * *

U Božjim zakonima u prirodi posljedica slijedi uzrok s nepogrešivom sigurnošću. Žetva će posvjedočiti kakva je bila sjetva. Nemarnog radnika osuđuje njegovo djelo. Žetva svjedoči protiv njega. Tako je i na duhovnom području; vjernost svakog radnika odmjerava se rezultatima njegovog rada. Rezultat njegovog posla, bilo da je radio marljivo, bilo nemarno, pokazuje se prilikom žetve. Njegova sudbina za vječnost određuje se upravo na taj način.

Svako posijano sjeme donosi žetvu po svojoj vrsti. Tako je i u ljudskom životu. Svi mi moramo sijati sjeme sažaljenja, sućuti i ljubavi jer ćemo požeti ono što smo posijali. Svaka sebičnost, samoljublje, samouzvisivanje, svako popuštanje samome sebi donijet će svoju žetvu. Onaj tko živi sebi, sije u tijelo i od tijela će požeti propast.

Bog nikoga ne uništava. Svatko tko je uništen, uništio je samoga sebe. Svatko tko odbacuje opomene savjesti, sije sjeme nevjerovanja, a ono će donijeti sigurnu žetvu. U sta-

85 ra vremena, odbacujući prvu Božju opomenu, faraon je posijao sjeme tvrdokornosti, pa je i požeo tvrdokornost. Bog ga nije natjerao na nevjerovanje. Sjeme nevjerovanja koje je posijao donijelo je žetvu u skladu sa sjetvom. I tako se njegovo odupiranje nastavilo sve dok nije pogledom obuhvatio svoju opustošenu zemlju, hladno, mrtvo tijelo svojeg prvorođenca i prvorođenaca svih podanika u svojoj kući i u cijelom kraljevstvu, sve dok se vode Crvenog mora nisu sklopile iznad njegovih konja, bojnih kola i ratnika. Njegova povijest je strašna slika istinitosti izreke: "Što tko sije, to će i žeti." (Galaćanima 6,7) Kad bi ljudi ovo uspjeli shvatiti, bili bi vrlo pažljivi dok biraju sjeme koje će sijati!

Kad posijano sjeme sazri za žetvu i kad se ono ponovo posije, prinose se umnogostručije. Ovaj se zakon potvrđuje i u našim odnosima s bližnjima. Svaki postupak, svaka riječ predstavlja sjeme koje će donijeti rod. Svako djelo promišljene ljubaznosti, poslušnosti ili samoodricanja ponoviti će se u drugima, a preko njih i u mnogima. Tako će i svako djelo zavisti, zlobe i razdora biti sjeme koje će proklijati kao "gorki korijen" (Hebrejima 12,15) kojim će mnogi biti pokvareni. A koliki će tek biti broj onih koje će ti "mnogi" otrovati! I tako će se sijanje dobra i zla nastaviti i za vrijeme i za vječnost.

* * *

U pouci o sisanju sjemena naglašava se velikodušnost i na duhovnom i na tjelesnom području. Gospodin kaže: "Blago vama koji sijete pokraj svake vode!" (Izaija 32,20 DK) "Ovo velim: tko škrto sije, škrto će i žeti; tko obilato sije, obilato će i žeti!" (2. Korinćanima 9,6) Sijati pokraj svake vode znači neprestano dijeliti Božje darove. To znači davati kada god 86 Božje djelo ili potrebe čovječanstva zahtijevaju našu pomoć. To nas neće dovesti do siromaštva. "Tko obilato sije, obilato će i žeti!" Sijač umnožava svoje sjeme bacajući ga. Tako je i s onima koji su vjerni u dijeljenju Božjih darova. Dajući drugima, umnožavaju svoje blagoslove. Bog im je obećao obilje da mogu nastaviti davati. "Dajite, pa će vam se davati: dobra, zbijena, stresena i preobilna mjera iskrenut će vam se u skut." (Luka 6,38)

Još mnogo više od toga obuhvaćeno je sijanjem i sabiranjem roda. Dok dijelimo Božje zemaljske blagoslove, dokazi naše ljubavi i suosjećanja bude u srcu primatelja zahvalnost i hvalu Bogu. Tlo srca priprema se za primanje sjemena duhovne istine. A Onaj koji je sijaču dao sjeme, učinit će da ono proklija i donese rod za vječni život.

* * *

Bacanjem zrna u zemlju Krist je prikazao žrtvu koju će sam prinijeti za naše otkupljenje. "Zaista, zaista, vam kažem, ako pšenično zrno ne padne u zemlju i ne umre, ostaje samo", rekao je On. "Ako li umre, rodi velik rod." (Ivan 12,24) Tako će i Kristova smrt donijeti rod za Božje kraljevstvo. U skladu sa zakonima biljnog svijeta, život će biti posljedica Njegove smrti.

I svi oni koji će donijeti rod kao Kristovi suradnici, morat će prvo pasti u zemlju i umrijeti. Život mora biti bačen u brazdu potreba svijeta. Samoljublje i sebičnost moraju umrijeti. Međutim, zakon žrtvovanja sebe je i zakon samoodržanja. Sjeme zakopano u zemlju donosi rod koji se dalje sije i na taj način žetva se umnogostručuje. Poljodjelac čuva svoje sjeme razbacujući ga. Tako je i u ljudskom životu; davati znači živjeti. Život koji će biti sačuvan, to je samo život koji se dragovoljno daje u službu Bogu i čovjeku. Oni koji radi Krista žrtvuju svoj život u ovom svijetu, sačuvat će ga za vječnost.

87

* * *

Sjeme umire da bi proklijalo u novi život i time nam daje pouku o uskrsnuću. Svi koji ljube Boga živjet će ponovo u Edenu, na Nebu. O ljudskom tijelu koje je položeno da istrune u grobu Bog je rekao: "Sije se u raspadljivosti, uskršava u neraspadljivosti; sije se u sramoti, uskršava u slavi; sije se u slabosti, uskršava sa silom." (1. Korinćanima 15,42.43)

* * *

Ovo su samo neke od mnogih pouka koje možemo naučiti iz prirode na temelju usporedbe o sijaču i sjemenu. Kad se roditelji i učitelji budu trudili da prenesu ove pouke, taj se posao mora obavljati na praktičan način. Neka sama djeca pripreme tlo i posiju sjeme. Dok rade, roditelji ili učitelji

mogu im govoriti o vrtu srca i o dobrom i zlom sjemenu koje se može posijati u njega; da se srce mora pripremiti za sjeme istine kao što se vrt mora obraditi da primi sjeme. Kad se sjeme sije u zemlju, oni mogu govoriti o Kristovoj smrti; kad se pojavi klica, mogu objaviti istinu o uskrsnuću. Kako biljka raste, može se nastaviti uspoređivanje duhovnog sijanja sa sijanjem u prirodi.

I mladima treba pristupati na sličan način. Oni bi morali naučiti obrađivati zemlju. Bilo bi dobro kad bi svaka škola imala na raspolaganju dovoljno obradive zemlje. Takva zemlja bi se morala smatrati Božjom učionicom, a sve u prirodi Božjim udžbenikom koji Njegovoj djeci stoji na raspolaganju da steknu znanje o obrazovanju duše.

88   Obradivanje zemlje, oplemenjivanje i krčenje tla može nam poslužiti kao stalni izvor pouka. Nitko se ne bi ni pomislio naseliti na nekom zapuštenom tlu i očekivati da će ono smjesta početi donositi prinose. Prije sijanja sjemena moraju se uložiti ozbiljni, marljivi i ustrajni napori radi pripreme tla. Tako je i u duhovnom nastojanju oko ljudskog srca. Oni koji očekuju da će postići uspjeh u obradi takvoga tla, moraju krenuti na posao s Božjom riječju u svojim srcima. Oni će tada ustanoviti da je blagi, krotki utjecaj Svetoga Duha sposoban djelovati na neobrađeno tlo srca. Ukoliko se u obradu zemlje ne ulože ozbiljni napori, ono neće dati žetvu. Tako je i s tlom srca. Božji Duh mora djelovati na njega da ga oplemeni i odgoji prije nego što može donijeti rod na slavu Bogu.

Zemlja neće pokloniti svoje bogatstvo onomu tko radi po nagonu, bez razmišljanja. Ona zahtijeva promišljenu, svakidašnju pažnju. Ona se mora orati često i duboko, s namjerom da se ukloni korov koji oduzima hranu dobrom sjemenu. Tako se oni koji oru i siju pripremaju za žetvu. Nitko se ne treba naći na njivi među žalosnim ostacima svojih nada.

Gospodnji blagoslovi počivat će na onima koji tako obrađuju zemlju izvlačeći duhovne pouke iz prirode. Prilikom obrade i oplemenjivanja zemlje ratar ne može znati kakve će se riznice otvoriti pred njim. Iako ne smije prezirati savjete koje je dobio od iskusnijih ljudi, iako ne smije odbaciti podatke koje su mu pružili razumni stručnjaci, on i sam

mora prikupljati znanje. To treba postati dio njegove poduke. Obradivanje zemlje uvijek će se pokazati i kao sredstvo za obrazovanje duše.

Onaj koji čini da sjeme klija, koji ga njeguje i dan i noć, koji mu daje snagu da se razvija, Začetnik je našeg postojanja, Kralj Neba. On se daleko više trudi, daleko više skrbi oko svoje djece. Dok čovjek kao sijač sije sjeme da bi održao ovaj zemaljski život, božanski Sijač zasijava dušu sjemenom koje će donijeti rod za vječni život. 89

“Kraljevstvo je nebesko slično kvascu”

*Ovo se poglavlje temelji na Mateju 13,33
i Luki 13,20.21.*

95 Mnogi obrazovani i utjecajni ljudi dolazili su slušati proroka iz Galileje. Neki među njima radoznalo su i sa zanimanjem promatrali mnoštvo koje se okupilo oko Krista dok je propovijedao kraj jezera. U tom velikom mnoštvu bile su zastupljene sve društvene klase. Bilo je nevoljnih, nepismenih, odrpanih prosjaka, razbojnika kojima se pečat krivnje zapažao na licu, unakaženih, raspuštenih, trgovaca i besposličara, uglednih i prezrenih, bogatih i siromašnih; i svi su se tiskali oko Krista, borili se za mjesto u Njegovoj blizini želeći Ga vidjeti i čuti. Promatrajući neobični skup, ti su se obrazovani ljudi pitali: Zar se Božje kraljevstvo doista sastoji od ljudi sličnih ovima? I ponovo im je Spasitelj odgovorio usporedbom:

“Kraljevstvo je nebesko slično kvascu koji uzme žena te ga pomiješa sa tri mjere brašna dok sve ne ukvasa.”

96 Među Židovima kvasac se katkad upotrebljavao kao simbol grijeha. U vrijeme Pashe narodu je bilo zapovjedeno da ukloni svaki kvasac iz svojih kuća, kao što mu je bilo rečeno i da ukloni svaki grijeh iz svojeg srca. “Čuvajte se farizejskog kvasca, to jest licemjerja!” (Luka 12,1) I apostol Pavao govori o kvascu “zloće i pokvarenosti” (1. Korinćanima 5,8). Međutim, u ovoj Spasiteljevoj usporedbi kvasac se pojavljuje kao simbol nebeskog kraljevstva. Njime je oslikana oživljujuća, preobražavajuća sila Božje dobrote.

Nitko nije tako pokvaren, nitko nije tako duboko pao da bi se našao izvan domašaja te sile. Svima koji se žele pokoriti Svetome Duhu bit će usađeno novo načelo života; izgubljeni božanski lik mora se obnoviti u ljudskom rodu.

Međutim, čovjek se ne može preobraziti služeći se svojom voljom. U njemu nema nikakve snage kojom bi se ta promjena mogla izvesti. Kvasac – nešto potpuno izvan njege – mora se staviti u brašno da bi se željena promjena mogla obaviti. Zato grešnik mora prihvatiti Božje milosrđe da bi se pripremio za kraljevstvo slave. Sva kultura i sva naobrazba koju svijet može dati doživjet će neuspjeh u pokušaju da poniženo dijete grijeha pretvori u dijete Neba. Obnoviteljska snaga mora doći od Boga. Promjena se može obaviti jedino silom Svetoga Duha. Svi koji žele biti spašeni, ugledni i prezreni, bogati i siromašni, moraju se pokoriti djelovanju te sile.

97

Kao što kvasac, kad se umiješa u brašno, djeluje iznutra, tako i Božja dobrota, obnavljajući srce, želi preobraziti život. Nikakva pretežno izvanjska promjena nije dovoljna da nas dovede u sklad s Bogom. Ima mnogo onih koji se pokušavaju reformirati popravljajući ovu ili onu lošu naviku, nadajući se da će tako postati kršćani, ali takvi započinju na pogrešnom mjestu. Naše prvo djelo mora biti obavljeno u srcu.

Ispovijedanje vjere i usađivanje istine u srce dvije su potpuno različite pojave. Samo poznavanje istine nije dovolj-

*****

“Blaženi oni kojih je put neokaljan, koji hode po Zakonu Jahvinu! Blaženi oni koji čuvaju propise njegove, čitavim srcem njega traže; koji ne čine bezakonje, već hode putovima njegovim. Naredbe si svoje dao da se brižno čuvaju. O, kad bi čvrsti bili putovi moji da tvoja čuvam pravila! Neću se postidjeti tada kad budem pazio na zapovijedi tvoje.” (Psalam 119,1-6)

*****

no. Mi je možemo poznavati a da se sadržaj naših misli ne promijeni. Srce se mora obratiti i posvetiti!

Čovjek koji pokušava držati Božje zapovijedi zato što osjeća da mu je to dužnost – zato što se to od njega zahtijeva – nikad neće upoznati radost poslušnosti. On i nije poslušan! Kad netko Božje zahtjeve smatra obvezom, teretom, zato što se protive njegovim sklonostima, možemo znati da taj čovjek ne živi pravim kršćanskim životom. Istinska je poslušnost posljedica načela koje djeluje iznutra. Ona proistječe iz ljubavi prema pravednosti, iz ljubavi prema Božjem zakonu. Srž svake pravednosti je odanost našem Otkupitelju. To će nas navesti da činimo ono što je pravo zato što je pravo – zato što na taj način ugađamo Bogu.

Velika istina o obraćenju srca silom Svetoga Duha prikazana je riječima koje je Krist uputio Nikodemu: “Zaista, zaista, kažem ti, tko se odozgo ne rodi, taj ne može vidjeti kraljevstva Božjega... Što je rođeno od tijela, tijelo je; što je rođeno od Duha, duh je. Ne čudi se što ti rekoh: treba da se odozgo rodite. Vjetar puše gdje god hoće. Čuješ mu šum, ali ne znaš ni odakle dolazi ni kamo ide. Tako je sa svakim koji je rođen od Duha.” (Ivan 3,3-8)

Apostol Pavao, nadahnut Svetim Duhom, piše: “Ali Bog koji je bogat milosrdem – iz svoje velike ljubavi kojom nas je ljubio – nas, koji smo bili mrtvi zbog grijeha, s Kristom oživi – milošću ste spašeni! – s njim nas i uskrisi i s njim postavi na nebesima, u Kristu Isusu, da u vjekovima koji nadolaze pokaže izvanredno bogatstvo svoje milosti dobrotom prema nama u Kristu Isusu. Da, milošću ste spašeni –

*****

“Dovijeka, o Jahve, riječ tvoja ostaje, stalna poput nebesa. Od koljena do koljena tvoja je vjernost; učvrstio si zemlju, i ona stoji... Naredaba tvojih neću zaboravit dovijeka, jer po njima ti me oživljavaš... Svakom savršenstvu vidim granicu, a zapovijed tvoja nema granica.” (Psalam 119,89-96)

*****

po vjeri. To ne dolazi od vas; to je dar Božji!” (Efežanima 2,4-8)

Kvasac, skriven u brašnu, djeluje nevidljivo da cijelo tijesto podredi procesu uskisavanja; tako i kvasac istine djeluje potajno, tiho i ustrajno da preobrazi dušu. Urodene sklonosti mekšaju i bivaju ukročene. Usađuju se nove misli, novi osjećaji, nove pobude. Postavlja se i novo mjerilo karaktera – Kristov život! Mijenja se um, sposobnosti se koriste da djeluju u novom smjeru. Čovjek nije stekao nove sposobnosti, već su sposobnosti koje ima posvećene. Savjest se probudila. Dobili smo karakterne crte koje nas osposobljavaju da obavljamo službu za Boga.

99

Često se pojavljuje pitanje: Zašto, onda, ima tako mnogo onih koji tvrde da vjeruju u Božju riječ iako se nisu promijenili u riječima, duhu i karakteru? Zašto ima tako mnogo onih koji ne mogu podnijeti protivljenje svojim namjerama i planovima, koji pokazuju nesvetu narav, čije su riječi oštre, drske i naprasite? U njihovom životu djeluje ona ista sebična ljubav, isto sebično popuštanje svojim slabostima, isti temperament, iste nepromišljene riječi koje se vide u životu svjetovnih ljudi. Zapaža se ista uvredljiva oholost, isto popuštanje urođenim sklonostima, ista izopačenost karaktera, kao da im je istina potpuno nepoznata. Razlog je u tome što nisu obraćeni! Oni nisu stavili u srce kvasac istine. On nema prilike obaviti svoj posao. Njihove naslijedene i stečene sklonosti prema zlu nisu pokorene njegovoj preobražavajućoj sili. U njihovom životu ne pokazuje se Kristova milost, oni ne vjeruju da On može preobraziti njihov karakter.

100

“Prema tome, vjera dolazi od propovijedanja, a propovijedanje biva riječju Kristovom.” (Rimljanima 10,17) Bibli-

*****

“Slavit ću te u čestitosti srca kad naučim sudove pravde tvoje. Tvoja ću pravila čuvati.” (Psalam 119,7.8)

*****

ja je veliko sredstvo za preobražavanje karaktera. Krist je molio: "Posveti ih istinom; tvoja je riječ istina." (Ivan 17,17) Kad se proučava i vrši, Božja riječ utječe na srce obuzdavajući svaku nesvetu osobinu. Sveti Duh dolazi nas uvjeriti da smo grešni, i vjera koja se javlja u srcu djeluje silom ljubavi prema Kristu, čineći da tijelom, duhom i dušom postajemo slični Njemu. I onda nas Bog može upotrijebiti da ostvari svoju volju. Sila koja nam je dana djeluje iznutra nagoneći nas da drugima objavimo istinu koja nam je objavljena.

101 Istine Božje riječi zadovoljavaju čovjekovu veliku praktičnu potrebu – da se njegova duša vjerom obrati Bogu. Njezina uzvišena načela ne smiju se smatrati previše čistima i svetima da bi se mogla primijeniti u svakidašnjem životu. To su istine koje dosežu do Neba i obuhvaćaju vječnost, a ipak se njihov životvorni utjecaj mora utkati u čovjekovo iskustvo. One trebaju prožeti sve što je veliko i sve što je neznatno u životu.

Kad čovjek primi u srce kvasac istine, on će promijeniti njegove želje, pročistiti misli, ublažiti raspoloženje. On će mu oživiti sposobnosti uma i energije duše. Povećat će i njegovu sposobnost da osjeća i da voli.

Svijet ne shvaća čovjeka koji je prožet ovim načelom. Sebični srebroljubac živi samo zato da bi sebi osigurao bogatstvo, čast i zadovoljstva ovoga svijeta. Vječni svijet nikako se ne uklapa u njegove planove. Međutim, Kristovom sljedbeniku to nije na prvom mjestu. On će radi Krista i

*****

"Kako će mladić čistim sačuvati put svoj? Čuvajući tvoje riječi. Svim srcem svojim tebe tražim; ne daj da zastranim od zapovijedi tvojih. U srce pohranih riječ tvoju, da protiv tebe ne sagriješim... Razmišljat ću o naredbama tvojim i putove ću tvoje razmatrat. Uživat ću u pravilima tvojim, riječi tvojih neću zaboravit." (Psalam 119,9-16)

*****

raditi i odricati se da bi mogao pripomoći u velikom djelu spašavanja duša koje su bez Krista i bez nade u svijetu. Takvog čovjeka svijet ne može shvatiti jer su njemu vječne stvarnosti stalno pred očima. Kristova ljubav preuzela je svojom otkupiteljskom snagom vlast u njegovom srcu. Ta ljubav upravlja svakom njegovom pobudom, uzdiže svojeg vlasnika iznad svih pokvarenih utjecaja ovoga svijeta.

Božja riječ treba posvećivati naše druženje sa svim pripadnicima ljudske obitelji. Kvasac istine neće poticati u nama duh suparništva, sebično častoljublje, želju za prvim mjestom. Istinska, nebeska ljubav nije ni sebična ni promjenjiva. Ona ne zavisi od ljudske hvale. Srce onoga koji prima Božju milost prepuno je ljubavi prema Bogu i prema onima za koje je Krist umro. Njegovo sebično “ja” ne bori se da bude priznato. On ne voli druge zato što oni vole njega ili zato što mu ugadaju, zato što cijene njegove zasluge, već zato što su Kristovo otkupljeno vlasništvo. Ukoliko drugi njegove pobude, riječi ili postupke pogrešno shvate ili protumače, on se ne vrijeđa, već nastavlja ići istim uravnoteženim putem u životu. On je ljubazan i promišljen, skroman u gledanju na sebe, uvijek pun povjerenja u Božju milost i ljubav.

102

Apostol nas poziva: “Već kao što je svet onaj koji vas je pozvao, postanite i sami sveti u svemu življenju, jer stoji pisano: ‘Budite sveti jer sam ja svet!’” (1. Petrova 1,15.16) Kristova milost treba upravljati našim temperamentom i glasom. Njezino djelovanje očitovat će se u pristojnosti i njež-

*****

“Pokaži mi, Jahve, stazu pravila tvojih, i ja ću je čuvati do kraja. Pouči me da se tvoga držim Zakona, i čuvat ću ga svim srcem. Uputi me stazom svojih zapovijedi, jer ja u njoj uživam... Ispuni svom sluzi obećanje koje si onima dao što te se boje. Ukloni sramotu od koje strahujem, jer divni su tvoji sudovi.” (Psalam 119,33-39)

*****

noj brizi brata o bratu, u ljubaznim, ohrabrujućim riječima. Anđeli borave u takvom domu. Život diše slatkim mirisom koji se kao sveti tamjan uzdiže Bogu. Ljubav se pokazuje ljubaznošću, nježnošću, podnošenjem i strpljivošću.

I lice se mijenja. Krist koji boravi u srcu čini da lice onoga koji Ga ljubi i drži Njegove zapovijedi blista. Na njemu se odražava istina. Otkriva se slatki nebeski mir. Obzir prema drugima postaje uobičajeni način ponašanja, izražava se ljubav uzvišenija od ljudske.

Kvasac istine izaziva promjenu u cjelokupnom ljudskom biću; čini da neuglađeni postanu otmjeni, grubijani blagi, a sebični velikodušni. Njime se čisti poročnost, pere se u Janjetovoj krvi. On svojom životodavnom silom dovodi u sklad s božanskim životom sve što je povezano s umom, dušom i snagom. Krist se proslavlja izvrsnošću i savršenstvom karaktera. Kad se dogode sve ove promjene, andeoski glasovi sjedinjuju se u ushićenoj pjesmi, a Bog i Krist raduju se dušama koje su oblikovane po ugledu na božansku sliku.

*****

“Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi. Kunem se i čvrsto odlučujem, i riječ ću održati: pravedne ću tvoje slijediti odluke... Svjedočanstva tvoja vječna su mi baština, ona su radost moje srcu. Prignuh srce da vrši naredbe tvoje uvijek i do kraja.” (Psalam 119,105-112)

*****

Skriveno blago

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 13,44.

“S kraljevstvom je nebeskim kao s blagom što sakriveno leži u polju. Kad ga netko pronade, sakrije ga te, pun radosti, ode da proda sve što ima i kupi ono polje.” 103

U stara vremena bilo je uobičajeno da ljudi kriju svoje blago u zemlji. Krađe i pljačke bile su česta pojava. Kad god je dolazilo do promjena u vrhu vlasti, oni koji su imali velike posjede bili su izloženi visokim nametima. Osim toga, zemlja se nalazila u stalnoj opasnosti od provale pljačkaških vojski. I zato su bogataši čuvali svoje bogatstvo skrivajući ga, a zemlja se smatrala vrlo sigurnim skrovištem. Međutim, često se mjesto skrivanja zaboravljalo; vlasnika je mogla zadesiti smrt, od njegovog blaga moglo ga je odvojiti zarobljeništvo ili izgnanstvo, i bogatstvo koje je uz toliko napore pokušao sačuvati bilo je prepušteno sretnom nalazniku. U Kristovo vrijeme nije bilo neobično da se na nekoj zapuštenoj zemlji otkrije stari novac ili ukrasi od srebra i zlata.

Čovjek uzme zemlju u najam da bi je obradio i dok volovi vuku plug, zakopano blago izide na svjetlo. Kad čovjek otkrije riznicu, vidi da mu je sreća nadohvat. Vrativši zlato u skrovište, odlazi kući i prodaje sve što ima da bi otkupio njivu koja krije blago. Njegova obitelj i susjedi misle da se ponaša kao čovjek koji je izgubio razum. Promatrajući polje, misle da ono nema nikakve stvarne vrijednosti. Ali čovjek zna što radi; i kad polje postane njegovo, pretražuje svaki njegov dio da bi pronašao blago koje je stekao. 104

Ova usporedba oslikava vrijednost nebeskog blaga i napore koji se moraju uložiti da bi se ono osiguralo. Nalaznik blaga u polju bio je spreman odreći se svega što ima, spre-

man uložiti neizmjeran napor da bi osigurao skriveno blago. Slično tome, ni nalaznik nebeskog blaga neće smatrati nijedan napor prevelikim i nijednu žrtvu preskupom da bi stekao blago istine.

U ovoj usporedbi polje koje sadrži blago prikazuje Sveto pismo. Blago je Evanđelje. Zemlja nije tako isprepletana zlatnim žilama niti tako puna dragocjenosti kao što je Božja riječ.

Kako je skriveno

Za riznice Evanđelja rečeno je da su skrivene. Oni koji su mudri po svojoj procjeni, koji su napuhani naučavanjima lažne filozofije, nisu sposobni shvatiti ljepotu, silu i tajnu plana otkupljenja. Mnogi imaju oči, ali ne vide; imaju uši, ali ne čuju; imaju razum, ali ne prepoznaju skriveno blago.

105 Čovjek može prijeći preko mjesta na kojemu je blago skriveno. U krajnjoj nevolji može sjesti da se odmori u podnožju drveta ne znajući da se u njegovom korijenu krije bogatstvo. Tako je bilo sa Židovima. Istina je kao zlatna riznica bila povjerena židovskom narodu. Židovski vjerski sustav, koji je dobio odobrenje Neba, bio je ustanovljen po uputama samoga Krista. Velike istine otkupljenja bile su prikazane slikama i simbolima. A ipak, kada je Krist došao, Židovi nisu prepoznali Onoga na koga su upućivali svi simboli. U svojim su rukama imali Božju riječ; ali su predaje, prenošene s naraštaja na naraštaj, i ljudska tumačenja Pisma skrili njihovim očima istinu kakva je u Isusu. Duhovno značenje svetih spisa bilo je zaboravljeno. Riznica svega znanja ležala je otvorena pred njima, a oni to nisu znali.

Bog ne krije svoju istinu od ljudi. Svojim ponašanjem oni je sami skrivaju od sebe. Krist je židovskom narodu dao obilje dokaza da je Mesija; ali Njegov nauk zahtijevao je odlučujuću promjenu u njihovom životu. Vidjeli su da će, ukoliko prihvate Krista, morati odbaciti svoja omiljena načela i predaje, svoje sebične, bezbožne običaje. Tražilo se da prinesu žrtvu da bi mogli prihvatiti nepromjenjivu, vječnu istinu. Upravo zato nisu željeli prihvatiti ni najčvršće dokaze koje im je Bog davao da bi utvrdio njihovu vjeru u Krista.

Tvrđili su da vjeruju u starozavjetne spise, ali su odbijali prihvatiti svjedočenje tih spisa o Kristovom životu i karakteru. Plašili su se osvjedočenja da se ne bi morali obratiti i tako biti natjerani da odbace svoja unaprijed stvorena mišljenja. Riznica Evandelja, Put, Istina i Život, bila je među njima, ali su oni odbacili najveći dar koji im je Nebo moglo ponuditi.

Možemo čitati: "Ipak su mnogi i od članova Velikog vijeća vjerovali u njega. Ali zbog farizeja nisu to javno priznavali, da ne budu izopćeni iz sinagoge." (Ivan 12,42) Bili su osvjedočeni; vjerovali su da je Isus Božji Sin; ali nije bilo u skladu s njihovim častoljubivim planovima da Ga priznaju. Nisu imali vjere koja bi im osigurala nebesko blago. Tražili su zemaljska blaga.

I danas ljudi željno traže zemaljska blaga. Njihove su misli pune sebičnih, častoljubivih planova. Da bi stekli svjetovno bogatstvo, čast ili moć, stavljaju mišljenje, predaju i zahtjeve ljudi iznad Božjih zahtjeva. Za njih su riznice Njegove riječi skrivene.

"Zemaljski čovjek ne prima ono što dolazi od Duha Božjega, jer je to za nj ludost. On to ne može ni upoznati, jer se to mora uz pomoć Duha prosuđivati." (1. Korinćanima 2,14)

"Ako li je zastrta naša Radosna vijest, zastrta je onima koji propadaju; onima kojima je bog ovoga svijeta posve oslijepio nevjerničku pamet da jasno ne vide svjetlo sjajne Radosne vijesti Krista, koji je slika Božja." (2. Korinćanima 4,3.4)

Vrijednost blaga

Spasitelj je shvatio da su ljudi obuzeti željom za stjecanjem dobitka i da su izgubili iz vida vječne stvarnosti. On se potrudio da to popravi. Želio je razbiti zasljepljujuću čaroliju koja im je paralizirala dušu. Podižući glas, uzviknuo je: "Što koristi čovjeku ako dobije sav svijet, a izgubi svoj život? Što li može dati čovjek kao otkupninu za svoj život?" (Matej 16,26) On je ljudskom rodu predstavio plemenitiji svijet koji je on izgubio iz vida i pomogao mu da sagleda vječne stvarnosti. On je ljude poveo do praga beskraj, obasjanog neopisivom Božjom slavom, i tamo im pokazao blago.

107 Vrijednost tog blaga mnogo je veća od zlata i srebra. Bogatstva zemaljskih rudnika ne mogu se s njime usporediti.

*Bezdan govori: "U meni je nema!"
a more: "Ne nalazi se kod mene!"
Zlatom se čistim kupiti ne može,
ni cijenu njenu srebrom odmjeriti;
ne mjeri se ona zlatom ofirskim,
ni oniksom skupim pa ni safirom.
Sa zlatom, staklom ne poređuje se,
Nit se daje za sud od suha zlata.
Čemu spominjat prozirac, koralje,
Bolje je steći Mudrost no biserje.*

Job 28,14-18

To je blago koje se nalazi u Svetom pismu. Biblija je veliki Božji udžbenik, Njegov veliki odgojitelj. Temelji svake istinske znanosti sadržani su u Bibliji. Svaka grana znanja može se upoznati proučavanjem Božje riječi. A iznad svega, ona sadrži znanost nad znanostima, nauk o spasenju. Biblija je rudnik nedokučivog Kristovog bogatstva.

Istinska naobrazba stječe se proučavanjem Božje riječi i poslušnošću njezinim savjetima. Ali kad se Božja riječ potiskuje u stranu i zamjenjuje knjigama koje ne vode k Bogu i nebeskom kraljevstvu, stečena naobrazba samo izopačuje istinu o Bogu.

Priroda krije prekrasne istine. Zemlja, more i nebo sadrže mnogobrojne istine i trebaju postati naši učitelji. Priroda podiže svoj glas u poukama nebeske mudrosti i vječne istine. Ali grešni čovjek ne želi razumjeti. Grijeh je pomračio njegov vid, i on sam nije sposoban protumačiti prirodu ukoliko je ne uzdigne iznad Boga. Pravilne pouke ne mogu utjecati na um onih koji odbacuju Božju riječ. Oni su tako izopačili pouke prirode da ona njihove misli udaljava od Stvoritelja.

108 Mnogi zamišljaju da je čovjekova mudrost daleko viša od mudrosti božanskog Učitelja, a božanski udžbenik proglašavaju staromodnim, pohabanim i nezanimljivim. Međutim, oni koje je oživio Sveti Duh ne misle tako. Oni vide neprocjenjivo blago i spremni su prodati sve što imaju da bi kupili njivu koja ga krije. Umjesto knjiga koje sadrže pret-

postavke navodno velikih pisaca, oni biraju Riječ Onoga koji je najveći Autor i najveći Učitelj kojega je svijet ikada upoznao, koji je dao svoj život za nas da bismo preko Njega stekli vječni život.

Posljedice zanemarivanja blaga

Sotona djeluje na ljudski um navodeći ljude da pomisle kako se i bez Boga može steći neko čudesno znanje. Prijevaram je naveo Adama i Evu da posumnjaju u Božju riječ i da je nadomjestite teorijom koja ih je navela na neposlušnost. Njegove lukavštine i danas čine ono isto što su nekada činile u Edenu. Učitelji koji miješaju misli nevjerničkih autora dok podučavaju, usaduju u um mladih misli koje će ih navesti da izgube povjerenje u Boga i da krše Njegov zakon. Oni sigurno nisu svjesni što čine. Svakako ne znaju kakve će biti posljedice njihovog djela.

Učenik može završiti sve razrede današnjih srednjih i visokih škola. Sve svoje snage može posvetiti stjecanju znanja. Ali ako nema znanja o Bogu, ako nije poslušan zakonima koji upravljaju njegovim bićem, on će uništiti samoga sebe. Uz pomoć svojih loših navika izgubit će samopoštovanje, izgubit će vlast nad sobom. Neće moći pravilno prosudivati o pitanjima koja ga se najviše tiču. Postat će nesmotren i nerazuman u pristupu svojem umu i tijelu. Lošim navikama načinit će od sebe ruševinu. Sreću neće postići jer je propuštanjem da njeguje neporočna, zdrava načela stavio samoga sebe pod vlast navika koje mu uništavaju mir. Godine koje je proveo naporno se trudeći da stekne obrazovanje bit će izgubljene, jer je uništio samoga sebe. Zloupotrijebio je svoje tjelesne i umne sposobnosti i od hrama njegovog tijela ostala je ruševina. Uništen je za ovaj život i za život koji će doći. Stječući zemaljsko znanje, pomislio je da je stekao blago, ali odbacujući Bibliju, žrtvovao je blago vrednije od svega.

109

Potruga za blagom

Božja riječ treba biti predmet našeg istraživanja. I svoju djecu trebamo podučavati istinama koje ona sadrži. Ona

110

je neiscrpno blago; ali ljudi ne nalaze to blago zato što ga ne traže dok se nalazi u njihovom dohvat. Vrlo je mnogo onih koji se zadovoljavaju pretpostavkama o istini. Zado- voljni su površnim radom, sigurni da imaju sve što je važ- no. Tude izreke smatraju istinom jer su previše lijeni da ulože marljiv, ozbiljan napor koji je u Bibliji prikazan kao traže- nje skrivenog blaga. Međutim, ljudski zaključci nisu samo nepouzdana, već su i opasni jer čovjeka stavljaju na Božje mjesto; mišljenje ljudi stavljaju na mjesto na kojemu bi se moralo nalaziti: "Riječ je Jahvina."

Krist je istina. Njegove riječi su istina i imaju dublje zna- čenje nego što na prvi pogled izgleda. Sve Kristove izreke imaju daleko veću vrijednost nego što se to u prvi mah čini. Umovi oživljeni silom Svetoga Duha prepoznat će vrijednost tih izreka. Prepoznat će skupocjene dragulje istine, iako se možda radi o zakopanom blagu.

Ljudske teorije i mudrovanje nikada neće dovesti do boljeg razumijevanja Božje riječi. Oni koji misle da razumiju filo- zofiju, tvrde da su njihova objašnjenja prijeko potrebna da bi se otključale riznice znanja i da bi se krivovjerju zatvo- rio put u Crkvu. Međutim, upravo su ta objašnjenja unijela lažne teorije i krivovjerja. Ljudi su ulagali očajničke napore da objasne biblijske tekstove koje su proglasili nerazumljivi- ma; ali se previše često događalo da su svojim naporima samo zamrsili ono što su htjeli razjasniti.

Svećenici i farizeji mislili su da su kao učitelji učinili veliko djelo kad su Božjoj riječi nametnuli svoja tumačenja, ali im je Krist rekao: "Zar niste u zabludi zbog toga što ne poznajete ni Pisma ni moći Božje?" (Marko 12,24) Optužio ih je: "Uzaludno je bogoštovlje koje mi iskazuje. I što nau- čava, to su zapovijedi ljudske." (Marko 7,7) Iako su kao uči- telji objašnjavali Božja proročanstva, iako se pretpostavljalo da razumiju Njegovu riječ, oni je nisu izvršavali. Sotona je zaslijepio njihove oči da ne vide njezino pravo značenje.

111

Tim se poslom u naše vrijeme bave mnogi. Mnoge Crkve su krive za taj grijeh. Postoji opasnost, velika opasnost, da današnji navodni mudraci ponove pogrešku nekadašnjih židovskih učitelja. Oni pogrešno tumače Božja proročanstva i svojim pogrešnim shvaćanjem božanske istine dovode du- še u zabunu i obavijaju ih velom tame.

Sveto pismo se ne smije čitati uz mutno svjetlo predaja i ljudskog mudrovanja. Obasjavati Sunce svijećom bilo bi isto kao pokušavati da objasnimo Bibliju uz pomoć ljudskih predaja ili ljudskih zamisli. Božjoj svetoj riječi nije potrebno svjetlucanje zemaljske svjetiljke da bi njezine krasote postale vidljive. Ona je svjetlost sama po sebi – otkrivena Božja slava, i pokraj nje svako drugo svjetlo postaje blijedo.

Ali ona se mora ozbiljno istraživati i duboko proučavati. Oštro, jasno shvaćanje istine nikada neće biti dano kao nagrada za lijenost. Nikakav zemaljski blagoslov ne može se dobiti bez strpljivosti, ozbiljnog i ustrajnog napora. Ako žele postići uspjeh u poslovima, ljudi moraju imati volju za rad i vjeru da će postići rezultate. Ni mi ne možemo očekivati da ćemo steći duhovno znanje bez ozbiljnih napora. Oni koji žele naći riznice istine, moraju kopati kao što rudar kopa da bi otkrio blago skriveno u zemlji. Nikakav polovičan, ravnodušan posao neće postići uspjeh. Bitno je da i mladi i stari ne samo čitaju Božju riječ, već da je proučavaju ozbiljno i cijelim srcem moleći se i tražeći istinu kao skriveno blago. Oni koji to čine bit će nagrađeni, jer će im sam Krist produbiti razumijevanje.

Naše spasenje zavisi od poznavanja istine koja je sadržana u Bibliji. Božja volja je da ga steknemo. Proučavajte, o proučavajte dragocjenu Bibliju s gladnim srcem! Istražujte Božju riječ kao što rudar pretražuje zemlju da pronađe zlatnu žilu. Nikada ne odustajte od istraživanja sve dok ne utvrdite svoj odnos s Bogom, dok ne otkrijete Njegovu volju za vas! Krist izjavljuje: “I što god zamolite u moje ime, učinit ću, da se proslavi Otac u Sinu. Ma što me zamolili u moje ime, ja ću to učiniti.” (Ivan 14,13.14)

Pobožni i sposobni ljudi bacaju pogled na vječne stvarnosti, ali ih često ne mogu razumjeti jer ono što je vidljivo zasjenjuje slavu nevidljivoga. Onaj koji želi biti uspješan u traganju za skrivenim blagom, mora se uzdići iznad onoga što je na svijetu, težiti za nečim što je daleko uzvišenije. Njegove sklonosti i sve sposobnosti moraju biti posvećene traganju.

Neposlušnost je zatvorila vrata beskrajnim količinama znanja koje se moglo steći iz Biblije. Razumjeti zapravo znači biti poslušan Božjim zapovijedima. Biblija se ne smije pril-

godavati predrasudama i sumnjičavostima ljudi. Nju mogu razumjeti samo oni koji ponizno traže istinu da bi je mogli poslušati.

Pitaš li se: Što trebam činiti da se spasim? Prije početka istraživanja moraš odložiti svoja unaprijed stvorena gledišta, svoje naslijeđene ili stečene zamisli. Ako istražuješ Bibliju da bi obranio svoja mišljenja, nikada nećeš dosegnuti istinu. Istražuj da spoznaš što kaže Gospodin. I dok pretražuješ, ako se osvjedočiš, ako uvidiš da tvoja omiljena mišljenja nisu u skladu s istinom, nemoj pogrešno tumačiti istinu da bi je prilagodio svojem vjerovanju, već prihvati svjetlo koje si dobio. Otvori svoj um i svoje srce da sagledaš čudesne istine Božje riječi.

Prosvjetljeni um koji je sposoban prepoznati i cijiniti nebesko blago izražava vjeru u Krista kao Otkupitelja svijeta. Ova je vjera neodvojiva od pokajanja i preobraženja karaktera. Imati vjeru znači naći i prihvatiti blago Evanđelja sa svim obvezama koje ono nameće.

“Zaista, zaista, kažem ti, tko se odozgo ne rodi, taj ne može vidjeti kraljevstva Božjega.” (Ivan 3,3) On može nagađati i zamišljati, ali bez očiju vjere ne može vidjeti blago. Krist je dao svoj život da bi nam osigurao to neprocjenjivo blago; ali bez obnove vjerom u Njegovu krv nema oprost grijeha, nema blaga nijednoj duši koja propada.

113

Nama je potrebno prosvjetljenje Svetim Duhom da bismo prepoznali istine u Božjoj riječi. Prekrasna djela u svijetu prirode ne mogu se vidjeti sve dok ih Sunce, rastjerujući tamu, ne obasja svojom svjetlošću. Tako se i blaga Božje riječi ne mogu procijeniti sve dok ih Sunce pravednosti ne otkrije svojim blistavim zrakama.

Sveti Duh, kojeg je dobra volja beskrajne ljubavi poslala s Neba, uzima nebeske činjenice i objavljuje ih svakoj duši koja gaji bezuvjetnu vjeru u Krista. Njegovom se silom životodavne istine od kojih zavisi spasenje duše urezuju u um, i put života postaje tako jasan da nitko ne može skrenuti. Dok proučavamo Bibliju, trebamo se moliti da svjetlo Božjega Svetoga Duha obasja riječ kako bismo mogli vidjeti i ocijeniti njezina blaga.

Nagrada istraživačima

Neka nitko ne pomisli da više nema znanja koje bi mogao steći. Dubina ljudskog uma može se izmjeriti; djela ljudskih autora mogu se nadvisiti; ali ni najviši, najdublji i najširi uzlet mašte ne može naći Boga. Iza granice onoga što mi možemo shvatiti prostire se beskraj. Mi vidimo jedino svjetlucanje božanske slave, početke beskrajnog znanja i mudrosti; mi radimo, ako se tako može reći, tek na površini rudnika, kojemu se bogata zlatna žila krije u dubini da nagradi onoga koji bude duboko kopao da je nađe. Rov se mora iskopavati sve dublje i dublje, sve dok ne dopre do veličanstvenog blaga. Zahvaljujući pravoj vjeri, božansko znanje postat će ljudsko znanje.

Nitko ne može pretraživati Bibliju u Kristovom Duhu i ostati bez nagrade. Kada čovjek kao malo dijete bude spreman primiti pouku, kad se potpuno pokori Bogu, u Njegovoj će riječi naći istinu. Kad bi ljudi bili poslušni, razumjeli bi plan Božje vladavine. Nebeski svijet otvorio bi im za istraživanje svoje prostore milosti i slave. Ljudska bića bila bi potpuno drugačija nego što su sada jer bi se oplemenila istraživanjem rudnika istine. Tajna otkupljenja, Kristovo utjelovljenje i Njegova posrednička žrtva ne bi bili nejasni našem umu kao sada. Ne samo da bismo ih daleko bolje razumjeli, već bismo ih i daleko više cijenili. 114

U svojoj molitvi Ocu Krist je svijetu pružio pouku koja će se čovjeku urezati u um i dušu. Rekao je: "A ovo je vječni život: spoznati tebe, jedino pravog Boga, i onoga koga si poslao, Isusa Krista." (Ivan 17,3) To je pravo obrazovanje. Ono daje silu. Praktično poznavanje Boga i Isusa Krista, kojega je On poslao, preobražava čovjeka po ugledu na božansku sliku. To omogućuje čovjeku da zavlada sobom, da svaki nagon i svaku strast niže naravi pokori vlasti viših snaga uma. To znanje čini onoga koji ga ima Božjim sinom i baštinkom Neba. Ono ga dovodi u zajedništvo s umom Najvišega i otvara mu bogate riznice svemira.

To je znanje koje se stječe istraživanjem Božje riječi. To blago može pronaći svaka duša koja je spremna odreći se svega da bi ga stekla.

“Jest, ako prizoveš razum i zavapiš za razborom; ako ga potražiš kao srebro i tragaš za njim kao za skrivenim blagom – tada ćeš shvatiti strah Gospodnji i naći ćeš Božje znanje.” (Izreke 2,3-5)

Dragocjeno zrno bisera

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 13,45.46.

Blagoslove otkupiteljske ljubavi naš Spasitelj je uspoređio s dragocjenim zrnom bisera. On je svoju pouku zaodjenao u usporedbu o trgovcu koji traži skupocjene bisere, koji “kad se namjери na dragocjen biser, ode da proda sve što ima i kupi ga”. Sam Krist je biser velike vrijednosti. On je odsjaj Očeve slave i otisak Njegovog bića. Slava božanskih osobina odražava se u Njegovom karakteru. Svaka stranica Svetoga pisma blista Njegovom svjetlošću. Kristova pravednost kao čisti, bijeli biser nema nedostatka, nema mrlje. Nikakvo ljudsko djelo ne može usavršiti veliki i dragocjeni Božji dar jer je On bez mane. U Kristu “se nalazi sakriveno sve blago mudrosti i znanja” (Kološanima 2,3). On nam je postao “mudrost od Boga, pravednost, posvećenje i otkupljenje” (1. Korinćanima 1,30). Sve što može zadovoljiti potrebe i čežnje ljudske duše, u ovom svijetu i u svijetu koji će doći, nalazi se u Kristu. Naš Otkupitelj je biser, tako dragocjen da se u usporedbi s Njim sve ostalo može smatrati gubitkom. 115

Krist “k svojimа dođe, ali ga njegovi ne primiše” (Ivan 1,11). Božja svjetlost zasjala je u tami ovoga svijeta i “tama ga ne obuže” (Ivan 1,5). Ali nisu svi ostali ravnodušni prema ovom nebeskom daru. Trgovac iz ove usporedbe prikazuje skupinu koja iskreno čežne za istinom. U raznim narodima bilo je iskrenih i razumnih ljudi koji su u literaturi, znanosti i religijama poganskog svijeta tražili ono što bi mogli prigrliti kao blago svoje duše. I među Židovima je bilo onih koji su tražili ono što im je nedostajalo. Nezadovoljni praznom pobožnošću, čežnuli su za onim što bi bilo duhovno i 116

uzvišeno. Učenici koje je Krist izabrao pripadali su ovoj drugoj skupini, dok su Kornelije i Etiopljanin pripadali prvoj. Oni su ne samo čeznuli za nebeskim svjetlom, već su se i molili da ga prime; i kada im se Krist objavio, radosno su Ga primili.

U ovoj usporedbi zrno bisera nije prikazano kao dar. Trgovac ga je kupio dajući za njega sve što je imao. Mnogi traže značenje ove zagonetke budući da je Krist u Bibliji prikazan kao dar. On i jest dar, ali samo onima koji Mu daju sebe, dušu, tijelo i duh, bez ograničenja. Mi moramo sebe predati Kristu, živjeti životom dragovoljne poslušnosti svim Njegovim zahtjevima. Sve što jesmo, sve sposobnosti i svi talenti koje imamo, sve pripada Gospodinu i treba biti posvećeno Njegovoj službi. Kada tako sebe potpuno predamo Njemu, Krist se sa svim blagom Neba daje nama. Mi dobivamo zrno bisera neprocjenjive vrijednosti.

Spasenje je dar, a ipak se mora kupovati i prodavati. Na tržištu kojim upravlja božanska milost dragocjeno zrno bisera je prikazano kao vrijednost koja se kupuje bez novca i bez cijene. Na tom tržištu svi mogu nabaviti nebeska dobra. Riznica dragulja istine otvorena je svima. Gospodin izjavljuje: "Gle, otvorio sam pred tobom vrata kojih nitko ne može zatvoriti." Nikakav mač ne čuva prolaz kroz ta vrata. Glasovi iznutra i na vratima govore: Dodi! Spasiteljjev glas ozbiljno i s ljubavlju nas poziva: "Savjetujem ti da od mene kupiš u vatri žeženog zlata, da se obogatiš." (Otkrivenje 3,8.18)

Kristovo Evandjelje je blagoslov koji svi mogu imati. Najsiromašniji su kao i najbogatiji sposobni da kupe spasenje; jer nikakva količina zemaljskih dobara ne može ga platiti. Ono se stječe dragovoljnom poslušnošću, predajući sebe Kristu, postajući Njegovo otkupljeno vlasništvo. Obrazovanje, čak i ono najvišeg stupnja, ne može samo po sebi približiti čovjeka Bogu. Farizeji su uživali sve zemaljske i duhovne prednosti i govorili, puni hvalisave oholosti: "Bogat sam, nagomilao sam bogatstvo; ništa mi ne treba" – a ipak su bili "nesretni, i bijedni, i siromašni, i slijepi, i goli" (Otkrivenje 3,17). Krist im je ponudio zrno bisera velike vrijednosti, ali su ga oni prezrivo odbili pa im je rekao: "Zaista, kažem vam, carinici i bludnice pred vama su na putu u kraljevstvo nebesko." (Matej 21,31)

Mi ne možemo zaraditi spasenje, ali ga moramo tražiti onoliko željno i ustrajno kao da se moramo odreći svega na svijetu da bismo ga dobili.

Moramo tražiti zrno bisera velike vrijednosti, ali ne na svjetovnom tržištu ili na svjetovan način. Cijena koju moramo platiti nije izražena zlatom i srebrom, jer biser pripada Bogu. Odbacimo pomisao da nam svjetovne ili duhovne prednosti mogu priskrbiti spasenje. Bog traži našu dragovoljnu poslušnost. On zahtijeva da se odrekneмо svojih grijeha. Krist izjavljuje: "Pobjedniku ću dati da sjedne sa mnom na mome prijestolju, kao što i ja pobijedih i sjedoh sa svojim ocem na njegovu prijestolju." (Otkrivenje 3,21)

Ima nekih koji naizgled stalno traže nebesko zrno bisera, ali se nisu potpuno odrekli svojih zlih navika. Oni ne umiru sebi da bi Krist mogao u njima živjeti. I zato ne nalaze svoje dragocjeno zrno bisera. Oni još nisu svladali ne-sveto častoljublje i svoju sklonost prema svjetovnim privlačnostima. Oni nisu uzeli na sebe svoj križ niti su pošli za Kristom putem samoodricanja i žrtvovanja. Skoro kršćani, a ipak ne potpuno kršćani, oni su naizgled vrlo blizu nebeskom kraljevstvu, ali ne uspijevaju u njega ući. Spašen skoro, ali ne i potpuno, znači biti ne skoro, već potpuno izgubljen.

Usporedba o trgovcu koji traži skupocjeni biser ima dvostruko značenje: ona se ne odnosi samo na ljude koji traže nebesko kraljevstvo, već i na Krista koji traži svoje izgubljeno naslijeđe. Krist, nebeski trgovac koji traži skupocjeni biser, vidio je u izgubljenom čovječanstvu biser velike vrijednosti. U čovjeku, uprljanom i uništenom grijehom, vidio je mogućnost otkupljenja. Srca koja su bila poprište bitke sa Sotonom i koja su bila izbavljena silom ljubavi, mnogo su dragocjenija Spasitelju od onih koja nikada nisu pala. Bog nije gledao na čovječanstvo kao na buntovno i bezvrijedno mnoštvo; On ga je gledao Kristovim očima i vidio što ono može postati silom Njegove otkupiteljske ljubavi. On je prikupio sva bogatstva cijelog svemira i dao ih da kupi biser. I Isus, kad ga je pronašao, stavlja ga u svoju krunu. "Kao drago kamenje krune oni će blistat u zemlji njegovoj." (Zaharija 9,16) "Moji će biti, moja stečevina – govori Jahve nad Voj-skama. U Dan koji spremam bit ću im milostiv." (Malahija 3,17)

Medutim, Krist kao dragocjeno zrno bisera, i naša prednost da steknemo to nebesko blago, trebaju biti tema kojom ćemo se najviše baviti. Upravo Sveti Duh otkriva ljudima dragocjenost tog dobrog zrna bisera. Vrijeme sile Svetoga Duha je vrijeme kad se u posebnom smislu ovaj nebeski dar traži i nalazi. U Kristovo doba mnogi su čuli Evanđelje, ali je njihov um bio pomračen lažnim naukom i zato u Učitelju iz Galileje nisu prepoznali Božjeg Izaslanika. Ali nakon Kristovog uznesenja, Njegovo stupanje na prijestolje Njegovog posredničkog kraljevstva bilo je objavljeno izlivanjem Svetoga Duha. Na Pedeseticu se Sveti Duh spustio na ljude. Kristovi svjedoci objavljivali su silu uskrslog Spasitelja. Nebesko svjetlo je prodrlo u pomračeni um onih koje su prevarili Kristovi neprijatelji. Oni su Ga sada vidjeli na uzvišenom položaju kao "Vodu i Spasitelja, da dadne Izraelu obraćenje i oproštenje grijeha" (Djela 5,31). Vidjeli su Ga okruženog nebeskom slavom, s beskrajnim blagom u svojim rukama, blagom koje dijeli onima koji su se odvratili od svoje pobune. Kad su apostoli objavili slavu Jedinorođenoga od Oca, obratilo se tri tisuće duša. Pomogli su im da sebe vide kakvi jesu, grešni i pokvareni, a Krista kao svojeg prijatelja i Otkupitelja. Krist je bio uzdignut, Krist je bio proslavljen silom Svetoga Duha koja se spustila na ljude. Vjerom su Ga ti vjernici sagledali kao Onoga koji je podnio poniženje, patnje i smrt da oni ne propadnu, već da dobiju vječni život. Objavljujući im Krista, Sveti Duh im je pomogao da shvate Njegovu silu i veličanstvo i oni su ispružili ruke k Njemu govoreći: "Vjerujem!"

Poslije toga je Radosna vijest o uskrsnom Spasitelju bila odnesena sve do krajnjih granica nastanjenoga svijeta. Crkva je gledala kako joj obraćenici pristižu sa svih strana. Vjernici su se nanovo obraćali. Grešnici su se sjedinjavali s kršćanima u traženju zrna bisera velike vrijednosti. Ispunilo se proročanstvo: "Najsustaliji među njima bit će u onaj dan kao David, a dom Davidov bit će kao božanstvo, kao Anđeo Jahvin pred njima." (Zaharija 12,8) Svaki kršćanin prepoznao je u svojem bratu božansku sliku velikodušnosti i ljubavi. Jedan cilj je prevladavao. Jedna tema je obuhvaćala sve ostale. Sva srca su kucala jednodušno. Jedina želja svih vjernika bila je da Kristov lik prikažu u svojem karakteru i da rade na

širenju Njegovog kraljevstva. “Mnoštvo je vjernika bilo jedno srce i jedna duša... Apostoli su vrlo odvažno svjedočili za uskrsnuće Gospodina Isusa, i velika je milost bila nad njima svima.” (Djela 4,32.33) “A Gospodin je svaki dan pripajao Crkvi one koji se spasavahu.” (Djela 2,47) Kristov Duh je pokretao sve u zajednici jer su našli zrno bisera velike vrijednosti.

Ovi prizori ponovit će se s još većom silom. Izlivanje Svetoga Duha na Pedeseticu bilo je rana kiša, ali će kasna kiša biti mnogo obilnija. Sveti Duh očekuje da Ga zatražimo i primimo. Krist se ponovo mora objaviti u svojoj punini silom Svetoga Duha. Ljudi će prepoznati vrijednost dragocjenog zrna bisera i reći zajedno s apostolom Pavlom: “Ali sve to što mi je bilo vrijedno, izgubilo je u mojoj cijeni svoju vrijednost zbog najveće prednosti: spoznaje Krista Isusa, moga Gospodina. Radi njega sam sve žrtvovao, i sve smatram blatom, da Krista dobijem.” (Filipljanima 3,7.8)

Mreža

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 13,47-50.

122 “Nadalje: kraljevstvo je nebesko slično velikoj mreži koja se baci u more i zahvati svakovrsne ribe. Kad se napuni, ribari je izvuku na obalu te sjednu i pokupe dobre ribe u posude, a rdave izbace. Tako će biti i na svršetku svijeta. Izići će anđeli, odijelit će zle od pravednika te će ih baciti u ognjenu peć, gdje će biti plač i škrgut zuba.”

Bacanje mreže je propovijedanje Evandjelja. Tako se i dobri i zli prikupljaju u Crkvu. Kad navješćivanje Evandjelja bude dovršeno, sud će obaviti djelo razdvajanja. Krist je znao da će prisutnost lažne braće u Crkvi učiniti da se ružno govori o putu istine. Svijet će ogovarati Evandjelje zbog nedosljednog života onih koji ga ispovijedaju. Čak i kršćani mogu posrnuti kad vide da se mnogi koji nose Kristovo ime ne pokoravaju sili Svetoga Duha. Budući da se ti grešnici nalaze u Crkvi, ljudi su u opasnosti da pomisle da Bog opravdava njihove grijehе. Upravo zato Krist podiže veo s budućnosti i poziva sve da shvate da karakter, a ne položaj, odlučuje o čovjekovoj sudbini.

I usporedba o ljulju i ova o mreži jasno govore da nika da neće doći vrijeme da se svi bezakonici obrate Bogu. Pšenica i ljulj trebaju rasti zajedno do žetve. I dobre i loše ribe zajedno se izvlače na obalu i ostaju zajedno sve do konačnog razdvajanja.

Obje usporedbe također pokazuju da nakon suda neće biti novog vremena milosti. Kad se propovijedanje Evandjelja dovrši, smjesta će doći do razdvajanja dobrih i zlih, i sudbina obje skupine bit će time zauvijek odlučena.

Bog ne želi ničije uništenje. “Života mi moga – riječ je Jahve Gospoda – nije meni do smrti bezbožnikove, nego da

se odvrati od zloga puta svojega i da živi! Obratite se, dakle, obratite od zloga puta svojega! Zašto da umrete, dome Izraelov!” (Ezekiel 33,11) Tijekom cijelog vremena milosti Božji Duh je pozivao ljude da prihvate dar života. Samo oni koji odbiju Njegove pozive bit će ostavljeni da propadnu. Bog je objavio da grijeh mora biti uništen kao zlo opasno za cijeli svemir. Oni koji prionu uz grijeh bit će uništeni prilikom njegovog uništenja.

Novo i staro

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 13,51.52.

124 Poučavajući narod, Isus je i svoje učenike pripremao za njihovo buduće djelo. U svim Njegovim poukama krili su se i savjeti namijenjeni njima. Pošto je ispričao usporedbu o mreži, upitao ih je: “Jeste li ovo sve razumjeli?” “Da”, odgovorili su. Zatim im je u drugoj usporedbi objasnio kakvu odgovornost imaju prema istini koju su primili. Rekao im je: “Zato je svaki književnik koji je postao učenikom kraljevstva nebeskoga nalik na domaćina koji iz svoje riznice vadi novo i staro.”

Blago koje je stekao, domaćin nije zadržao za sebe. Iznio ga je da bi ga predao drugima. Blago se ulaganjem povećava. Domaćin je imao na raspolaganju nove i stare dragocjenosti. U skladu s tim, i Krist kaže da se istina koju je povjerio svojim učenicima mora objaviti svijetu. Kad se znanje istine bude širilo, ono će se povećavati.

125 Svi koji evangeosku poruku prime u srce, žele je objaviti drugima. Kristova ljubav, rođena na Nebu, mora se pokazati. Oni koji su se odjenuli u Krista, prenosit će to svoje iskustvo prateći korak po korak putove kojima ih je vodio Sveti Duh – svoju glad i žeđ da upoznaju Boga i Isusa Krista, kojega je On poslao, rezultate svojih istraživanja Pisma, svoje molitve, svoju duševnu borbu i riječi koje im je Krist uputio: “Oprošteni su ti grijesi!” Ne bi bilo prirodno da itko krije takva iskustva, pa to ne čine ni oni kojima je srce ispunjeno Kristovom ljubavlju. Njihova želja da i drugi steknu te iste blagoslove u skladu je s veličinom istine koju im je Gospodin povjerio. I dok budu objavljivali bogate riznice blaga Božje milosti, dobivat će sve više i više Kristove milosti.

Dobit će i srce maloga djeteta s njegovom jednostavnošću i neograničenom poslušnošću. Njihove duše čeznut će za sve-tošću i otkrivat će im se sve više i više blaga istine i milosti da bi ga prenijeli svijetu.

Velika riznica istine je Božja riječ – pisana Riječ, knjiga prirode i knjiga iskustava o Božjem postupanju prema ljudskom životu. To su riznice iz kojih trebaju crpsti Kristovi suradnici. U svojoj potrazi za istinom trebaju se osloniti na Boga, a ne na ljudske izvore, ne na velike ljude čija je mudrost ludost pred Bogom. Preko kanala koje će sam izabrati, Bog će znanje o sebi prenijeti svakomu tko Ga traži.

Kad bi Kristovi sljedbenici vjerovali Njegovoj riječi i provodili je u život, ne bi bilo znanja u svijetu prirode koje oni ne bi mogli shvatiti i ocijeniti. I to je jedini način da se istina prenese drugima. Prirodne znanosti su riznica iz koje svaki učenik u Kristovoj školi treba crpsti znanje. Dok budemo razmišljali o ljepotama prirode, dok budemo proučavali pouke koje nam ona pruža preko obrađivanja zemlje, rasta drveća, preko svih čuda na zemlji, u moru i zraku, mi ćemo istinu shvatiti na potpuno novi način. I tajne povezane s Božjim postupanjem prema ljudima, dubina Njegovе mudrosti i sudova koji se vide u životu čovjeka – sve će se to pokazati kao riznica bogato napunjena blagom.

Međutim, znanje o Bogu upravo je u pisanoj Riječi najjasnije objavljeno grešnom čovjeku. To je riznica nedokučivoga Kristovog bogatstva.

Božja riječ obuhvaća knjige Staroga kao i Novog zavjeta. Jedno nije potpuno bez drugoga. Krist je objavio da su istine Starog zavjeta isto tako dragocjene kao i istine Novog. Krist je bio isto toliko Otkupitelj čovjeka u početku povijesti svijeta kao što je sada. Prije nego što je svoju božansku narav odjenuo u čovjekovu i došao na ovaj svijet, evangeoska poruka je bila objavljena Adamu, Šetu, Henoku, Metušalahu i Noi. Ovu su vijest objavljivali Abraham u Kanaanu i Lot u Sodomi, a vjerni glasnici iz naraštaja u naraštaj najavljivali su dolazak Obećanoga. Obrede hebrejskoga vjerskog sustava ustanovio je sam Krist. On je bio temelj njihovog sustava prinošenja žrtava, veliko ispunjenje svih njihovih vjerskih obreda. Krv, prolijevana kad su bile prinošene žr-

tve, ukazivala je na Žrtvu Božjeg Janjeta. Sve simboličke žrtve ispunile su se u Njemu.

Krist, kao što se pokazao patrijarsima, kao što je simbolički prikazivan u obredima prinošenja žrtava, opisan u zakonu i objavljen u proročkim spisima, predstavlja bogatstvo Starog zavjeta. Krist u svojem životu, svojoj smrti i u svojem uskrsnuću, Krist kakvim Ga je očitovao Sveti Duh predstavlja blago Novog zavjeta. Naš Spasitelj, odsjaj slave svojeg Oca, istodobno je i Staro i Novo.

127 Apostolima je bilo rečeno da trebaju izići kao svjedoci Kristovog života, smrti i posredovanja, kao što su to najavili proroci. Tema njihovog svjedočenja morao je biti Krist u svojem poniženju, u svojoj neporočnosti i svetosti, u svojoj nenadmašnoj ljubavi. Da bi objavili Evandjelje kao potpunu vijest, morali su predstaviti Spasitelja ne samo onakvim kakvim se pokazao u svojem životu i nauku, već i kako su Ga navijestili proroci u Starom zavjetu i kako je simbolički bio prikazan obrednim žrtvenim službama.

Krist je u svojem nauku objavio stare istine kojih je sam bio začetnik, istine koje je izrekao preko patrijarha i proroka, ali sada u potpuno novom svjetlu. Koliko se time promijenilo njihovo značenje! Njegova su objašnjenja donijela obilje svjetla i duhovnosti. Osim toga, obećao je da će Sveti Duh prosvijetliti Njegove učenike, da će im Božja riječ neprestano otkrivati svoje tajne i da će i oni biti sposobni otkrivati u njezinim istinama nove ljepote.

Još od vremena kad je u Edenu bilo izrečeno prvo obećanje o otkupljenju, Kristov život, karakter i posredničko djelo zaokupljali su ljudski um. A ipak, svaki vjesnik preko kojega je djelovao Sveti Duh, predstavljao je ove teme u novom i svježem svjetlu. Istine otkupljenja mogu se neprestano razvijati i proširivati. Iako stare, one su uvijek nove neprestano otkrivajući veću slavu i moćniju silu svakomu tko teži za istinom.

U svakom vremenu istina je doživljavala novi razvitak, pojavljivala se u obliku poruke koju je Bog upućivao narodu toga naraštaja. Sve stare istine prijeko su potrebne; nova istina nije nezavisna od stare, već je njezino objašnjenje. Jedino kad razumijemo stare istine, moći ćemo shvatiti nove. Kad je Krist poželio svojim učenicima objaviti istinu o

svojem uskrsnuću, počeo je “od Mojsija te, slijedeći sve proroke, protumači im što se na njega odnosilo u svim Pismima ” (Luka 24,27). Upravo svjetlo koje obasjava novo tumačenje istine uzdiže staru. Onaj koji odbacuje ili zanemaruje novu, ne prihvaća ni staru. Ona je za njega izgubila svoju životnu snagu i postala samo beživotna forma.

128

Ima onih koji tvrde da vjeruju i propovijedaju istine Starog zavjeta, istodobno odbacujući istine Novoga. Ali odbijajući prihvatiti Kristov nauk, pokazuju da ne vjeruju onome što su govorili patrijarsi i proroci. Sam Krist je rekao: “Jer, kad biste vjerovali Mojsiju, vjerovali biste i meni. On je, naime, o meni pisao.” (Ivan 5,46) Zato nema stvarne snage u njihovom objavljivanju čak i samog Starog zavjeta.

Mnogi koji tvrde da vjeruju u Evandjelje i koji ga propovijedaju čine sličnu pogrešku. Oni odbacuju starozavjetne spise o kojima je Krist rekao: “Vi istražujete Pisma u kojima mislite da ima život vječni. I upravo ona svjedoče za me.” (Ivan 5,39) Odbacujući Stari, zapravo odbacuju Novi, jer su oba dijelovi nerazdvojive cjeline. Nitko ne može pravilno prikazati Božji zakon bez Evandelja, ili Evandelje bez Zakona. Zakon je utjelovljeno Evandelje, a Evandelje je objašnjenje Zakona. Zakon je korijen, a Evandelje je mirisni cvijet i plod koji on zatim donosi.

Stari zavjet rasvjetljava Novi, a Novi objašnjava Stari. Svaki od njih je objava Božje slave u Isusu Kristu. Oba objavljuju istine koje će ozbiljnom tražiocu neprestano otkrivati nove dubine značenja.

Istina u Kristu i preko Krista je nemjerljiva. Istraživač Pisma, gledajući u njegove dubine, kao da gleda u izvor koji se stalno produbljuje i širi. U ovom životu mi nećemo stići sagledati tajnu Božje ljubavi koja se pokazala kada je dao svojeg Sina za otkupljenje naših grijeha. Djelo našeg Otkupitelja na Zemlji jest i uvijek će biti tema koja će do krajnjih granica naprezati snagu naše sposobnosti zamišljanja. Čovjek može napregnuti sve svoje umne snage u nastojanju da shvati tu tajnu, ali će njegov um ostati bez snage i brzo će se umoriti. I najmarljiviji istraživač vidjet će pred sobom samo beskrajno more bez obala.

129

Istina kakva je u Isusu može se iskusiti, ali nikada objasniti. Njezina visina, dubina i širina nadmašuje naše zna-

nje. Mi možemo napregnuti svoju maštu do krajnjih granica, pa i tada ćemo tek nejasno sagledati obrise ljubavi koja je neobjašnjiva, visoka kao Nebo, ali koja se spustila na Zemlju da pečat Božjega lika stavi na cijelo čovječanstvo.

Ipak, nama je moguće da o Božjem milosrđu naučimo koliko god možemo shvatiti. To može otkriti samo ponizna, skrušena duša. Mi ćemo moći shvatiti Božje milosrđe samo onoliko koliko cijenimo žrtvu koju je prinio za nas. Kada Božju riječ budemo istraživali ponizna srca, uzvišen predmet otkupljenja otvorit će se pred nama. Ona će postajati sve sjajnija dok je budemo gledali, i dok se budemo trudili da je shvatimo, njezina visina i dubina stalno će se povećavati.

Naš se život treba povezati s Kristovim životom; moramo stalno crpsti od Njega, hraniti se Njime, živim Kruhom koji je sišao s Neba i napajati se sa svježeg, nepresušivog izvora Njegovog bogatstva. Ako Gospodina imamo stalno pred sobom, ako dopuštamo svojem srcu da Mu se obraća s hvalom i zahvaljivanjem, naš vjerski život stalno će se osvježavati. Naše molitve će dobiti oblik razgovora s Bogom kao što se razgovara s prijateljem. On će nam sam objavljevati svoje tajne. Vrlo često ćemo imati radosnu svijest o Isusovoj prisutnosti. Često će naše srce gorjeti u nama kad se On bude približavao da razgovara s nama kao što je to činio s Henokom. Kad se to ostvari u iskustvu kršćanina, u njegovom će se životu zapaziti jednostavnost, skromnost, krotkost i poniznost srca, osobine koje će svima s kojima dolazi u dodir pokazati da je bio s Isusom i da je naučio od Njega.

U onima koji imaju Kristovu vjeru, ona će se otkrivati kao okrepljujuće, prožimajuće načelo, kao živa, djelatna duhovna energija. Pokazat će svježinu, snagu i radost stalne mladosti. Srce koje prima Božju riječ nije močvara koja se isparava, nije napukli zdenac koji gubi svoje blago. Ono je slično planinskom potoku koji izvire iz nepresušivog izvora čija hladna, šumeća voda skače sa stijene na stijenu osvježavajući umorne, žedne i teško opterećene.

Ovo iskustvo svakom učitelju istine daje upravo onu osobinu koja ga čini Kristovim predstavnikom. Duh Kristovog nauka ulit će snagu i neposrednost njegovim izjavama i

njegovim molitvama. Njegovo svjedočenje za Krista neće biti ograničeno i beživotno. Propovjednik neće stalno iznova propovijedati isti niz propovijedi. Njegov um bit će otvoren za stalno prosvjetljenje Svetim Duhom.

Krist je rekao: "Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni... Kao što je mene poslao živi Otac, i kao što ja živim zbog Oca, tako će i onaj koji mene jede živjeti zbog mene... Duh je onaj koji oživljava... Riječi koje sam vam ja rekao jesu duh i život." (Ivan 6,54-63)

Kad budemo jeli Kristovo tijelo i pili Njegovu krv, u našem će se propovijedanju pojaviti element vječnog života. Neće to više biti zalih ustajalih, često ponavljanih misli. Nestat će beživotnog, dosadnog propovijedanja. Iznosit će se stare istine, ali će one biti sagledane u novom svjetlu. Istina će se shvatiti na novi način, s jasnoćom i snagom koju će svi zapaziti. Oni koji imaju prednost slušati takvo propovijedanje osjetit će, ukoliko se pokore utjecaju Svetoga Duha, oživljavajuću silu novoga života. Oganj Božje ljubavi razgorjet će se u njima. Bit će oživljene njihove sposobnosti opažanja tako da će raspoznati ljepotu i veličanstvenost istine.

131

Vjerni domaćin pokazuje što treba postati svaki učitelj djece i mladih. Ako on Božju riječ prihvati kao svoje blago, stalno će objavljivati novu ljepotu i novu istinu. Kad se kao učitelj bude oslanjao na Boga u molitvi, obuzet će ga Kristov Duh i Bog će preko njega svojim Svetih Duhom utjecati na um drugih. Sveti Duh ispunit će njegov um i njegovo srce blaženom nadom, hrabrošću i biblijskim slikovitim načinom izražavanja i on će sve to prenositi mladima koje poučava.

132

Izvori nebeskog mira i radosti, otpečaćeni u srcu učitelja riječima Nadahnuća, pretvorit će se u moćnu rijeku utjecaja na blagoslov svima koji su s njime povezani. Biblija više neće biti učenicima zamorna knjiga. Nastojanjem mudrog učitelja Riječ će postajati sve poželjnija. Ona će biti kao kruh života, nikada neće zastarijevati. Njezina svježina i ljepota privlačit će i zadobivati djecu i mlade. Bit će kao Sunce koje obasjava zemlju, neprestano darivajući sjaj i toplinu i nikada se ne iscrpljujući.

Duh božanskog, svetog prosvjećivanja nalazi se u Njegovoj riječi. Svjetlo, novo i dragocjeno svjetlo blista sa svake

njezine stranice. Istina je u njoj objavljena, a riječi i rečenice su blistave i odgovaraju prilici; to je glas Božji koji se obraća duši.

Sveti Duh se s užitkom obraća mladima i otkriva im riznice i ljepote Božje riječi. Tako obećanja koja je izgovorio veliki Učitelj zanose osjećaje i oživljavaju dušu duhovnom silom koja potječe od Boga. Plodonosni um mladih sve se više upoznaje s duhovnim vrijednostima koje se podižu protiv kušnji kao prepreka.

Riječi istine postajat će nam sve važnije, dobivat će širinu i punoću značenja o kojoj prije nismo ni sanjali. Ljepota i bogatstvo Riječi imat će preobražavajući utjecaj na um i karakter. Svjetlo nebeske ljubavi obasjat će srce snagom nadahnuća.

Što više budemo proučavali Bibliju, to ćemo je više cijiniti. Na koju se god stranu okrenuli proučavajući njezine stranice, nalazit ćemo dokaze Božje beskrajne mudrosti i ljubavi.

133 Smisao židovskog vjerskog sustava još nije potpuno shvaćen. Njegovim obredima i simbolima prikazane su beskrajne i sadržajne istine. Evandjelje je ključ koji otvara njegove tajne. Poznavanje plana otkupljenja pomaže nam da razumijemo njegove istine. Nama je ukazana prednost da razumijemo te prekrasne teme, ali se njome ne služimo dovoljno. Mi moramo shvatiti dubine božanskih istina. I anđeli žele zaviriti u istine otkrivene onima koji skrušena srca pretražuju Božju riječ i mole se da steknu još veću dužinu, širinu, dubinu i visinu znanja koje im samo On može dati.

Kako se približavamo kraju povijesti ovoga svijeta, proročanstva koja se odnose na posljednje dane zahtijevaju našu posebnu pozornost. Posljednja knjiga Novog zavjeta prepuna je istina koje moramo razumjeti. Sotona je tako zaslijepio um mnogih da spremno prihvaćaju svaki izgovor da ne proučavaju Otkrivenje. Međutim, Krist preko svojeg sluga Ivana objavljuje što će se zbivati u posljednje dane i kaže: "Blago čitaču i slušačima riječi ovoga proročanstva ako vrše što je u njemu napisano." (Otkrivenje 1,3)

Sam Krist kaže: "A ovo je vječni život: spoznati tebe, jedino pravog Boga, i onoga koga si poslao, Isusa Krista." (Ivan 17,3) Zašto smo tako spori da shvatimo vrijednost ove

spoznaje? Zašto ove slavne istine ne plamte u našim srcima, zašto ne izvire s naših usana, zašto ne prožimaju cijelo naše biće?

Dajući nam svoju Riječ, Bog nam je dao sve istine koje su nam potrebne za spasenje. Tisuće su već zahvaćale s ovih izvora života, a ipak se razina njihovih voda nije smanjila. Tisuće su stavile Gospodina pred sebe i gledajući Ga promijenile se, poprimajući Njegov lik. Njihov duh gori u njima dok govore o Njegovom karakteru, dok objavljuju ono što je Krist postao njima i što su oni postali Kristu. Ali ti istraživači nisu iscrpili ove velike i svete teme. Još se mnoge tisuće mogu uključiti u istraživanje tajni spasenja. Kada se budemo bavili Kristovim životom i karakterom Njegovog poslanja, zrake svjetla zasjat će sve jasnije pri svakom pokušaju da otkrijemo istinu. Svako novo istraživanje otkrivat će nešto novo i mnogo zanimljivije od onoga što nam je dotad bilo poznato. Ova tema je neiscrpna. Proučavanje Kristovog utjelovljenja, Njegove žrtve pomirnice i posredničke službe zaokupljat će umove marljivih istraživača sve dok bude vremena; i gledajući prema Nebu i njegovim bezbrojnim godinama, oni će uzviknuti: "Velika je tajna pobožnosti!"

U vječnosti ćemo naučiti ono što je već ovdje moglo prosvijetliti naše razumijevanje. Teme povezane s otkupljenjem zaokupljat će srca, um i jezik otkupljenih tijekom vječnih vremena. Oni će shvatiti istine koje je Krist želio objaviti svojim učenicima, a koje oni nisu mogli shvatiti jer nisu imali dovoljno vjere. Sve više i više, neprestano će se otvarati novi pogledi na Kristovo savršenstvo i slavu. Tijekom beskrajnih vjekova vječnosti vjerni Domaćin iznosit će iz svojih riznica novo i staro.

Tražiti da bismo dali

Ovo se poglavlje temelji na Luki 11,1-13.

139 Krist je neprestano primao od Oca da bi mogao davati nama. Sam je rekao: "Riječ koju slušate nije moja, već od Oca koji me posla." (Ivan 14,24) "Po primjeru Sina Čovječjega, koji nije došao da mu služe, nego da on služi." (Matej 20,28) On je živio, mislio i upućivao molitve ne za sebe, već za druge. Svakoga jutra, iz dana u dan, nakon sati provedenih s Bogom, On je polazio da donese nebesko svjetlo ljudima. Svakog dana iznova je primao krštenje Svetim Duhom. U ranim satima svakoga novog dana Gospodin Ga je budio iz sna, pomazivao milosrdem Njegovu dušu i Njegove usne da može dijeliti drugima. I iz nebeskih dvorova bile su Mu davane nove riječi, riječi koje će u pravo vrijeme izgovarati umornima i potlačenima. Sam je o tome rekao: "Gospod Jahve dade mi jezik vješt da znam riječju krijepiti umorne. Svako jutro on mi uho budi da ga slušam kao učenici." (Izaija 50,4)

140 Kristovi učenici bili su zadivljeni Njegovim molitvama i Njegovim običajem da održava zajedništvo s Bogom. Jednoga dana, pošto su kratko vrijeme bili udaljeni od svojega Gospodina, našli su Ga zadubljenog u molitvu. Naizgled nesvjestan njihove prisutnosti, On se nastavio glasno moliti. Srca učenika bila su duboko ganuta. Kad je završio molitvu, oni su uskliknuli: "Gospodine, nauči nas moliti!"

Odgovarajući, Isus je ponovio molitvu Očenaš kao što ju je izgovorio u propovijedi na Gori. A onda je slikovito iznio pouku koju je učenicima želio objaviti.

Rekao je: "Tko bi od vas imao prijatelja te mu otišao u ponoći i rekao mu: 'Prijatelju, pozajmi mi tri kruha, jer mi

je došao prijatelj s puta, a nemam što staviti pred njega!’ i onaj iznutra odgovorio: ‘Ne dosađuj mi, vrata su već zatvorena, a mala djeca sa mnom u postelji, ne mogu ustati da ti dadnem’ – kažem vam, ako i ne bi ustao da mu dadne zato što mu je prijatelj, ustao bi sigurno zbog njegova dosađivanja i dao bi mu sve što treba.”

Ovdje Isus opisuje molitelja koji traži da bi dao drugome. Morao je dobiti kruha jer inače ne bi mogao zadovoljiti potrebe umornog, zakašnjelog putnika. Iako susjedu nije bilo drago ovo uznemiravanje, nije se mogao oduprijeti molbi; prijatelju se moralo pomoći, i tako je na kraju njegovo moljakanje bilo nagrađeno, njegove potrebe zadovoljene.

I učenici su na sličan način trebali tražiti blagoslove od Boga. Kad je nahranio mnoštvo i izgovorio propovijed o kruhu s Neba, Isus je učenicima pokazao što trebaju raditi kao Njegovi predstavnici. Trebali su ljudima dijeliti kruh života. Onaj koji im je odredio posao, znao je kako će često njihova vjera biti stavljena na kušnju. Znao je da će se često naći u neugodnom položaju, svjesni da kao ljudi nisu sposobni riješiti problem. Duše, gladne kruha života, dolazit će k njima, a oni će se osjećati lišeni svega i bespomoćni. Zato i sami moraju primati duhovnu hranu, jer inače neće imati što davati drugima, a nijednu dušu ne smiju otpustiti nenahranjenu. Krist ih zato upućuje na izvor na kojem mogu zadovoljiti svoju potrebu. Čovjek čiji je prijatelj došao tražiti pomoć, iako u neprikladno vrijeme, oko ponoći, nije ga odbio. Nije imao ništa čime bi ga poslužio, ali je otišao k onomu koji ima hrane i tražio je od njega sve dok susjed nije zadovoljio njegovu potrebu. A zar neće Bog, koji je poslao svoje slugе da nahrane gladne, zadovoljiti njihovu potrebu u svojem djelu?

Međutim, sebični susjed u ovoj usporedbi ne prikazuje Božji karakter. Pouka se ne izvlači na temelju sličnosti, već na temelju suprotnosti. I sebičan čovjek će zadovoljiti hitan zahtjev da bi se oslobodio nekoga tko mu remeti mir. Bog uživa kad daje. On je pun suosjećanja i rado uslišava zahtjeve onih koji k Njemu dolaze s vjerom. On daje nama da bismo mi mogli poslužiti drugima i tako postati slični Njemu.

Krist naglašava: “Tražite, i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se! Jer svatko tko moli, prima; tko traži, nalazi, a otvara se onomu koji kuca.”

Spasitelj nastavlja: “A tko bi od vas, koji je otac, ako bi ga sin zamolio kruha, pružio mu kamen? Ili ako bi ga zamolio ribu, pružio mu mjesto ribe zmiju? Ili ako bi ga zamolio jaje, pružio mu štipavca? Dakle: ako vi, premda ste zli, možete davati svojoj djeci dobre darove, koliko će više Otac nebeski dati Duha Svetoga onima koji ga mole!”

142 Da bi ojačao naše povjerenje u Boga, Krist nas uči da Ga nazivamo novim imenom, imenom koje je povezano s najdražim uspomenama ljudskog srca. On nam daje prednost da beskrajnog Boga zovemo svojim Ocem. Ovo ime, kojim Ga nazivamo kad Mu se obraćamo ili kad o Njemu govorimo, izražava našu ljubav prema Njemu i pouzdanje u Njega, i zalog je Njegove skrbi za nas i Njegovog odnosa prema nama. Izgovoreno kad tražimo Njegovu naklonost ili Njegov blagoslov, odjekuje kao glazba u Njegovim ušima. Da ne bismo smatrali drskošću što Ga zovemo tim imenom, On sam ga je ponavljao mnogo puta. On želi da nam to ime postane blisko.

Bog nas smatra svojom djecom. On nas je otkupio iz ovog raskalašenog svijeta i izabrao da postanemo pripadnici Njegove kraljevske obitelji, sinovi i kćeri nebeskog Kralja. On nas poziva da se oslonimo na Njega s povjerenjem većim od povjerenja djeteta u svojeg zemaljskog oca. Roditelji vole svoju djecu, ali je Božja ljubav daleko veća, šira i dublja nego što može biti ljudska ljubav. Ona je nemjerljiva. A zatim, ako zemaljski roditelji znaju davati dobre darove svojoj djeci, koliko će više naš nebeski Otac biti spreman udijeliti svojega Svetog Duha onima koji Ga traže?

Kristove pouke o molitvi zaslužuju da se brižljivo razmotre. U molitvi je božanski nauk i ova Kristova usporedba naglašava načela koja će koristiti svima koji ih razumiju. On pokazuje kako izgleda pravi duh molitve, naglašava potrebu ustrajnosti u iznošenju naših zahtjeva Bogu i uvjerava nas u Njegovu spremnost da čuje i usliša naše molitve.

Naše molitve ne smiju biti sebična iskanja, pretežno u našu korist. Mi moramo tražiti da bismo mogli dati. Načelo Kristovog života treba postati i načelo našeg života. obraćajući se svojim učenicima, On je rekao: “Ja sebe samog posvećujem za njih da i oni budu posvećeni istinom.” (Ivan 17,19) Ista odanost, ista samopožrtvovnost, isto pokoravanje zah-

tjevima Božje riječi, koje se vidjelo kod Krista, mora se vidjeti i kod Njegovih slugu. Naše poslanje u svijetu nije da služimo sebi ili da ugađamo sebi; mi trebamo proslaviti Boga surađujući s Njime u djelu spašavanja grešnika. Trebamo od Boga tražiti blagoslove koje ćemo dijeliti bližnjima. Spособnost primanja može se sačuvati jedino davanjem. Mi ne možemo nastaviti primati nebeska blaga ako ih ne dijelimo onima oko sebe.

U ovoj usporedbi molitelj je nekoliko puta bio odbijan, ali nije odustajao od svoje namjere. Tako i naše molitve ne dobivaju uvijek neposredan odgovor ili bar tako izgleda; ali nas Krist uči da se ne smijemo prestati moliti. Molitva ne treba izazvati neku promjenu u Bogu; ona treba nas dovesti u sklad s Bogom. Kad nešto tražimo od Njega, On može smatrati potrebnim da ispitamo svoje srce i da se pokajemo za neki svoj grijeh. Zato nas vodi kroz kušnje i teškoće, izlaže nas poniženju da bismo uvidjeli što sprečava djelo koje Sveti Duh treba obaviti preko nas.

Postoje uvjeti pod kojima se mogu ispuniti božanska obećanja. Molitvom se nikada ne može zamijeniti izvršavanje dužnosti. Krist kaže: "Ako me ljubite, vršit ćete moje zapovijedi." "Tko pozna moje zapovijedi i vrši ih, taj me ljubi. A tko mene ljubi, njega će ljubiti Otac moj, i ja ću ga ljubiti i objaviti mu samog sebe." (Ivan 14,15.21) Oni koji iznose svoje molbe Bogu, pozivajući se na Njegova obećanja iako ne ispunjavaju uvjete, vrijeđaju Gospodina. Pozivajući se na Kristovo ime oni očekuju ispunjenje obećanja, ali ne čine ništa čime bi pokazali svoju vjeru u Krista i svoju ljubav prema Njemu.

Mnogi su vlastitom krivnjom proigrali priliku da budu prihvaćeni pred Ocem. Moramo pažljivo ispitati s kakvim punomoćjem izlazimo pred Gospodina. Kada smo neposlušni, donosimo Gospodinu obveznicu na naplatu, iako nismo ispunili uvjete pod kojima bismo je mogli unovčiti. Tako iznosimo pred Boga Njegova obećanja i tražimo od Njega da ih ispuni, i kad bi On to učinio obeščastio bi svoje ime.

Obećanje glasi: "Ako ostanete u meni i ako moje riječi ostanu u vama, tražite što god hoćete, i bit će vam." (Ivan 15,7) Ivan izjavljuje: "Ako vršimo njegove zapovijedi, po tom

znamo da ga poznajemo. Tko tvrdi: 'Poznajem ga', a ne vrši njegovih zapovijedi, lažac je, i u njemu nema istine. Ali tko god vrši njegovu riječ, uistinu, u tome je do savršenstva došla ljubav Božja." (1. Ivanova 2,3-5)

Jedna od Kristovih posljednjih zapovijedi upućenih učenicima glasila je: "Ljubite jedan drugoga; kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedan drugoga." (Ivan 13,34) Ispunjavamo li mi ovu zapovijed ili gajimo oštre, nekršćanske karakterne osobine? Ako smo na bilo koji način ožalostili ili povrijedili druge, naša je dužnost da priznamo svoju pogrešku i da zatražimo pomirenje. To je prijeko potrebna priprema da bismo mogli izići pred Gospodina u vjeri i potražiti Njegov blagoslov.

Ima još jedno pitanje koje previše često zanemaruju oni koji izlaze pred Gospodina u molitvi. Jeste li bili poštteni pred Bogom? Preko proroka Malahije Gospodin izjavljuje: "Od vremena svojih otaca odstupate od mojih uredaba i ne čuvate ih. Vratite se k meni, i ja ću se vratiti k vama – govori Jahve nad Vojskama. Pitajte: 'Kako da se vratimo?' Smije li čovjek prikraćivati Boga? A vi mene prikraćujete. I pitate: 'U čemu te prikratismo?' U desetini i u prinosu." (Malahija 3,7.8)

Kao Davatelj svih blagoslova, Bog polaže pravo na određeni dio svega što imamo. To je Njegova zalihna kojom podupire propovijedanje Evandjelja. Kad se trudimo da se desetina vrati Bogu, pokazujemo da cijenimo Njegove darove. Ali ako Mu uskraćujemo ono što je Njegovo, kako možemo zahtijevati Njegove blagoslove? Ako smo nevjerni upravitelji zemaljskih dobara, kako možemo očekivati od Njega da nam povjeri nebeska dobra? Možda se upravo ovdje krije tajna neuslišanih molitava.

145 Ali Gospodin je u svojoj velikoj milosti spreman oprostiti i zato kaže: "Donesite čitavu desetinu u riznicu da u mojoj kući bude hrane. Tada me iskušajte... neću li vam otvoriti ustave nebeske i neću li izliti na vas punom mjerom blagoslov, neću li zbog vas zaprijetiti skakavcu da vam više ne kvari usjeva i da vam ne bude nerodna loza u polju – govori Jahve nad Vojskama." (Malahija 3,10-12)

Tako je i sa svim ostalim Božjim zahtjevima. Svi Njegovi darovi obećani su pod uvjetom poslušnosti. Bog ima

Nebo puno blagoslova za one koji će surađivati s Njim. Svi koji su Mu poslušni mogu s povjerenjem zahtijevati ispunjenje Njegovih obećanja.

Ali mi moramo pokazati čvrsto, neograničeno povjerenje u Boga. On često odgaga uslišenje da bi iskušao našu vjeru ili da bi ispitao iskrenost naše želje. Ukoliko smo tražili u skladu s Njegovom Riječju, moramo vjerovati Njegovim obećanjima i ponavljati svoje molbe s odlučnošću koja se ne može odbiti.

Bog ne kaže: Traži jednom i primit ćeš! On nas poziva da tražimo. Da neumorno ustrajemo u molitvi. Ustrajno traženje pridonosi da molitelj postaje ozbiljniji i da s povećanom željom čezne za onim što traži. Krist je rekao Marti na Lazarovom grobu: "Ne rekoh li ti... da ćeš vidjeti slavu Božju ako budeš vjerovala?" (Ivan 11,40)

Ali mnogi nemaju dovoljno žive vjere. Upravo zato i ne vide više dokaza Božje moći. Njihova slabost je posljedica njihovog nevjerovanja. Oni imaju više vjere u svoja djela nego u djela koja Bog čini za njih. Oni tako preuzimaju na sebe brigu o sebi. Oni planiraju i ostvaruju, ali se malo mole i imaju malo stvarnog povjerenja u Boga. Misle da imaju vjere, ali je to samo trenutačna pobuda. Ne uspijevajući shvatiti svoje potrebe ili Božju spremnost da ih zadovolji, nisu ustrajni u iznošenju svojih zahtjeva Bogu.

146

Naše molitve trebaju biti isto tako ozbiljne i ustrajne kao i molba prijatelja u nevolji koji je u ponoći došao tražiti kruha. Što ozbiljnije i ustrajnije budemo tražili, to će čvršće biti naše duhovno zajedništvo s Kristom. Primat ćemo uvećane blagoslove zato što se i naša vjera uvećala.

Naš je dio da molimo i da vjerujemo. Budimo budni u svojim molitvama. Budimo budni i surađujmo s Bogom koji sluša naše molitve. Budimo svjesni da "smo Bogu pomagači" (1. Korinćanima 3,9). Govorimo i djelujemo u skladu sa svojim molitvama. Beskrajno mnogo ćemo dobiti ako nevolje pokažu da smo nadahnuti istinskom vjerom umjesto da otkriju da su naše molitve bile samo izgovaranje praznih riječi.

Kad se pojave nevolje i kada se suočite s teškoćama, nemojte očekivati da vam ljudi pomognu. Sve povjerite Bogu. Običaj da o svojim nevoljama govorimo drugima samo nas čini slabima, a ne jača ni naše bližnje. Njima tako name-

ćemo teret svojih duhovnih nedostataka koji nam oni ne mogu olakšati. Mi tražimo snagu od pogrešivih, smrtnih ljudi u trenutku kad možemo dobiti snagu od nepogrešivog, beskrajnog Boga.

Ne trebate ići nakraj svijeta da biste dobili mudrost jer je Bog blizu. Sposobnosti koje sada imate ili koje ćete steći neće vam osigurati uspjeh. Uspjeh će vam osigurati ono što Bog može učiniti za vas. Mi moramo imati mnogo manje povjerenja u ono što može učiniti čovjek i mnogo više povjerenja u ono što može učiniti Bog za svakoga tko vjeruje. On čezne da Ga vjerom potražite. On čezne da od Njega očekujete da učini velika djela. On vam želi pomoći da razumijete i zemaljska i duhovna pitanja. On može izoštriti vaš razbor. On vam može dati taktičnosti i umješnosti. Poslužite se svojim sposobnostima, tražite od Boga mudrost i dobit ćete ono što tražite.

147 Oslonite se na Kristovu riječ. Zar vas On nije pozvao da dodete k Njemu? Nikada nemojte sebi dopustiti da izričete beznadne, obeshrabrujuće riječi! Ako to budete činili, mnogo ćete izgubiti. Gledajući na ono što se vidi, prigovarajući kad se pojave teškoće i pritisci, pružate dokaz da je vaša vjera postala mlaka, slabašna. Gospodnje zalihe su neiscrpane; Njemu pripada cijeli svijet. Gledajte s vjerom prema Nebu. Gledajte na Onoga koji ima svjetlo, snagu i djelotvornost!

Istinska je vjera puna poleta, čvrstine načela i stalnosti namjere koju ni vrijeme ni naponi ne mogu oslabiti. "Mladići se more i malakšu, iznemogli, momci posrću. Al onima što se u Jahvu uzdaju snaga se obnavlja, krila im rastu kao orlovima, trče i ne sustaju, hode i ne more se." (Izaija 40,30.31)

Ima mnogo onih koji bi rado pomogli drugima, ali smatraju da nemaju duhovne snage ili svjetla koje bi mogli podijeliti s bližnjima. Neka takvi iznesu svoje molbe pred prijestolje milosti. Neka se mole da dobiju Svetoga Duha. Bog stoji iza svakog obećanja koje je dao. S Biblijom u ruci kažite: Učinio sam kako si rekao. Ističem tvoje obećanje: "Ustrajno molite, i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se!"

Ne samo da smijemo moliti u Kristovo ime, već moramo biti nadahnuti Svetim Duhom. To objašnjava što je Pa-

vao mislio kad je napisao da Sveti Duh “posreduje za nas neizrecivim uzdisajima” (Rimljanima 8,26). Bog s užitkom odgovara na takve molitve. Kad ozbiljno i vatreno izmolimo molitvu u ime Isusa Krista, tada je upravo ta vatrenost Božji zalag da će On uslišati našu molitvu “neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti” (Efežanima 3,20).

Krist je rekao: “Što god moleći pitate, vjerujte da ste to već primili, i bit će vam.” (Marko 11,24) “I što god zamolite u moje ime, učinit ću, da se proslavi Otac u Sinu.” (Ivan 14,13) A ljubljani Ivan, nadahnut Svetim Duhom, govori vama jasno i sigurno: “Ovo je sinovsko pouzdanje koje imamo u nj da nas uslišava ako što molimo po njegovoj volji. A ako znamo da nas uslišava što god ga molimo, znamo da već posjedujemo ono što smo ga molili.” (1. Ivanova 5,14.15) Prema tome, iznosite svoje molbe Ocu u ime Isusovo! Bog će proslaviti to ime.

148

Duga koja se nalazi oko prijestolja dokaz je da je Bog istinit, da u Njemu nema promjene, da nema ni sjenke od okretanja. Mi smo grijehili protiv Njega i ne zaslužujemo Njegovu naklonost; a ipak je On sam stavio na naše usne najdivniju od svih molitava: “Ne odbaci nas, rad imena svoga, ne sramoti prijesto Slave svoje, spomeni se i nemoj razvrći Saveza svog s nama!” (Jeremija 14,21) Kada dođemo k Njemu priznajući svoju nedostojnost i grijeh, On se obvezao da će saslušati naše vapaje. Čast Njegovog prijestolja zalag je da će ispuniti obećanje koje nam je dao.

Kao i Aron, koji je simbolički predstavljao Krista, naš Spasitelj u Svetištu nosi imena svih pripadnika svojeg naroda na svojem srcu. Naš Veliki svećenik sjeća se svih riječi kojima nas je hrabrio da Mu vjerujemo. On uvijek ima na umu svoj Savez.

Svi koji Njega traže, naći će Ga. Svima koji kucaju, vrata će se otvoriti. Neće se čuti izgovor: “Nemoj me uznemirivati, vrata su već zatvorena, neću ti otvoriti!” Nikome neće biti rečeno: “Ne mogu ti pomoći!” Oni koji u pola noći budu tražili kruha da nahrane gladne duše, bit će uslišani.

Prema Kristovim riječima, onaj koji je tražio kruha da nahrani stranca, primio je “onoliko koliko mu je bilo potrebno”. Po kojem mjerilu će nama Bog dati da bismo mogli dati blišnjima? “Po onoj mjeri po kojoj je Krist htio dati

149

svoj dar.” (Efežanima 4,7) Anđeli promatraju s velikom pozornošću kako se ljudi ponašaju prema svojim bližnjima. Kad vide da netko pokazuje kristoliko sažaljenje prema onima koji griješe, staju uz njega i podsjećaju ga na riječi koje treba reći i koje će biti kao kruh života toj duši. I tako će Bog “ispuniti u Kristu Isusu svaku vašu potrebu raskošno prema svom bogatstvu” (Filipljanima 4,19). Vaše istinito i stvarno svjedočenje On će učiniti silnim u sili života koji će doći. Riječ Gospodnja bit će u vašim ustima riječ istine i pravde.

Osobnim naporima za druge treba prethoditi obilje tajnih molitava jer je potrebna velika mudrost da se shvati nauk o spašavanju duša. Prije nego što razgovarate s ljudima, razgovarajte s Kristom! Pripremite se kod prijestolja nebeske milosti da služite bližnjima.

Neka vam srce puca od čežnje za Bogom; za živim Bogom! Kristov život je pokazao što čovjek može postići kada stekne sudioništvo u božanskoj naravi. Sve što je Krist primio od Boga i mi možemo primiti. Prema tomu, tražite i primiti ćete! Ispunjeni ustrajnom Jakovljevom vjerom, s Ilijinom nepokolebljivošću, tražite da dobijete sve što je Bog obećao!

Neka se u vašem umu oblikuju slavne zamisli o Bogu! Neka vaš život bude povezan skrivenim vezama s Isusovim životom. Onaj koji je zapovjedio svjetlu da zasja u tami, želi zasjati i u vašem srcu, udijeliti vam svjetlo spoznaje Božje slave u osobi Isusa Krista. Sveti Duh će uzeti ono što pripada Bogu i pokazati vama, prenijeti kao životnu snagu poslušnom srcu. Krist će vas povesti sve do granice beskraj. Moći ćete promatrati slavu iza zavjese i objaviti ljudima savršenost Onoga koji uvijek živi da nas zastupa.

Dva molitelja

Ovo se poglavlje temelji na Luki 18,9-14.

“Na račun nekih koji su bili uvjereni u svoju vlastitu pravednost, a druge prezirali”, Krist je uputio pouku o farizeju i cariniku. Farizej je otišao u Hram da se moli Bogu ne zato što je mislio da mu je kao grešniku potreban oprost, već zato što se smatrao pravednikom i očekivao da će tako steći pohvale. Prisustvovanje bogoslužju uračunavao je sebi u zaslugu, htio se time preporučiti Bogu. Istodobno se nadao da će i ljudi steći visoko mišljenje o njemu i njegovoj pobožnosti. Htio je, dakle, zadobiti blagonaklonost i Boga i ljudi. Njegova pobožnost nastala je iz sebične pobude. 150

Odisao je hvalisavošću. Tako je izgledao, tako je išao, tako se molio. Odvajao se od ostalih, kao da je želio reći: “Odlazi! Ne dohvataj me se, jer sam svetiji od tebe!” (Izaija 65,5 DK) Stajao je i molio sam za sebe. Potpuno zadovoljan sobom, mislio je da ga i Bog i ljudi promatraju s istim zadovoljstvom.

Govorio je: “Bože, zahvaljujem ti što nisam kao ostali ljudi: razbojnici, nepravednici, preljubnici ili kao i ovaj ovdje carinik.” Ocjenjivao je svoj karakter, ne po uzoru na Božji, već po uzoru na karakter ostalih ljudi. Njegove su se misli odvratile od Boga i bavile se ljudima. U tome je i bila tajna njegovog zadovoljstva sobom. 151

Nastavio je nabrajati svoja dobra djela: “Postim dvaput u tjednu i dajem desetinu od svega što stečem.” Farizejeva vjera nije dopirala do srca. On nije ni težio da postane sličan Bogu po karakteru, da mu srce bude puno ljubavi i milosti. Zadovoljio se vjerom koja se odnosila samo na vidljiva djela. Njegova pravednost bila je samo njegova – plod njegovih djela – i cijnila se po ljudskim mjerilima.

Svatko tko sebe smatra pravednikom, počinje prezirati ostale. Kao što je sebe uspoređivao s drugim ljudima, farizej je i sve ostale uspoređivao sa sobom. Svoju pravednost ocjenjivao je po njihovoj, i što su oni ispadali gori, to je on izgledao bolji. Njegova samopravednost navodila ga je da optužuje druge. "Druge ljude" on proglašava prijestupnicima Božjeg zakona. Time je pokazao duh samog Sotone, koji je tužitelj braće. Ljudi nadahnuti takvim duhom ne mogu uspostaviti zajedništvo s Bogom, ne mogu razgovarati s Njim. I zato je otišao kući lišen božanskih blagoslova.

Carinik je došao u Hram s ostalim vjernicima, ali se uskoro povukao u stranu smatrajući sebe nedostojnim da sudjeluje u njihovoj pobožnosti. Stojeći sam, nije se usudio "ni očiju podignuti prema nebu, već se udario u prsa", ispunjen gorkim kajanjem prezirući samoga sebe. Bio je svjestan da je prijestupnik pred Bogom, da je grešan i pokvaren. Znao je da ne može očekivati čak ni sažaljenje ljudi oko sebe, jer su ga svi prezrivo promatrali. Znao je da nema nikakvih zasluga kojima bi se preporučio Bogu, pa je u krajnjem očaju zavapio: "Bože, smiluj se meni grešniku!" Nije se uspoređivao s ostalima. Svladan sviješću o krivnji, stajao je kao da se sam nalazi u Božjoj prisutnosti. Čeznuo je jedino za oprostom i mirom, tražio je samo milost od Boga. I bio je blagoslovljen. Krist je rekao: "Ovaj se vrati opravdan kući, a ne onaj."

Farizej i carinik prikazuju dvije velike skupine na koje se dijele svi koji dolaze pred Boga. Dva prva djeteta rođena na Zemlji bila su dva njihova prva predstavnika. Kajin je sebe smatrao pravednikom i došao je pred Boga donoseći samo zahvalni prinos. Nije priznao nikakve grijeha, nije osjetio nikakvu potrebu za milošću. Abel je, međutim, došao s krvlju koja je ukazivala na Božje Janje. Došao je kao grešnik priznajući da je izgubljen; njegova jedina nada bila je nezaslužena Božja ljubav. Gospodin je prihvatio njegovu žrtvu, ali Kajina i njegovu žrtvu nije mogao prihvatiti. Svijest o potrebi, priznanje našeg siromaštva i grijeha prvi je uvjet da bismo prihvaćeni pred Bogom. "Blago siromašnima u duhu, jer je njihovo kraljevstvo nebesko!" (Matej 5,3)

Za svaku od ove dvije skupine, prikazane farizejem i carinikom, u izvještaju o životu apostola Petra krije se va-

žna pouka. U prvim danima svojeg učenja Petar je sebe smatrao jakim. Kao i farizej, po svojoj procjeni nije bio "kao ostali ljudi". Kad je Isus, u predvečerje Judine izdaje, opomenuo učenike: "Svi ćete se pokolebati", Petar je samouvjerenost izjavio: "Ako se doista i svi pokolebaju – ja ipak neću." (Marko 14,27.29) Petar nije znao kakva mu opasnost prijete. Samouvjerenost ga je zavela. Smatrao je sebe sposobnim da se odupre kušnji; ali za nekoliko kratkih sati došao je ispit i on se zaklinjući i preklinjući odrekao svojega Gospodina.

Kad ga je kukurijekanje pijetla podsjetilo na Kristove riječi, iznenađen i zaprepašten onim što je upravo učinio, okrenuo se i pogledao svojeg Učitelja. U tom je trenutku i Isus pogledao Petra i taj ožalošćeni pogled, u kojemu se miješalo sažaljenje i ljubav, pomogao je Petru da shvati sebe. Izišao je i gorko plakao. Taj Kristov pogled slomio mu je srce. Našao se na prekretnici i duboko se pokajao za svoj grijeh. Bio je sličan cariniku u svojoj skrušenosti i pokajanju, i kao carinik dobio je milost. Kristov pogled uvjerio ga je da mu je oprošteno.

Tada je nestalo njegovog samopouzdanja. Nikada se više nisu ponovile stare hvalisave izjave.

Nakon svojeg uskrsnuća, Isus je triput iskušao Petra. Pitao ga je: "Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?" Petar se nije ni pokušao uzdići iznad svoje braće. Prepustio se Onomu koji je mogao čitati njegovo srce. Odgovorio je: "Da, Gospodine, ti znaš da te ljubim." (Ivan 21,15.17)

I tada mu je određen posao. Bilo mu je dodijeljeno daleko šire i osjetljivije djelo od onoga koje je dotad obavljao. Krist mu je naložio da pase ovce i jaganjce. Povjeravajući tako njegovoj skrbi duše za koje je položio svoj život, dao je Petru najsnažniji dokaz da je osvjedočen o njegovom iskrenom obraćenju. Nekad nemirni, hvalisavi, samopouzdana učenik postao je skrušen i pokoran. Otad je slijedio svojega Gospodina u samoodricanju i požrtvornosti. Postao je i sudionik u Kristovom stradanju; i kada Krist jednom sjedne na prijestolje svoje slave, Petar će sudjelovati u Njegovoj slavi.

Zlo koje je dovelo do Petrovog pada i zlo koje je farijeza lišilo zajedništva s Bogom, i danas uništava tisuće ljudi. Ništa nije tako uvredljivo za Boga, ništa tako opasno po

ljudsku dušu kao oholost i samodovoljnost. Od svih grijeha, taj je najbeznađniji, najteže se liječi.

155   Petrov pad nije došao iznenada, odjednom, već postupno. Samopouzdanje ga je dovelo do uvjerenja da je spašen pa je korak po korak krenuo nizbrdo, sve dok se nije odrekao svojeg Učitelja. Nikad se bez opasnosti ne možemo osloniti na sebe niti pomisliti, dok smo još ovdje na Zemlji, da smo sigurni od kušnje. Oni koji prihvate Spasitelja, ma koliko iskreno bilo njihovo obraćenje, nikad ih se ne smije učiti da kažu ili misle da su spašeni. To ih može zavesti s pravog puta. Svakoga treba poučiti da gaji nadu i vjeru; ali čak i tada kad sebe predamo Kristu i znamo da nas je On prihvatio, nismo izmakli izvan domašaja kušnji. Božja riječ kaže: "Mnogi će se očistiti, ubijeliti i prokušati." (Daniel 12,10) Ali samo oni koji izdrže ispit, primit će vijenac života (Jakov 1,12).

Oni koji prihvate Krista i puni samopouzdanja kažu da su spašeni, izlažu se opasnosti da se oslone na sebe, da izgube iz vida svoje slabosti i svoju stalnu potrebu za božanskom snagom, da postanu nepripremljeni za Sotonine majstorije. Zato će u kušnji mnogi duboko pasti u grijeh kao Petar. Upućen nam je savjet: "Dakle, tko misli da stoji, neka pazi da ne padne!" (1. Korinćanima 10,12) Naša jedina sigurnost je stalno nepovjerenje u sebe i stalno oslanjanje na Krista.

Petar je morao shvatiti mane svojeg karaktera i svoju potrebu za Kristovom snagom i milošću. Gospodin ga nije mogao poštediti kušnji, ali ga je mogao izbaviti od poraza. Da je Petar bio spreman prihvatiti Kristovu opomenu, bio bi budan i u molitvi. Išao bi u drhtanju i u strahu Gospodnjem, pazeći da ne posrne svojom nogom. I primio bi božansku pomoć tako da Sotona ne bi mogao postići pobjedu.

156   Petar je pao zbog svoje samodovoljnosti; pokajanje i poniznost pridonijeli su da se ponovo učvrste njegove stope. Izvještaj o njegovom iskustvu može ohrabriti svakog grešnika koji se kaje. Iako je teško sagriješio, Petar nije bio odbačen. Kristove riječi bile su urezane u njegovu dušu: "Ja sam molio za te da tvoja vjera ne malakše." (Luka 22,32) U gorkoj agoniji kajanja, ova molitva i sjećanje na Kristov pogled pun ljubavi i suosjećanja davali su mu nadu. Nakon svojeg

uskrsnuća, Krist se sjetio Petra i preko anđela uputio poruku ženama: "Idite i recite njegovim učenicima, posebno Petru: Pred vama ide u Galileju; ondje ćete ga vidjeti." (Marko 16,7) Spasitelj koji oprašta grijehе prihvatio je Petrovo pokajanje.

Isto milosrđe koje je pruženo Petru, pružit će se svakoj duši koja je pala pod naletom kušnji. Sotona je smislio poseban plan: da ljude prvo navede na grijeh i da ih onda ostavi, bespomoćne i u očajničkom stanju, u kojemu se boje tražiti oprost. Ali zašto bismo se trebali bojati kad je Bog rekao: "Ili u moje nek dođe okrilje, neka sklopi mir sa mnom, mir neka sklopi sa mnom!" (Izaija 27,5) Sve je učinjeno da se uklone naši nedostaci, ponuđeno nam je svako ohrabrenje da se vratimo Kristu.

Krist je ponudio svoje slomljeno tijelo da bi otkupio Božje nasljedstvo, da bi ljudima osigurao još jednu priliku. "Odatle slijedi da može zauvijek spasavati one koji po njemu dolaze k Bogu, jer uvijek živi da posređuje za njih." (Hebrejima 7,25) Svojim besprijekornim životom, svojom poslušnošću, svojom smrću na križu na Golgoti Krist je posredovao za izgubljeni rod. A sada, ne samo kao obični molitelj, već kao Osvajač koji zahtijeva plodove svoje pobjede, Zapovjednik našeg spasenja posređuje za nas. Njegova žrtva je potpuna, i kao naš Posrednik On obavlja djelo koje je sam preuzeo podižući pred Bogom kadionicu koja sadrži Njegove prečiste zasluge i molitve, priznanja i zahvaljivanja Njegovog naroda. Namirisane mirisom Njegove pravednosti, one se uzdižu Bogu kao slatki miris. Žrtva je potpuno prihvatljiva, a pomilovanje pokriva sve prijestupe.

Krist se zavjetovao da bude naš Zamjenik i Jamac i On nikoga neće zanemariti. Onaj koji nije mogao dopustiti da ljudska bića budu izložena vječnoj propasti, koji je svoju dušu predao na smrt umjesto njih, dočekivat će sa sažaljenjem i samilošću svaku dušu koja shvati da ne može spasiti sama sebe.

On će podići svakog uzdrhtalog molitelja. On koji je svojim posredovanjem svakom čovjeku osigurao beskrajnu zalihu moralne snage, neće propustiti priliku da tu snagu upotrijebi u našu korist.

Sve sotonske čete nemaju snage da svladaju jednu dušu koja se s jednostavnim povjerenjem osloni na Krista. "Umornome snagu vraća, jača nemoćnoga." (Izaija 40,29)

158 “Ako priznajemo svoje grijehе, vјeran je on i pravedan: oprostit će nam grijehе i očistiti nas od svake nepravednosti.” Gospodin kaže: “Samo priznaj svoju krivnju da si se odvrгла od Jahve, Boga svojega.” “I pošћropit ću vas vodom čistom da se očistite. Očistit ću vas od svih vaših nečistoća i od svih kumira vaših.” (1. Ivanova 1,9; Jeremija 3,13; Ezekiel 36,25)

Međutim, moramo upoznati sebe, a poznavanje sebe mora nas navesti na skrušenost da bismo mogli dobiti pomilovanje i mir. Farizej nije bio osvjedočen u svoju grešnost. Zato Sveti Duh nije ni mogao na njega utjecati. Njegova duša bila je okružena oklopom samopravednosti koji nisu uspjele probiti ni Božje strijele, iako su ih andeoske ruke namjestile i nanišatile. Krist može spasiti samo onoga koji je svjestan da je grešnik. On je došao da “donese Radosnu vijest siromasima, da navijesti oslobođenje zarobljenicima i vraćanje vida slijepcima, da oslobodi potlačene” (Luka 4,18). “Ne treba zdravima liječnik, nego bolesnima.” (Luka 5,31) Mi moramo znati svoje pravo stanje jer inače nećemo osjećati potrebu za Kristovom pomoći. Moramo shvatiti kakva nam opasnost prijeti jer inače nećemo potražiti utočište. Moramo osjetiti bol koju nam zadaju naše rane jer inače nećemo željeti izlječenje.

Gospodin kaže: “Ti tvrdiš: ‘Bogat sam, nagomilao sam bogatstvo; ništa mi ne treba’, a ne znaš da si upravo ti nesretan, i bijedan, i siromašan, i slijep, i go. Savjetujem ti da od mene kupiš u vatri žeženog zlata, da se obogatiš, i da se obučeš u bijele haljine, i da sakriješ svoju sramotnu golotinju, zatim pomasti da pomažeš svoje oči da bi vidio.” (Otkrivenje 3,17.18) U vatri žeženo zlato jest vjera koja djeluje preko ljubavi. Samo nas to može dovesti u sklad s Bogom. Mi možemo biti aktivni, možemo obavljati mnogo posla, ali bez ljubavi, one ljubavi koja prebiva u srcu Isusa Krista, nikada se nećemo ubrojiti u nebesku obitelj.

159 Nitko ne može sam od sebe shvatiti svoje pogreške. “Podmuklije od svega je srce. Jedva popravljivo, tko da ga proćnikne?” (Jeremija 17,9) Usne mogu govoriti o siromaštvu duše iako ga srce ne želi priznati. Dok se čovjek obraća Bogu i govori o siromaštvu duha, njegovo srce se može nadimati i misliti da je iznad svih ostalih pripadnika ljudskog roda i

da se odlikuje uzvišenom pravednošću. Istinsko znanje o samome sebi može se steći samo na jedan jedini način. Moramo promatrati Krista! Upravo nepoznavanje Krista navodi ljude da toliko uzdižu svoju pravednost. Kad budemo razmišljali o Njegovoj neporočnosti i Njegovom savršenstvu, tada ćemo sagledati svoje slabosti, siromaštvo i mane u pravom svjetlu. Vidjet ćemo da smo izgubljeni i bez nade, odjeveni u haljine svoje pravednosti, kao i svi drugi grešnici. Uvidjet ćemo da se spasenje ne može zadobiti našom dobrotom, već jedino Božjom beskrajnom milošću.

Carinikova molitva bila je uslišana zato što je priznavao da zavisi od Boga i jer se sasvim predao Svemogućemu. Sam u svojim očima nije zasluživao ništa drugo osim sramote. Tako sebe moraju gledati svi koji traže Boga. Vjerom – vjerom koja odbacuje svako oslanjanje na sebe – molitelj se u nevolji može povezati s izvorom beskrajne snage.

Nikakvi formalni obredi ne mogu zamijeniti jednostavnu vjeru i potpuno odbacivanje svoje stare neobraćene naravi, svojeg starog ja. Međutim, nitko se ne može potpuno osloboditi svoje stare naravi. Mi se jedino možemo osloniti na Krista da dovrši to djelo u nama. Tada će jezik naše duše biti: Gospodine, uzmi moje srce jer Ti ga ja ne mogu dati! Ono je Tvoje vlasništvo. Sačuvaj ga od pokvarenosti, jer ga ja ne mogu sačuvati za Tebe. Spasi me usprkos meni samome, mojoj slaboj, nekršćanskoj staroj naravi! Oblikuj me, promijeni me, uzdigni me u čisto i sveto ozračje Neba tako da Tvoja obilna ljubav može poteći kroz moju dušu.

Ovo odbacivanje čovjekove stare naravi ne događa se samo u početku njegovog kršćanskog života. Ono se mora događati iznova na svakom koraku čovjekovog napredovanja prema Nebu. Sva naša dobra djela zavise od sile koja se nalazi izvan nas. Zato naše srce neprestano mora sezati za Bogom, zato moramo neprestano, ozbiljno i iskreno priznavati svoje grijeh e i u poniznosti svojeg srca izlaziti pred Njega. Jedino stalnim odbacivanjem stare naravi, stalnim oslanjanjem na Krista možemo mirno nastaviti ići putem koji vodi u Nebo.

Što bliže budemo prilazili Kristu, što jasnije budemo sagledavali neporočnost Njegovog karaktera, to ćemo jasnije prepoznavati krajnju snagu grijeha i manje željeti uzdizati

sebe. Oni koje Nebo priznaje kao svete, svakako su posljednji koji će isticati svoju dobrotu. Apostol Petar postao je vjerni Kristov sluga, bio je u velikoj mjeri nagrađen božanskim svjetlom i silom; odigrao je aktivnu ulogu u izgradnji Kristove Crkve; ali Petar nikada nije zaboravio žalosno iskustvo svojeg poniženja; njegov grijeh je bio oprošten, ali je on dobro znao da mu je u slabosti karaktera koja je dovela do pada mogla pomoći samo Kristova milost. U sebi nije nalazio ništa čime bi se mogao pohvaliti.

Nijedan od apostola i proroka nikad nije tvrdio da je bez grijeha. Ljudi koji su živjeli u najvećoj Božjoj blizini, ljudi koji su bili spremni radije žrtvovati i sam život nego da namjerno učine neko loše djelo, ljudi koje je Bog nagradio božanskim prosvjetljenjem i silom, priznavali su grešnost svoje naravi. Ni najmanje se nisu oslanjali na tijelo, nisu tvrdili da imaju neku svoju pravednost, već su se potpuno oslanjali na Kristovu pravednost. Tako će biti sa svima koji gledaju na Krista.

161 Na svakom koraku kojim napredujemo u svojem kršćanskom iskustvu naše će se pokajanje produbljavati. Upravo onima kojima je oprostio, onima koje je priznao kao svoj narod, Gospodin kaže: "I tada ćete se spomenuti zlih putova i nedjela svojih, i sami ćete sebi omrznuti zbog bezakinja i gadosti svojih." (Ezekiel 36,31) I ponovo naglašava: "Sklopit ću s tobom Savez svoj, i znat ćeš da sam ja Jahve, da se opomeneš i da se postidiš i da od sramote više ne otvoriš usta kad ti oprostim sve što učini!" (Ezekiel 16,62.63) Tada se naše usne više neće otvarati da uzdžemo sebe. Znat ćemo da je naša uspješnost jedino u Kristu. Priznanje apostola bit će i naše: "Ja, naime, znam da nikakvo dobro ne stanuje u meni, to jest u mom tijelu." (Rimljanima 7,18) "A ja sam daleko od toga da se ičim ponosim, osim križem Gospodina našega Isusa Krista, po kome je meni razapet svijet i ja svijetu!" (Galaćanima 6,14)

U skladu je s ovim iskustvom i zapovijed: "Sa strahom i drhtanjem nastojte da postignete svoje spasenje. Bog je, naime, onaj koji proizvodi u vama i htijenje i djelovanje da mu se možete svidjeti." (Filipljanima 2,12.13) Bog ne traži od vas da se plašite da On neće ispuniti svoja obećanja, da će se umoriti u svojem strpljenju ili da će Mu nedostati sa-

žaljenja! Trebali biste se, zapravo, bojati da vaša volja ne odbije pokornost Kristovoj volji, da vaše naslijeđene i stečene karakterne crte ne zavladaju vašim životom! “Bog je, naime, onaj koji proizvodi u vama i htijenje i djelovanje da mu se možete svidjeti.” Trebali biste se bojati da se vaša stara narav ne ispriječi između vaše duše i vašeg velikog Učitelja; da samovolja ne pokvari uzvišenu namjeru koju Bog želi ostvariti preko vas; da se ne oslonite na svoju snagu, da ne izvučete svoju ruku iz Kristove, da ne pokušate hodati svojim životnim putem bez Njegove stalne prisutnosti!

Mi moramo izbjegavati sve što bi moglo potaknuti našu oholost i samodovoljnost; moramo se čuvati davanja ili primanja hvale ili laskanja. Laskanje je Sotonino djelo. On djeluje putem laskanja isto onako kao i preko optuživanja i osuđivanja. Laskanjem on pokušava upropastiti duše. One koji slave ljude Sotona upotrebljava kao svoja oruđa. Neka Kristovi radnici odbace od sebe svaku riječ hvale. Neka naše staro ja nestane iz našeg vidokruga. Samo Krist treba biti uzdizan. Njemu, “koji nas ljubi i koji nas je otkupio od grijeha svojom krvi”, neka se uzdiže hvala iz svakog srca, Njega neka gleda svako oko (Otkrivenje 1,5).

162

Život u kojemu se gaji strah Gospodnji neće biti život žalosti i potištenosti. Upravo odsutnost Krista čini lice žalosnim, a život hodočašćem uzdah. Oni koji su puni sebe, koji vole samo sebe, ne osjećaju potrebu da uspostave živo, osobno zajedništvo s Kristom. Srce koje nije palo na Stijenu ponosi se sobom i svojom sveukupnošću. Ljudima se dopada dostojanstvena pobožnost. Žele hodati putem koji je dovoljno širok i na kojemu ima dovoljno mjesta za njihove vlastite sklonosti i osobine. Njihovo samoljublje, želja da budu omiljeni i hvaljeni, isključuje Spasitelja iz njihovog srca, a bez Njega im ostaje samo potištenost i žalost. Međutim, Kristov boravak u duši izvor je radosti. Za sve one koji primaju Njega, osnovna misao Božje riječi postaje radost.

“Jer ovako govori Višnji i Uzvišeni, koji vječno stoluje i ime mu je Sveti: ‘U prebivalištu visokom i svetom stolujem, ali ja sam i s potlačenim i poniženim, da oživim duh smjernih, da oživim srca skrušenih.’ (Izaija 57,15)

Kad se nalazio skriven u rasjelinu stijene, Mojsije je ugledao Božju slavu. Kad se mi sakrijemo u pukotinu Stije-

ne, Krist će nas pokriti svojom probodenom rukom i mi ćemo čuti što Gospodin govori svojim slugama. I nama, kao i Mojsiju, Bog će se objaviti kao “Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću, iskazuje milost tisućama, podnosi opačinu, grijeh i prijestup.” (Izlazak 34,6.7)

163 Djelo otkupljenja donosi posljedice koje čovjek jedva može shvatiti. “Ono što oko nije vidjelo, što uho nije čulo, na što ljudsko srce nije pomislilo: to je Bog pripremio onima koji ga ljube.” (1. Korinćanima 2,9) Kad se grešnik, privučen Kristovom snagom, približi uzdignutom križu, kad se baci na lice pred njim, nastaje nova tvar. Dobiva novo srce. Postaje novo stvorenje u Isusu Kristu. Svetost zaključuje da ništa više ne može zahtijevati. Sam Bog “opravdava onoga koji vjeruje u Krista.” (Rimljanima 3,26). A “koje je predodredio, one je i pozvao!” (Rimljanima 8,30) Koliko god bila velika sramota i pokvarenost uzrokovana grijehom, još je veća čast i hvala uzrokovana otkupiteljskom ljubavlju. Ljudskim bićima koja se žele uskladiti s božanskim likom daje se dio iz nebeske riznice, savršenstvo sile, koje ih uzdiže čak i više od anđela koji nikad nisu pali.

“Ovako govori Jahve, otkupitelj Izraelov, Svetac njegov, onome kog preziru i odbacuju narodi... Kad vide, dići će se kraljevi, bacit će se ničice knezovi, zbog Jahve, koji je vjernost svoju pokazao, Sveca Izraelova, koji te izabrao!” (Izaija 49,7)

“Jer tko se uzvisi, bit će ponižen, a tko se ponizi, bit će uzvišen.”

Zar Bog neće svoje obraniti

Ovo se poglavlje temelji na Luki 18,1-8.

Krist je govorio o razdoblju neposredno prije svojeg drugog dolaska i o opasnostima kroz koje će prolaziti Njegovi sljedbenici. Imajući posebno u vidu to razdoblje, ispričao je usporedbu “o tome kako uvijek treba moliti i nikada ne klonuti”. 164

Kazao je: “Bijaše u nekom gradu sudac koji se nije bojao Boga i nije držao do ljudi. A bila u onome gradu i udovica koja bi dolazila k njemu i molila ga: ‘Brani me od mog protivnika!’ Onaj to zadugo ne htjede. Ali nakon toga reče u sebi: ‘Ako se Boga i ne bojim a do ljudi ne držim, ipak ću, jer mi dosaduje, braniti ovu udovicu, da vječno ne dolazi i ne razbija mi glavu.’ ... Čujte što govori nepravedni sudac! Pa da Bog zbilja ne obrani svoje izabranike koji dan i noć vapiju prema njemu? I da zategne s njihovom stvari? Kažem vam, brzo će ih obraniti.”

Sudac, koji je ovdje opisan, nije mario za pravdu niti je imao sažaljenja prema napaćenima. Udovicu koja je svoj slučaj iznosila pred njega, stalno je odbijao. Stalno iznova je dolazila k njemu, ali su je uvijek prezrivo primali i tjerali iz sudnice. Sudac je znao da je pravda na njezinoj strani, da joj smjesta može ukazati pomoć, ali nije htio. Želio je pokazati svoju samovolju i moć, pružalo mu je zadovoljstvo kad ga je uzalud tražila, molila i preklinjala. Ali ona nije popuštala niti se obeshrabrivala. Usprkos njegovoj ravnodušnosti i tvrdoći srca, ona je ponavljala svoju molbu sve dok se sudac nije udostojio da razmotri njezin slučaj. Sam je objasnio: “Ako se Boga i ne bojim a do ljudi ne držim, ipak ću, jer mi do- 165

sađuje, braniti ovu udovicu, da vječno ne dolazi i ne razbija mi glavu.” Da bi sačuvao svoj ugled, da ne bi javno pokazao pristranost, jednostran pristup parnicama, on je obranio ustrajnu i upornu ženu.

“Gospodin nastavi: ‘Čujte što govori nepravedni sudac! Pa da Bog zbilja ne obrani svoje izabranike koji dan i noć vapiju prema njemu? I da zategne s njihovom stvari? Kažem vam, brzo će ih obraniti.’” Krist ovdje naglašava veliku razliku između nepravednog suca i Boga. Sudac je popustio udovici i njezinom zahtjevu pretežno iz sebičnosti, da bi se oslobodio njezinog dosadnog navaljivanja. Nije prema njoj osjećao ni sažaljenje niti sućut; njezina nevolja nije mu ništa značila. Koliko se Božje postupanje prema onima koji dolaze k Njemu razlikuje od ovoga? On s beskrajnim sažaljenjem razmatra molbe jadnih i ožalošćenih.

Ženi koja je od suca tražila zaštitu smrt je otela muža. Siromašna i bez prijatelja, nije imala nikakvih sredstava da vrati svoje oteto imanje. I čovjek je zbog grijeha izgubio svoju vezu s Bogom. Sam od sebe, on nema nikakvog načina da sebi osigura spasenje. Međutim, mi smo po Kristu ponovo dovedeni u Očevu blizinu. Božji izabranici dragi su Njegovom srcu. To su oni koje je On pozvao iz tame u svoje divno svjetlo da Mu odaju hvalu, da blistaju kao svjetiljke u tami ovoga svijeta. Nepravedni sudac nije bio posebno zainteresiran da izbavi udovicu koja mu je dosađivala; ipak, da bi se oslobodio njezinih stalnih molbi, poslušao je njezin zahtjev i izbavio je od njezinog protivnika. Ali Bog voli svoju djecu beskrajnom ljubavlju. Njemu je Njegova Crkva važnija od svega na Zemlji.

“Tad Jahvu njegov narod zapade, Jakov bi njegova baština. U zemlji stepskoj on ga je našao, u pustinjskoj jezivoj pustoši. Obujmio ga, gajio ga i čuvao kao zjenu oka svoga.” (Ponovljeni zakon 32,9.10) “Ovako govori Jahve nad Vojskama, čija me Slava izaslala k narodima koji su vas opljačkali: ‘Tko vas dira, dira mi zjenicu oka.’” (Zaharija 2,12)

Molitva udovice: “Brani me od mog protivnika!” predstavlja molitvu Božje djece. Sotona je njihov veliki protivnik. On je “opadač braće naše”, koji ih optužuje pred Bogom dan i noć (Otkrivenje 12,10 DK). On se neprestano trudi da pogrešno prikaže i optuži, prevvari i uništi Božji narod.

Krist u ovoj usporedbi poziva svoje učenike da se mole Bogu da ih obrani od sile Sotone i njegovih slugu.

U Zaharijinom proročanstvu opisano je Sotonino optuživačko djelovanje, ali i Kristovo djelo suprotstavljanja protivniku svojeg naroda. Prorok kaže: "Potom mi pokaza Jošuu, velikog svećenika, koji stajaše pred anđelom Jahvinim, i Satana, koji mu stajaše zdesna, da ga tuži. Anđeo Jahvin reče Satanu: 'Suzbio te Jahve, Satane! Suzbio te Jahve koji izabra Jeruzalem! Nije li on glavnja iz ognja izvučena?' A Jošua bijaše obučen u prljave haljine dok stajaše pred anđelom Jahvinim." (Zaharija 3,1-3)

Božji narod je ovdje prikazan kao da se radi o zločinu na sudu. Jošua, veliki svećenik, traži blagoslov za svoj narod koji je u velikoj nevolji. Dok se on moli pred Bogom, Sotona mu stoji s desne strane kao protivnik. Optužuje Božju djecu trudeći se da njihov slučaj prikaže u što očajnijem svjetlu. On pred Gospodinom navodi njihova zla djela i njihove nedostatke. Prikazuje njihove mane i propuste nadajući se da će oni u Kristovim očima izgledati tako loši da im neće priskočiti u pomoć u njihovoj velikoj potrebi. Jošua, kao predstavnik Božjeg naroda, stoji pod prokletstvom, odjeven u prljave haljine. Svjestan grijeha svojeg naroda, opterećen je i obeshrabrenjem. Sotona salijeće njegovu dušu sviješću o krivnji tako da se osjeća skoro beznadno. A ipak stoji kao molitelj, dok se Sotona okomio na njega.

Sotona je svoje djelo optuživanja započeo još na Nebu. Isto djelo nastavio je na Zemlji još od vremena čovjekovog pada i tim će se djelom baviti i dalje, ali bit će posebno izraženo dok se budemo približavali kraju povijesti ovoga svijeta. Budući da vidi da je njegovo vrijeme kratko, on će djelovati s još većom odlučnošću trudeći se da vara i uništava. Obuzima ga srdžba kad na Zemlji vidi ljude koji, iako slabi i grešni, poštuju Gospodnji zakon. Čvrsto je odlučio da oni ne smiju slušati Boga. Uživa u njihovoj nedostojnosti, ima u pripremi lukavstvo za svaku dušu, trudi se da sve ljude uvuče u svoje zamke i tako ih odvoji od Boga. Pokušava optužiti i izložiti osudi i samog Boga, ali i sve one koji nastoje da u ovom svijetu ostvare Njegove namjere ljubavi i milosti, samilosti i oprosta.

Svako pokazivanje Božje moći za dobrobit Njegovog naroda rasplamsava Sotonino neprijateljstvo. Svaki put kada Bog djeluje u njegovu korist, Sotona se sa svojim demonima s posebnom gorljivošću trudi da izazove njegovu propast. On je zavidan svima koji su Krista učinili svojom snagom. Njegov je cilj da potakne zlo i da, u slučaju da postigne uspjeh, svu krivnju prebaci na one koji su pali u kušnji. Ukazuje na njihove prljave haljine, njihove karakterne mane. Iznosi njihove slabosti i nerazumnosti, njihov grijeh nezahvalnosti, njihovu nesličnost Kristu, sve ono čime su osramotili svojeg Otkupitelja. Sve to iznosi kao dokaz da ima pravo izazvati njihovu propast. Pokušava prestrašiti njihovu dušu navodeći ih da pomisle da je njihov slučaj beznadan, da se mrlja njihove sramote nikada neće ukloniti. Nada se da će tako potkopati njihovu vjeru, učiniti da se potpuno pokore njegovim kušnjama i odbace svoju odanost Bogu.

169 Pripadnici Gospodnjeg naroda nikada neće biti sposobni sami opovrgnuti Sotonine optužbe. Dok budu ispitivali sebe, lako će se prepustiti očaju. Međutim, oni će se obratiti božanskom Zastupniku. Oslonit će se na zasluge Otkupitelja. Bog može pokazati "da je pravedan i da opravdava onoga koji vjeruje u Isusa" (Rimljanima 3,26). Gospodnja djeca obratit će se s povjerenjem Njemu i tražiti da On odbaci Sotonine optužbe i da onemogući njegova lukavstva. "Brani me od mog protivnika!" mole oni; i moćnim dokazom križa Krist utišava drskog tužitelja.

"Anđeo Jahvin reče Satanu: 'Suzbio te Jahve, Satane! Suzbio te Jahve koji izabra Jeruzalem! Nije li on glavnja iz ognja izvučena?'" Kad Sotona pokuša ocrniti Božji narod i uništiti ga, Krist se miješa. Iako su sagriješili, Krist je krivnju za njihove grijehe uzeo na svoju dušu. On je ljudski rod izvuкао iz ognja kao glavnju. Svojom ljudskom naravi povezan je s čovjekom, dok je svojom božanskom naravi sjedinjen s beskrajnim Bogom. Pomoć se nalazi nadohvat ruke dušama koje ginu. Protivnik je ukoren.

"A Jošua bijaše obučen u prljave haljine dok stajaše pred anđelom Jahvinim. Anđeo se obrati onima koji pred njim stajahu i reče im: 'Skinite s njega te prljave haljine!' I reče mu: 'Evo, skidam s tebe tvoju krivicu i odijevam te u dragocjenu haljinu!' I nastavi: 'Stavite mu čist povez oko glave!'

Oni mu staviše čist povez oko glave i odjenuše ga u dragocjene haljine u nazočnosti anđelovoj. I anđeo Jahvin upozori Jošuu: ‘Ovako govori Jahve nad Vojskama: Ako budeš mojim putovima hodio i mojih se pridržavao naredaba, ti ćeš biti upravitelj u Domu mojemu, čuvat ćeš moja predvorja, i dat ću ti pristup među one koji ondje stoje’ – čak i među anđele koji okružuju Božje prijestolje (Zaharija 3,3-7).

Usprkos nedostacima Božjeg naroda, Krist ne odbacuje one o kojima se skrbi. On ima snagu da zamijeni njihovu odjeću. On skida s njih njihove prljave haljine i na one koji se kaju i vjeruju stavlja svoju odjeću pravednosti. U izvještajima Neba pokraj njihovog imena dopisuje: pomilovani. On ih priznaje kao svoje pred cijelim svemirom. Sotona, njihov protivnik, pokazuje se kao ogovarač i varalica. Bog će doista udijeliti pravdu svojim izabranicima.

Molba: “Brani me od mog protivnika!” ne odnosi se samo na Sotonu kao neprijatelja, već i na sve sile kojima se on služi da bi krivo prikazao, iskušao ili uništio Božji narod. Oni koji su odlučili vršiti Božje zapovijedi ustanovit će na temelju iskustva da se bore s protivnicima kojima upravljaju mračne sile. Takvi su protivnici salijetali Krista na svakom koraku, a koliko su neprestano i odlučno to činili, nijedno ljudsko biće nikada neće saznati! Kristovi učenici, kao i njihov Učitelj, praćeni su stalnim kušnjama.

Pismo opisuje stanje u svijetu neposredno prije Kristovog drugog dolaska. Apostol Jakov slika lakomost i nasilje koje će prevladavati. On kaže: “Pazite sad, bogataši!... Još ste u posljednje vrijeme skupljali blago! Evo više plaća žetelaca vaših njiva koju ste im uskratili, i vika tih žetelaca došla je u uši Gospodinu nad vojskama. Živjeli ste na zemlji raskošno i razvratno. Utovili ste svoja srca na dan klanja. Osudili ste, ubili ste pravednika, i on vam se ne može suprotstavljati.” (Jakov 5,1-6) To je slika naših dana. Svakovrsnim nasiljem i otimanjem ljudi su nagomilali golema bogatstva, dok krici izgladnjelog čovječanstva odjekuju pred Bogom.

“Tako je potisnuto pravo, i pravda mora stajati daleko. Jer na trgu posrnu istina, i poštenju više nema pristupa. Vjernosti je ponestalo, a tko izbjegava zlo, bude opljačkan.” (Izaija 59,14.15) Ovo se ispunilo u Kristovom životu na Zemlji. On je bio vjeran Božjim zapovijedima, odbacivao je ljudske obi-

čaje i zahtjeve koji su postavljeni umjesto njih. Upravo zbog toga je bio omrznut i proganjan. Ova povijest se ponavlja. Zakoni i ljudske predaje uzdižu se iznad Božjeg zakona, a oni koji su vjerni Božjim zapovijedima trpe poniženje i progonoštvo. Zbog svoje vjernosti Bogu, Krist je bio optužen da krši subotu i huli na Boga. Njegovi protivnici tvrdili su da je opsjednut demonima, govorili su da je sam Belzebub. Na sličan način i Njegove sljedbenike optužuju i pogrešno prikazuju. Sotona se nada da će ih tako navesti na grijeh i sramotu baciti na Boga.

Opisujući suca u ovoj usporedbi, suca koji se nije bojao Boga niti se sramio ljudi, Krist je prikazao vrstu sudenja koje se tada obavljalo i s kojim će se uskoro i sam sresti prilikom svojeg sudenja. On je želio da Njegov narod u sva vremena shvati kako se malo može osloniti na zemaljske upravitelje ili suce u trenutku nevolje. Božji izabranici često moraju stati pred ljude na službenim položajima koji Božju riječ nisu učinili svojim vodičem i savjetnikom, i koji sljede svoje neposvećene, neukročene nagone.

Govoreći o nepravednom sucu, Krist nam je pokazao što moramo činiti. "Pa da Bog zbilja ne obrani svoje izabranike koji dan i noć vapiju prema njemu?" Krist, naš Uzor, nije ništa učinio da se obrani ili oslobodi. On je svoj slučaj predao Bogu u ruke. Ni Njegovi sljedbenici ne smiju optuživati ili osuđivati, niti pribjegavati sili da bi sebe izbavili.

172

Kad se pojave naizgled neobjašnjive nevolje, ne smijemo im dopustiti da poremete naš mir. Ma kako se nepravedno prema nama postupalo, ne smijemo se žestiti. Gajeći duh osvete, samo ćemo sebi naškoditi. Potkopat ćemo svoje povjerenje u Boga i ožalostiti Svetoga Duha. Uz nas se nalazi svjedok, nebeski vjesnik, koji će umjesto nas podignuti zastavu nasuprot našim neprijateljima. On će nas zaštititi svijetlim zrakama Sunca pravednosti kroz koje Sotona ne može prodrijeti. On ne može probiti taj štit svete svjetlosti.

Dok se bezakonje u svijetu umnožava, nitko od nas ne može se zavaravati da neće imati teškoća. Ali upravo će nas teškoće dovesti u prijestolnu dvoranu Najvišega. Moći ćemo potražiti savjet Onoga koji je beskrajno mudar.

Gospodin kaže: “Zazovi me u dan tjeskobe.” (Psalam 50,15) On nas poziva da iznesemo pred Njega svoje teškoće i nevolje, svoju potrebu za božanskom pomoći. On nas poziva da bez oklijevanja uputimo svoje molitve. Čim se teškoće pojave, trebamo Mu uputiti svoje iskrene, ozbiljne molitve. Svojim upornim molitvama pružamo dokaz dubokog povjerenja u Njega. Svijest o našoj potrebi nagoni nas da se molimo ozbiljno, i naš nebeski Otac biva ganut našim molbama.

Često su oni koji trpe poniženja ili progonstva zbog svoje vjere u kušnji da pomisle da ih je Bog zaboravio. U očima ljudi oni su manjina. Po svemu izgleda da njihovi neprijatelji likuju nad njima. Ali neka se ne uznemiravaju! Onaj koji je patio radi njih, koji je nosio njihove tuge i žalosti, nije ih zaboravio!

Božja djeca nisu ostavljena sama i bez obrane. Molitva pokreće ruku Svemogućega. Molitvom “osvojiše kraljevstva, izvršiše pravdu, postigoše obećanja, zatvoriše usta lavovima, ugasiše žestinu ognja” – i mi ćemo saznati što to znači kad čujemo izvještaje mučenika koji su umrli za svoju vjeru – koji “nagnaše u bijeg tuđe bojne redove” (Hebrejima 11,33.34).

Ako svoj život posvetimo službi Njemu, nikad se nećemo naći u položaju za koji Bog nema rješenje. Ma kakav bio naš položaj, imamo Vodiča koji će usmjeriti naš put; ma kakve bile naše nevolje, imamo sigurnog Savjetnika; ma kakve bile naše tuge i žalosti, ma kolika naša osamljenost, imamo Prijatelja koji s nama suosjeća. Ukoliko u svojem neznanju načinimo pogrešan korak, Krist nas neće ostaviti. Čujmo Njegov glas kako govori jasno i razgovijetno: “Ja sam put, istina i život!” (Ivan 14,6) “Smilovat će se ubogu i siromahu i spasit će život nevoljniku.” (Psalam 72,13)

Gospodin izjavljuje da će Mu poslužiti na čast oni koji žele biti blizu Njega i vjerno obavljati Njegovu službu. “Tko se tebe drži čuvaš ga jednako u miru, jer se u tebe uzda.” (Izaija 26,3 DK) Ruka Svemogućega ispružena je da nas vodi naprijed i samo naprijed. Idite naprijed, kaže Gospodin; ja ću vam poslati pomoć! Na slavu je mojemu imenu da tražite, i zato ćete primiti! Ja ću se proslaviti pred onima koji očekuju vaš poraz. Oni će vidjeti kako moja Riječ slavno

173

174

pobjeđuje. "Sve što s vjerom zamolite dobit ćete." (Matej 21,22)

Neka svi koji su u nevolji, prema kojima se nepravедno postupa, poviču Bogu! Odvratite se od onih čija su srca kamena, objavite svoje zahtjeve vašem Stvoritelju. Nikada nije bio odbačen nijedan koji je skrušena srca izišao pred Njega. Nijedna iskrena molitva nije zaboravljena. I usred pjesama nebeskih zborova Bog čuje viku najslabijeg ljudskog stvora. Kad želje svojeg srca izlijevamo u osami, kada izričemo svoje molbe dok idemo putem, naše riječi dopiru do prijestolja Vladara svemira. One su, možda, nečujne za ljudsko uho, ali ne mogu se izgubiti u prostoru niti ih može nadglasati buka poslova oko nas. Ništa ne može ugušiti zahtjeve duše. Iznad ulične buke, iznad žagora mnoštva one se uzdižu prema nebeskim dvorima. Bog je onaj kojemu se obraćamo i On čuje naše molitve.

I vi koji se osjećate najnedostojniji, ne ustručavajte se svoj slučaj prepustiti Bogu. Kad je sebe u Kristu dao za grijeh svijeta, preuzeo je slučaj svake duše. "On koji čak nije poštedio vlastitog Sina, već ga predao za sve nas, kako nam neće dati sve ostalo s njime?" (Rimljanima 8,32) Zar neće ispuniti milostive riječi koje nam je uputio da bi nas ohrabrio i ojačao?

175 Najviše od svega Krist želi iskupiti svoje nasljedstvo iz vlasti Sotone. Ali prije nego što nas izbavi od Sotonine sile oko nas, On nas mora osloboditi od njegove sile u nama. Gospodin dopušta nevolje da bismo se mogli očistiti od svjetovnosti, sebičnosti i grubih, nekršćanskih crta karaktera. On dopušta da duboke vode nevolja preplave našu dušu da bismo mogli upoznati Njega i Isusa Krista kojega je poslao, da bismo duboko u svojem srcu osjetili čežnju da budemo očišćeni od svake prljavštine i da iz kušnje izidemo čistiji, svetiji i sretniji. Često ulazimo u peć nevolje jer su nam duše uprljane sebičnošću; ali ako strpljivo izdržimo kušnju kojoj nas je On izložio, izići ćemo odražavajući božanski karakter. Kad se Njegova namjera s nevoljama izvrši, "pravda će tvoja zasjati kao svjetlost i tvoje pravo ko sunce podnevno" (Psalam 37,6).

Nema opasnosti da će Gospodin zanemariti molitve svojeg naroda. Opasnost je u tome što se Božji narod u kušnjama

i nevoljama može obeshrabriti i prestati biti ustrajan u svojim molitvama.

Spasitelj je pokazao božansko suosjećanje prema ženi Sirofeničanki. Njegovo srce je bilo ganuto kad je vidio njezinu duboku žalost. Poželio ju je smjesta uvjeriti da je njezina molitva uslišana. Međutim, htio je svojim učenicima pružiti pouku, pa je neko vrijeme izgledalo da ne želi čuti vaspaje njezinog izmučenog srca. Ali kad se njezina vjera pokazala, uputio joj je pohvalne riječi i otpustio je s dragocjenim darom koji je tražila. Učenici nikad nisu zaboravili ovu pouku, i ona je zabilježena da bi pokazala rezultate ustrajne molitve.

Sam Krist je u majčinsko srce te žene stavio upornost koja se nije mogla zanemariti. Upravo je Krist nadahnuo onu moliteljicu, onu udovicu, da bude tako hrabra i odlučna pred sućem. Isti Krist je prije mnogo stoljeća, tijekom tajanstvenog sukoba na Jaboku, nadahnuo Jakova tom istom ustrajnom vjerom. A povjerenje koje je sam usadio nikada nije prolazilo bez nagrade.

On, koji boravi u nebeskom Svetištu, sudi pravedno. On više uživa u svojem narodu koji se bori s kušnjama u ovom svijetu grijeha, nego u četama anđela koje okružuju Njegovo prijestolje.

176

Cijeli nebeski svemir zainteresiran je za ovu trunčicu svijeta jer je Krist platio beskrajnu cijenu za život njezinih stanovnika. Otkupitelj svijeta povezao je Zemlju s Nebom čvrstim vezama, jer otkupljenici Gospodnji žive na njoj. Nebeska bića i sada posjećuju Zemlju kao što su to činila u dane kad su šetala i razgovarala s Abrahamom i Mojsijem. Usred poslovne buke u našim velikim gradovima, usred mnoštva koje se tiska našim ulicama i tržnicama, u kojima se od jutra do večeri ljudi ponašaju kao da su poslovi, sport i užici jedino što postoji u ovom životu, u kojima ima tako malo onih koji razmišljaju o nevidljivim stvarnostima – čak i na tim mjestima Nebo ima svoje promatrače i svoje svete predstavnike. Postoje nevidljiva bića koja prate svaku riječ i svako djelo nas ljudi. Na svakom poslovnom skupu, na svakoj zabavi, na svakom bogoslužju, ima više slušatelja nego što se može vidjeti ljudskim okom. Katkad nebeske sile podignu zavjesu koja skriva nevidljivi svijet, tako da se naše mi-

sli mogu odvratiti od trke i žurbe života i pozabaviti se činjenicom da postoje nevidljivi svjedoci svega što činimo ili kažemo.

Trebali bismo mnogo bolje razumjeti misiju tih nebeskih izvjestitelja. Bilo bi dobro da uzmemo u obzir da u svemu svojem poslu možemo računati na suradnju i brigu nebeskih bića. Nevidljive vojske svjetla i sile prate krotke i ponizne koji vjeruju Božjim obećanjima i oslanjaju se na njih. Kerubini, serafini i anđeli koji su silni snagom – deset tisuća puta deset tisuća i tisuće tisuća – stoje Njemu zdesna, “svi službujući duhovi što se običavaju slati da služe onima koji imaju baštiniti spasenje” (Hebrejima 1,14).

177 Ovi anđeoski vjesnici vode vjeran izvještaj o riječima i djelima ljudskih sinova. Svako okrutno ili nepravedno djelo protiv Božje djece, sve što su morali pretrpjeti od onih koji čine zlo, sve je zabilježeno na Nebu.

“Pa da Bog zbilja ne obrani svoje izabranike koji dan i noć vapiju prema njemu? I da zategne s njihovom stvari? Kažem vam, brzo će ih obraniti.” (Luka 18,7.8)

“Prema tome, ne gubite svoga pouzdanja! Njemu pripada velika nagrada. Ustrajnost vam je zbilja potrebna da vršenjem volje Božje postignete obećanje jer: ‘Još malo, vrlo malo, i doći će onaj koji ima doći; neće zakasniti.’” (Hebrejima 10,35-37) “Prema tome, strpite se, braćo, do dolaska Gospodnjega! Pazite! Poljodjelac iščekuje skupocjen rod od zemlje, strpljivo čekajući na nj, dok ne primi ‘ranu’ i ‘kasnu kišu’. Strpite se i vi i učvrstite svoja srca, jer je blizu dolazak Gospodnji!” (Jakov 5,7.8)

Divno je božansko strpljenje. Pravednost dugo čeka dok milost poziva grešnika. Međutim, “pravda i pravo temelj su prijestolja njegovog” (Psalam 97,2). Gospodin je “spor u gnjevu, ali silan u moći”. On “neće pustiti krivca nekažnjena. U vihoru i oluji put je njegov, oblaci su prašina koju podižu njegovi koraci.” (Nahum 1,3)

Svijet je postao drzak u kršenju Božjeg zakona. Zato što ih je Bog dugo trpio, ljudi su pogazili Njegov autoritet. Podržavali su jedni druge u nasilju i okrutnosti prema Njegovom naslijeđu, govoreći: “Kako da dozna Bog? Spoznaje li Svevišnji?” (Psalam 73,11) Međutim, postoji crta koju ne mogu prijeći. Bliži se vrijeme kada će dostignuti postavljenju gra-

nicu. Već su i sada skoro prevršili mjeru beskrajnog Božjeg strpljenja, granicu Njegove milosti, mjeru Njegovog milosrđa. Gospodin će se umiješati da obrani svoju čast, da izbavi svoj narod, da suzbije oholost nepravедnika.

178

U Noine dane ljudi su zanemarivali Božji zakon sve dok se svako sjećanje na Stvoritelja nije izgubilo sa Zemlje. Njihovo bezakonje dostiglo je takvu mjeru da je Gospodin pustio vode Potopa na Zemlju i uništio njezine pokvarene stanovnike.

Iz naraštaja u naraštaj Gospodin je djelovao na svoj način. Kad bi se pojavila kriza, On bi se objavljivao i sprečavao ispunjenje Sotoninih planova. Kad se radilo o narodima, obiteljima ili pojedincima, On je često dopuštao da se pojave krize da bi Njegovo djelovanje postalo vidljivo. Na taj način je objavljivao da postoji Bog u Izraelu koji uzdiže svoj zakon i brani svoj narod.

U ovo vrijeme sveopćeg bezakonja možemo znati da je na vidiku i posljednja velika kriza. Kad je prkošenje Božjem zakonu postalo skoro sveopća pojava, kad je Njegov narod izložen nasilju i surovosti svojih bližnjih, Gospodin se mora umiješati.

Bliži se vrijeme kad će On reći: "Hajde, narode moj, udi u sobe i vrata za sobom zatvori. Sakrij se časkom dok jarost ne prođe." Jer će izići Gospodin "iz svog prebivališta da stanovnike zemljine kazni što se o njeg ogriješise. Izbacit će zemlja svu krv što je na njoj prolivena i neće više kriti onih koji su na njoj poklani." (Izaija 26,20.21) Ljudi koji tvrde da su kršćani mogu sada varati i tlačiti siromašne; mogu pljačkati udovice i siročad; mogu davati maha svojoj sotonskoj mržnji zato što ne mogu vladati savješću Božjeg naroda; ali će ih za sve to Bog izvesti na sud. "Jer onoga koji ne bude iskazivao milosrđa zadesit će sud bez milosrđa." (Jakov 2,13) Još samo malo vremena i oni će izići pred Suca cijele Zemlje da polože račun za bol koju su nanijeli tijelima i dušama Njegove baštine. Oni danas mogu iznositi lažne optužbe, oni se mogu izrugivati onima koje je Bog postavio da rade Njegov posao, mogu bacati Njegove vjernike u tamnice, u okove, osuđivati na progonstvo i na smrt; ali će za svaku bol, za svaku prolivenu suzu morati dati odgovor. Bog će im dvostruko platiti sve njihove grijehе. O Babilonu, simbolu

179

otpale Crkve, On će reći svojim slugama na sudu: “Jer njezini su grijesi doprli do neba i Bog se sjetio njezinih opočina. Platite joj kao što je i ona plaćala! Vratite joj dvostruko prema njezinim djelima. U čašu u koju je lijevala ulijte joj dvostruko!” (Otkrivenje 18,5.6)

Iz Indije, iz Afrike, iz Kine, s otoka u moru, od potlačenih milijuna u takozvanim kršćanskim zemljama, vika ljudske boli podiže se prema Bogu. Ta vika neće dugo čekati na odgovor. Bog će očistiti Zemlju od moralne pokvarenosti, ne morem velike vode kao u Noino doba, već morem ognja koji se neće moći ugaziti nikakvim ljudskim nastojanjima.

“Bit će to vrijeme tjeskobe kakve ne bijaše otkako je ljudi pa do toga vremena. U ono vrijeme tvoj će se narod spasiti – svi koji se nadu zapisani u Knjizi.” (Daniel 12,1)

Iz potkrovlja, iz koliba, iz tamnica, sa stratišta, s planina i iz pustinja, iz zemaljskih špilja i iz morskih dubina Krist će dovesti svoju djecu k sebi. Na Zemlji su bili siromašni, progonjeni i mučeni. Milijuni su otišli u grob natovareni sramotom zato što su odbili pokoriti se prijevernim Sotoninim zahtjevima. Na ljudskim sudovima Božjoj djeci su sudili najteži zločinci. Ali blizu je dan kad će sam Bog nastupiti kao sudac! (Vidi Psalam 50,6.) Tada će se preokrenuti zemaljske presude. “Sramotu će svog naroda na svoj zemlji skinuti.” (Izaija 25,8) Svakome od njih bit će dana bijela odjeća (Otkrivenje 6,11). “Oni će se zvati Sveti narod, Otkupljenici Jahvini.” (Izaija 62,12)

Za svaki križ koji su morali nositi, za svaki gubitak koji su morali podnijeti, za svako progonstvo koje su morali pretrpjeti, čak i za gubitak ovozemaljskog života, Božja djeca će biti bogato nagrađena. “I gledat će njegovo lice. A njegovo će ime biti na njihovim čelima.” (Otkrivenje 22,4)

“Ovaj prima grešnike”

Ovo se poglavlje temelji Luki 15,1-10.

Dok su se “carinici i grešnici” okupljali oko Krista, rabini 185 su glasno izražavali svoje nezadovoljstvo. Govorili su: “Ovaj prima grešnike i jede s njima.”

Ovom optužbom željeli su nagovijestiti da Krist uživa u druženju s grešnicima i pokvarenima; da Mu ne smeta njihova zloća. Isus je doista teško razočarao književnike. Zašto čovjek tako uzvišena karaktera izbjegava druženje s njima i ne želi se služiti njihovim metodama poučavanja? Zašto se ponaša tako jednostavno, zašto se kreće među pripadnicima svih društvenih slojeva? Kad bi On bio pravi prorok, govorili su o Njemu, složio bi se s njima, a prema carinicima i grešnicima ponašao bi se ravnodušno, kao što i zaslužuju. Ti čuvari društvenog morala bjesnjeli su što se Onaj s kojim su se stalno sukobljavali, čija je neporočnost života izazivala u njima strahopoštovanje, iako ih je osuđivala, s toliko izrazite naklonosti druži s izopćenicima iz društva. Nisu se slagali s Njegovim metodama. Smatrali su sebe obrazovanima, plemenitima i, prije svega, pobožnima; ali je ova Kristova usporedba razotkrila njihovu sebičnost.

Ljutilo ih je, osim toga, što se oni koji su pokazivali jedino prijezir prema rabinima i koje se nikada nije moglo vidjeti u sinagogama, okupljaju oko Isusa i s napetom pozornošću slušaju Njegove riječi. Književnici i farizeji osjećali su da ih Njegova neporočna prisutnost osuđuje; pa zašto se, onda, carinici i grešnici okupljaju oko Njega? 186

Nisu znali da se objašnjenje krije upravo u riječima koje su izgovorili da bi Ga podcjenjivački opisali: “Ovaj prima grešnike.” Duše koje su dolazile k Isusu osjećale su u

Njegovoj prisutnosti da i za njih postoji izlaz iz ponora grijeha. Farizeji su za njih imali samo riječi prijezira i osude; a Krist ih je pozdravljao kao Božju djecu koja su se, istina, udaljila iz Očevog doma, ali su ostala bliska Očevom srcu. Upravo je zbog njihove bijede i njihovog grijeha imao još više suosjećanja prema njima. Što su dalje odlutali od Njega, to je dublja bila Njegova čežnja za njima i veća žrtva da ih izbavi.

Sve su to učitelji u Izraelu mogli naučiti iz svetih spisa koje su ponosno čuvali i tumačili. Zar nije David napisao – David, koji je upao u smrtonosni grijeh: “Ko ovca izgubljena ja zalutah: o, potraži slugu svojega.” (Psalam 119,176) Zar nije Mihej prikazao Božju ljubav prema grešnicima kad je rekao: “Tko je Bog kao ti koji prašta krivnju, koji grijeh oprašta i prelazi preko prekršaja Ostatka baštine svoje, koji ne ustraje dovijeka u svome gnjevu, nego uživa u pomilovanju?” (Mihej 7,18)

Izgubljena ovca

187 Ovom prilikom Krist nije pokušao podsjetiti svoje slušatelje na riječi Biblije, već se pozivao na njihovo životno iskustvo. Prostrana visoravan istočno od Jordana pružala je obilnu pašu stadima, a u klancima i na pošumljenim brežuljcima često bi zalutala ovca koju bi pastir s mukom pronalazio i vraćao u stado. U mnoštvu koje se okupilo oko Isusa bilo je pastira i ljudi koji su svoj novac ulagali u stada krupne i sitne stoke, pa su svi mogli slijediti Njegovu usporedbu: “Tko od vas, ako ima sto ovaca pa izgubi jednu, ne ostavi u pustinji devedeset i devet i ne ide za izgubljenom dok je ne nade?”

Ove duše koje vi prezirete, htio je Isus reći, pripadaju Bogu. I stvaranjem i otkupljenjem one su Njegove, i dragocjene su u Njegovim očima. Kao što pastir voli svoje stado i ne može ostati na miru ako mu samo jedna nedostaje, isto tako, samo u beskrajno većoj mjeri, Bog voli svaku izgubljenu i odbačenu dušu. Ljudi mogu odbaciti Njegovu ljubav, mogu odlutati od Njega, mogu izabrati drugog gospodara; ipak, pripadaju Njemu i On ih želi vratiti k sebi. Sam Gospodin kaže: “Kao što se pastir brine za ovce svoje kad se

nade uza stado raspršeno, i ja ću se pobrinuti za svoje ovce i skupit ih iz svih mjesta u koja se raspršiše u dan oblaka i mraka.” (Ezekiel 34,12)

U ovoj usporedbi pastir odlazi tražiti samo jednu ovcu – posljednju koja je nedostajala prilikom brojenja. Prema tomu, da je postojala samo jedna izgubljena duša, Krist bi umro i za tu jednu.

Ovca koja se izgubi iz stada najbespomoćnije je od svih stvorenja. Pastir je mora tražiti, jer se sama ne zna vratiti. Tako je i s dušom koja je odlutala od Boga; ona je isto tako bespomoćna kao i izgubljena ovca i ukoliko joj božanska ljubav ne priskoči u pomoć, nikad se neće uspjeti vratiti k Bogu.

Pastir koji ustanovi da jedna od njegovih ovaca nedostaje, ne gleda bezbrižno svoje stado koje se nalazi u sigurnom zaklonu, niti kaže: “Imam devedeset devet ovaca. Morao bih uložiti prevelik napor da idem tražiti zalutalu. Neka se sama vrati, a ja ću otvoriti vrata tora i pustiti je da ude!” Ne, čim se ovca udalji od stada, pastir je pun straha i brige! On broji i ponovo broji svoje stado. Kad se uvjeri da je jedna ovca doista odlutala, ne oklijeva. Ostavlja devedeset devet u toru i polazi u potragu za jednom izgubljenom. Što je mračnija i olujnija noć i opasniji put, to je veća pastirova briga i to ozbiljnija njegova potraga. On ulaže svaki napor da pronađe izgubljenu ovcu.

S kakvim olakšanjem čuje iz daljine njezin prvi jedva čujni poziv. Idući za zvukom, penje se uz najstrmije padine, dolazi do samog ruba ponora i izlaže opasnosti svoj život. I tako traži dok pozivi, sve slabiji, pokazuju da je ovca na kraju svojih snaga. Konačno su njegovi napori nagrađeni; izgubljena ovca je pronađena. On je tada ne grdi što mu je zadala toliko briga. Ne tjera je bičem. Čak je ne pokušava ni povesti prema toru. U svojoj radosti uzima drhtavo stvorenje na svoje rame; ako je ozlijeđena ili ranjena, uzima je na ruke, pritišće je na svoje grudi da je toplina njegovog srca vrati u život. Pun zahvalnosti što njegova potraga nije bila uzaludna, nosi je natrag u tor.

Hvala Bogu što Isus nije učinio da moramo zamišljati sliku žalosnog pastira koji se vraća bez ovce! Usporedba ne govori o neuspjehu, već o uspjehu i radosti izbavljenja. U njoj nam je pruženo božansko jamstvo da ni jedna jedina

od zalutalih ovaca iz Božjega tora neće biti zaboravljena, ni jedna neće biti ostavljena bez pomoći. Sve koji žele biti izbavljeni Krist će izvući iz ponora pokvarenosti i iz trnjaka grijeha.

189 Klonula dušo, ohrabri se, iako si griješila! Nemoj misliti da će Bog *možda* oprostiti tvoje prijestupe i dopustiti ti da dođeš k Njemu. Bog je učinio prvi korak. Dok si još bila u pobuni protiv Njega, On je krenuo u potragu za tobom. S nježnim srcem pastira ostavio je devedeset devet i krenuo u divljinu da nađe onu koja se izgubila. Dušu, ozlijeđenu i izranjenu, na rubu smrti, uzima u naručje svoje ljubavi i radosno nosi u siguran zaklon svojeg tora.

Židovi su govorili da se grešnik mora pokajati prije nego što može uživati Božju ljubav. Po njihovom mišljenju, pokajanje je djelo kojim čovjek zaslužuje naklonost Neba. Upravo je ta misao navela farizeje da uzviknu puni zaprepaštenja i gnjeva: "Ovaj prima grešnike!" U skladu s njihovim zamislima, On nije smio dopustiti nikome da Mu se približi, osim onima koji su se pokajali. Međutim, u pouci o izgubljenoj ovci Krist govori da se spasenje ne stječe zato što mi tražimo Boga, već zato što Bog traži nas. "Nema razumna, nema nikoga koji traži Boga. Svi su zastranili." (Rimljanima 3,11.12) Mi se ne kajemo da bi nas Bog mogao zavoljeti, već nam On objavljuje svoju ljubav da bi nas naveo na pokajanje.

Kad je izgubljenju ovcu konačno donio u tor, pastir je svoju zahvalnost izrazio melodičnim, radosnim pjesmama. Sazvao je i svoje prijatelje i susjede govoreći im: "Radujte se sa mnom, jer sam našao svoju izgubljenju ovcu!" I tako, kad veliki Pastir ovaca nađe svoju izgubljenju ovcu, i Nebo i zemlja sjedinjuju se u zahvaljivanju i radosti.

190 "Kažem vam, tako će biti veće veselje na nebu zbog jednog grešnika koji se obrati nego zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba obraćenja." Vi, farizeji, htio je reći Krist, smatrate sebe miljenicima Neba. Uvjereni ste u svoju pravednost. Znajte, zato, da se moje poslanje ne odnosi na vas ukoliko mislite da vam pokajanje nije potrebno! One jadne duše koje su svjesne svojeg siromaštva i svoje grešnosti upravo su duše koje sam došao izbaviti. Nebeski anđeli zainteresirani su za te izgubljene duše koje vi prezirete. Vi

prigovarate i rugate se kad se jedna od tih duša pridruži meni; ali znajte da se anđeli raduju i da nebeskim dvorovima odjekuju pobjedonosne pjesme.

Rabini su imali izreku da na Nebu vlada radost kada bude uništen onaj tko je sagriješio protiv Boga, dok je Isus govorio da je djelo uništenja strano Bogu; da se cijelo Nebo raduje kad se Božja slika obnovi u dušama koje je On stvorio.

Kad se onaj koji je odlutao daleko u grijeh želi vratiti Bogu, suočava se s kritikom i nepovjerenjem. Ima onih koji sumnjaju da je njegovo pokajanje istinsko, ili onih koji govore u pola glasa: “Nije on ustrajan; sumnjam da će izdržati.” Takve osobe ne obavljaju Božje djelo, već djelo Sotone, koji je tužitelj svoje braće. Služeći se njihovim kriticizmom, Nečastivi se nada da će obeshrabriti dušu i da će je otjerati još dalje od Boga i nade. Neka zato pokajani grešnik razmišlja o radosti Neba kad se vrati jedna izgubljena duša. Neka počiva u Božjoj ljubavi i neka se ne da obeshrabriti rugalicama i sumnjičenjima farizeja.

Rabini su smatrali da se Isusova usporedba odnosi na carinike i grešnike; ali ona ima i šire značenje. Izgubljenom ovcom Isus ne prikazuje samo pojedinačne grešnike, već i svijet koji je otpao od Boga i bio opustošen grijehom. Ovaj svijet je samo atom među beskrajnim svjetovima kojima Bog upravlja, a ipak je taj mali grešni svijet – jedna izgubljena ovca – dragocijeniji u Njegovim očima od devedeset devet svjetova koji nisu zalutali iz stada. Krist, omiljeni Zapovjednik u nebeskim dvorovima, ostavio je svoj visoki položaj, odložio slavu koju je imao kod Oca da bi spasio ovaj izgubljeni svijet. Zbog njega je ostavio bezgrešne svjetove u svemiru, devedeset devet onih koji su Ga ljubili, i došao na ovu Zemlju da bude proboden za naše grijeha, da bude satrven za naše opačine (Vidi Izaija 53,5). U svojem Sinu Bog je dao sebe da bi mogao uživati radost primanja izgubljene ovce koja se vraća.

“Gledajte koliku nam je ljubav Otac iskazao, da se zovemo djeca Božja. A to i jesmo!” (1. Ivanova 3,1) Krist kaže: “Kao što ti mene posla u svijet, i ja njih poslaha u svijet” (Ivan 17,18) – da dovrše “što nedostaje Kristovim mukama – za Tijelo njegovo, koje je Crkva.” (Kološanima 1,24) Svaka du-

ša koju je Krist izbavio pozvana je da radi u Njegovo ime na spasenju izgubljenih. To djelo bilo je zanemareno u Izraelu. Zar ga i danas ne zanemaruju upravo oni koji sebe smatraju Kristovim sljedbenicima?

Koliko si onih koji su odlutali ti, čitatelju, potražio i vratio u tor? Kad se odvrćaš od onih koji su neprivlačni i ne obećavaju mnogo, shvaćaš li da zanemaruješ upravo one duše koje Krist traži? Možda upravo u vrijeme kad se ti odvrćaš od njih imaju najveću potrebu za tvojim suosjećanjem. U svakom mnoštvu koje se okuplja na bogoslužju nalaze se duše koje čeznu za odmorom i mirom. Možda izgleda da vode bezbrižan život, ali one nisu neosjetljive za utjecaj Svetoga Duha. Mnoge među njima mogu se zadobiti za Krista.

Ako se izgubljena ovca ne vrati u tor, ona će lutati dok ne propadne. Mnoge duše padaju u propast samo zato što nema ruke koja je ispružena da ih spasi. Ove zalutale duše možda izgledaju ravnodušne i otvrdnule; ali da su uživale iste prednosti koje su imale druge, možda bi pokazale da-
192 leko veću plemenitost duše i više revnosti za korisnu službu. Anđelima je žao tih zalutalih duša. Oni plaču dok su ljudske oči suhe i srca zatvorena za samilost.

O, kako je rijetka duboka, dirljiva samilost prema zalutalima i iskušanima! O, kad bismo imali više Kristovog duha, a manje, mnogo manje, sebe i svojeg duha!

Farizeji su shvatili da im je Kristova usporedba upućena kao prijekor. Umjesto da prihvati njihove kritike na svoj rad, On ih je ukorio zbog zanemarivanja carinika i grešnika! On to nije učinio otvoreno, da ne bi zatvorio njihova srca za svoj nauk; ali im je svojim riječima otkrio djelo koje Bog od njih očekuje i koje su propustili obaviti. Da su se pokazali kao pravi pastiri, ti starješine u Izraelu obavili bi djelo pastira, pokazali bi Kristovu milost i Njegovu ljubav i sjedinili bi se s Njime u Njegovom poslanju. Odbijajući to učiniti, pokazali su da je njihova pobožnost lažna. I danas mnogi odbijaju Kristov ukor; ali ima i onih koje su Njegove riječi osvjedočile. Na takve se nakon Kristovog uznesenja izlio Sveti Duh i oni su se sjedinili s Njegovim učenicima u onom istom djelu koje je opisano u usporedbi o izgubljenoj ovci.

Izgubljena drahma

Pošto je ispričao usporedbu o izgubljenoj ovci, Krist je izrekao i drugu govoreći: “Ili koja žena, ako ima deset drahmi pa izgubi jednu, ne užeže svjetiljku, ne pomete kuću i ne traži pomnjivo dok je ne nađe?”

Na Istoku su se kuće siromaha obično sastojale od samo jedne prostorije, često bez prozora i mračne. Prostorija se rijetko čistila i kovani novac, ako bi pao na pod, brzo bi bio prekriven prašinom i smećem. Da bi se mogao pronaći, čak i po danu, trebalo je upaliti svjetiljku i pažljivo počistiti cijelu sobu.

Miraz, koji je žena donosila u brak, obično se sastojao od kovanog novca koji je ona čuvala kao svoje najdragocjenije blago, da bi ga poslije predala svojim kćerima. Gubitak samo jednog od tih komada značio bi ozbiljnu nesreću, a njegovo pronalaženje veliku radost u kojoj su i ženine susjede rado sudjelovale.

Krist je to i naglasio: “A kad je nađe, zove prijateljice i susjede pa im rekne: ‘Radujte se sa mnom, jer sam našla izgubljenju drahmu!’ Tako, kažem vam, biva veselje među Božjim anđelima zbog jednog jedinog grešnika koji se obrati.”

Ova usporedba, kao i prethodna, opisuje gubitak nečega što se pažljivim traženjem može naći i prouzročiti veliko veselje. Međutim, ove dvije usporedbe opisuju različite skupine. Izgubljena ovca zna da je izgubljena. Ona je sama napustila pastira i stado i ne zna se vratiti. Ona prikazuje one koji shvaćaju da su se odvojili od Boga i obavijeni su obla- kom zbunjenosti, poniženi i u gorkoj kušnji. Izgubljeni nov-

193

*****

“Ko izgubljene ovce bijaše narod moj, pastiri ih zavedoše, te zalutaše po brdima: moradoše s brda na brežuljke, zaboraviše gdje su im torovi.” (Jeremija 50,6) “Ko ovca izgubljena ja zalutah: o, potraži slugu svojega, jer zapovijedi tvoje ja ne zaboravih.” (Psalam 119,176)

*****

194

čić prikazuje one koji su izgubljeni u prijestupima i grijesima, ali nisu svjesni svojeg stanja. Oni su se otudili od Boga, ali to ne znaju. Njihove su duše u opasnosti, ali su nesvjesni toga i bezbrižni. U ovoj usporedbi Krist uči da su čak i oni koji su ravnodušni prema Božjim zahtjevima predmet Njegove milosrdne ljubavi. I njih treba potražiti da bi se mogli vratiti Bogu.

Ovca je odlutala iz stada; bila je izgubljena u pustinji ili na planinama. Drahma je bila izgubljena u kući. Bila je nadohvat ruke, ali se mogla pronaći samo pozornim traženjem.

Ova usporedba sadrži pouku upućenu obiteljima. U domovima često vlada potpuna nebriga o dušama njegovih članova. Među njima može biti i onih koji su se udaljili od Boga; međutim, u obiteljskim odnosima osjeća se tako malo zabrinutosti hoće li se izgubiti jedan od Božjih povjerenih darova.

Novčić, iako leži u prašini i smeću, i dalje je srebrnjak. Njegova vlasnica ga traži zato što je vrijedan. Tako i svaka duša, iako ponižena grijehom, u Božjim je očima i dalje dragocjena. Kao što novčić nosi lik i natpis vladara, tako je i čovjeku prilikom stvaranja utisnut lik i natpis Boga; i iako je taj natpis danas pokvaren i napola izbrisan pod utjecajem grijeha, njegovi tragovi ostaju u svakoj duši. Bog želi vratiti k sebi svaku takvu dušu i obnoviti u njoj lik svoje pravednosti i svetosti.

Žena o kojoj Isus govori marljivo traži svoj izgubljeni novčić. Ona pali svjetiljku i čisti kuću. Uklanja sve što bi joj moglo zasmetati u potrazi. Iako je izgubljen samo jedan novčić, ona neće prestati sve dok ga ne nađe. Tako i u obitelji, ukoliko je jedan član izgubljen za Boga, mora biti uložena svaki mogući napor za njegovo vraćanje. Svi ostali članovi obitelji moraju marljivo i temeljito ispitati sebe. Neka se ispita stvarno ponašanje svih. Neka se ustanovi nije li neka pogreška, neki propust u međusobnim odnosima učinio da se ta osoba učvrsti u svojem nepokajanju.

195

Ukoliko u obitelji neko dijete nije svjesno svojega grešnog stanja, roditelji ne smiju mirovati. Neka zapale svjetiljke. Neka pretražuju Božju riječ, neka se u njezinom svjetlu temeljito ispita sve u domu da bi se ustanovilo zašto je dijete

izgubljeno. Neka roditelji ispitaju svoje srce, neka ispitaju svoje navike i običaje. Djeca su nasljedstvo od Gospodina, i mi smo Njemu odgovorni kako upravljamo Njegovom imovinom.

Ima očeva i majki koji čeznu za tim da rade u nekom dalekom misijskom polju; mnogi su aktivni u kršćanskom djelu izvan doma, dok su njihova djeca stranci za Spasitelja i Njegovu ljubav. Djelo zadobivanja svoje djece za Krista mnogi roditelji prepuštaju propovjedniku ili učitelju u subotnjoj školi, ali čineći to zanemaruju odgovornost koju im je Bog povjerio. Odgajanje i podučavanje djece da postanu kršćani najveća je služba koju roditelji mogu obaviti za Boga. To je djelo koje zahtijeva strpljiv rad, marljiv i ustrajan napor tijekom cijelog života. Zanemarujući taj posao, pokazujemo da smo nevjerni upravitelji. Bog neće prihvatiti nikakvu ispriku za takvo postupanje.

Ali ni oni koji su krivi za takvo zanemarivanje dužnosti ne trebaju očajavati. Žena koja je izgubila svoj novčić, tražila ga je uporno sve dok ga nije našla. Neka i roditelji u ljubavi, vjeri i molitvi rade za članove svoje obitelji sve dok ne budu mogli radosno stupiti pred Boga govoreći: “Evo, ja i djeca koju mi Jahve dade.” (Izaija 8,18)

196

To je pravo misionarsko djelo u domu i ono je isto tako korisno za one koji ga obavljaju kao i za one za koje se čini. Svojom odanom zainteresiranošću za one koji žive u domu mi se pripremamo raditi za pripadnike Gospodnje obitelji s kojima ćemo, ukoliko budu vjerni Kristu, živjeti kroz vječnost. Prema našoj braći i sestrama u Kristu trebamo pokazati istu zainteresiranost koju kao članovi iste obitelji pokazujemo jedni prema drugima.

*****

“Isus dozva k sebi dječicu te reče: ‘Pustite dječicu da dođu k meni; nemojte im priječiti, jer takvima pripada kraljevstvo Božje! Zaista, kažem vam, tko ne primi kraljevstvo Božje kao malo dijete, taj sigurno neće ući u nj.’” (Luka 18,16.17)

*****

Bog želi da se na taj način pripremimo i za rad s drugima. Kad se krug naše skrbi proširi i naša ljubav poveća, na sve strane ćemo naći posla za sebe. Božja velika ljudska obitelj obuhvaća cijeli svijet, i nijedan od njezinih članova ne smije biti zanemaren.

Ma gdje se nalazili, neki izgubljeni srebrni novčić čeka da ga potražimo. A tražimo li ga? Iz dana u dan srećemo se s ljudima koji ne pokazuju nikakvo zanimanje za vjerska pitanja; razgovaramo s njima, posjećujemo ih; pokazujemo li neko zanimanje za njihovo duhovno dobro? Predstavljamo li im Krista kao Spasitelja koji oprašta grijeh? Ako je naše srce doista zagrijano Kristovom ljubavlju, govorimo li i njima o toj ljubavi? Ako to ne činimo, kako ćemo se sresti s tim dušama – izgubljenima, izgubljenima za vječnost – kad se zajedno s njima budemo pojavili pred Božjim prijestoljem?

Tko može procijeniti vrijednost jedne duše? Ako želite saznati njezinu vrijednost, idite u Getsemani i tamo bdijte zajedno s Kristom tijekom tih sati Njegove agonije, kad su krupne kapi znoja kao krv tekle s Njegova čela. Gledajte Spasitelja visoko na križu. Slušajte Njegov očajnički uzvik: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio!" (Marko 15,34) Gledajte Njegovu ranjenu glavu, probodeni bok, iznakažene noge. Sjetite se da je Krist sve stavio na kocku. Radi našeg otkupljenja, cijelo Nebo je dovedeno u opasnost. Kada se u podnožju križa sjetiš da bi Krist položio svoj život i za jednog jedinog grešnika, tek tada ćeš moći cijeliti vrijednost jedne duše!

197 Ako ste u zajedništvu s Kristom, vi ćete po Njegovom mjerilu ocjenjivati svako ljudsko biće. Vi ćete osjećati prema drugima istu duboku ljubav koju Krist osjeća prema vama. I tada ćete moći zadobiti, a ne natjerati, privući, a ne odbiti one za koje je On umro. Nitko nikada ne bi bio doveden natrag k Bogu da Krist nije uložio osobni napor oko njega; i samo takvim osobnim zalaganjem i mi možemo spašavati duše. Kad vidite one koji odlaze u smrt, nećete počivati u tihoj ravnodušnosti i dokolici. Što je veći njihov grijeh i dublja njihova bijeda, to će ozbiljniji i nježniji biti vaši naponi da ih zadobijete. Vi ćete prepoznati potrebe onih koji pate, koji su grijehili protiv Boga i koji su natovareni

teretom krivnje. Vaše srce ispunit će se suosjećanjem prema njima, i vi ćete im pružiti ruku pomoćnicu. U zagrljaju svoje vjere i ljubavi vi ćete ih dovesti Kristu. Vi ćete bdjeti nad njima i hrabriti ih, i vaša sućut i vaše povjerenje spriječit će ih da odustanu od svoje ustrajnosti u vjeri.

U ovom djelu spremno će surađivati svi nebeski anđeli. Svi izvori Neba na raspolaganju su onima koji se trude da izbave izgubljene. Anđeli će vam pomoći da doprete i do onih najnemarnijih i najtvrdih. I kad se jedan od njih vrati Bogu, cijelo Nebo će se radovati; serafini i kerubini podignut će svoje zlatne harfe i pjevati hvalu Bogu i Janjetu radi njihove milosti i dobrote prema sinovima ljudskim.

“Izgubljen i nađen”

Ovo se poglavlje temelji na Luki 15,11-32.

198 Usporedbe o izgubljenoj ovci, izgubljenom novčiću i izgubljenom sinu vrlo jasno prikazuju Božju ljubav, punu sažaljenja, prema onima koji su odlutali od Njega. Iako su se odvratili od Boga, On ih ne ostavlja u njihovom jadnom stanju. On je pun milosrđa i nježne sućuti prema onima koji su izloženi kušnjama prepredenog neprijatelja.

U pouci o izgubljenom sinu prikazano je Gospodnje postupanje prema onima koji su nekada poznavali Očevu ljubav i onda dopustili kušaču da ih zarobi i vodi po svojoj volji.

“Neki čovjek imao dva sina. Mladi od njih reče ocu: ‘Oče, daj mi dio baštine koji mi pripada!’ Otac im podijeli imanje. Poslije nekoliko dana mladi sin skupi sve svoje te krene u daleku zemlju.”

199 Ovaj mladi sin postao je umoran od obuzdavanja u domu svojeg oca. Smatrao je da mu je sloboda ograničena. Pogrešno je tumačio očevu ljubav i brigu pa je odlučio slijediti svoje sklonosti.

Mladić nije priznavao nikakve obveze prema svojem ocu niti mu je izrazio bilo kakvu zahvalnost; a ipak je tražio da kao njegovo dijete dobije dio njegovog imanja. Nasljedstvo koje bi mu bilo dodijeljeno nakon očeve smrti želio je primiti odmah. Važno mu je bilo trenutačno zadovoljstvo i nije mislio o budućnosti.

Dobivši svoju očevinu, otišao je u “daleku zemlju”, daleko od očevog doma. Imajući obilje novca i slobodu da se ponaša kako želi, zanosio se mišlju da će ispuniti sve želje svojeg srca. Nije bilo nikoga da mu kaže: Nemoj to činiti jer ćeš si

naškoditi, ili: Učini to jer je tako pravo! Pokvareni prijatelji pomogli su mu da pada sve dublje u grijeh, tako da je rasuo svoje imanje “provodeći život razvratno”.

Biblija govori o ljudima koji su “umišljajući da su mudri” postali “ludi” (Rimljanima 1,22); i upravo je to povijest mladića iz ove usporedbe. Bogatstvo koje je sebično zatražio od svojeg oca rasuo je na bludnice. Uludo je protratio blago svoje mlade muževnosti. Dragocjene godine života, snaga uma, blistave vizije mladosti, duhovne težnje – sve je izgorjelo u ognju strasti.

200

Kad je zavladala velika glad, počeo je osjećati oskudicu te je otišao služiti k nekom čovjeku u onoj zemlji, koji ga je poslao u polja da pase svinje. Za Židova je to bio najniži i najsramočasniji posao. Mladić koji se hvalisao svojom slobodom, našao se u položaju roba. Bio je sputan najtežim lancima – “sapet u... uža svojih grijeha” (Izreke 5,22). Nestalo je sjaja i blještavila koji su ga privlačili, osjećao je jedino težinu svojih okova. Sjedeći na tlu u toj opustošenoj i gladu pogođenoj zemlji, bez ikakvog društva osim društva svinja, bio je primoran hraniti se ljuskama mahunarki kojima su se hranile životinje. Od veselih prijatelja koji su se okupljali oko njega u danima blagostanja, koji su jeli i pili na njegov račun, nije ostao nijedan da mu pomogne. Gdje je sada njegovo buntovno veselje? Dok je umirivao svoju savjest i otupljivao svoju osjetljivost, mogao je sebe smatrati sretnim; ali sada, bez novca, neutažene gladi, ponižen i moralno propao, oslabljene i kolebljive volje, obamrlih plemenitih osjećaja, postao je bijedan osamljenik.

Kakvog li opisa pravog stanja grešnika! Iako okružen blagoslovima Njegove ljubavi, grešnik, sklon popušanju svojim slabostima i grešnim užicima, najviše od svega želi se odvojiti od Boga. Kao i nezahvalni sin, smatra da mu božanski blagoslovi s pravom pripadaju. On ih uzima kao nešto što se samo po sebi podrazumijeva, ne uzvraća zahvalnošću, ne služi Bogu iz ljubavi. Kao što je Kajin otišao iz Božje blizine da potraži sebi dom; kao što je izgubljeni sin odlutao u “daleku zemlju”, tako i grešnici misle da će naći sreću ako zaborave Boga (Rimljanima 1,28).

Bez obzira na vanjski izgled, svaki život, usredotočen na sebe, zapravo je protraćen. Tko god pokušava živjeti bez

201 Boga, troši glavnicu života. Rasipa dragocjene godine svojeg života, rasipa sposobnosti uma, srca i duše te se sam osuđuje na trajnu propast. Čovjek koji se odvaja od Boga da bi mogao služiti sebi, postaje sluga boga novca. Um koji je Bog stvorio da bude u društvu anđela, srozava se na razinu tjelesnog i životinjskog ponašanja. To su posljedice služenja sebi.

Ako ste izabrali takav život, tada znate da trošite svoj novac na ono što nije hrana i da radite za ono što vas neće nasititi. Svakako ćete se suočiti s trenucima kad ćete shvatiti koliko ste nisko pali. Sami u svojoj "dalekoj zemlji" postat ćete svjesni svoje bijede i u očaju uzviknuti: "Jadan ti sam ja čovjek! Tko će me izbaviti od ovoga smrtonosnoga tijela?" (Rimljanima 7,24) Sveobuhvatna istina krije se u riječima proroka: "Proklet čovjek koji se uzdaje u čovjeka, i slabo tijelo smatra svojom mišicom, i čije se srce od Jahve odvraća. Jer on je kao drač u pustinji: ne osjeća kad je sreća na domaku, tavori dane u usahloj pustinji." (Jeremija 17,5,6) Bog "čini da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima, i da kiša pada pravednima i nepravednima" (Matej 5,45), ali ljudi imaju sposobnost da se zaštite i od sunca i od kiše. I tako, iako Sunce pravednosti sja, iako kiše božanske milosti padaju obilno na sve, mi možemo, odvajajući se od Boga, i dalje živjeti u "usahloj pustinji".

Božja ljubav i dalje čezne za onim tko je odlučio odvojiti se od Njega i zato se služi različitim utjecajima da ga vrati u Očev dom. Izgubljeni sin je u svojoj bijedi "došao k sebi". Prijevarena sila koju je Sotona imao nad njim bila je slomljena. Uvidio je da su njegove patnje posljedica njegovih ludosti, te je rekao: "Koliko najamnika u mog oca obiluje kruhom, a ja ovdje umirem od gladi! Ustat ću, poći ću ocu svome." Iako se nalazio u jadnom položaju, uvjerenje da ga otac i dalje voli pružilo je nadu izgubljenom sinu. Ta ga je ljubav i pokrenula da se vrati kući. Prema tomu, sigurnost u Božju ljubav navodi grešnika da se vrati k Bogu. "A ne znaš da dobrota Božja hoće da te vodi k obraćenju?" (Rimljanima 2,4) Svaka ugrožena duša okružena je zlatnim lancem milosti i sažaljive Božje ljubavi. Gospodin izjavljuje: "Ljubavlju vječnom ljubim te, zato ti sačuvah milost." (Jeremija 31,3)

Sin je odlučio priznati svoju krivnju. Otići će k ocu i reći će mu: “Oče, sagriješih Bogu i tebi. Nisam više dostojan da se zovem tvojim sinom.” I dodat će, pokazujući kako je ograničeno njegovo poznavanje očeve ljubavi: “Primi me kao jednog od svojih najamnika!”

Mladić ostavlja krdo svinja i ljske mahunarki i polazi prema svojoj kući. Drhteći od slabosti, gubeći svijest od gladi, željno kreće na put. Nema plašta da pokrije svoju poderanu odjeću; ali je bijeda svladala njegov ponos i on žuri tražiti mjesto sluge u domu u kojemu je nekad bio nasljednik.

203

Dok je izlazio kroz vrata očevog doma, taj razdragani, nepromišljeni mladić nije imao ni pojma o boli i čežnji očevog srca. Dok je plesao i gostio se sa svojim razuzdanim prijateljima, nije ni mislio o sjenci koja se nadvijala nad njegovim domom. A ni sada, dok se umoran i jadan kretao putem kući, nije znao da netko očekuje njegov povratak. Ali dok je “još bio daleko”, otac ga je prepoznao. Ljubav ima dobro oko. Ni duge godine grešnog života koje su promijenile njegov izgled nisu mogle skriti očevom oku sinovljevo lice. “Opazi ga njegov otac, i sažali mu se te poleti, pade mu oko vrata”, prihvati ga u dug, čvrst i nježan zagrljaj.

Otac nije htio dopustiti nijednom prezrivom oku da se ruga bijedi i dronjcima njegovog sina. Skinuo je sa svojih ramena široki, krasni ogrtač i njime prekrivši oronuli lik svojeg sina, dok je mladić uz jecaje izgovarao riječi pokajanja govoreći: “Oče, sagriješih Bogu i tebi. Nisam više dostojan da se zovem tvojim sinom.” Otac ga je čvrsto zagrljao i uveo u kuću. Nije mu dao priliku da traži mjesto sluge. On je sin koji će biti počašćen najboljim u kući i kojega će spremni sluge i sluškinje poštovati i služiti mu.

204

Otac je rekao svojim slugama: “Brzo, donesite haljinu, onu najbolju, i obucite ga! Stavite mu na ruku prsten a na noge sandale! Dovedite ugojeno tele te ga zakoljite da jedemo i da se veselimo, jer mi ovaj sin bijaše mrtav i oživje, bijaše izgubljen i nađe se.’ I počnu se veseliti.”

U svojoj nemirnoj mladosti izgubljeni sin smatrao je oca strogim i surovim. Kako se sada promijenilo njegovo mišljenje! Tako i oni koje je Sotona zaveo smatraju Boga strogim i punim zahtjeva. Oni Ga zamišljaju kako samo gleda

da bi optužio i kaznio, kako ne želi primiti grešnika sve dok ima neki zakonski izgovor da mu ne pomogne. Njegov zakon oni proglašavaju smetnjom čovjekovoj sreći, teškim jarmom kojega bi se rado riješili. Međutim, oni kojima je Kristova ljubav otvorila oči, znaju da je Bog pun samilosti. On se ne pojavljuje kao tiransko, osvetoljubivo biće, već kao otac koji čezne za tim da zagrlji svojeg pokajničkog sina. I zato grešnik može uskliknuti zajedno s psalmistom: "Kako se otac smiluje dječici, tako se Jahve smiluje onima što ga se boje." (Psalam 103,13)

205 U ovoj usporedbi nema zajedljivosti, nema prigovaranja izgubljenom sinu zbog njegovog zlog puta. Sin osjeća da mu je prošlost oprostena i zaboravljena, izbrisana zauvijek. Tako i Bog kaže grešniku: "Kao maglu rastjerao sam tvoje opaćine i grijehе tvoje poput oblaka." (Izaija 44,22) "Jer ću oprostiti bezakonje njihovo i grijehа se njihovih neću više spominjati." (Jeremija 31,34) "Nek bezbožnik svoj put ostavi, a zlikovac naume svoje. Nek se vrati Gospodu, koji će mu se smilovati, k Bogu našem, jer je velikodušan u praštanju." (Izaija 55,7) "U one dane, u vrijeme ono – riječ je Jahvina – tražit ću grijeh Izraelov, ali ga više neće biti; tražit ću opaćine judejske, ali ih neće naći. Jer oprostih svima koje sačuvah." (Jeremija 50,20)

Kakvog li obećanja o Božjoj spremnosti da primi pokajanog grešnika! Jesi li i ti, čitatelju, pošao nekim svojim putem? Jesi li odlutao daleko od Boga? Jesi li se pokušao gostiti plodovima prijestupa, da bi ustanovio da su postali kao pepeo na tvojim usnama? A sada, kad je nestalo tvojega blaga, kad su se izjalovili tvoji životni planovi, kad su propale tvoje nade, sjediš li sam i osamljen? Sada, kad glas koji je već dugo govorio tvojem srcu i koji nikad nisi htio slušati odjekuje jasno i određeno: "Ustanite, idite! Ovo nije počivalište! Zbog nečistoće teško vas uže svezalo." (Mihej 2,10) Vratite se domu svojeg Oca! On vas poziva govoreći: "Meni se obrati, jer ja sam te otkupio." (Izaija 44,22)

206 Nemojte slušati neprijateljjev prijedlog da se ne vratite Kristu sve dok ne postanete bolji; dok ne budete dovoljno dobri da se vratite Bogu! Ako budete dotad čekali, nikad se i nećete vratiti. Kad Sotona pokaže vaše prljave haljine, ponovite Isusovo obećanje:

“A tko dođe k meni, sigurno ga neću izbaciti van.” (Ivan 6,37) Kažite neprijatelju da krv Isusa Krista čisti od svakoga grijeha. Neka Davidova molitva postane i vaša: “Poškropi me izopom da se očistim, operi me, i bit ću bjelji od snijega!” (Psalam 51,9)

Ustani i idi svojem Ocu! On će ti izići daleko ususret. Ako učiniš samo jedan korak k Njemu u pokajanju, On će se požuriti da te prihvati u svoje naručje beskrajne ljubavi. Njegovo je uho otvoreno za vapaj skrušene duše. Njemu je poznato i kada se tvoje srce prvi put okrenulo Bogu. Nikad nije upućena molitva, ma koliko nesavršena, nikad nije prolivena suza, ma koliko potajna, nikad se nije javila iskrena težnja za Bogom, ma koliko slabašna, da se Božji Duh nije pokrenuo da je zadovolji. Čak i prije nego se molitva izgovori ili težnja srca objavi, milost izlazi od Krista da se sretne s milošću koja djeluje na ljudsko srce.

Vaš nebeski Otac želi skinuti s vas odjeću uprljanu grijehom. U prekrasnom simboličkom Zaharijinom proročanstvu veliki svećenik Jošua stoji odjeven u prljave haljine pred Gospodnjim anđelom, predstavljajući grešnike. I Gospodin izgovara riječi: “Skinite s njega te prljave haljine!” I reče mu: ‘Evo, skidam s tebe tvoju krivicu i odijevam te u dragocjenu haljinu!... Stavite mu čist povez oko glave!’ Oni mu staviše čist povez oko glave i odjenuše ga u dragocjene haljine u nazočnosti anđelovoj.” (Zaharija 3,4.5) Isto će tako Gospodin odjenuti i tebe u “haljinu spasenja” (Izaija 61,10). “Smirivši se u svojim krajevima, vi ste kao golubica, kojoj su krila posrebrana, a perje joj se zlatni.” (Psalam 68,13 DK)

On će te odvesti u svoju kuću za gozbe, a nad tobom će biti Njegova zastava ljubavi (Pjesma 2,4). On sam izjav-

207

*****

“Tražite Jahvu dok se može naći, zovite ga dok je blizu! Nek bezbožnik put svoj ostavi, a zlikovac naume svoje. Nek se vrati Gospodu, koji će mu se smilovati, k Bogu našem, jer je velikodušan u praštanju.” (Izaija 55,6.7)

*****

ljuje: “Ako budeš mojim putovima hodio... ti ćeš biti upravitelj u Domu mojemu, čuvat ćeš moja predvorja, i dat ću ti pristup među one koji ondje stoje” – među anđele koji okružuju Njegovo prijestolje (Zaharija 3,7).

“Kao što se ženik raduje nevjesti, tvoj će se Bog tebi radovati.” (Izaija 62,5) “Jahve, Bog tvoj, u sredini je tvojoj, silni spasitelj! On će se radovati tebi pun veselja, obnovit će ti svoju ljubav, kliktat će nad tobom radosno.” (Sefanija 3,17) Zemlja i Nebo sjedinit će se u Očevoj pjesmi radosti: “Jer mi ovaj sin bijaše mrtav i oživje, bijaše izgubljen i nađe se.”

Sve dovde u Spasiteljevoj usporedbi nema nekog neskladnog tona da naruši sklad radosnog prizora; ali sada Krist uvodi novi element. Kad je izgubljeni sin stigao kući, stariji sin “bijaše u polju. Kad na povratku stiže blizu kuće te ču pjesmu i igru, dozva k sebi jednog od slugu i upita ga što je to. ‘Došao ti brat – odgovori – pa tvoj otac zakla ugojeno tele, što opet sina ima zdrava.’ On se razljuti i ne htjede ući.” Stariji brat nije dijelio očev strah niti je čekao da se vrati izgubljeni brat. Zato nije dijelio ni očevu radost zbog njegova povratka. Zvuci veselja nisu budili radost u njegovom srcu. On se kod sluge raspituje za razloge veselja i odgovor rasplamsava u njemu ljubomoru. Ne želi ući da bi pozdravio svojega izgubljenog brata. Naklonost pokazanu prema izgubljenom sinu on doživljava kao uvredu.

Kad mu je otac prigovorio, otkrila se oholost i zločudnost njegove naravi. On govori o svojem životu u očevoj kući kao o nizu neplaćenih poslova i onda u pogrešnom svjetlu prikazuje prednosti ukazane sinu koji se upravo vratio. Otvoreno naglašava da je njegova uloga u kući bila prije uloga sluge nego sina. Kad se moglo očekivati da uživa trajnu radost u prisutnosti svojeg oca, on se u mislima bavi dobitkom koji će steći svojim besprijeckornim životom. Njegove riječi pokazuju da se upravo zbog dobitka odrekao zadovoljstva grijeha. Prema tomu, ukoliko mladi brat treba sudjelovati u očevim darovima, stariji brat smatra sebe oštećenim. Zato je nezadovoljan prednostima koje je dobio mladi brat. Jasno pokazuje da ne bi primio izgubljenog sina da je bio na očevom mjestu. Ne priznaje ga čak ni kao brata, već hladno govori o njemu kao o “tvom sinu”.

Ipak, otac postupa blago i prema njemu. Kaže mu: “Sine, ti si svagda sa mnom i sve je moje tvoje.” Zar ti nisi svih ovih godina koje je tvoj brat proveo kao prognanik uživao prednost da se družiš sa mnom?

Sve što je moglo poslužiti sreći očeve djece, stajalo mu je na raspolaganju u obilnoj mjeri. Sin nije imao potrebe postavljati pitanje darova ili nagrada. “Sve je moje tvoje!” Trebao si samo vjerovati mojoj ljubavi i poslužiti se darom koji ti je u obilnoj mjeri ponuden!

Jedan sin se privremeno udaljio iz doma, nesvjestan očeve ljubavi. Međutim, sada se vratio i plima radosti odnijela je svaku neugodnu misao: “Jer ti ovaj brat bijaše mrtav i opet oživje, bijaše izgubljen i nađe se!”

Je li stariji brat postao svjestan svojega zlog, nezahvalnog duha? Je li shvatio da je izgubljeni sin i dalje njegov brat iako se ponašao nedolično? Je li se stariji brat pokajao zbog svoje ljubomore i tvrdoće srca? O tome Krist ništa ne govori. Budući da se priča upravo događala, Kristovi slušatelji su mogli pogadati kakav će joj biti ishod.

Stariji sin je prikazivao neobraćene Židove Kristovog doba, ali i farizeje svih vremena koji su prezrivo gledali na one koje su smatrali carinicima i grešnicima. Smatrali su sebe pravednima, jer nisu pali u najdublje poroke. Krist se sukobio s tim cjepidlakama na njihovom tlu. Kao i stariji sin, i oni su uživali posebne prednosti pred Bogom. Smatrali su sebe sinovima u Božjem domu, ali su bili nadahnuti najamničkim duhom. Radili su, ali ne iz ljubavi, već zato što su se nadali nagradi. Bog je u njihovim očima bio strogi poslodavac. Oni su vidjeli kako Krist poziva carinike i grešnike da prime obilan dar Njegove milosti – dar koji su rabini htjeli osigurati sebi teškim radom i pokorama – pa su bili uvrijeđeni. Povratak izgubljenog sina, koji je očevo srce ispunio radošću, njih je samo pokrenuo da postanu ljubomorni.

Očev prigovor starijem sinu nježni je poziv koji Nebo upućuje svim farizejima. “Sve je moje tvoje” – ne kao plaća, već kao dar. Kao i izgubljeni sin, i vi ga možete primiti jedino kao nezasluzeni dar Očeve ljubavi.

Vlastita pravednost navodi ljude da ne samo pogrešno prikazuju Boga, već i da budu hladnoga srca i kritički ras-

209

210

položeni prema svojoj braći. Stariji sin, u svojoj sebičnosti i ljubomori, bio je spreman vladati svojim bratom, kritizirati svaki njegov potez i optužiti ga i za najmanji nedostatak. On je tražio svaku pogrešku svojega brata i svaki je njegov pogrešni postupak preuveličavao. Na taj bi način pokušao opravdati svoj nepomirljivi duh. I danas mnogi čine to isto. Dok neka duša vodi svoje prve bitke protiv poplave kušnji, oni stoje po strani, tvrdoglavi, samovoljni, puni prigovora, optuživački raspoloženi. Oni sebe mogu smatrati Božjom djecom, ali djeluju nadahnuti sotonskim duhom. Svojim ponašanjem prema svojoj braći ovi tužitelji stavljaju sebe u položaj u kojemu ih Bog ne može obasjati svjetlošću sa svojeg lica.

Mnogi se stalno pitaju: “S čime ću doći pred Jahvu, hoću li pasti ničice pred Bogom Svevišnjim? Hoću li doći preda nj sa žrtvom paljenicom, s teocima od jedne godine? Hoće li mu biti mile tisuće ovnova, tisuće tisuća potoka ulja?” Medutim, “objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi.” (Mihej 6,6-8)

Ovo je služba koju je Bog odabrao – “kidati okove nepravedne, razvezivat spone jarmene, puštati na slobodu potlačene, slomiti sve jarmove; podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onog koga vidiš gola, i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi.” (Izaija 58,6.7) Kad sebe promatramo kao grešnike koji su spašeni jedino ljubavlju svojega nebeskog Oca, tada ćemo osjećati nježnu sućut prema bližnjima koji pate u grijehu. Tada nećemo više bijedu i pokajanje dočekivati ljubomorom i prijekorima. Kad se led sebičnosti otopi u vašem srcu, tad ćete se složiti s Bogom i dijeliti s Njim radost spašavanja izgubljenih.

211 Iстина je da vi sebe smatrate Božjom djecom; ali ako je ta tvrdnja istinita, onda će onaj koji bijaše “mrtav i opet oživje, bijaše izgubljen i nade se” doista biti “tvoj brat”! On je povezan s tobom najčvršćim vezama jer ga Bog priznaje kao svojeg sina. Odbiješ li svoje srodstvo s njim, pokazuješ da si samo najamnik u kući, a ne dijete u Božjoj obitelji.

Ukoliko se ne pridružiš iskazivanju dobrodošlice izgubljenima, radost će se nastaviti, otkupljeni će dobiti svoje mjesto kraj Oca i u Očevom djelu. Ali ti ćeš ostati u tami, iz-

van doma. “Tko ne ljubi, nije upoznao Boga, jer je Bog ljubav.” (1. Ivanova 4,8)

“Ostavi je još ovu godinu”

Ovo se poglavlje temelji na Luki 13,1-9.

212 U svojem poučavanju Krist je upozoravanje na sud povezivao s pozivima milosti. Govorio je: “Jer Sin čovječji nije došao da pogubi duše čovječje, nego da sačuva!” (Luka 9,56 DK) “Jer Bog nije poslao svoga Sina na svijet da sudi svijet, nego da se svijet spasi po njemu.” (Ivan 3,17) Odnos između Njegovog poslanja milosti i Božje pravednosti i su-
da opisan je u usporedbi o neplodnom drvetu.

Krist je upozoravao ljude na dolazak Božjeg kraljevstva i oštro je ukoravao njihovo neznanje i njihovu ravnodušnost. Znakove na nebu, koji najavljuju vrijeme, brzo su razumjeli; ali znakove vremena, koji tako jasno ukazuju na Njegovo poslanje, nisu prepoznavali.

213 Međutim, ljudi su tada, kao i danas, bili spremni sebe proglasiti miljenicima Neba i zaključiti da se poruke ukora odnose na druge. Slušatelji su obavijestili Isusa o događaju koji je upravo izazivao veliko uzbuđenje u narodu. Neke mjere Poncija Pilata, upravitelja Judeje, uvrijedile su narod. Došlo je do narodnog ustanka u Jeruzalemu i Pilat ga je pokušao ugušiti silom. Jednom su prilikom njegovi vojnici čak provalili na područje Hrama i pobili nekoliko galilejskih hodočasnika koji su upravo prinosili žrtve. Židovi su ovu nesreću proglasili kaznom zbog grijeha pobijenih, i oni koji su govorili o tom djelu nasilja, činili su to s potajnim zadovoljstvom. Po njihovom mišljenju, ishod je pokazao da su oni sami mnogo bolji od tih Galilejaca i da uživaju veću Božju naklonost. Očekivali su da će Isus izreći riječi osude protiv tih ljudi, koji su, po njihovom sudu, i više nego zaslužili svoju kaznu.

Kristovi učenici nisu se usuđivali izreći svoju ocjenu prije nego što saznaju mišljenje svojeg Učitelja. On im je već dao oštre pouke o ocjenjivanju karaktera drugih ljudi i o odmjeravanju kazne u skladu s njihovim ograničenim prosuđivanjem. Ipak, očekivali su da će Isus osuditi te ljude kao teške grešnike. Veliko je bilo njihovo iznenađenje kad su čuli Njegov odgovor.

Okrenuvši se prema mnoštvu, Spasitelj je rekao: “Mislite li da su ti Galilejci, jer tako nastradaše, bili veći grešnici od svih ostalih Galilejaca? Ne to, velim vam! Štoviše, ako se ne obratite, svi ćete tako izginuti.” Ove tragične nesreće trebale su ih navesti da budu skrušena srca, da se pokaju za svoje grijehe. Pripremala se oluja odmazde i uskoro se trebala obrušiti na sve koji nisu našli utočište u Kristu.

Dok je razgovarao s učenicima i mnoštvom, Isus je proćkima okom gledao u budućnost i vidio Jeruzalem opkoljen vojskom. Čuo je korake stranaca koji su stupali protiv izabranog grada i vidio kako tisuće i tisuće ginu tijekom opsade. Mnogi Židovi su bili, slično onim Galilejcima, pobijeni u predvorju Hrama, upravo dok su prinosili žrtve. Nesreće koje su zadesile pojedince bile su Božja opomena cijelom narodu koji je bio isto toliko kriv. Isus je rekao: “Ako se ne obratite, svi ćete tako izginuti.” Još kratko vrijeme odgadat će se trenutak kušnje za sve njih. Još imaju vremena saznati ono što je važno za njihov mir.

214

Isus je zato nastavio: “Neki je čovjek imao u svom vinogradu posađenu smokvu. Dođe, potraži na njoj roda, ali ga ne nađe te reče vinogradaru: ‘Evo, već tri godine dolazim i tražim rod na ovoj smokvi, ali ga ne nalazim. Posijeci je! Zašto da iscrpljuje zemlju?’”

Kristovi slušatelji nisu mogli pogrešno protumačiti ove riječi. David je pjevao o Izraelu kao o lozi koja je donesena iz Egipta. Izaija je napisao: “Vinograd Jahve nad vojskama dom je Izraelov; izabrani nasad njegov ljudi Judejci.” (Izaija 5,7) Naraštaj kojemu je Spasitelj došao bio je prikazan smokvom u Gospodnjem vinogradu – obuhvaćen okruženjem Njegovih posebnih briga i blagoslova.

Božja namjera prema Njegovom narodu i velike mogućnosti koje je narod imao, sve je to bilo izraženo ovim prekrasnim riječima: “I zvat će ih Hrastovima pravde, Nasadom

Jahvinim – na slavu njegovu.” (Izaija 61,3) Nadahnut Duhom, Jakov je na samrtni rekao o svojem najmilijem sinu: “Josip je stablo plodno, plodno stablo kraj izvora, grane svoje grana preko zida.” Zatim je nastavio: “Bogom, Ocem tvojim, koji ti pomaže, Svesilnim koji te blagoslivlje blagoslovom ozgo sa nebesa, blagoslovom ozdo iz dubina, blagoslovom iz svih prsa, iz svih utroba!” (Postanak 49,22.25) I tako je Bog zasadio Izrael kao plemenitu lozu kraj izvora života. On je podigao svoj vinograd “na brežuljku rodnome”. On ga je ogradio, “iskrči kamenje, posadi ga lozom plemenitom” (Izaija 5,1.2).

215 “Nadaše se da će uroditi groždem, a on izrodi vinjagu.” (Izaija 5,2) Narod u Kristovo doba pokazivao je veću izvanjsku pobožnost od Židova prijašnjih vremena, ali je još u većoj mjeri bio lišen plemenitih vrлина Božjega Duha. Dragocjeni rodovi karaktera koji su Josipov život činili tako mirisnim i prekrasnim, nisu se pokazivali u židovskom narodu.

Bog je preko svojeg Sina tražio rod, ali ga nije našao. Izrael je bio na teret zemlji. Samo njegovo postojanje pretvorilo se u kletvu jer je zauzimao mjesto u vinogradu na kojem je moglo rasti neko plodno drvo. On je svijetu uskraćivao blagoslove koje mu je Bog želio dati. Izraelci su pogrešno predstavljali Boga okolnim narodima. Nisu bili samo nekorisni, već su bili i velika smetnja. Njihova vjera u velikoj je mjeri bila prijevarna, izazivala je pustoš umjesto da donosi spasenje.

U ovoj usporedbi vinogradar nije dovodio u pitanje presudu da drvo, ukoliko ostane bezrodno, bude posječeno; on je samo znao koliko je vlasnik, zajedno s njim, zainteresiran za to neplodno drvo. Ništa ga ne bi moglo više obradovati

*****

“Sad, žitelji jeruzalemski i ljudi Judejci, presudite između mene i vinograda mogega. Što još mogoh učiniti za svoj vinograd pa da nisam učinio? Nadah se da će uroditi groždem, zašto vinjagu izrodi?” (Izaija 5,3.4)

*****

nego da vidi kako ono raste i donosi rod. On je na želju vlasnika odgovorio: “Gospodaru, ostavi je još ovu godinu dok je okopam i pognojim. Možda će ubuduće roditi...”

Vinogradar nije odbio da se potruži oko ove nekorisne biljke. Bio je spreman posvetiti joj još više truda, životne uvjete učiniti još povoljnijima, obasuti je svakovrsnom pažnjom.

216

I vlasnik i vinogradar jedinstveni su u svojoj zainteresiranosti za stablo smokve. Tako su i Otac i Sin jedinstveni u svojoj ljubavi prema izabranom narodu. Krist je obećavao svojim slušateljima da će im biti pružene još bolje prilike. Svako sredstvo koje je Božja ljubav mogla zamisliti bit će pokrenuto da bi oni mogli postati drveće pravednosti koje će donositi rod na blagoslov svijetu.

Isus u ovoj usporedbi nije rekao što je vinogradar postigao svojim trudom. Na tom se mjestu Njegova priča prekida. Njezin kraj bio je prepušten naraštaju koji je slušao Njegove riječi. Njima je bila upućena i svečana opomena: “Ako ne rodi, moći ćeš je posjeći.” Od njih je zavisilo hoće li biti izrečene neopozive riječi osude. Dan gnjeva bio je blizu. Nevoljama koje su već zadesile Izrael vlasnik vinograda je milostivo unaprijed podsjećao ljude na uništenje nerodnog drveta.

Ova opomena odjekuje kroz vrijeme sve do naših dana. Jesi li ti, o bezbrižno srce, nerodno drvo u Gospodnjem vinogradu? Hoće li zato riječi osude biti izrečene i tebi? Koliko dugo već primaš Njegove darove? Koliko dugo On bdije i čeka da Mu uzvratiš ljubavlju? Posaden u Njegovom vinogradu, pod budnim okom vinogradara, koje si samo prednosti uživao! Koliko često je nježna poruka Evandjelja oduševljavala tvoje srce! Nosiš Kristovo ime, naizgled si pripadnik Crkve koja je Njegovo Tijelo, a ipak si svjestan da nemaš nikakvih živih veza s velikim srcem ljubavi! Rijeka Njegovog života ne teče preko tebe. Plemenite osobine Njegovog karaktera, “plod Duha”, ne vide se u tvom životu.

Nerodno drvo uživa kišu i svjetlo sunca i zahtijeva vinogradarev trud. Ono crpi hranu iz zemlje. Ali njegova nerodna krošnja samo zaklanja tlo, tako da rodne biljke ne mogu rasti i napredovati u njegovoj sjeni. Tako i Božji darovi, kojima je obasuo tebe, ne prenose nikakav blagoslov svijetu. Ti dru-

217

gima oduzimaš prednosti koje bi im, da nije tebe, mogle pripadati.

I ti shvaćaš, iako možda samo nejasno, da si samo teret zemlji. Ipak, Bog te u svojoj velikoj milosti još nije posjekao. On ne gleda hladno na tebe. On se ne odvraća ravnodušno od tebe niti te prepušta uništenju. Gledajući tebe, uzvikuje, kao što je uzvikivao prije toliko stoljeća o Izraelu: "Kako da te dadem, Efrajime, kako da te predam, Izraele... neću više gnjevu dati maha, neću opet zatirati Efrajima, jer ja sam Bog, a ne čovjek." (Hošea 11,8.9) Sažaljivi Spasitelj kaže o tebi: poštedjet ću ga još ovu godinu, okopat ću ga i zaliti!

S tom neumornom ljubavlju Isus je služio Izraelu tijekom dodatnog vremena milosti. I na križu je molio: "Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine!" (Luka 23,34) Nakon Njegovog uznesenja Evanđelje se propovijedalo prvo u Jeruzalemu. Tu je bio izliven i Sveti Duh. Tu je prva evanđeoska Crkva objavljivala moć uskrslog Spasitelja. Tu je Stjepan – kojemu je lice bilo "poput andeoskog" (Djela 6,15) – objavio svoje svjedočanstvo i položio svoj život. Sve što je Nebo moglo učiniti bilo je učinjeno. Sam Krist je rekao: "Što još mogoh učiniti za svoj vinograd pa da nisam učinio?" (Izaija 5,4) Tako se ni Njegova briga ni Njegov trud oko tebe ne umanjuju, već pojačavaju. On i dalje govori: "Ja, Jahve, nje ga čuvam, svaki čas ga zalijevam; i da ga tko ne ošteti, danju i noću stražim." (Izaija 27,3)

"Ako ne rodi, moći ćeš je posjeći" – srce koje se ne odaziva na božanske pozive postaje tvrdo i sve tvrde, dok konačno ne postane neosjetljivo za utjecaj Svetoga Duha. I tek tada će biti izgovorene riječi: "Posijeci je! Zašto da iscrpljuje zemlju?"

Danas On poziva tebe: "Vrati se, Izraele, Jahvi Bogu svome... Iscijelit ću ih od njihova otpada, od svega ću ih srca ljubiti... Bit ću kao rosa Izraelu; kao ljiljan on će cvasti, pustit će korijen poput jablana... Opet će u mojoj sjeni boraviti, uzgajat će svoju pšenicu, gajit vinograd... po meni si rodan plodovima." (Hošea 14,2-8)

“Iziđi na putove i među ograde”

Ovo se poglavlje temelji na Luki 14,1.12-24.

Spasitelj se našao kao gost na gozbi nekog farizeja. On je rado prihvaćao pozive bogatih, ali i siromašnih, i te je prigode, po svojem običaju, povezivao sa svojim poukama o istini. Ovakva svečana gozba bila je među Židovima sastavni dio svih nacionalnih i vjerskih svetkovina. Ona je za njih bila simbol blagoslova koje će uživati u vječnom životu. Velika gozba na kojoj će sjediti zajedno s Abrahamom, Izakom i Jakovom, dok će neznabošci ostati vani i promatrati ih čeznutljivim očima, bila je tema o kojoj su s uživanjem raspravljali. Pouku koju im je želio pružiti, riječi savjeta i opomene koje im je htio uputiti, Krist je sada oblikovao kao usporedbu o velikoj večeri. Božje blagoslove, i u sadašnjem i u budućem životu, Židovi su željeli zadržati isključivo za sebe. Odbijali su i samu pomisao da bi Bog mogao biti milostiv i prema neznabošcima. Ovom poukom Krist je pokazao da upravo u tom trenutku i oni sami odbijaju pozive milosti, pozive da uđu u Božje kraljevstvo. Otkrio im je da će poziv koji su odbili biti upućen onima koje su prezirali, onima koje nisu htjeli dodirnuti ni svojim haljinama kao da su gubavci od kojih se moraju čuvati. 219 220

Birajući goste za svoju gozbu, farizej se rukovodio svojim sebičnim probicima. Krist mu je zato rekao: “Kada daješ objed ili večeru, ne pozivaj ni svojih prijatelja, ni svoje braće, ni svoje rodbine, ni bogatih susjeda, da ne bi i oni tebe za uzvrat pozvali, te tako primio plaću. Nego, kad priređuješ gozbu, pozivaj siromahe, sakate, hrome i slijepce! Tada će ti biti blago, jer ti nemaju čime uzvratiti! To će ti se uzvratiti o uskrsnuću pravednika.”

221

Krist je ovdje ponavljao pouke koje je davao Izraelu preko Mojsija. Po Gospodnjoj naredbi, na njihove svete gozbe trebali su dolaziti "levit – jer nema udjela ni baštine s tobom – došljak, sirota i udovica, koji budu živjeli u tvom gradu, i neka jedu i neka se nasite" (Ponovljeni zakon 14,29). Ova okupljanja morala su služiti kao uzor Izraelu. Kad na taj način spoznaju radosti istinskog gostoprimstva, Izraelci će se i tijekom godine brinuti o ožalošćenima i siromašnima. Ove gozbe pružale su i širu pouku. Duhovni blagoslovi, dani Izraelu, nisu bili namijenjeni samo njima. Bog im je dao kruh života da bi ga mogli podijeliti svijetu.

Ovo djelo oni nisu ispunili. Zato su Kristove riječi bile ukor njihovoj sebičnosti. Farizejima su Njegove riječi bile posebno neugodne. Nadajući se da će razgovor skrenuti u drugom smjeru, jedan od njih je, pun licemjerno pobožnog žara, uskliknuo: "Blago onomu koji bude na objedu u kraljevstvu Božjem!" Čovjek je govorio s čvrstom uvjerenošću, kao da je siguran da će dobiti mjesto u tom kraljevstvu. Njegovo držanje bilo je vrlo slično držanju onih koji se raduju što su spašeni u Kristu iako ne ispunjavaju uvjete pod kojima je spasenje obećano. Njegov duh je bio sličan duhu Bileama kad je molio: "O, da mi je umrijeti smrću pravednika! O, da svršetak moj bude kao njegov!" (Brojevi 23,10) Farizej nije razmišljao o svojoj spremnosti za Nebo, već o onomu što se nadao da će uživati na Nebu. Svojom primjedbom želio je misli gostiju skrenuti s rasprave o njihovoj praktičnoj dužnosti. Želio ih je u mislima povesti iz ovog sadašnjeg života u udaljeno vrijeme uskrsnuća pravednika.

*****

"O svi vi koji ste žedni, dodite na vodu; ako novaca i nemate, dodite. Bez novaca i bez naplate kupite vina i mlijeka! Zašto da trošite novac na ono što kruh nije, i nadnicu svoju na ono što ne siti? Mene poslušajte, i dobro ćete jesti, i sočna ćete uživati jela." (Izaija 55,1.2)

*****

Krist je čitao srce ovog licemjera i, iako je svoj pogled usmjerio prema njemu, svim ostalim gostima počeo je opisivati značaj i vrijednost njihovih sadašnjih prednosti. Objasnio je da im je namijenjena uloga koju moraju odigrati u sadašnje vrijeme da bi mogli uživati u blagoslovima budućeg vremena.

Rekao je: "Neki čovjek pripremi veliku večeru na koju pozva mnoge. Kad bijaše vrijeme večeri, pozva slugu svojega da rekne uzvanicima: 'Dodite, već je sve gotovo!'" Međutim, oni su pokazali čudnu ravnodušnost. "Svi se, kao po dogovoru, počеше ispričavati. Prvi mu reče: 'Kupio sam njivu, moram otići da je vidim.' Drugi mu reče: 'Kupio sam pet jarmova volova, idem da ih okušam. Molim te, smatraj me ispričanim!' Treći reče: 'Oženio sam se, zato ne mogu doći!'"

222

Nijedan izgovor nije bio utemeljen na stvarnoj potrebi. Čovjek, koji je morao otići da vidi svoj komad zemlje, već ga je kupio. Njegova žurba da ide i pregleda njivu mogla se pripisati jedino njegovoj potpunoj obuzetosti tom trgovinom. I volovi su već bili kupljeni. "Okušati volove" značilo je samo zadovoljiti svoju radoznalost. Ni treći izgovor nije imao pravi razlog. Činjenica da se pozvani gost oženio nije ga morala spriječiti da prisustvuje gozbi. Svakako da bi i njegova žena bila dobrodošla. Međutim, on je imao svoje zamisli o zadovoljstvima i izgleda da su mu one bile mnogo privlačnije od onih koje bi mu se nudile na gozbi. On se navikao tražiti zadovoljstva u druženju s drugim osobama, a ne s domaćinom gozbe. Zato se nije ni pokušavao opravdati, nije se potrudio pružiti makar samo prividno pristojan izgovor za svoje odbijanje. Njegovo "ne mogu" bilo je samo prikriivanje istine koja je glasila: "Nije mi stalo da dođem!"

Svi izgovori otkrivaju um preokupiran drugim poslovima. Tim su pozvanim gostima drugi probici bili mnogo preči. Poziv koji su trebali prihvatiti bio je odbijen, a velikodušni prijatelj povrijeđen njihovom ravnodušnošću.

Velikom večerom Krist prikazuje blagoslove ponudene preko Evandjelja. Zapravo, bio je ponuđen i sam Isus Krist. On je kruh koji silazi s Neba; i od Njega teku rijeke spasenja. Gospodnji vjesnici najavili su Židovima dolazak Spasitelja;

223

oni su ukazali na Krista kao na “Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta” (Ivan 1,29). Na gozbi koju je priredio, Bog im nudi najveći dar koji Nebo može dati – dar koji se ne može procijeniti. Božja ljubav je priredila skupocjenu gozbu, pripremila neiscrpane zalihe. Sam Krist naglašava: “Ako tko jede od ovoga kruha, živjet će zauvijek!” (Ivan 6,51)

Međutim, da bi mogli prihvatiti poziv na evandeosku gozbu, svoje zemaljske probitke morali su podrediti jednom cilju: da prihvate Krista i Njegovu pravednost. Bog je za čovjeka dao sve i On traži od njega da Njegovu službu stavi iznad svih zemaljskih i sebičnih probitaka. On ne može prihvatiti podijeljeno srce. Srce koje je preokupirano zemaljskim sklonostima ne može biti posvećeno Bogu.

Ova pouka vrijedi za sva vremena. Mi moramo slijediti Janje Božje kamo god Ono pođe. Moramo izabrati Njegovo vodstvo, Njegovo društvo cijeniti više od društva zemaljskih prijatelja. Krist kaže: “Tko više ljubi oca ili majku nego mene, nije me dostojan. Tko više ljubi sina ili kćer nego mene, nije me dostojan.” (Matej 10,37)

224

Mnogi, okupljeni oko obiteljskog stola dok su lomili svoj svakidašnji kruh u Kristove dane, ponavljali su riječi: “Blago onomu koji bude na objedu u kraljevstvu Božjem!” Međutim, Krist im je pokazao kako je teško naći goste za gozbu koja je pripravljena uz tako veliki trošak. Oni koji su slušali Njegove riječi bili su svjesni da su odbili poziv milosti. Njima su zemaljski posjedi, bogatstvo i zadovoljstva potpuno zaokupili pozornost. Kao po dogovoru, svi su našli neki izgovor.

Tako je i danas. Izgovori kojima su se pozvani gosti nekada pravdali što odbijaju poziv na gozbu pokrivaju cijelu

*****

“Ja sam kruh života. Očevi vaši jedoše manu u pustinji i pomriješe. Ovo je onaj kruh što s neba silazi da onaj tko od njega jede ne umre. Ja sam živi kruh koji je sišao s neba.” (Ivan 6,48-51)

*****

lepezu izgovora koje ljudi sada daju kad odbijaju evanđeoski poziv. Oni izjavljaju da ne mogu ugroziti svoje svjetovne interese prihvaćajući zahtjeve Evanđelja. Oni svoje zemaljske probitke smatraju daleko vrednijima od vječnih. I tako blagoslovi koje su primili od Boga postaju prepreka koja njihovu dušu odvaja od njihovog Stvoritelja i Otkupitelja. Ne žele biti zaustavljeni u svojim zemaljskim pothvatima i zato kažu vjesnicima milosti: "Sad zasad hajde! Kad imadnem zgodno vrijeme, opet ću te k sebi dozvati." (Djela 24,25) Drugi navode teškoće koje bi se pojavile u njihovim društvenim odnosima kad bi prihvatili Božji poziv. Kažu da ne mogu sebi dopustiti da poremete odnose sa svojim rođacima i poznanicima. I tako pokazuju da spadaju među osobe spomenute u ovoj Kristovoj usporedbi. Domaćin gozbe smatra da su svojim prozirnim izgovorima pokazali prijezir prema Njegovom pozivu.

Čovjek koji je rekao: "Oženio sam se, zato ne mogu doći!" predstavlja mnogobrojnu skupinu. Ima mnogo onih koji dopuštaju svojoj ženi ili svojem mužu da ih spriječi da prihvate Božji poziv. Muž kaže: "Iako shvaćam svoju dužnost, ne mogu je prihvatiti sve dok se moja žena tomu protivi. Ona mi svojim utjecajem otežava odluku!" Kad žena čuje poziv milosti: "Dodite, već je sve gotovo!" ona odgovara: "Molim te, ispričaj me! Moj muž odbija pozive milosti. Kaže da mu poslovi onemogućuju da se odazove. Moram podu-

*****

"Rekoše mu nato: 'Naši su očevi jeli manju u pustinji, kao što stoji pisano: Dade im kruh s neba za jelo.' 'Zaista, zaista, kažem vam – odvrati im Isus – nije vam Mojsije dao kruh s neba; naprotiv, Otac moj vam daje pravi kruh s neba. Jer kruh je Božji onaj koji silazi s neba i daje život svijetu... Ja sam kruh života. Tko dolazi k meni, sigurno neće ogladnjeti. Tko vjeruje u me, sigurno neće nikada ožednjeti.'" (Ivan 6,30-35)

*****

225 prijeti svojeg muža i zato ne mogu doći.” Dječja srca su pokrenuta. Djeca žele doći. Ali vole oca i majku i budući da oni ne prihvaćaju evandeoski poziv, djeca misle da se ni od njih ne može očekivati da dođu. I ona kažu: “Molim te, ispričaj me!”

Svi oni odbijaju Spasiteljev poziv zato što se boje podjela u obitelji. Smatraju da će, ako odbiju poslušati Boga, osigurati mir i napredak doma; ali su u zabludi. Oni koji siju sebičnost, požet će sebičnost. Odbijajući Kristu ljubav, odbijaju jedino što može osigurati neporočnost i čvrstinu ljudskoj ljubavi. Ne samo da će izgubiti Nebo, već će propustiti istinski uživati u onome zbog čega su žrtvovali Nebo.

Po Kristovim riječima, domaćin gozbe, kad je saznao kako su se uzvanici ponijeli prema njegovom pozivu, postaje srdit i kaže sluzi: “Idi brzo na trgove i gradske ulice te dovedi ovamo: siromašne, sakate, slijepe, hrome!”

226 Domaćin se odvratio od onih koji su prezreli njegovu obilje i pozvao one koji nisu bili siti, koji nisu imali kuće i imanja. Pozvao je one koji su siromašni i gladni i koji će cijeliti obilje koje im je ponudeno. Krist je rekao: “Zaista, kažem vam, carinici i bludnice pred vama su na putu u kraljevstvo nebesko.” (Matej 21,31) Koliko god jadni bili neki pripadnici ljudskog roda koje ljudi preziru i od kojih se odvrćaju, ipak nisu toliko nisko pali niti su toliko jadni da ih Bog ne zapaža i ne voli. Krist čezne da brigama izmučena, umorna i potlačena ljudska bića dođu k Njemu. On im želi udijeliti svjetlo, radost i mir, ono što se ni na kojem drugom mjestu ne može naći. I najteži grešnici predmet su Njegove duboke, iskrene sućuti i Njegove ljubavi. On šalje svojeg Svetoga Duha da u njima pobudi ljubav i pokuša ih privući Kristu.

Sluga koji je doveo siromašne i slijepe na gozbu, izvještava svojega gospodara: “Gospodaru, učinjeno je što si zapovjedio, ali ima još mjesta!” “Gospodar reče sluzi: ‘Izidi na putove i među ograde i natjeraj svijet da dođe da mi se napuni kuća!’” Ovdje je Krist opisao djelo Evandjelja izvan ograde judaizma, na putovima i stazama ovoga svijeta.

Poslušni ovoj zapovijedi, Pavao i Barnaba su objavili Židovima: “Vama je najprije trebalo propovijedati riječ Božju. Ali kako je vi od sebe odbijate i sami sebe smatrate nedo-

stojnima vječnoga života, mi se obraćamo poganima, jer nam je tako zapovjedio Gospodin: 'Postavio sam te svjetlom poganima, da im budeš spasenje do kraja zemlje.' Kad pogani to čuše, počeše veselo slaviti riječ Gospodnju i prigrliše vjeru svi koji bijahu usmjereni vječnom životu." (Djela 13,46-48)

Evandeoska poruka koju su objavljivali Kristovi učenici bila je objavljivanje Njegovog prvog dolaska na svijet. Ona je donosila ljudima Radosnu vijest o spasenju vjerom u Njega. Ona je ukazivala i na to da će On doći i drugi put u slavi da izbavi svoj narod i tako ulijevala ljudima nadu da će vjerom i poslušnošću dijeliti baštinu svetih u svjetlu. Ova poruka upućena je i ljudima danas i ovaj put je s njom povezano najavljanje skorog drugog Kristovog dolaska. Znači Njegovog dolaska koje je On sam dao ispunili su se, i na temelju nauka Božje riječi mi možemo znati da je naš Gospodar pred vratima.

227

Ivan u Otkrivenju najavljuje da će se neposredno prije Kristovog drugog dolaska propovijedati evandeoska poruka. On je vidio anđela "gdje leti u najvišem dijelu neba noseći jednu neprolaznu radosnu vijest koju mu je trebalo navijestiti stanovnicima zemlje: svakom narodu i plemenu, jeziku i puku. Vikao je jakim glasom: 'Bojte se Boga i zahvalite mu, jer je došao čas njegova Suda! Poklonite se Stvoritelju neba i zemlje, mora i izvora voda!'" (Otkrivenje 14,6.7)

Prema ovom proročanstvu, nakon najavljanja suda i poruka koje su s njime povezane, slijedi dolazak Sina Čo-

*****

"Gledao sam: Prijestolja bjehu postavljena i Pradavni sjede. Odijelo mu bijelo poput snijega; vlasi na glavi kao čista vuna. Njegovo prijestolje kao plamenovi ognjeni i točkovi kao žarki oganj. Rijeka ognjena tekla, izvivala ispred njega. Tisuću tisuća služahu njemu, mirijade stajahu pred njim. Sud sjede, knjige se otvoriše." (Daniel 7,9.10)

*****

228

vječjega na oblacima nebeskim. Najavljivanje suda zapravo je propovijedanje da je drugi Kristov dolazak pred vratima. To najavljivanje nazvano je neprolaznom radosnom viješću. Prema tome, propovijedanje drugog Kristovog dolaska, objavljivanje njegove blizine, prikazano je kao bitni dio evanđeoske poruke.

Biblija izjavljuje da će u posljednje dane ljudi biti obuzeti svjetovnim pothvatima, užicima i stjecanjem novca. Oni će biti slijepi za nebeske stvarnosti. Krist kaže: "Kao što je bilo u Noino vrijeme, tako će biti za dolaska Sina Čovječjega. Kao što su ljudi jeli i pili, ženili se i udavali u vrijeme što je prethodilo potopu, i to sve do dana kad Noa uđe u lađu, a da ništa nisu naslućivali dok ne dođe potop i sve ih odnese, tako će biti i za dolaska Sina Čovječjega." (Matej 24,37-39)

Tako je i danas. Ljudi jure za dobitkom i sebičnim užicima kao da nema Boga, kao da nema Neba ni budućega svijeta. U Noino vrijeme bilo je poslano upozorenje na potop da bi trgnulo ljude iz njihovog bezakonja i pozvalo ih na pokajanje. Isto tako poruka o skorom Kristovom dolasku ima cilj da trgne ljude iz njihove obuzetosti svjetovnim pothvatima kako bi postali svjesni nebeskih stvarnosti i prihvatili poziv da sjednu za Gospodnji stol.

Evandeoski poziv treba biti objavljen cijelom svijetu – "svakom narodu i plemenu, jeziku i puku" (Otkrivenje 14,6). Posljednja vijest opomene i milosti treba obasjati cijelu Zemlju svojom slavom. Ona treba obuhvatiti sve slojeve ljudi, bogate i siromašne, ugledne i prezrene. Krist je rekao: "Izidi na putove i među ograde i natjeraj svijet da dođe da mi se napuni kuća!"

229

Svijet propada zbog nedostatnog poznavanja Evandelja. Postoji glad za Božjom riječju. Rijetki su oni koji propovijedaju Riječ nepomiješanu s ljudskim predajama. Iako imaju Bibliju u rukama, ljudi ne primaju blagoslove koje im je Bog u njoj namijenio. Gospodin poziva svoje slugu da Njegovu poruku odnesu ljudima. Riječ vječnog života mora se objaviti onima koji umiru u svojim grijesima.

U zapovijedi da izidu na putove i među ograde, Krist određuje posao svima koje je pozvao da služe u Njegovu ime. Cijeli svijet je radno polje Kristovih slugu. Cijela ljud-

ska obitelj sačinjava njihove slušatelje. Gospodin želi da se Njegova riječ milosti objavi svakoj duši.

U velikoj mjeri to se može postići osobnim radom. Tom se metodom i Krist služio. Njegovo djelo se najvećim dijelom sastojalo od razgovora s pojedincima. On je posebno cijenio slušateljstvo koje se sastojalo od jedne osobe. Preko te jedne duše poruka se često prenosila tisućama.

Mi ne smijemo čekati da duše dođu k nama; moramo ih potražiti tamo gdje žive. Kad se Riječ propovijeda s propovjedaonice, rad je tek započeo. Mnoštvo ljudi nikada neće biti obuhvaćeno Evandeljem ukoliko im se ono ne odnese.

Poziv na gozbu prvo je bio upućen židovskom narodu, narodu čiji su pripadnici bili pozvani da djeluju kao učitelji i vode među ljudima, narodu u čijim su rukama bili sveti spisi koji su najavljivali Kristov dolazak, narodu kojemu je bila povjerena simbolička služba koja je prikazivala Njegovo poslanje. Da su svećenici i narod poslušali poziv, mogli su se sjediniti s Kristovim glasnici u objavljivanju evanđeoskog poziva svijetu. Istina im je bila poslana da bi je mogli širiti. Kad su odbili poziv, on je bio upućen siromašnima, sakatima, slijepima i hromima. Carinici i grešnici su prihvatili poruku. Kad je evandeoski poziv bio upućen neznabošcima, primijenjen je isti radni plan. Poruka je prvo morala biti objavljena "na putovima" – ljudima koji igraju aktivnu ulogu u poslovima svijeta, učiteljima i vodama u narodu.

Neka Gospodnji vjesnici to imaju na umu. Pastirima stada, učiteljima koje je Bog postavio, vijest treba biti objavljena kao poruka koja se mora poslušati. Onima koji pripadaju višim društvenim slojevima, mora se pristupati s nježnom naklonošću i bratskom pažnjom. Ljudi u poslovnom svijetu, na visokim i odgovornim položajima, ljudi velikih istraživačkih sposobnosti i znanstvene pronicavosti, genijalni umovi, učitelji Evandelja čiji um još nije upoznat s posebnim istinama za ovo vrijeme – oni moraju biti prvi koji će čuti poruku. Njima se mora objaviti poziv.

Postoji djelo koje se mora obaviti za bogate. Oni moraju postati svjesni svoje odgovornosti kao ljudi kojima su povjereni darovi Neba. Moramo ih podsjetiti da će jednoga dana polagati račun pred Onim koji će suditi i živima i mrtvima. S njima moramo raditi s ljubavlju i u strahu Božjem.

Vrlo često se bogataš uzda u svoje bogatstvo i nije svjestan opasnosti koja mu prijete. Oči njegova uma moraju biti privučene k onomu što ima trajnu vrijednost. On mora priznati autoritet istinske dobrote koja kaže: "Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti. Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer jaram je moj sladak, a moje breme lako." (Matej 11,28-30)

Onima koji se u svijetu ističu svojom naobrazbom, bogatstvom ili pozivom rijetko se osobno skreće pozornost na probitak njihove duše. Mnogi kršćanski radnici oklijevaju se približiti pripadnicima ovog društvenog sloja. Međutim, tako ne bi smjelo biti. Kad bi se netko utapao, mi ne bismo stajali po strani i gledali kako gine samo zato što je pravnik, trgovac ili sudac. Kad bismo vidjeli ljude kako jure prema provaliji, sigurno ih ne bismo oklijevali pozvati da stanu, bez obzira na njihov položaj i životni poziv. Isto tako ne bismo smjeli oklijevati upozoriti ljude na opasnosti koje prijete njihovoj duši.

231 Nitko ne bi smio biti zanemaren zbog svoje prividne odanosti onomu što je u svijetu. Mnogi ljudi na visokim društvenim položajima su potišteni i siti taštine. Oni čeznu za mirom kojega nemaju. Čak i u najvišim društvenim slojevima ima onih koji su gladni i žedni spasenja. Mnogi će prihvatiti pomoć ukoliko im se Gospodnji vjesnici približe osobno, na ljubazan način, sa srcem koje je Kristova ljubav učinila blagim.

Uspjeh evangeoske poruke ne zavisi od učenog govora, rječitog svjedočenja ili čvrstih dokaza. On zavisi od jednostavnosti poruke i njezine prilagođenosti dušama koje su gladne kruha života. "Što mi valja činiti da dobijem život vječni?" – to je nužna potreba duše.

232 Tisućama ljudi može se prići na najjednostavniji i najskromniji način. Većina intelektualaca, onih koji se smatraju najsposobnijim muškarcima i ženama u svijetu, često je osvježena jednostavnim riječima onih koji ljube Boga i koji znaju govoriti o toj ljubavi isto tako prirodno kao što svjetovni ljudi govore o onome za što su najdublje zainteresirani.

Pažljivo pripremljene i promišljene rečenice često imaju malo utjecaja. Ali iskrene i poštene riječi nekog Božjeg

sina ili kćeri, izgovorene s prirodnom jednostavnošću, imaju snagu da otvore vrata srca koje je dugo bilo zatvoreno za Krista i Njegovu ljubav.

Neka onaj koji radi za Krista uvijek ima na umu da ne smije raditi u svojoj sili. Neka se osloni na Gospodnje prijestolje s vjerom u Njegovu moć da spasi. Neka se bori s Bogom u molitvi, a onda neka radi služeći se svim sposobnostima koje mu je Bog dao. Sveti Duh mu stoji na raspolaganju kao jamstvo njegove uspješnosti. Službujući anđeli bit će uz njega da utječu na srca.

Da su starješine i učitelji u Jeruzalemu prihvatili istinu koju im je Krist objavio, kakvo bi misionarsko središte postao njihov grad! Otpali Izrael bi se obratio. Veliko mnoštvo okupilo bi se oko Gospodina i Evanđelje bi bilo brzo odneseno u sve krajeve svijeta! Isto je tako i danas. Kad bi utjecajni ljudi, s velikim sposobnostima za korisnu službu, bili zadobiveni za Krista, kakvo bi se djelo preko njih moglo obaviti u podizanju palih, okupljanju odbačenih, u širenju radosne vijesti o spasenju na sve strane! Poziv bi se mogao brzo objaviti i gosti okupiti da sjednu za Gospodnji stol.

Međutim, ne smijemo misliti samo o velikim i nadarenim ljudima i zanemarivati siromašnije slojeve. Krist je naredio svojim vjesnicima da idu k onima koji su na putovima i među ogradama, siromašnima i prezrenima na Zemlji. Na trgovima i ulicama velikih gradova, na pustim putovima u unutrašnjosti zemlje ima obitelji i pojedinaca – možda stranaca u stranoj zemlji – koji nisu povezani s Crkvom i koji u svojoj osamljenosti misle da ih je Bog zaboravio. Oni nisu svjesni što im valja činiti da dobiju vječni život. Mnogi od njih su potonuli u grijeh. Mnogi su pali u oskudicu. Opterećeni su patnjama, potrebama, nevjerovanjem, očajem. Prijete im bolesti svih vrsta, napadajući i tijelo i dušu. Oni pokušavaju naći utjehu u svojim nevoljama, a Sotona ih kuša da je traže u strastima i užicima koji vode u propast i u smrt. On im nudi sodermske jabuke koje će im se u ustima pretvoriti u pepeo. Oni troše svoj novac na ono što nije hrana i svoj trud na ono što ne siti.

U ovim napaćenima trebamo vidjeti one koje je Krist došao spasiti. Njegov poziv njima glasi: "O vi svi koji ste

žedni, dodite na vodu; ako novaca i nemate, dodite. Bez novaca i bez naplate kupite vina i mlijeka!... Mene poslušajte, i dobro ćete jesti, i sočna ćete uživati jela. Priklonite uho i k meni dodite, poslušajte, i duša će vam živjeti.” (Izaija 55,1-3)

Bog nam je dao posebnu zapovijed da se brinemo o strancima, prognanicima i siromašnim dušama kojima nedostaje moralna snaga. Mnogi koji su naizgled ravnodušni prema vjeri, duboko u srcu čeznu za odmorom i mirom. Iako su, možda, duboko potonuli u grijeh, ipak postoji mogućnost da budu spašeni.

Kristovi sluge trebaju slijediti Njegov primjer. Dok je išao iz mjesta u mjesto, On je tješio napaćene i liječio bolesne. Zatim im je objavljivao velike istine o svojem kraljevstvu. To je djelo koje moraju obavljati i Njegovi sljedbenici. Kad budete ublažavali tjelesne patnje, naći ćete način da poslušite i potrebama duše. Možete im ukazati na rassetog Spasitelja i govoriti o ljubavi velikog Liječnika koji ih jedini može iscijeliti.

Kažite jadnim, beznadnim dušama koje su zašle s pravog puta da ne moraju očajavati. Iako su pogriješile, iako nisu izgrađivale pravi karakter, Bog ih želi vratiti k sebi, obnoviti im radost spasenja. On želi uzeti naizgled bezvrijedni materijal, one preko kojih je radio Sotona, i učiniti ih podanicima svoje milosti. On će ih s radošću izbaviti od gnjeva koji će pasti na neposlušne. Kažite im da ima lijeka, da ima očišćenja za svaku dušu! Ima mjesta za njih za Gospodnjim stolom. On samo čeka da im ukaže dobrodošlicu.

Oni koji odlaze na putove i među ograde pronaći će i druge osobe, potpuno različitog karaktera, koji trebaju njihovu pomoć. Pronaći će ljude koji žive u potpunom skladu sa svjetlošću koju imaju, koji služe Bogu najbolje što znaju, iako su svjesni da se veliko djelo još mora obaviti za njih i za one koji žive oko njih. Oni čeznu za tim da bolje upoznaju Boga, jer tek počinju opažati svjetlucanje većeg svjetla. Oni se mole sa suzama da im Bog pošalje blagoslov koji vjerom naziru negdje u daljini. Mnoge od tih duša mogu se naći usred pokvarenosti velikih gradova, mnoge žive u vrlo skromnim okolnostima i upravo zato ostaju nezapažene u svijetu. Ima mnogo onih o kojima ni propovjednici ni Crkve ništa ne znaju. Međutim, na svojim skromnim, bijednim mjestima

oni svjedoče za Gospodina. Iako imaju malo svjetla i malo prilika da se usavrše kao kršćani, usred sve te golotinje, gladi i hladnoće, oni se trude da pomognu bližnjima. Zato neka upravitelji mnogovrsne Božje milosti potraže takve duše, neka posjete njihove domove i neka u sili Svetoga Duha posluže njihovim potrebama. Proučavajte Bibliju s njima i molite se s njima u jednostavnosti na koju vas je nadahnuo Sveti Duh. Krist će svojim slugama dati poruku koja će tim dušama poslužiti kao kruh s Neba. I tako će se dragocjeni blagoslov prenositi od srca do srca, od obitelji do obitelji.

235

Zapovijed izražena Kristovim riječima: "Natjeraj svijet da dođe", često se pogrešno tumači. Neki su je smatrali nalogom da moramo prisiljavati ljude da prihvate Evandjelje. Međutim, ona pokazuje žurnost poziva, ali i uspješnost dokaza koje smo upotrijebili. Evandjelje se nikada ne služi silom da ljude privede Kristu. Njegova poruka glasi: "O vi svi koji ste žedni, dodite na vodu!" (Izaija 55,1) "Duh i zaručnica vele: 'Dodi!' Tko čuje, neka rekne: 'Dodi!'... Tko želi, neka badava uzme vode života!" (Otkrivenje 22,17) Sila Božje ljubavi i milosti nagoni nas da dodemo!

Spasitelj kaže: "Evo stojim na vratima i kucam. Ako tko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i večerati s njim, i on sa mnom." (Otkrivenje 3,19.20) Njega ne odvrćaju poruge niti zadržavaju prijeteći, on neprestano traži izgubljene govoreći: "Kako da te dadem?" (Hošea 11,8) Iako tvrda srca odbacuju Njegovu ljubav, On se vraća da bi ih još snažnije pozivao: "Evo stojim na vratima i kucam." Privlačna moć Njegove ljubavi nagoni duše da Mu otvore. One same priznaju Kristu: "Tvoja me desnica drži, tvoja me brižljivost uzvisi." (Psalam 18,36)

Krist će svojim vjesnicima usaditi onu istu čeznutljivu ljubav koju On pokazuje tražeći izgubljene. Ne smijemo samo govoriti: "Dodi!" Ima onih koji čuju poziv, ali su njihove uši preslabe da prepoznaju njegovo značenje. Njihove oči su previše zaslijepljene da bi mogli vidjeti ikakvo dobro u onomu što im je ponuđeno. Mnogi shvaćaju svoju veliku izopačenost i kažu: Nisam dostojan da mi se pomogne. Ostavite me na miru! Međutim, Božji sluge ne smiju odustati. S nježnom ljubavlju, punom sažaljenja, pristupite obeshrabrenim i bespomoćnim dušama. Udahnite im svoju hrabrost,

236

svoju nadu, svoju snagu! Svojom ljubaznošću navedite ih da dođu! “A od spomenutih jednima – koji se kolebaju – doka-
zujte da imaju krivo; druge spasavajte grabeći ih iz vatre.”
(Juda 22.23)

Ako Božji sluge budu hodili s Njim u vjeri, On će dati snagu njihovom propovijedanju. On će ih osposobiti da tako prikažu Njegovu ljubav i opasnost koja dušama prijete ako odbiju Božju milost da će ljudi biti navedeni prihvatiti Evanđelje. Krist će učiniti prekrasna čuda ukoliko ljudi učine ono što im je Bog naredio. Danas se u ljudskim srcima može dogoditi isto tako veliko preobraženje kakvo se događalo u proteklim naraštajima. John Bunyan bio je oslobođen od bogohuljenja i razvrata, a John Newton od trgovanja robovima da bi mogli objavljivati uskrsllog Spasitelja. I danas se novi Bunyani i Newtoni mogu pojaviti među ljudima! Preko ljudskih oruđa koja surađuju s božanskim, mogu se zadobiti mnogi zalutali koji će onda nastojati obnavljati božansku sliku u svojim bližnjima. Ima i onih kojima su bile pružene vrlo oskudne prilike, koji su hodili putem zablude zato što nisu znali za bolje, i koje će obasjati zrake svjetla. Kao što je Kristova riječ došla Zakeju: “Treba da se danas zadržim u tvojoj kući” (Luka 19,5) – tako će biti upućena i njima i tada će se vidjeti da su srca onih koje smo smatrali otvrdnulim grešnicima nježna kao srce djeteta zato što se Krist udostojio da ih zapazi. Mnogi će doći iz velikih zabluda i grijeha i zauzeti mjesto onih koji su imali prilike i prednosti i nisu ih cijenili. Oni će se uračunati među Božje izabranike, među Njegove dragocjene odabranike; i kada Krist dođe u svojem kraljevstvu, oni će stajati pokraj Njegovog prijestolja.

237

Ali “pazite da ne odbijete onoga koji vam govori” (Hebrejima 12,25). Isus je rekao: “Kažem vam da ni jedan od onih koji bijahu pozvani neće okusiti moje večere.” Oni su odbili poziv i nijedan od njih neće biti pozvan ponovo. Odbijajući Krista, Židovi su otvrdnuli svoja srca i sebe u tolikoj mjeri predali Sotoninoj sili da im je postalo nemoguće prihvatiti Kristovu milost. Tako je i danas. Ukoliko Božju ljubav ne cijenimo, ukoliko ona ne postane vladajuće načelo koje omekšava i pokorava srce, mi smo potpuno izgubljeni. Gospodin nam ne može pružiti snažniji prikaz svoje ljubavi od

onoga koji nam je već pružio. Ukoliko Isusova ljubav ne pokori srce, nema drugog sredstva kojim bi nas On mogao dohvatiti.

Svaki put kad odbijete poslušati vijest milosti, sami sebe učvršćujete u nevjeri. Svaki put kad propustite otvoriti vrata svojeg srca Kristu, postajete sve nespremniji slušati Njegov glas kojim vam se obraća i tako umanjujete svoju sposobnost da odgovorite na posljednji poziv milosti. Ne dopustite da se i o vama napiše: "Efrajim se udružio s kumirima: pusti ga!" (Hošea 4,17) Ne dopustite da Krist plače nad vama kao što je plakao nad Jeruzalemom rekavši: "Koliko puta htjedoh skupiti tvoju djecu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi ne htjedoste! Evo, vaša će kuća biti prepuštena vama – pusta!" (Matej 23,37.38)

Mi živimo u vremenu kad posljednja vijest milosti, posljednji poziv odjekuje među ljudima. Zapovijed: "Izidi na putove i među ograde!" doživljava svoje konačno ispunjenje. Kristov će se poziv uputiti svakom čovjeku. Vjesnici govore: "Dodite, već je sve gotovo!" Nebeski anđeli rade zajedno s ljudskim oruđima. Sveti Duh koristi svaki dokaz da bi te naveo da dođeš. Krist čeka na neki znak kojim ćeš pokazati da uklanjaš prepreke i otvaraš vrata svojeg srca da bi On mogao ući. Anđeli žele odnijeti na Nebo radosnu poruku da je još jedan izgubljeni grešnik pronađen. Nebeske vojske čekaju, spremne da zasviraju u svoje harfe i zapjevaju pjesmu radosti što je još jedna duša prihvatila poziv da dođe na evanđeosku gozbu.

Mjera opraštanja

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 18,21-35.

243 Petar je prišao Kristu i postavio mu pitanje: "Gospodine, ako brat moj pogriješi protiv mene, koliko puta da mu oprostim? Do sedam puta?" Rabini su smatrali da se mogu oprostiti tri prijestupa. Pretpostavljajući da primjenjuje Kristov nauk, Petar je odlučio broj povećati na sedam, do broja koji označava savršenstvo. Međutim, Krist traži da se nikada ne umorimo od opraštanja. Zato mu je odgovorio: "Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset i sedam puta."

Opisao je zatim stvarni uvjet pod kojim se oprost može tražiti i opasnost kojoj se izlaže čovjek koji ne želi oprostiti. Ispričao je usporedbu o nekom kralju i njegovom postupanju prema službenicima koji su vodili poslove u njegovom kraljevstvu. Neki od tih službenika rukovali su velikim svotama novca koji je pripadao državi. Kad je kralj zatražio da pregleda poslove koji su im bili povjereni, pred njega je doveden čovjek čiji je obračun pokazao da svojem gospodaru duguje golemu svotu od deset tisuća talenata. Budući da nije imao čime platiti, vladar je, prema tadašnjem običaju, naredio da ga se proda u roblje, zajedno sa svim svojim imanjem, da bi se tako naplatio dug. Međutim, uplašeni dužnik pao je pred njegove noge i počeo ga preklinjati: "Ustrpljenja imaj sa mnom, i sve ću ti vratiti!" I gospodar se sažalio nad tim slugom, oslobodio ga i oprostio mu dug.

244 "Kad taj sluga izide, susrete jednoga od drugova svojih koji mu je dugovao stotinu denara. Uhvati ga, poče ga daviti i govoriti mu: 'Vrati što si dužan!' Tada pred njega pade drug njegov i zamoli ga: 'Ustrpljenja imaj sa mnom, pa ću ti vratiti!' Ali on ne htjede, nego ode i baci ga u tamnicu dok ne

vрати dug. Kad njegovi drugovi vidješe što se dogodi, vrlo se ražalostiše te odoše sve javiti gospodaru. Nato ga dozva k sebi gospodar njegov pa mu reče: 'Zli slugo, sav sam ti dug oprostio jer si me molio. Zar nije trebalo da se i ti smiluješ svome drugu kako sam se i ja tebi smilovao?' Tada ga njegov gospodar, pun gnjeva, predade mučiteljima dok ne vrati sav dug."

Ova usporedba zalazi u pojedinosti koje su nužne da bi se stvorila potpuna slika, ali koje nemaju neke duhovne važnosti. Zato im ne treba poklanjati pozornost. Međutim, ovom su usporedbom opisane neke značajne istine i o njima treba razmišljati.

Oprost koji je kralj dodijelio prikazuje božanski oprost grijeha. Krist je prikazan kraljem koji, pokrenut sažaljenjem, oprašta dug svojem sluzi. Tom je čovjeku prijela kazna koju je propisivao prekršeni zakon. On sam se nije mogao izbaviti i upravo zato je Krist došao na ovaj svijet, odjenuo svoju božansku narav ljudskom i dao svoj život, pravednik za nepravednike. Dao je sebe za naše grijehе i zato svakoj duši besplatno nudi krvlju stečeni oprost. "Jer je u Jahve milosrđe i obilno je u njega otkupljenje." (Psalam 130,7)

245

Ovo je područje na kojemu moramo pokazivati sažaljenje prema onima koji su grešnici kao i mi. "Ljubljeni, ako je Bog nas tako ljubio, i mi moramo ljubiti jedan drugoga." (1. Ivanova 4,11) Krist kaže: "Badava ste primili, badava i dajte!" (Matej 10,8)

Kad je dužnik iz usporedbe tražio da mu se odgodi plaćanje duga i obećavao: "Ustrpljenja imaj sa mnom, pa ću ti vratiti!" kazna je bila povučena. Cijeli dug bio je izbrisan. Uskoro je dobio i priliku da slijedi primjer gospodara koji mu je oprostio. Izišavši iz palače, sreo je svojeg prijatelja, također slugu, koji mu je dugovao malu svotu. Njemu je bilo oprašteno deset tisuća talenata; ovaj dužnik je njemu dugovao samo stotinu denara. Međutim, čovjek prema kojemu se tako milostivo postupalo, ponašao se prema svojem suradniku na sasvim drugačiji način. Njegov dužnik uputio mu je molbu, potpuno sličnu onoj koju je on sam uputio kralju, ali bez sličnog ishoda. Isti čovjek koji je prije tako kratkog vremena dobio oprost nije imao ni nježnosti ni sažaljenja. Milost koja je njemu bila ukazana nije se pokazala u njego-

vom postupanju prema prijatelju u nevolji. Nije odgovorio na zahtjev da bude strpljiv. Malena svota koju je potraživao bila je sve što je nezahvalni sluga imao na umu. Zahtijevao je sve što je smatrao svojim pravom i proveo u djelo presudu sličnu onoj koja je njemu bila milosrdno oprostena.

246 Koliko ima onih koji i danas pokazuju isti duh! Kad je dužnik molio milost od svojega gospodara, nije imao pravog pojma o veličini svojeg duga. Nije shvatio svoju bespomoćnost. Nadao se da će se izbaciti svojim trudom. Zato je i molio: “Ustrpljenja imaj sa mnom, pa ću ti vratiti!” Kao on, mnogi se nadaju da će svojim djelima zaslužiti Božju naklonost. Oni ne shvaćaju svoju bespomoćnost. Oni ne prihvaćaju Božju milost kao Božji dragovoljni dar, već pokušavaju razviti neku svoju pravednost. Njihova srca nisu skrhan
247 i nepomirljivi prema drugima. Njihovi grijesi prema Bogu, kad bi se usporedili s grijesima njihovog brata prema njima, izgledali bi kao deset tisuća talenata prema stotinu denara – skoro milijun prema jedan; a ipak se usuđuju biti nepomirljivi, nespremni da oprost.

Po Kristovim riječima, gospodar je pozvao nemilosrdnog dužnika i rekao: “Zli slugo, sav sam ti dug oprostio jer si me molio. Zar nije trebalo da se i ti smiluješ svome drugu kako sam se i ja tebi smilovao?” Tada ga njegov gospodar, pun gnjeva, predade mučiteljima dok ne vrati sav dug.” Isus je nastavio: “Tako će i Otac moj nebeski postupiti s vama ako ne oprostite jedni drugima od svega srca.” Onaj koji odbija oprostiti, odbacuje svaku nadu da će i sam dobiti oprost.

Međutim, pouka ove usporedbe ne smije se zloupotrijebiti. Božja spremnost da nam oprost ne umanjuje ni na koji način našu dužnost da Mu budemo poslušni. Isto tako, duh opraštanja prema našim bližnjima ne umanjuje njihove pravedne obveze prema nama. U molitvi koju je naučio svoje učenike, Krist je rekao: “I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima svojim!” (Matej 6,12) Time Krist nije želio reći da ne smijemo tražiti od svojih dužnika da ispune svoje zakonske obveze prema nama ukoliko želimo dobiti oprost svojih grijeha. Ako oni ne mogu izvršiti svoje obveze, čak i onda kad je to posljedica njihovog nerazumnog

upravljanja sredstvima, mi ih ne smijemo bacati u zatvor, tlačiti ili čak nemilosrdno postupati prema njima; međutim, usporedba nas ne uči da pomažemo tuđu lijenost. Božja riječ izjavljuje da onaj tko ne želi raditi, ne treba ni jesti (2. Solunjanima 3,10). Gospodin ne zahtijeva od čovjeka koji naporno radi da podupire druge u njihovoj lijenosti. Mnogi gube vrijeme, ne ulažu ozbiljne napore i zato zapadaju u siromaštvo i oskudicu. Ukoliko oni koji imaju ove mane ne isprave svoje nedostatke, sve što bismo mogli učiniti za njih sličilo bi sipanju blaga u vreću bez dna. Ipak, postoji i neizbježno siromaštvo, i mi moramo pokazati razumijevanje i sućut prema takvim nesretnicima. Prema bližnjima moramo postupati onako kako bismo željeli da se u sličnim okolnostima postupa prema nama.

248

Sveti Duh poziva nas preko apostola Pavla: "Ako što vrijedi pobuda u Kristu, ako što ljubezna utjeha, ako zajednica s Duhom, ako nježnost i samilost, učinite potpunom svoju radost: budite složni, imajte istu ljubav, isto srce i jednu te istu misao! Ne činite ništa iz sebičnosti ili tašte slave, nego u poniznosti smatrajte jedan drugoga većim od sebe! Ne gledajte pojedini samo na svoju vlastitu korist nego i na korist drugih!" (Filipljanima 2,1-5)

Međutim, grijeh se ne smije shvaćati olako. Gospodin nam je zapovjedio da ne trpimo zlo na svojem bratu. On kaže: "Ako ti brat sagriješi, ukori ga!" (Luka 17,3) Grijeh se mora nazvati njegovim pravim imenom i mora se jasno iznijeti onomu koji čini zlo.

Obraćajući se Timoteju, nadahnut Svetim Duhom, apostol Pavao piše: "Propovijedaj riječ – kori, prijeti, opominji u svoj strpljivosti i svakoj vrsti pouke." (2. Timoteju 4,2) I Titu je napisao: "Ima, naime, mnogo buntovnika, brbljavaca i zavodnika... zato ih strogo karaj da budu zdravi u vjeri." (Titu 1,10-13)

Sam Krist je rekao: "Ako ti brat sagriješi, pođi te ga ukori nasamo. Ako te posluša, dobio si svoga brata. Ako te ne posluša, dovedi još jednoga ili dvojicu sa sobom da sve, oslanjajući se na izjave dvojice ili trojice svjedoka, bude vjerodostojno. Ako ni njih ne posluša, saopći to Crkvi! Ako li ni Crkve ne posluša, smatraj ga poganinom i carinikom!" (Matej 18,15-17)

249 Naš Gospodin uči da se sporovi među kršćanima moraju izgladiti u Crkvi. Ne smijemo ih iznositi pred one koji se ne boje Boga. Ako kršćaninu njegov brat učini zlo, neka se ne obraća nevjernicima ni sudskim ustanovama. Neka slijedi upute koje je dao Krist. Umjesto da se pokušava osvetiti, neka se trudi spasiti svojeg brata. Bog će štititi probitak onih koji Ga ljube i koji Ga se boje pa zato svoj slučaj možemo s povjerenjem prepustiti Onomu koji sudi pravedno.

Vrlo često, kad se učinjena zla ponavljaju nekoliko puta, a počinitelj svaki put priznaje svoju pogrešku, povrijeđeni postaje umoran i misli da je već dovoljno opraštao. Međutim, Spasitelj nam je jasno rekao kako moramo postupati prema onima koji nam čine zlo: "Ako ti brat sagriješi, ukori ga pa mu oprostí ako se pokaje." (Luka 17,3) Nemoj ga smatrati nedostojnim svojeg povjerenja. "Pazi na samoga sebe da i ti ne budeš iskušán." (Galaćanima 6,1)

250 Ukoliko tvoja braća griješe, trebaš im oprostiti. Kada dodu k tebi i priznaju što su učinili, nemoj reći: "Čini mi se da nisu pokazali dovoljno poniznosti. Mislim da njihovo priznanje nije iskreno." Odakle ti pravo da im sudiš kad ne možeš čitati srca? Božja riječ kaže: "Oprostí mu ako se pokaje. Ako i sedam puta na dan sagriješi protiv tebe i sedam ti se puta obrati i rekne: 'Kajem se!' – oprostí mu!" (Luka 17,3.4) I ne samo sedam puta, već sedamdeset puta sedam – upravo onoliko često koliko Bog oprašta tebi!

Mi sami za sve dugujemo Božjoj obilnoj milosti. Milost u Savezu odredila je naše sinovstvo. Milost u Spasitelju omogućila je naše otkupljenje, naše obnovljenje i naše uzdizanje do položajaa subaštínika s Kristom. Neka se ta milost pokaže i prema drugima.

Nemojte onima koji su pogriješili dati povoda da se obeshrabre. Nemojte svojom farizejskom oštrinom ranjavati svojeg brata. Neka vam se ni u umu ni u srcu ne pojavi neka zajedljiva, gorka misao. Neka se nikakav trag prijezira ne pokaže u vašem glasu. Ako odlučite izraziti neko svoje mišljenje, zauzeti ravnodušan stav ili pokazati sumnjičavost ili nepovjerenje, možete zapečatiti propast te duše. Njoj je potreban brat sa srcem starijeg Brata, srcem punim sažaljenja, da utječe na njezine ljudske osjećaje. Neka osjeti čvrst sti-

sak bratske ruke, neka čuje šapat: "Hajde da se pomolimo!" Bog će i vama i njemu pokloniti bogato iskustvo. Molitva nas sjedinjuje međusobno i s Bogom. Molitva dovodi Isusa na našu stranu, daje slaboj, zbunjenoj duši novu snagu da svlada svijet, tijelo i davola. Molitva odbija Sotonine napade.

Kad se netko odvrati od nesavršenih ljudi da bi promatrao Isusa, u njegovom se karakteru događa božanska preobrazba. Kristov Duh, djelujući na srce, prilagođuje ga Njegovoj slici. A tada je na vama da uzdignete Isusa. Neka vaše duhovne oči promatraju "Jaganjca Božjeg koji uze grijeh svijeta" (Ivan 1,29). Kad se uključite u Njegovo djelo, sjetite se da "će onaj koji vrati grešnika s njegova krivoga puta spasiti njegovu dušu od smrti i postići oprostenje mnogih grijeha" (Jakov 5,20).

251

"Ako li vi ne oprostite ljudima njihovih pogrešaka, ni vaš Otac neće vama oprostiti vaših." (Matej 6,15) Ništa ne može opravdati nepomirljiv duh. Onaj tko je nemilosrdan prema drugima, pokazuje da ni sam nema udjela u Božjoj milosti koja oprašta grijeh. Božanski oprost privlači dušu zalutaloga velikom srcu Beskrajne Ljubavi. Rijeka božanskog sažaljenja teče u dušu grešnika i iz nje u duše drugih. Nježnost i milost koju je Krist pokazao u svojem savršenom životu vidjet će se u životu onih koji imaju udio u Njegovoj milosti. Ali "ako tko nema Kristova Duha, nije Kristov" (Rimljanima 8,9). Takav se otudio od Boga i bit će vječno odvojen od Njega.

Istina, on je nekada primio oprost od Boga, ali njegov nemilosrdni duh pokazuje da sada odbacuje Božju ljubav koja oprašta. On se sam odvojio od Boga i nalazi se u istom položaju u kojemu je bio prije oprosta. On se odrekao svojeg obraćenja i njegovi ga grijesi opterećuju kao da se nikad i nije pokajao.

Međutim, velika pouka ove usporedbe krije se u razlici između Božjeg sažaljenja i tvrdoće čovjekovog srca, u činjenici da božanska milost koja oprašta treba biti mjera njegove sposobnosti opraštanja. "Zar nije trebalo da se i ti smiluješ svome drugu kako sam se i ja tebi smilovao?"

Nama nije oprošteno zato što opraštamo, već dok opraštamo. Temelj svega oprosta nalazi se u nezasluženoj Božjoj

ljubavi, a mi svojim ponašanjem prema drugima pokazujemo je li ta ljubav postala i naša. Zato Krist i kaže: “Jer kako budete sudili, onako će se i vama suditi; kako budete mjerili, onako će se i vama mjeriti.” (Matej 7,2)

Dobitak koji postaje gubitak

Ovo se poglavlje temelji na Luki 12,13-21.

Krist je poučavao i, kao i obično, oko Njega se, osim 252
učenika, okupilo i mnogo drugih slušatelja. Upravo je govorio
učenicima o događajima u kojima će uskoro i oni sami sudje-
lovati. Istine koje im je povjerio trebali su razglasiti unao-
kolo i to će ih dovesti u sukob s vladarima ovoga svijeta.
Bit će izvođeni pred sudove, pred vlastodršce i vladare. Obe-
ćao im je mudrost kojoj se nitko neće moći suprotstaviti.
Njegove riječi, koje su utjecale na srca mnoštva i zbunji-
vale Njegove lukave protivnike, svjedočile su o sili Duha
kojega je obećao svojim sljedbenicima i koji će prebivati
u njima.

Međutim, bilo je mnogo onih koji su čeznuli za miloš-
ću Neba, ali samo da bi zadovoljili svoje sebične ciljeve. Vi-
djeli su da Krist ima čudesnu sposobnost objavljevati istine
u jasnom svjetlu. Čuli su obećanje koje je dao svojim sljedbe-
nicima da će im udijeliti mudrost da govore pred upravite-
ljima i vlastima. Zar im ne bi mogao posuditi tu svoju silu
da ostvare svoje zemaljske ciljeve?

“Netko mu iz naroda reče: ‘Učitelju, reci mome bratu 253
da sa mnom podijeli baštinu!’” Bog je preko Mojsija dao upute
o nasljeđivanju imovine. Najstariji sin dobivao je dva dijela
očevog imanja (Ponovljeni zakon 21,17), dok su mlada braća
dobivala po jedan dio. Ovaj je čovjek smatrao da ga je brat
zakinuo prilikom diobe baštine. Njegovi naponi da se izbori
za svoja prava ostali su uzaludni, ali je mislio da će sigurno
postići uspjeh ako se Krist založi za njega. Slušao je Kristove
uzbudljive pozive i Njegove svećane osude književnika i fa-
rizeja. Kad bi se takvim glasom izrekla zapovijed njegovom

bratu, sigurno se ne bi usudio zakinutom bratu uskratiti njegov dio.

Usred svečanih pouka koje je Krist davao, ovaj čovjek prekinuo ga je iz čisto sebičnih razloga. On je cijenio one Gospodnje sposobnosti koje bi se mogle iskoristiti za unapređenje njegovih zemaljskih poslova; ali duhovne istine nisu utjecale ni na njegov um ni na njegovo srce. Dobivanje baštine zaokupljalo je sve njegove misli. Isus, Kralj slave, koji je, budući bogat, radi nas osiromašio, otvarao mu je riznice božanske ljubavi. Sveti Duh ga je zaklinjao da postane baštinik "neprolazne, neokaljane, neuvele baštine" (1. Petrova 1,4). Vidio je dokaze Kristove moći. Dobio je priliku da se obrati Velikom Učitelju, da izrazi najdublje težnje svojeg srca. Ali, slično čovjeku s prljavim grabljama iz Bunyanove alegorije, svoj pogled je usmjerio prema zemlji i nije vidio krunu iznad svoje glave. Slično Šimunu Magu, on je Božji dar cijenio jedino kao sredstvo za stjecanje zemaljskih dobitaka.

254 Spasiteljevo poslanje na Zemlji brzo se bližilo kraju. Ostalo mu je samo još nekoliko mjeseci da dovrši ono što je došao učiniti da bi uspostavio svoje kraljevstvo milosti. A ipak Ga je ljudska lakomost pokušala odvratiti od Njegovog djela i navesti da se pridruži raspravi oko komada zemlje. Međutim, Isusa ništa nije moglo udaljiti od Njegove zadaće. Njegov je odgovor glasio: "Čovječe, tko je mene postavio vama za suca ili djelioca?"

Isus je ovom čovjeku mogao reći što bi bilo pravo da dobije. On je znao kako bi glasila pravedna presuda u ovom slučaju; međutim, braća su se svadala zato što su obojica bila lakoma. Zapravo, Krist kao da je htio reći: Nije moje djelo da rješavam sukobe ove vrste! On je došao s drugom namjerom, propovijedati Evandjelje i tako pridonijeti da ljudi postanu svjesni nebeskih stvarnosti.

Kristovo postupanje u ovom slučaju pouka je svima koji služe u Njegovo ime. Kad je izašao Dvanaestoricu, rekao im je: "Na svom putu navješćujte: Blizu je kraljevstvo nebesko! Liječite bolesnike, uskrisujte mrtvace, čistite gubavce, izgonite zle duhove! Badava ste primili, badava i dajte!" (Matej 10,7.8) Nisu trebali rješavati zemaljske sukobe među ljudima. Njihov je posao bio da nagovore ljude da se pomire s

Bogom. U tom djelu krila se njihova moć da budu na blagoslov čovječanstvu. Jedini lijek za grijehe i žalosti ljudi je Krist. Samo Evanđelje o Njegovoj milosti može izliječiti zla koja muče društvo. Nepravедnost bogatih prema siromašima i mržnja siromašnih prema bogatima imaju svoj korijen u sebičnosti, a sebičnost se može ukloniti jedino pokornošću Kristu. Sebično srce puno grijeha jedino On može zamijeniti novim srcem punim ljubavi. Neka Kristovi sluge propovijedaju Evanđelje, nadahnuti Duhom koji je došao s Neba, i neka obavljaju djelo koje je On obavljao na dobrobit ljudi. I tada će se pokazati rezultati u blagoslivljanju i uzdizanju čovječanstva kakvi se nikada ne bi mogli postići ljudskom silom.

Naš Gospodin pogodio je u sam korijen problema koji je mučio njegovog sugovornika i u korijen svih sličnih problema kad je rekao: "Pazite! Čuvajte se svake pohlepe, jer ni onomu tko je u izobilju nije život osiguran njegovim imanjem!"

255

"Nato im iznese usporedbu: Bijaše neki bogataš čije polje obilno urodi. I poče razmišljati u sebi: Što da učinim? Nemam više u što skupiti ljetine. Ovako ću – reče – učiniti: razvalit ću svoje žitnice te sagraditi veće pa ću u njih skupiti svu svoju pšenicu i svoja dobra. Tada ću reći svojoj duši: 'Dušo, imaš mnogo dobra u zalihama za brojne godine, počivaj, jedi, pij, uživaj!' 'Ludače – reče mu Bog – još noćas zatražit će ti se natrag duša. Komu će pripasti ono što si skupio?' Tako biva s onim koji sebi zgrće blago, a ne sabire bogatstvo koje pred Bogom vrijedi."

256

Usporedbom o nerazumnom bogatašu Krist je pokazao ludost svih onih kojima je svijet sve. Ovaj čovjek je sve primio od Boga. Suncu je bilo dopušteno da obasjava njegove njive jer njegove zrake dopiru i do pravednika i do nepravедnika. Pljuskovi s neba padaju i dobrima i zlima. Gospodin je učinio da bilje buja i da polja donose obilan rod. I sada se bogataš našao u nevolji što da učini sa svojim rodом. Njegove žitnice već su se presipale od roda, i nije imao kamo smjestiti viškove nove žetve. Nije mislio na Boga od kojega dolaze svi blagoslovi. Nije shvatio da ga je Bog učinio upraviteljem svojih dobara kako bi mogao pomoći nevoljnicima. Imao je odličnu priliku da u Božje ime dijeli milostinju, ali je mislio samo na svoju udobnost.

Stanje siromašnih, potrebitih, udovica, patnika i nevoljnika bilo je poznato bogatašu; na mnogo mjesta mogao je raspodijeliti svoja dobra. Lako se mogao odreći dijela svojeg obilja i mnogi domovi bili bi oslobođeni nestašice, mnoga gladna usta nahranjena, mnogi goli odjeveni, mnoga srca obradovana, mnoge molitve za kruhom i odjećom uslišane, mnoge pjesme zahvalnosti uzdigle bi se prema Nebu. Gospodin je čuo molitve nevoljnika i u svojoj se dobroti pobrinuo za siromašne (Psalam 68,10). Obilne zalihe za potrebe mnogih bile su nagomilane u blagoslovima koji su bili udijeljeni bogatašu. Međutim, on je zatvorio svoje srce za viku nevoljnih i zapovjedio svojim slugama: "Ovako ću –

257 reče – učiniti: razvalit ću svoje žitnice te sagraditi veće pa ću u njih skupiti svu svoju pšenicu i svoja dobra. Tada ću reći svojoj duši: 'Dušo, imaš mnogo dobra u zalihi za brojne godine, počivaj, jedi, pij, uživaj!'"

258 Ciljevi ovoga čovjeka nisu bili uzvišeniji od ciljeva životinja koje propadaju. Živio je kao da nema Boga, nema Neba, nema budućeg života; kao da je sve što ima samo njegovo, kao da ne duguje ništa ni Bogu ni ljudima. Psalmist je opisao ovog bogataša kad je napisao: "Bezumnik reče u srcu: 'Nema Boga!'" (Psalam 14,1)

Ovaj je čovjek živio i planirao za sebe. Shvatio je da je obilno opskrbljen za svoju budućnost i da više nema nikakvog posla osim da čuva plodove svojeg truda i da u njima uživa. Proglasio je sebe sretnijim od drugih ljudi i sebi je pripisao zaslugu za svoje mudro gospodarenje. Sigurno je uživao i ugled u očima svojih sugradana; oni su ga hvalili kao čovjeka zdravog razuma koji zato uživa blagostanje. Jer ljudi "slave tebe, što ugadaš sebi" (Psalam 49,18 – DK).

Ali je "mudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom" (1. Korinćanima 3,19). Dok je bogataš očekivao da će u budućnosti uživati u godinama blagostanja, Gospodin je stvarao sasvim druge planove za njega. Ovom nevjernom upravitelju bila je upućena poruka: "Ludače, još noćas zatražit će ti se natrag duša." Proglašena je presuda od koje se novcem nije mogao iskupiti. Bogatstvom koje je nagomilao nije mogao platiti ni odgodu njezinog izvršenja. U jednom trenutku sve oko čega se cijelog života trudio postalo je potpuno bezvrijedno. "Komu će pripasti ono što si skupio?" Njegova pro-

strana polja i prepune žitnice izmakle su se njegovoj vlasti. "Tek dašak je sve bogatstvo njegovo: zgrće, a ne zna tko će ga pokupiti!" (Psalam 39,7)

Jedino što bi mu sada bilo dragocjeno nije si osigurao. Živeći sebično, odbacio je božansku ljubav koja bi se preko njega izlivala na njegove bližnje. I tako je odbacio život. Jer Bog je ljubav, a ljubav je život. Ovaj je čovjek izabrao zemaljsko umjesto duhovnoga, pa je zajedno sa zemaljskim i on morao nestati. "Čovjek koji nerazumno živi sličan je stoci koja ugiba." (Psalam 49,21)

"Tako biva s onim koji sebi zgrće blago, a ne sabire bogatstvo koje pred Bogom vrijedi." Ova slika odnosi se na sva vremena. Vi možete planirati za svoje sebično dobro, možete skupljati blago, možete graditi velike i visoke palače, kao što su to činili graditelji nekadašnjeg Babilona; ali ne možete podići tako visok zid ili tako jaka vrata da zadržite vjesnike propasti. Kralj Baltazar "priredi veliku gozbu" u svojoj palači. "Pili su vino i slavili svoje bogove od zlata i srebra, mjedi i željeza, drva i kamena." Međutim, ruka Nevidljivoga napisala je na zidu riječi prokletstva i koraci neprijateljskih četa odjeknuli su na vratima njegove palače. "Iste te noći kaldejski kralj Baltazar bi ubijen" i strani vladar sjeo je na njegovo prijestolje (Daniel 5,1.4.30).

Živjeti sebi znači propasti. Lakomost i želja za sebičnim dobitkom odvajaju dušu od života. Prisivajati sebi, grabiti za sebe, to je izražavanje sotonskog duha. Kristov duh navodi ljude da daju od sebe, da sebe žrtvuju za dobro bližnjih. "A ovo je to svjedočanstvo: Bog nam je dao život vječni, i taj je život u njegovu Sinu. Tko ima Sina, ima život; tko nema Sina Božjega, nema života." (1. Ivanova 5,11.12)

Upravo zato On kaže: "Pazite! Čuvajte se svake pohlepe, jer ni onomu tko je u izobilju nije život osiguran njegovim imanjem!"

Nepremostiva provalija premoštena

Ovo se poglavlje temelji na Luki 16,19-31.

260 U svojoj usporedbi o bogatašu i Lazaru Krist pokazuje da čovjek u ovom životu odlučuje o svojoj vječnoj sudbini. Tijekom ovog vremena kušnje Božja milost ponuđena je svakoj duši. Međutim, ako ljudi propuste prilike koje im se pružaju i umjesto toga ugađaju svojim prohtjevima, sami sebi uskraćuju vječni život. Nikakvo novo vrijeme milosti neće im biti pruženo. Svojom odlukom sami su stvorili nepremostivu provaliju između sebe i svojega Boga.

Ova usporedba naglašava suprotnost između bogataša koji se nije oslanjao na Boga i siromaha koji je to činio. Krist pokazuje da dolazi vrijeme kad će se položaj ovih dviju ljudskih klasa potpuno promijeniti. Oni koji su siromašni dobrima ovoga svijeta, ali se uzdaju u Boga i strpljivo podnose patnje, jednog će dana biti uzdignuti iznad onih koji danas zauzimaju najviše položaje koje svijet može ponuditi, ali svoj život nisu predali Bogu.

261 Krist je rekao: "Bijaše neki bogataš koji se oblačio u grimiz i skupocjeni lan a iz dana se u dan sjajno gostio. Neki siromah imenom Lazar ležao sav u čirevima do njegovih vrata, čeznući da se nasiti onim što je padalo s bogataševa stola..."

Bogataš nije spadao među ljude prikazane nepravednim sućem koji otvoreno izražavaju svoje nepoštovanje i Boga i ljudi. On je sebe smatrao sinom Abrahamovim. Prema siromahu nije nasilno postupao niti je tražio od njega da se udalji zato što bi mu i pogled na njega bio neugodan. Ukoliko je

siromahu, jadnom pripadniku ljudskog roda, pružalo utjehu da ga gleda dok on ulazi na svoja vrata, bogataš se nije protivio da ostane na tom mjestu. Ali njegova sebičnost učinila ga je ravnodušnim prema potrebama svojeg napaćenog brata.

U ono doba nije bilo bolnica u kojima bi se bolesnicima mogla pružiti pomoć. Patnici i siromasi bili su prepušteni brizi onih kojima je Gospodin povjerio bogatstvo da bi im mogli pružiti pomoć i utjehu. Tako je bilo i s prosjakom i bogatašem. Lazaru je pomoć bila vrlo potrebna jer nije imao ni prijatelja, ni kuće, ni novca ni hrane. A ipak je bio ostavljen da živi u takvim uvjetima iz dana u dan, dok je bogati plemić mogao zadovoljiti svaku svoju potrebu. Onaj koji je bio višestruko sposoban ublažiti patnje svojih bližnjih, živio je sebi, kao što to mnogi čine i danas.

I danas su mnogi u našoj blizini gladni, goli i bez doma. Ako zanemarimo poslužiti svojim sredstvima ovim siromašnim, napaćenim dušama, tovarimo sebi teret krivnje s kojim ćemo se jednoga dana sa strahom suočiti. Svaka lakomost osuđuje se kao idolopoklonstvo. Svako sebično popuštanje svojim prohtjevima prekršaj je u Božjim očima.

Bog je bogataša učinio upraviteljem svojih dobara i zato mu je bila dužnost da priskače u pomoć upravo u slučajevima kao što je bio Lazarov. Zapovijed je glasila: "Zato ljubi Jahvu, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom!" (Ponovljeni zakon 6,5) i "Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!" (Levitski zakonik 19,18) Bogataš je bio Židov i znao je Božju zapovijed. Ali je zaboravio da je odgovoran za služenje sredstvima i sposobnostima koje su mu povjerene. Gospodnji blagoslovi obilno su počivali na njemu, ali ih je on upotrebljavao sebično, da proslavi sebe, a ne svojeg Stvoritelja. U skladu sa svojim obiljem trebao je upotrijebiti poklonjene darove u korist čovječanstva. To je bila Gospodnja zapovijed, ali bogataš nije razmišljao o svojim obvezama prema Bogu. On je davao novac u zajam i uzimao kamatu na posuđena sredstva; ali nije davao kamate na sredstva koja je njemu Bog posudio. Imao je novca i sposobnosti, ali ih nije koristio. Zaboravljajući svoju odgovornost pred Bogom, sve svoje snage posvećivao je užicima. Sve ono čime je bio okružen, niz zadovoljstava kojima se odavao, hvale i laskanja njegovih prijatelja, sve je prido-

nosilo njegovom sebičnom uživanju. Toliko je bio obuzet druženjem sa svojim prijateljima da je izgubio svaku svijest o svojoj odgovornosti da surađuje s Bogom u Njegovoj službi milosti. Imao je priliku da razumije Božju riječ, da primjenjuje u životu njezina načela; ali zadovoljstvima odano društvo kojim se okružio toliko je zauzelo njegovo vrijeme da je zaboravio na Boga vječnosti.

A onda je došlo vrijeme kad se dogodila promjena u položaju ova dva čovjeka. Siromah je patio iz dana u dan, ali je strpljivo i tiho trpio. Nakon nekog vremena umro je i bio pokopan. Nije bilo nikoga tko bi za njim plakao; ali je svojom strpljivošću u patnjama svjedočio za Krista, izdržao je kušnju svoje vjere i u Bibliji je opisan kako na rukama anđela odlazi u Abrahamovo naručje.

Lazar prikazuje napaćene siromahe koji vjeruju u Krista. Kada odjekne Božja truba, on će zajedno sa svima koji su u grobovima čuti Kristov glas i izići da primi svoju nagradu; jer njegova vjera u Boga nije bila samo teorija, već stvarnost.

263 “Umrije i bogataš i bijaše pokopan. Kad je bio u paklu, usred strašnih muka, podiže oči te izdaleka opazi Abrahama i Lazara u njegovu krilu pa povika: ‘Oče Abrahamo, smiluj mi se, te pošalji Lazara neka namoči vrh prsta vodom da mi rashladi jezik, jer se strašno mučim u ovom plamenu!’”

U ovoj usporedbi Isus se sreo s ljudima na njihovom tlu. Nauk o svjesnom stanju čovjeka u vremenu između smrti i uskrsnuća zastupali su mnogi među slušateljima Kristovih riječi. Spasitelj je znao njihova vjerovanja, pa je tako oblikovao usporedbu da svoje značajne istine objavi preko njihovih ukorijenjenih mišljenja. On je pred svoje slušatelje podignuo ogledalo da mogu vidjeti sebe i svoj pravi odnos prema Bogu. Poslužio se njihovim vjerovanjima da im prenese misao koju je želio istaknuti pred svima – da ljude ne treba vrednovati prema njihovom imanju; jer sve što čovjek ima, dobio je na pozajmicu od Gospodina. Zloupotrebom tih darova čovjek sebe stavlja daleko ispod najsiromašnijih i najnapaćenijih ljudi koji ljube Boga i uzdaju se u Njega.

Krist je želio da Njegovi slušatelji shvate da čovjek ne može ništa učiniti za spasenje svoje duše nakon smrti. Abra-

hamu je stavio u usta riječi: "Sjeti se, sine, da si ti primio svoje dobro za svoga života, a Lazar zlo! On je sada ovdje utješeno, a ti se mučiš. Osim toga, između nas i vas velik je bezdan, te ni oni koji bi htjeli ne mogu odavde prijeći k vama niti odatle k nama." Time je Krist prikazao beznadnost traženja još jedne prilike. Ovaj je život jedino vrijeme dano čovjeku da se pripravi za vječnost.

Bogataš nije odbacio misao da je dijete Abrahamovo, i prikazan je kako u svojem očaju od njega traži pomoć. Molio je: "Oče, Abrahame, smiluj mi se!" On se nije molio Bogu, već Abrahamu. Time je pokazao da Abrahama stavlja iznad Boga i da misli da mu srodstvo s Abrahamom može osigurati spasenje. Razbojnik na križu uputio je svoju molitvu Kristu: "Isuse, sjeti me se kada dođeš u svoje kraljevstvo!" (Luka 23,42) I odgovor je odmah došao: "Zaista, kažem ti danas [dok visim na križu i trpim poniženja i patnje], bit ćeš sa mnom u raj!" Međutim, bogataš se molio Abrahamu i njegova molba nije bila uslišana. Jedino Krist je uzdignut "za Vođu i Spasitelja, da dadne Izraelu obraćenje i oprostjenje grijeha" (Djela 5,31). "Spasjenja nema ni po jednom drugom, jer je pod nebom to jedino ime dano ljudima po kojem nam se treba spasiti." (Djela 4,12)

Bogataš je cijeli život proveo ugađajući sebi i prekasno je uvidio da se nije pobrinuo za vječnost. Shvatio je svoju ludost i pomislio na svoju braću koja će nastaviti živjeti kao što je on živio, naime, da ugođe sebi. Zato je uputio zahtjev: "Molim te, oče, pošalji ga u kuću mog oca; imam petero braće, neka ih ozbiljno opomene da ne bi i oni došli u ovo mjesto muka!" Međutim, "Abraham reče: 'Imaju Mojsija i Proroke. Neka njih slušaju!' Onaj nastavi: 'Neće, oče Abrahame! Ali ako im tko dođe od mrtvih, obratit će se.' Tada će mu Abraham: 'Ako zaista ne slušaju Mojsija i Proroka, neće vjerovati ni ako tko od mrtvih uskrsne.'"

Kad je bogataš tražio nove dokaze koji će utjecati na njegovu braću, njemu je jasno rečeno da ih neće uvjeriti ni novi dokazi. Ova molba je zapravo bila neizravni prigovor Bogu. Kao da je bogataš želio reći: Da si me ozbiljnije upozorio, ne bih sada bio ovdje! U svojoj usporedbi Isus kaže da je Abraham ovako odgovorio na taj zahtjev: Tvoja su braća bila dovoljno upozorena. Njima je bilo poslano svjetlo, ali

ga oni nisu htjeli vidjeti; istina im je bila objavljena, ali je oni nisu htjeli slušati!

“Ako zaista ne slušaju Mojsija i Proroka, neće vjerovati ni ako tko od mrtvih uskrsne.” Ove su riječi pokazale svoju vjerodostojnost u povijesti židovskog naroda. Kristovo posljednje i završno čudo bilo je podizanje iz mrtvih Lazara iz Betanije, koji je već četiri dana ležao mrtav. Židovima je bio dan ovaj uvjerljiv dokaz Spasiteljevog božanstva, ali su ga oni odbili. Lazar je uskrsnuo iz mrtvih i pružio im svoje svjedočanstvo, ali su oni otvrdnuli svoja srca za svaki dokaz, pa su ga čak pokušali i ubiti (Ivan 12,9-11).

Zakon i proroci Božje su odabrano sredstvo za spase-nje ljudi. Krist je rekao: Neka poslušaju te dokaze! Ako ne budu poslušali Božji glas koji progovara preko Njegove Ri-ječi, onda ni svjedočenje čovjeka koji bi ustao iz mrtvih ne bi bilo prihvaćeno.

Oni koji poslušaju Mojsija i proroke, neće tražiti veće svjetlo od onoga koje im je Bog dao; ali ako odbiju svjetlo, ako propuste iskoristiti prilike koje su im pružene, ljudi neće poslušati ni onoga koji bi im iz mrtvih došao objaviti bo-žansku poruku. Ne bi ih uvjerio ni taj dokaz; jer oni koji su odbacili zakon i proroke tako otvrdnjuju svoje srce da će poslije odbaciti svako svjetlo.

Razgovor između Abrahama i nekadašnjeg bogataša tre-ba shvatiti simbolički. Iz njega treba izvući pouku da je svaki čovjek dobio dovoljno svjetla da obavi zadatak koji mu je Bog namijenio. Čovjekove odgovornosti u skladu su s nje-govim prilikama i prednostima. Bog svakomu daje dovoljno svjetla i svoje milosti da obavi posao koji mu je dan. Ako čovjek propusti učiniti ono što slabije svjetlo pokazuje kao njegovu dužnost, snažnije bi svjetlo otkrilo jedino njegovu nevjernost i nemar da iskoristi blagoslove koje je dobio. “Tko je vjeran u najmanjoj stvari, vjeran je i u velikoj. Tko je ne-vjeran u najmanjoj stvari, nevjeran je i u velikoj.” (Luka 16,10) Oni koji odbijaju prosvjetljenje preko Mojsija i proroka i traže da vide neko veliko čudo, ne bi bili osvjedočeni ni da se ono stvarno dogodi.

Usporedba o bogatašu i Lazaru pokazuje kako su dvije skupine, koje prikazuju ova dva čovjeka, ocijenjene u nevid-ljivom svijetu. Nije nikakav grijeh biti bogat ukoliko bogat-

stvo nije stečeno na nepravedan način. Bogataš nije osuđen zato što je bio bogat, već će ga prokletstvo stići ako povjerenjena sredstva troši u sebične svrhe. Mnogo bi bolje učinio da je svoja sredstva uložio u riznicu Božjeg prijestolja upotrebljavajući ih da čini dobro. Smrt ne može čovjeka učiniti siromahom ukoliko se posvetio stjecanju vječnog bogatstva. Ali čovjek koji gomila svoje blago za sebe, ne može ništa od toga ponijeti sa sobom na Nebo. Pokazat će se kao nevjerni upravitelj. Tijekom svojeg života imao je na raspolaganju svoja dobra, ali je zaboravio na svoje obveze prema Bogu. Propustio je sebi osigurati nebesko blago.

Bogataš koji je uživao toliko pogodnosti prikazan nam je kao čovjek koji je propustio oplemeniti svoje darove kako bi njegova djela bila dostojna uzvišenog budućeg života i posvjedočila o iskorištenim duhovnim prednostima. Svrha otkupljenja nije samo da izbriše grijeh, već i da vrati čovjeku one duhovne darove koje je izgubio zbog izopačenog utjecaja grijeha. Novac se ne može ponijeti u sljedeći život; tamo neće ni biti potreban; ali dobra djela kojima smo zadržali duše za Krista ponijet ćemo i u nebeske dvorove. Oni koji Gospodnje darove sebično zadržavaju za sebe, koji svoje bližnje u potrebi ostavljaju bez pomoći i ne čine ništa da bi unaprijedili Božje djelo u svijetu, sramote svojeg Stvoritelja. Pokraj njihovih imena u nebeskim knjigama bit će zapisano da su pokrali Boga.

Bogataš je imao sve što se novcem moglo kupiti, ali nije stekao bogatstvo kojim bi mogao srediti svoj račun s Bogom. Živio je kao da je sve što ima stvarno njegovo. Odbacio je Božje pozive i molbe napaćenih siromaha. Ali na kraju je odjeknuo poziv koji više nije mogao odbiti. Sila s kojom nije mogao pregovarati niti joj se oduprijeti zapovjedila mu je da ostavi dobra kojima više neće upravljati. Nekadašnji bogataš tako je postao puki siromah. Odjeća Kristove pravednosti, satkana na nebeskom razboju, nije ga mogla pokriti. Onaj koji je nekada nosio najskupocjeniji grimiz, najfiniji lan, sada je ostao potpuno gol. Njegovo vrijeme milosti je isteklo. Ništa nije donio na ovaj svijet, ništa nije ni odnio s njega.

Krist je razgrnuo zavjesu i prikazao ovu sliku svećenicima i poglavarima, književnicima i farizejima. Gledajte je

vi, bogati dobrima ovoga svijeta, koji ste siromašni pred Bogom! Zar nećete razmisliti o ovom prizoru? Ono što je visoko cijenjeno među ljudima, odvratno je u Božjim očima. Krist pita: “Što, dakle, koristi čovjeku ako dobije cijeli svijet, a izgubi svoj život? Što li može dati čovjek kao otkupninu za svoj život?” (Marko 8,36.37)

Pouka za židovski narod

268 Dok je Krist iznosio usporedbu o bogatašu i Lazaru, mnogi pripadnici židovskog naroda nalazili su se u istom žalosnom položaju bogataša koji se Gospodnjim darovima služio da bi zadovoljio svoje sebične prohtjeve i koji se pripremao da čuje presudu: “Bio si vagnut na tezulji i naden si prelagan.” (Daniel 5,27) Bogataš je uživao sve materijalne i duhovne blagoslove, ali je odbio surađivati s Bogom u služenju tim blagoslovima. Tako je bilo i s cijelim židovskim narodom. Gospodin ga je učinio čuvarem svoje svete istine. Postavio ga je za upravitelja svoje milosti. Dao mu je sve duhovne i materijalne prednosti i naredio da te blagoslove dijeli s drugima. Bile su mu dane posebne upute o postupanju prema braći koja su upala u nevolju, prema strancima koji žive s njim ili prema siromašnima u njegovoj sredini. Nije smio pokušavati da iz svega izvlači korist samo za sebe, već se morao sjećati i onih koji su potrebiti i dijeliti s njima. Bog je obećao da će ga blagosloviti u skladu s njegovim djelima ljubavi i milosrđa. Ali, kao i bogataš, židovski narod nije napaćenom čovječanstvu pružio ruku pomoćnicu niti se potrudio da zadovolji materijalne i duhovne potrebe bližnjih. Puni oholosti, Židovi su smatrali sebe izabranim i povlaštenim Božjim narodom; ali nisu služili Bogu niti su Ga poštovali. Sva njihova sigurnost u spasenje temeljila se na činjenici da potječu od Abrahama. “Mi smo potomci Abrahamovi”, tvrdili su oholo (Ivan 8,33). Kad se pojavila kriza, pokazalo se da su se potpuno odvojili od Boga i da se oslanjaju na Abrahama kao da im je on Bog.

Krist je čeznuo da svjetlo rasvijetli potamnjeli um židovskog naroda. Zato im je rekao: “Kada biste zbilja bili djeca Abrahamova, postupali biste prema djelima Abrahamovim. Umjesto toga vi želite ubiti mene koji sam vam objavio isti-

nu koju sam čuo od Boga. To Abraham nije učinio.” (Ivan 8,39.40)

Krist nikakve zasluge nije pripisivao rodoslovljima. On je govorio da duhovna veza nadomješta svaku zemaljsku vezu. Židovi su tvrdili da potječu od Abrahama; ali ne čineći Abrahamova djela, pokazali su da nisu njegova istinska djeca. Jedino oni koji dokažu da su duhovno u skladu s Abrahamom jer slušaju Božji glas, računaju se u njegovo pravo potomstvo. Iako je prosjak Lazar pripadao društvenom sloju koji su ljudi smatrali nižim, Krist ga je ubrojio među ljude s kojima bi Abraham sklopio najuže prijateljstvo.

Bogataš, iako okružen svim udobnostima života, bio je u tako dubokom neznanju da je Abrahama stavio na mjesto koje pripada jedino Bogu. Da je cijenio svoje visoke prednosti i da je dopustio Svetome Duhu da oblikuje njegov um i njegovo srce, nalazio bi se u potpuno drugačijem položaju. Tako bi bilo i s narodom koji je predstavljao. Da su se Židovi odazvali na božanski poziv, njihova budućnost bila bi potpuno drugačija. Stekli bi istinsku duhovnu pronicavost. Na raspolaganju su im stajala sredstva koja bi Bog još i umnožio, tako da bi postala dovoljna da donesu blagoslov i prosvjetljenje cijelom svijetu. Međutim, oni su se toliko udaljili od Gospodnjeg reda da se cijeli njihov život izopatio. Darove koje su dobili kao Božji upravitelji nisu upotrebljavali u skladu s načelima istine i pravednosti. Vječnost nije ulazila u njihove proračune i kao posljedica njihove nevjernosti propast je zadesila cijeli narod.

Krist je znao da će se Židovi prilikom razorenja Jeruzalema sjetiti Njegovog upozorenja. I bilo je tako. Kad se katastrofa nadnijela nad Jeruzalem, kad su glad i svakovrsne patnje zahvatile narod, svi su se sjetili ovih Kristovih riječi i razumjeli Njegovu usporedbu. Zanimajući svoju dužnost da od Boga danim svjetlom obasjaju cijeli svijet, sami su navukli na sebe patnje koje su ih zadesile.

U posljednje dane

Završni prizori u povijesti Zemlje opisani su pri kraju usporedbe o bogatašu. Bogataš se hvalio da spada među Abrahamove potomke, ali je bio razdvojen od Abrahama nepre-

270

mostivom provalijom – karakterom koji se pogrešno razvio. Abraham je služio Bogu, slijedio je Njegovu riječ u vjeri i poslušnosti. Međutim, bogataš se nije osvrtao na Boga i na potrebe napaćenog čovječanstva. Nepremostiva provalija između njega i Abrahama bila je provalija neposlušnosti. I danas mnogi idu u istom smjeru. Iako su upisani u crkvene knjige, nisu obraćeni. Oni mogu sudjelovati u crkvenim službama, mogu pjevati psalam: “Kao što košuta žudi za izvorovodom, tako duša moja čezne, Bože, za tobom” (Psalam 42,2), ali to je lažno svjedočenje! Oni nisu ništa pravedniji u Božjim očima od najgoreg grešnika. Duša koja čezne za uzbudljivim svjetovnim užicima, um koji je zaokupljen željom da se razmeće, ne može služiti Bogu. Kao i bogataš iz ove usporedbe, takav čovjek nema sklonosti da se bori protiv želja tijela. On želi zadovoljiti svoje prohtjeve. On bira ozračje grijeha. Kad ga iznenada zadesi smrt, odlazi u grob noseći karakter koji se oblikovao tijekom njegovog života u suradnji sa sotonskim silama. U grobu više nema prilike da bilo što bira, bilo dobro, bilo zlo; jer kad čovjek umre, više “nema udjela ni u čem što biva pod suncem” (Psalam 146,4; Pro-povjednik 9,5.6).

Kad Božji glas probudi umrle, oni će izaći iz groba s istim prohtjevima i strastima, s istim sklonostima i nesklonostima koje su gajili za života. Bog neće učiniti čudo da ponovo stvori čovjeka koji nije želio biti ponovo stvoren kad je uživao sve prednosti i imao na raspolaganju sva sredstva. Tijekom svojeg života nije se radovao u Gospodinu, nije nalazio zadovoljstva u Njegovoj službi. Njegov karakter nije bio u skladu s Bogom i zato ne bi mogao biti sretan u nebeskoj obitelji.

271

Danas u našem svijetu postoje ljudi koji su zadovoljni svojom pravednošću. Oni nisu izjelice, nisu pijanice, nisu ni nevjernici; samo žele živjeti za sebe, a ne za Boga. On nije u njihovim mislima; zato su i svrstani među nevjernike. Kad bi im bilo omogućeno da uđu na vrata u Božji grad, ne bi imali prava na stablo života jer su odbili prihvatiti Božje zapovijedi sa svojim obvezujućim zahtjevima. Oni nisu služili Bogu ovdje; zato neće služiti Bogu ni u vječnosti. Oni ne bi mogli živjeti u Njegovoj prisutnosti. Osjećali bi da bi im svako mjesto bilo milije od Neba.

Naučiti od Krista znači primiti Njegovu milost, koja je Njegov karakter. Međutim, oni koji ne cijene i ne koriste dragocjene prilike i posvećujuće utjecaje na Zemlji, nisu osposobljeni da slave Boga na Nebu. Njihov karakter nije oblikovan po ugledu na Božji. Svojom nemarnošću stvorili su provaliju koju ništa ne može premostiti. Njih od pravednika dijeli duboki ponor.

Govoriti i činiti

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 21,23-32.

272 “Neki je čovjek imao dva sina i pristupi prvom pa mu reče: ‘Sinko, hajde i radi danas u vinogradu!’ On mu odgovori: ‘Idem, gospodaru’, ali ne ode. Tada pristupi drugom pa mu isto tako reče. On mu odgovori: ‘Neću.’ Kasnije promijeni odluku i ode. Koji je od dvojice izvršio očevu volju? ‘Posljednji’, odgovore.”

U propovijedi na Gori Krist je rekao: “Neće svaki koji mi govori: ‘Gospodine, Gospodine!’ ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj koji vrši volju moga nebeskog Oca.” (Matej 7,21) Ispit iskrenosti nije u riječima, nego u djelima. Krist nikome nije rekao: Što si rekao više od drugih? – već: “Što izvanredno činite?” (Matej 5,47) Pune su značenja Njegove riječi: “Kad to znate, blago vama ako to i činite!” (Ivan 13,17) Riječi nemaju vrijednosti ukoliko nisu praćene odgovarajućim djelima. To je pouka koju možemo izvući iz usporedbe o dva sina.

273 Ovu usporedbu Krist je ispričao tijekom svojeg posljednjeg posjeta Jeruzalemu, neposredno prije svoje smrti. Tada je istjerao iz Hrama kupce i trgovce. Njegov glas djelovao je na njihovo srce božanskom silom. Zaprepašteni i zaplašeni, poslušali su Njegovu zapovijed bez izgovaranja ili otpora.

Kad se njihov strah malo stišao, svećenici i starješine vratili su se u Hram i našli Isusa kako liječi bolesne i umiruće. Čuli su se radosni glasovi i pjesme hvale. U samom Hramu djeca kojoj je Isus vratio zdravlje mahala su palminim granama i pjevala: “Hosana Sinu Davidovu!” I glasovi najmlađih upućivali su hvale moćnom Liječniku. Ipak, sve to nije

bilo dovoljno svećenicima i starješinama da svladaju svoje predrasude i svoju zavist.

Sljedećeg dana, dok je Isus govorio u Hramu, "pristupiše mu glavari svećenički i starješine narodne pa ga upitaše: 'Kakvom vlasti to činiš? Tko ti je dao tu vlast?'"

Svećenici i starješine imali su neoborive dokaze o Kristovoj sili. Prilikom čišćenja Hrama na Njegovom licu je blistao nebeski autoritet. Oni se nisu mogli oduprijeti sili kojom je govorio. Već je svojim divnim djelima liječenja odgovorio na njihovo pitanje. Pružio im je neoborive dokaze o svojem autoritetu. Ali to nisu bili dokazi koje su oni htjeli. Svećenici i starješine žarko su željeli da Isus sebe objavi kao Mesiju da bi mogli zloupotrijebiti Njegove riječi i podići narod protiv Njega. Željeli su potkopati Njegov utjecaj i ubiti Ga.

Isus je znao da oni neće povjerovati ako im posvjedoči da je Krist, jer još ne mogu u Njemu prepoznati Boga ni u Njegovim djelima vidjeti dokaze Njegovog božanskog karaktera. Zato je na njihovo pitanje odgovorio drugačije nego što su se nadali i tako teret osude prebacio na njih.

Kazao je: "I ja ću vas nešto upitati. Ako mi odgovorite, kazat ću vam kakvom vlasti ovo činim. Odakle je bilo Ivanovo krštenje? S neba ili od ljudi?"

274

Svećenici i starješine ostali su zburnjeni. "Oni počеше u sebi umovati: 'Ako reknemo: s neba, reći će nam: Zašto mu onda niste vjerovali? Reknemo li: od ljudi, moramo se bojati naroda, jer svi Ivana drže za proroka.' Stoga odgovoriše Isusu: 'Ne znamo.' Tada im reče: 'Ni ja vama neću kazati kakvom vlašću ovo činim.'"

"Ne znamo." Ovaj odgovor bio je laž. Svećenici su shvatili da su se našli u nezgodnom položaju, pa su pribjegli laži da bi sačuvali obraz. Ivan Krstitelj je došao da posvjedoči za Onoga u čiji su autoritet posumnjali. On Ga je uzdigao govoreći: "Evo Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta!" (Ivan 1,29) On Ga je krstio, i nakon krštenja, dok se Krist molio, otvorilo se nebo, Božji Duh u obliku goluba spustio se na Njega, a s neba se začuo glas kako govori: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni moj, koga sam odabrao!" (Matej 3,17)

Imajući na umu kako je Ivan navodio proročanstva o Mesiji, sjećajući se prizora prilikom Isusovog krštenja, svećenici i starješine nisu se usudili reći da Ivanovo krštenje nije

s Neba. Ukoliko priznaju da je Ivan prorok, kao što su uostalom i vjerovali, kako da odbiju njegovo svjedočenje da je Isus iz Nazareta Božji Sin? A nisu smjeli reći ni da je Ivanovo krštenje od ljudi, plašeći se naroda koji je vjerovao da je Ivan prorok. Zato su i izjavili: “Ne znamo.”

275 I tada im je Krist ispričao usporedbu o ocu i o njegova dva sina. Kad je otac prišao prvom sinu i rekao: “Sinko, hajde i radi danas u vinogradu!” ovaj je odgovorio: “Idem, gospodaru!” – ali nije otišao.

Otac je prišao i drugom sinu s istim nalogom: “Sine, idi i radi danas u vinogradu!” Sin je smjesta odgovorio: “Neću!” Odbio je poslušati i predao se lošem životu i društvu. Ipak, poslije se pokajao i poslušao poziv.

276 U ovoj usporedbi otac prikazuje Boga, a vinograd Crkvu. Dva sina prikazuju dvije vrste ljudi. Sin koji je odbio nalog govoreći: “Neću!” prikazuje one koji žive u otvorenom prijestupu, koji se ne izdaju za pobožne vjernike, već otvoreno odbijaju prihvatiti jaram ograničenja i poslušnosti koji zahtijeva Božji zakon. Ali mnogi od njih su se poslije pokajali i prihvatili Božji poziv. Kad im je preko poruke Ivana Krstitelja bilo objavljeno Evandjelje: “Obratite se jer je blizu kraljevstvo nebesko!” oni su se pokajali i priznali svoje grijehe (Matej 3,2).

Preko sina koji je rekao: “Idem, gospodaru!” i nije otišao, prikazan je karakter farizeja. Slično tome sinu, židovski glavari nisu bili spremni za obraćenje i bili su dovoljni sami sebi. Vjerski život židovskog naroda tako je postao samo privid. Kad je na Sinaju bio proglašen zakon, cijeli se narod obvezao na poslušnost. Svi su rekli: “Idem, gospodaru”, ali nisu otišli. Kad je Krist osobno došao da istakne načela zakona, odbili su Ga. Krist je židovskim glavarima svojeg vremena dao obilje dokaza o svojem autoritetu i božanskoj snazi, ali, iako osvjedočeni, oni nisu htjeli prihvatiti dokaze. Krist im je pokazao da uporno odbijaju vjerovati samo zato što nemaju duha koji navodi na poslušnost. Rekao im je: “Ukidoste zapovijed Božju zbog svoje predaje... Uzalud misli da me štuje dok naučava kao moju nauku zapovijedi ljudske.” (Matej 15,6.9)

Među Kristovim slušateljima bilo je književnika i farizeja, svećenika i glavara, pa im je Isus, pošto je ispričao

usporedbu o dva sina, postavio pitanje: “Koji je od dvojice izvršio očevu volju?” Zaboravljajući na sebe, farizeji su odgovorili: “Posljednji.” To su učinili ne shvaćajući da tako izriču presudu samima sebi. I tada se s Isusovih usana čula optužba: “Zaista, kažem vam, carinici i bludnice pred vama su na putu u kraljevstvo nebesko. Dođe, naime, Ivan k vama putem pravednosti: vi mu ne vjerovaste, a vjerovahu mu carinici i bludnice. A vi, videći to, niste se poslije pokajali, tako da bi mu vjerovali.”

277

Ivan Krstitelj je propovijedao istinu i njegovim propovijedanjem grešnici su se osvjedočili i obratili. Oni su bili dostojniji da uđu u nebesko kraljevstvo od onih koji su, uvjereni u svoju pravednost, odbacili svečanu opomenu. Carinici i bludnice bili su u neznanju, dok su ovi učeni ljudi znali put istine. Ipak su odbili krenuti putem koji vodi u Božji raj. Istina koja im je mogla biti miris života na život, postala im je miris smrti na smrt. Javni grešnici koji su prezirali sebe prihvatili su krštenje Ivanovom rukom; ali ovi učitelji su bili licemjeri. Njihova tvrdokorna srca postala su im prepreka da prihvate istinu. Oduprli su se uvjervanji-ma Božjega Duha. Odbili su poslušnost Božjim zapovijedi-ma.

Krist im nije rekao: Vi ne možete ući u nebesko kraljevstvo! – već im je pokazao da su sami sebi postavili prepreku da uđu. Vrata su ovim židovskim glavarima i dalje bila otvorena; poziv je i dalje odjekivao. Krist je čeznuo da Mu dopuste da ih osvjedoči i obrati.

278

Svećenici i starješine u Izraelu provodili su svoj život u vjerskim obredima koje su smatrali previše svetima da bi

*****

“Ovako kaži domu Jakovljevu... ‘Budete li mi se vjerno pokoravali i držali moj Savez, vi ćete mi biti predraga svojina mimo sve narode – ta moj je sav svijet! – vi ćete mi biti kraljevstvo svećenika, narod svet.’” (Izlazak 19,3-6)

*****

se mogli povezivati sa svjetovnim poslovima. Zato se misli-
lo da je njihov život potpuno posvećen religiji. Međutim,
oni su svoje obrede obavljali pred očima ljudi samo zato da
bi ih svijet smatrao pobožnima i vjernima. Iako su govorili
da slušaju Boga, zapravo su Mu odbijali poslušnost. Nisu pri-
mjenjivali istinu koju su tvrdili da zastupaju.

Krist je Ivana Krstitelja proglasio jednim od najvećih
proroka i dokazao svojim slušateljima da imaju dovoljno
razloga vjerovati da je on doista Božji vjesnik. Riječi ovog
proroka iz pustinje uistinu su bile snažne. On je svoju vijest
iznosio neustrašivo, korio je grijehе svećenika i starješina i
tražio od njih da čine djela dostojna nebeskog kraljevstva.
Isticao je da pokazuju grešno nepoštovanje vlasti svojeg
nebeskog Oca jer odbijaju obaviti djelo koje im je On odre-
dio. Nije činio nikakve kompromise s grijehom i tako je
mnoge naveo da odbace svoje bezakonje.

Da je vjera koju su ispovijedali ovi židovski glavari bila
iskrena, oni bi povjerovali Ivanovom svjedočenju i prihva-
tili Isusa kao Mesiju. Ali oni nisu pokazali rodove pokajanja
i rodove pravednosti. Zato se i događalo da su upravo oni
koje su prezirali pred njima na putu u Božje kraljevstvo.

Sin koji je u usporedbi rekao: "Idem, gospodaru", pred-
stavio se kao vjeran i poslušan; ali je vrijeme pokazalo da
njegov iskaz nije bio vjerodostojan. On uopće nije gajio ne-
ku iskrenu ljubav prema svojem ocu. Isto tako su se i fari-
zeji hvalili svojom svetošću, ali kad su bili izloženi kušnji,
našli su se laki. Kad im je to bilo u interesu, zahtjeve Zako-
na shvaćali su vrlo strogo; ali kad se i od njih samih zahti-
jevala poslušnost, tada su lukavo sročnim izgovorima sla-
bili Božje propise. Krist je izjavio o njima: "Vršite i držite
sve što vam reknu, ali se ne ravnajte prema njihovim djelima,
jer govore, a ne vrše!" (Matej 23,3) Nisu gajili istinsku ljubav
ni prema Bogu ni prema ljudima. Bog ih je pozvao da su-
raduju s Njime u donošenju blagoslova svijetu; ali, iako su
na riječima prihvatili poziv, na djelu su pokazali da odbija-
ju poslušnost. Uzdali su se u sebe i bili ponosni na svoju
dobrotu, a zapravo su prkosili Božjim zapovijedima. Odbili
su obaviti posao koji im je Bog dodijelio i upravo se zbog
njihovih prijestupa Gospodin spremao raskinuti s tim ne-
poslušnim narodom.

Takozvana pravednost, utemeljena na djelima, zapravo i nije pravednost, i oni koji se uzdaju u svoju dobrotu, morat će snositi posljedice te svoje kobne zablude. Danas mnogi tvrde da drže Božje zapovijedi iako im srce nije prepuno božanske ljubavi, niti se ona iz njih izlivena na druge. Krist ih poziva da se sjedine s Njim u Njegovom djelu spašavanja svijeta, ali se oni zadovoljavaju riječima: "Idem, gospodaru." I, naravno, ne idu! Oni ne surađuju s onima koji rade u Gospodnjoj službi. Oni su zaludni sluge. Slično nevjernom sinu, daju Bogu lažna obećanja. Kad su pristupajući Crkvi položili svečani zavjet, obvezali su se da će prihvatiti i slušati Božju riječ, da će sebe posvetiti Gospodnjoj službi, ali to ne čine. Na riječima tvrde da su sinovi Božji, ali životom i karakterom odbacuju taj odnos. Svoju volju ne pokoravaju Božjoj volji i tako žive u laži.

Svoje obećanje o poslušnosti prividno ispunjavaju kada to ne zahtijeva nikakvu žrtvu; ali kad se traži samoodricanje i požrtvornost, kad vide da treba uzdignuti križ, tada se povlače. I tako se svijest o dužnosti polako gubi i svjesno prestupanje Božjih zapovijedi prelazi u naviku. Ušima još, možda, slušaju Božju riječ, ali nemaju više duhovne sposobnosti da je shvate. Njihovo je srce otvrdnulo, savjest otupjela.

Nemojte misliti da nešto činite za Krista zato što ne pokazujete odlučno neprijateljstvo prema Njemu. Tako samo varamo svoju dušu. Ako Bogu uskraćujemo ono što nam je dao da koristimo u Njegovoj službi, bez obzira na to radi li se o vremenu, sredstvima ili o bilo kojem drugom povjerenom daru, mi zapravo radimo protiv Njega.

Sotona koristi najmanju pospanu ravnodušnost takozvanih kršćana da ojača svoje snage i pridobije duše za sebe. Mnogi koji misle da su na Kristovoj strani iako ne čine ništa za Njega, omogućuju neprijatelju da prije njih zauzme zemlju i tako stekne prednost. Svojom nespremnošću da marljivo rade za svojeg Učitelja, svojim neobavljanjem povjerenih dužnosti i neupućivanjem opomena, oni dopuštaju Sotoni da zadobije vlast nad dušama koje su mogle biti zadobivene za Krista.

Sve dok budemo nemarni i lijeni, nećemo biti spašeni. Ne postoji istinski obraćena osoba koja živi beskorisnim načinom života, životom bez snage. Nitko od nas ne može

tražiti da ga netko drugi odnese na Nebo. Za lijenčine tamo nema mjesta. Ukoliko se ne budemo iskreno trudili ući u nebesko kraljevstvo, ukoliko ne uložimo ozbiljan napor da naučimo njegove zakone, nećemo se osposobiti za život u njemu. Oni koji odbijaju surađivati s Bogom na Zemlji, ne bi s Njime surađivali ni na Nebu. Zato ne bi bilo preporučljivo primiti ih na Nebo.

Ima mnogo više nade za carinike i grešnike nego za one koji znaju Božju riječ, a odbijaju je poslušati. Onoga koji sebe vidi kao grešnika čije grijehe ništa ne može sakriti, koji je svjestan pokvarenosti svoje duše, tijela i duha pred Bogom, obuzima strah da će za svu vječnost biti izdvojen iz nebeskog kraljevstva. On uviđa da je duhovno bolestan i zato traži iscjeljenje od velikog Liječnika koji je rekao: "A tko dođe k meni, sigurno ga neću izbaciti van." (Ivan 6,37) Takve duše Bog može upotrijebiti kao radnike u svojem vinogradu.

281 Sina koji je privremeno odbio poslušati zapovijed svojeg oca Krist nije osudio, ali ga nije ni pohvalio. Oni koji poput ovoga sina odbijaju poslušnost, ne zaslužuju pohvalu za svoj postupak. Njihova iskrenost i otvorenost ne može se smatrati vrlinom. Ukoliko je iskrenost posvećena istinom i svetošću, ona ljude osposobljava da smjelo svjedoče za Krista, ali kad se njome posluže grešnici, takva iskrenost postaje uvredljiva i drska, vrlo slična bogohuljenju. Činjenica da netko nije licemjer ne čini ga ništa manjim grešnikom. Kad poziv Svetoga Duha odjekne u našem srcu, naša jedina sigurnost jest da se odazovemo bez odgađanja. Kad se začuje poziv: "Pođi i radi danas u vinogradu momemu!" – nemojte ga odbiti. "Danas, kad čujete glas njegov, ne otvrdnite srca svoja!" (Hebrejima 4,7) Nije preporučljivo odgađati poslušnost. Možda vam poziv više nikada neće biti upućen.

Neka se nitko ne vara da se grijesi kojima smo se neko vrijeme odavali mogu vrlo lako, skoro usputno odbaciti. Nije tako! Svaki omiljeni grijeh oslabljuje karakter i jača naviku, a rezultat toga je tjelesna, umna i moralna pokvarenost. Vi se možete pokajati zbog zla koje ste učinili, možete svoje stope usmjeriti pravim putem, ali uobličienost vašeg uma i vaša bliskost sa zlom otežat će vam da sagledate razliku između dobra i zla. Preko već učvršćene zle navike Sotona će vas stalno iznova napadati.

Preko zapovijedi: "Hajde i radi danas u vinogradu!" stavlja se na kušnju iskrenost svake duše. Hoće li biti i djela, a ne samo riječi? Hoće li pozvani staviti sve svoje znanje u službu Vlasnika vinograda, hoće li raditi za Njega vjerno i ne-sebično?

Apostol Petar nas upoznaje s planom kojega se moramo držati. On kaže: "Milost vam i mir u obilju po pravoj spoznaji Boga i našega Gospodina Isusa! Njegova božanska snaga obdarila nas je svime što je potrebno za život i pobožnost, pravom spoznajom onoga koji nas je pozvao vlastitom slavom i moći. Tim nas je obdario skupocjenim i najvećim obećanim dobrima, da po njima, umaknuvši pokvarenosti koja je zbog opake požude u svijetu, postanete dionici božanske naravi."

282

"Zbog toga uložite svu revnost da sa svojom vjerom spojite poštenje, s poštenjem znanje, sa znanjem uzdržljivost, s uzdržljivošću postojanost, s postojanošću pobožnost, s pobožnošću bratsku ljubav, s bratskom ljubavi ljubav uopće!" (2. Petrova 1,2-7)

Ukoliko budete vjerno obrađivali vinograd svoje duše, Bog će vas učiniti svojim suradnicima i vi ćete morati obaviti djelo ne samo za sebe, već i za druge. Prikazujući Crkvu kao vinograd, Krist ne govori da moramo ograničiti svoju ljubav ili svoje napore samo na one koji pripadaju našim redovima. Gospodnji vinograd se mora proširiti. Bog želi da se on proširi na sve dijelove svijeta. Čim primimo upute od Boga i Njegovu milost, dužni smo i drugima prenijeti znanje kako treba njegovati dragocjene biljke. Na taj način možemo širiti Gospodnji vinograd. Bog želi vidjeti dokaze naše vjere, ljubavi i strpljivosti. On se želi uvjeriti da smo iskoristili sve svoje duhovne prednosti da bismo postali sposobni radnici u Njegovom vinogradu na Zemlji, i da bismo tako mogli ući u Božji raj, u onaj edenski dom iz kojega su Adam i Eva bili isključeni zbog prijestupa.

Bog se prema svojem narodu odnosi kao Otac i kao Otac polaže pravo na našu odanu službu. Razmotrite Kristov život! Stojeći na čelu čovječanstva, služeći svojem Ocu, On je uzor onoga što svaki sin treba i može biti. Poslušnost koju je Krist pokazao Ocu zahtijeva se danas od svakog ljudskog bića. On je svojem Ocu služio iz ljubavi, dragovoljno i veselo.

On je sam izjavio: “Milje mi je, Bože moj, vršit volju tvoju, Zakon tvoj duboko u srcu ja nosim.” (Psalam 40,9) Krist nijednu žrtvu nije smatrao prevelikom i nijedan napor preteškim da bi obavio djelo radi kojega je došao. U dvanaestoj godini života rekao je: “Zar niste znali da ja moram biti u kući Oca svoga?” (Luka 2,49) On je čuo poziv i prihvatio se posla. Izjavio je: “Moja se hrana sastoji u tom da vršim volju onoga koji me poslao i dovršim njegovo djelo.” (Ivan 4,34)

I mi trebamo na taj način služiti Bogu. Njemu služi jedino onaj koji dostigne najviša mjerila poslušnosti. Svi koji žele postati Božji sinovi i kćeri moraju se dokazati kao suradnici Boga, Krista i nebeskih anđela. To je ispit koji mora proći svaka duša. O onima koji Mu vjerno služe, Gospodin kaže: “Moji će biti, moja stečevina... u Dan koji spremam bit ću im milostiv kao što je milostiv otac sinu koji mu služi.” (Malahija 3,17)

Prilikom ostvarivanja namjera svoje Promisli, Bog želi okušati ljude, pružiti im priliku da razviju svoj karakter. Na taj način želi ustanoviti jesu li poslušni ili neposlušni Njegovim naredbama. Dobrim djelima ne možemo kupiti Božju ljubav, djelima samo dokazujemo da je već uživamo. Ukoliko svoju volju pokorimo Bogu, nećemo ni pokušavati djelima zaraditi Božju ljubav. Duša Njegovu ljubav prihvaća kao Njegov bezuvjetni dar i iz ljubavi prema Njemu mi radosno izvršavamo Njegove zapovijedi.

Danas u svijetu postoje samo dvije vrste ljudi i samo će dvije vrste biti priznate na sudu – bit ćemo podijeljeni na one koji krše Božji zakon i na one koji ga izvršuju. Krist nam je objavio mjerilo kojim možemo pokazati jesmo li vjerni ili nevjerni Bogu. Rekao je: “Ako me ljubite, vršit ćete moje zapovijedi... Tko pozna moje zapovijedi i vrši ih, taj me ljubi. A tko mene ljubi, njega će ljubiti Otac moj, i ja ću ga ljubiti i objaviti mu samog sebe... Tko mene ne ljubi, ne drži mojih riječi. Riječ koju slušate nije moja, već od Oca koji me poslao.” “Ostat ćete u mojoj ljubavi ako budete vršili moje zapovijedi, kao što sam i ja vršio zapovijedi Oca svog te ostajem u njegovoj ljubavi.” (Ivan 14,15-24; 15,10)

Gospodnji vinograd

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 21,33-44.

Židovski narod

Pošto je ispričao usporedbu o dvojici sinova, Isus je prešao na usporedbu o vinogradu. U prvoj je židovskim starješinama naglasio važnost poslušnosti. U drugoj je istaknuo bogate blagoslove izlivenne na Izrael, i na temelju njih božansko pravo na njihovu poslušnost. Izložio im je slavu božanske namjere koju su svojom poslušnošću mogli ostvariti. Uklanjajući koprenu s budućnosti, pokazao im je kako je cijeli narod, zanemariivši ostvariti Njegovu namjeru, izgubio Božje blagoslove i na sebe navukao propast. 284

Krist je ovako započeo: “Bijaše neki domaćin koji posadi vinograd, ogradi ga plotom, iskopa u njemu tijasak, sagradi kulu te ga dade u zakup vinogradarima pa ode iz toga kraja.”

Ovaj vinograd opisao nam je prorok Izaija: “Zapjevat ću svojemu dragome, pjesmu svog ljubljenog njegovu vinogradu. Moj je dragi imao vinograd, na brežuljku rodnome. Okopa ga, iskrči kamenje, posadi ga lozom plemenitom. Posred njega kulu on podiže, i u nj tijasak metnu. Nadaše se da će uroditi groždem.” (Izaija 5,1.2) 285

Ratar je izabrao komad zemlje u divljini; ogradio ga, očistio, obradio i zasadio izabranom lozom očekujući bogat rod. Ovaj dio tla, sada neusporedivo bolji od neobrađene pustare, trebao mu je poslužiti na čast pokazujući rezultate njegovih napora i truda uloženog u obradu. Tako je i Bog iz svijeta izabrao narod da ga preko Krista podučí i osposobi. Prorok kaže: “Vinograd Jahve nad Vojskama dom je Izrae-

lov; izabrani nasad njegov ljudi Judejci.” (Izaija 5,7) Tom narodu Bog je dao velike prednosti i obilno ga blagoslovio iz riznice svoje dobrote. Očekivao je od njega da Mu ukaže čast donoseći rod. Preko njega su se trebala objaviti načela Božjeg kraljevstva. Usred grešnog, pokvarenog svijeta, taj je narod trebao prikazati karakter Boga kojemu služi.

Kao Gospodnji vinograd, trebali su donijeti rod koji će se potpuno razlikovati od roda poganskih naroda. Okolni idolopoklonički narodi potpuno su se predali bezakonju. Bez ikakvih ograničenja odavali su se nasilju i zločinu, lakomosti, tlačenju i najpokvarenijim običajima. Bezakonjem, izopačenošću i bijedom radalo je to pokvareno stablo. Bog je očekivao da loza koju je On zasadio donese potpuno drugačije plodove.

286 Hebrejski narod dobio je prednost da prikazuje Božji karakter, onakav kakav je bio objavljen Mojsiju. Odgovarajući na Mojsijevu molbu da mu pokaže svoju slavu, Gospodin je obećao: “Dopustit ću da ispred tebe prođe sav moj sjaj.” (Izlazak 33,18.19) Gospodin “prođe ispred njega te se javi: ‘Jahve! Jahve! Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću. Iskazuje milost tisućama, podnosi opačinu, grijeh i prijestup.’” (Izlazak 34,6.7) To je bio rod koji je Bog očekivao od svojeg naroda. Po neporočnosti njihovog karaktera, po svetosti njihovog života, po milosti, dobroti i sažaljenju njihovog srca trebalo se pokazati da je “savršen zakon Jahvin – dušu krijepi” (Psalam 19,8).

Preko hebrejskog naroda Bog je namjeravao izliti svoje bogate blagoslove na sve narode. Preko Izraela se trebao pripraviti put za širenje Njegova svjetla cijelom svijetu. Narodi svijeta, slijedeći svoje pokvarene običaje, izgubili su znanje o Bogu. Ipak, Bog ih u svojoj milosti nije izbrisao s lica Zemlje. On im je namjeravao pružiti priliku da se upoznaju s Njim preko Njegove Crkve. On je planirao da načela, prikazana preko Njegovog naroda, postanu sredstvo da se Božji moralni lik obnovi u čovjeku.

Da bi ostvario ovu svoju namjeru, Bog je pozvao Abrahama da ostavi svoj idolopoklonički rod i da se nastani u kanaanskoj zemlji. Rekao mu je: “Velik ću narod od tebe učiniti, blagoslovit ću te, ime ću ti uzveličat, i sam ćeš biti blagoslov.” (Postanak 12,2)

Abrahamovi potomci, Jakov i njegovi sinovi, bili su dovedeni u Egipat da bi usred tog velikog i pokvarenog naroda mogli prikazati načela Božjeg kraljevstva. Josipova čestitost i njegovo zadivljujuće djelo održavanja u životu cijelog egipatskog naroda predstavljali su život Isusa Krista. Mojsije i mnogi drugi bili su svjedoci za Boga.

Izvođeci Izraelce iz Egipta, Gospodin je ponovo pokazao svoju moć i svoju milost. Njegovo veličanstveno djelo njihovog izbavljenja iz ropstva i Njegovo postupanje prema njima tijekom putovanja kroz pustinju nisu bili samo njima na blagoslov. Sve je to trebalo poslužiti kao zorna pouka okolnim narodima. Gospodin se objavio kao Bog koji daleko nadvisuje sve ljudske autoritete i veličine. Znakovi i čuda koja je učinio za svoj narod prikazali su Njegovu vlast nad prirodom i nad najvećim obožavateljima prirode. Bog je prošao kroz oholu egipatsku zemlju kao što će proći kroz cijelu Zemlju u posljednje dane. Služeći se ognjem i olujom, potresom i smrću, veliki JA SAM izbavio je svoj narod. Izveo ih je iz zemlje ropstva. Vodio ih je “kroz onu veliku i strašnu pustinju, kroz zemlju plamenih zmija i štipavaca, suhim i bezvodnim krajem” (Ponovljeni zakon 8,15). On je udario “u hrid, i voda poteče”, nahranio ih je “kruhom nebeskim” (Psalam 78,20.24). Mojsije je izjavio: “Tad Jahvu njegov narod zapade, Jakov bi njegova baština. U zemlji stepskoj on ga je našao, u pustinjskoj jezivoj pustoši. Obujmio ga, gajio ga i čuvao kao zjenu oka svoga. Poput orla što bdi nad gnijezdom, nad svojim orličima lebdeći, tako on krila širi, uzima ga, pa ga na svojim nosi perima. Jahve sam njega je vodio, tuđeg boga s njim ne bijaše.” (Ponovljeni zakon 32,9-12) Tako ih je doveo k sebi da mogu boraviti kao da se nalaze u sjenci Najvišega.

Krist je vodio djecu Izraelovu na njihovim lutanjima kroz pustinju. Zaogrnut stupom od oblaka danju i stupom od ognja noću, On ih je vodio i usmjeravao. On ih je čuvao od opasnosti u pustinji, doveo ih je u obećanu zemlju, i na vidiku svim narodima koji nisu priznavali Boga utvrdio je Izraela kao svoje izabrano vlasništvo, kao Gospodnji vinograd.

Tom narodu Bog je povjerio i svoju proročku Riječ. Ogradio ga je propisima svojeg Zakona, vječnim načelima istine, pravednosti i neporočnosti. Poslušnost tim načelima bila

288 je njegova zaštita jer ga je čuvala da grešnim običajima ne uništi samoga sebe. I kao kulu u vinogradu, Bog je usred svojeg naroda postavio svoj sveti Hram.

Krist je podučavao Izraelce. Ne samo da ih je vodio kroz pustinju, već je i nakon toga ostao u njihovoj sredini da bude njihov učitelj i voda. U Šatoru i u Hramu Njegova slava se pokazivala u svetoj šekini iznad prijestolja milosti. Neprestano je na njih izlijevao bogatstva svoje ljubavi i strpljivosti.

Bog je želio da Mu Njegov narod Izrael bude na slavu i hvalu. Zato mu je dao sve duhovne prednosti. Nije mu uskratilo ništa što bi moglo povoljno utjecati na izgradnju karaktera kojim će Njega predstavljati svijetu.

Poslušnost Božjem zakonu osigurala bi Izraelcima blagostanje kojemu bi se divili svi narodi svijeta. Onaj isti koji im je mogao dati mudrost i vještinu u svakome poslu i dalje bi ostao njihov učitelj i putem poslušnosti Njegovom Zakonu oplemenjivao bi ih i uzdizao. Pod uvjetom da budu poslušni, bili bi sačuvani od bolesti koje su mučile ostale narode i nadareni posebnom oštrinom uma. Božja slava, Njegovo veličanstvo i moć izražavali bi se preko svega njihovog blagostanja. Trebali su biti kraljevstvo svećenika i knezova. Bog im je darovao sva sredstva da postanu najznačajniji narod na Zemlji.

289 Preko Mojsija Krist im je na najodređeniji način objavio božansku namjeru i uvjete pod kojima će postići obećano blagostanje. Rekao im je: "Ta ti si narod posvećen Jahvi, Bogu svome; tebe je Jahve, Bog tvoj, izabrao da među svim narodima koji su na zemlji budeš njegov predragi vlastiti narod. Zato znaj da je Jahve, Bog tvoj, pravi Bog, Bog vjeran, koji drži svoj Savez i milost svoju iskazuje do tisuću koljena onima koji ga ljube i drže njegove zapovijedi. Stoga drži zapovijedi, zakone i uredbe koje ti danas nalažem da ih vršiš. A za nagradu – budeš li slušao ove naloge, držao ih te ih izvršavao – Jahve, Bog tvoj, držat će ti Savez svoj i milost za koje se zakleo tvojim ocima. Ljubit ću te, blagoslivljati i razmnažati; blagoslivljat će plod utrobe tvoje i rod zemlje tvoje: žito tvoje, vino tvoje, ulje tvoje, mlad krava tvojih i prirast stoke tvoje u zemlji za koju se zakleo ocima tvojim da će je tebi dati. Bit ćeš blagoslovljen nad sve narode..."

Jahve će od tebe maknuti svaku bolest; neće na te pustiti ni jedno od strašnih zala egipatskih za koja znaš.” (Ponovljeni zakon 7,6.9.11-15)

Ako budu držali zapovijedi, Bog je obećao da će im dati najbolju pšenicu i izvoditi im med iz stijene. Nasitit će ih duga života i pokazati im svoje spasenje.

Svojom neposlušnošću Bogu Adam i Eva su izgubili Eden, zbog grijeha je cijela Zemlja stavljena pod prokletstvo. Ali ukoliko Božji narod bude slijedio Njegove upute, njihovoj zemlji bit će vraćena plodnost i ljepota. Sam Bog im je dao upute o obradivanju tla; trebali su surađivati s Njim u obnavljanju njezine prvobitne plodnosti. I na taj bi način cijela zemlja pod Božjom upravom postala uzorni rasadnik duhovnih istina. Kao što je putem poslušnosti Njegovim prirodnim zakonima zemlja trebala širom otvoriti svoje rizičnice, tako su trebala srca ljudi putem poslušnosti Njegovim moralnim zakonima odražavati osobine Njegovog karaktera. Čak su i neznabošci morali uvidjeti nadmoćnost onih koji obožavaju pravoga Boga i koji Mu služe.

Mojsije je zapisao: “Ja sam vas, eto, poučio o zakonima i uredbama, kako mi je Jahve, Bog moj, naredio da ih vršite u zemlji u koju idete da je zaposjednete. Držite ih i vršite: to će u očima narodâ biti vaša mudrost i vaša razboritost. Kad oni čuju za sve ove zakone, reći će: ‘Samo je jedan narod mudar i pametan, a to je ovaj veliki narod.’ Jer, koji je to narod tako velik da bi mu bogovi bili tako blizu kao što je Jahve, Bog naš, nama kad god ga zazovemo? Koji je to narod tako velik da bi imao zakone i uredbe pravedne kao što je sav ovaj Zakon koji vam ja danas iznosim?” (Ponovljeni zakon 4,5-8)

290

Sinovi Izraelovi trebali su zaposjesti cijeli teritorij koji im je Bog odredio. S njega su morali izagnati sve narode koji su odbili obožavati pravoga Boga i služiti Mu. Međutim, Bog je želio preko Izraela objaviti svoj karakter i na taj način privući ljude k sebi. Evandeoski poziv morao se uputiti cijelom svijetu. Preko pouka koje je pružala služba prinošenja žrtava Krist je morao biti uzdignut pred narodima kako bi svi koji u Njega povjeruju mogli živjeti. Svi oni koji se kao Kananejka Rahaba ili Moapka Ruta odvrte od idolopoklonstva i prigrle obožavanje pravoga Boga, trebali su se pri-

družiti Njegovom izabranom narodu. I kada se broj Izraelaca umnoži, trebali su širiti svoje granice sve dok njihovo kraljevstvo ne obuhvati cijeli svijet.

Bog je želio sve narode dovesti pod svoju milosrdnu upravu. On je želio da Zemlja bude puna veselja i mira. On je stvorio čovjeka da bude sretan i zato želi ljudsko srce ispuniti nebeskim mirom. On želi da ljudske obitelji na Zemlji budu simboli velike obitelji na Nebu.

Ali Izrael nije ispunio Božju namjeru. Sam je Gospodin izjavio: "A ja te zasadih kao lozu izabranu, kao sadnicu plemenitu. Kako li mi se samo prometnu u jalov izrod, u lozu divlju!" (Jeremija 2,21) "Izrael je prazna loza vinova, ostavlja rod za se!" (Hošea 10,1 DK) "Sad, žitelji jeruzalemski i ljudi Judejci, presudite između mene i vinograda mogega. Što još mogoh učiniti za svoj vinograd pa da nisam učinio? Nadah se da će uroditi groždem, zašto vinjagu izrodi? No, sad ću vam reći što ću učiniti od svog vinograda: plot ću mu soriti da ga opustoše, zidinu razvaliti da ga izgaze. U pustoš ću ga obratiti, ni obrezana ni okopana, nek u drač i trnje sav zaraste; zabranit ću oblacima da dažde nad njime... Nadao se pravdi, a eto nepravde, nadao se pravičnosti, a eto vapaja." (Izaija 5,3-7)

291

Gospodin je preko Mojsija objavio svojem narodu i posljedice nevjernosti. Ukoliko odbiju držati Njegov Savez, oni će se odvojiti od života koji dolazi od Boga i Njegovi se blagoslovi neće moći izlijevati na njih. Mojsije je naglasio: "Čuvaj se da ne zaboraviš Jahvu, Boga svoga, zanemarujući njegove uredbe i njegove zakone koje ti danas dajem. I pošto se najedeš do sitosti, posagradiš lijepe kuće i u njima se nastaniš; kad ti se krupna i sitna stoka namnoži; kad se nakupiš srebra i zlata, i kada sve tvoje uznapreduje, nemoj da se zanese srce tvoje i da zaboraviš Jahvu, Boga svoga... Ne reci tada u svome srcu: svojom sam moći i snagom svojih ruku sebi namakao ovo bogatstvo... Ako li zaboraviš Jahvu, Boga svoga, i podeš za drugim bogovima te njima budeš iskazivao štovanje, njima se klanjao, kunem vam se danas da ćete zacijelo izginuti... jer niste poslušali glasa Jahve, Boga svoga." (Ponovljeni zakon 8,11-14.17.19.20)

Ovu opomenu Židovi nisu poslušali. Zaboravili su Boga, izgubili iz vida visoke prednosti koje su imali kao Nje-

govi predstavnici. Blagoslovi koje su primili nisu donijeli nikakav blagoslov svijetu. Sve svoje prednosti iskoristili su jedino da proslave sebe. Uskratili su Bogu službu koju je zahtijevao od njih, a svojim su bližnjima uskratili vodstvo na vjerskom području i svoj posvećeni primjer. Kao i stanovnici pretpotopnog svijeta, slijedili su sve zamisli svojega zlog srca. I tako su učinili da ono što je sveto izgleda kao šala, jer su govorili: "Svetište Jahvino! Svetište Jahvino! Svetište Jahvino!" (Jeremija 7,4) iako su istodobno pogrešno prikazivali Božji karakter, sramotili Njegovo ime i oskrvnjivali Njegovo Svetište.

292

Vinogradari, postavljeni da se brinu o Gospodnjem vinogradu, nisu opravdali ukazano povjerenje. Svećenici i učitelji nisu vjerno poučavali svoj narod. Nisu pred narodom uzdizali Božju dobrotu i milost i Njegovo pravo na njihovu ljubav i službu. Brinuli su se jedino da proslave sebe. Željeli su se sami poslužiti rodovima vinograda. Promišljeno su pokušavali privući pozornost naroda i zadobiti njegovo poštovanje.

Krivnja ovih starješina u Izraelu nije bila slična krivnji običnih grešnika. Oni su nosili svečanu odgovornost pred Bogom. Zavjetovali su se da će govoriti samo: "Tako reče Gospodin!" i da će svojim svakidašnjim životom pružati primjer stroge poslušnosti Bogu. Umjesto da to čine, oni su izopačivali sveta Pisma. Stavljali su teška bremena na ramena ljudi, propisivali im obrede koji su ih pratili na svakom koraku u životu. Narod je živio u stalnoj nesigurnosti jer nije uspijevao ispuniti zahtjeve koje su mu postavljali rabini. Kad su ljudi uvidjeli da ne mogu ispuniti zapovijedi koje su im ljudi nametnuli, postali su nemarni i u držanju Božjih zapovijedi.

Gospodin je objavio pripadnicima svojeg naroda da je On gospodar vinograda, da su im sva dobra koja imaju dana na povjerenje i da se moraju upotrijebiti za Njega. Međutim, svećenici i starješine nisu obavljali poslove svoje svete službe kao upravitelji Božje imovine. Sustavno su zakidali Boga uzimajući novac i imovinu koja im je bila povjerena za unapređenje Njegovog djela. Njihova lakomost i pohlepnost učinila je da ih čak i neznabošci preziru. Tako je neznabožačkom svijetu bila pružena prilika da pogrešno protumači Božji karakter i karakter zakona Njegovog kraljevstva.

293

Pun očinske strpljivosti, Bog je podnosio pripadnike svojeg naroda. Borio se s njima blagoslovima koje im je davao ili uskraćivao. Strpljivo im je iznosio njihove grijehе, i strpljivo čekao da ih priznaju. Proroci i vjesnici dolazili su da objave Božje zahtjeve vinogradarima; ali umjesto da ih dočekaju dobrodošlicom, oni su prema njima postupali kao prema neprijateljima. Progonili su ih i ubijali. Bog im je slao nove vjesnike, ali su i oni prolazili kao i prvi, jedino što su vinogradari ovaj put pokazali još ogorčeniju mržnju.

Kao posljednje sredstvo, Bog je poslao svojeg Sina govoreći: "Imat će obzira prema mome sinu." Međutim, njihov ih je otpor učinio osvetoljubivima pa su kazali jedan drugome: "Ovo je baštinik! Ubijmo ga, pa će nam pripasti njegova baština!" Tada će nam vinograd biti prepušten na uživanje, i moći ćemo s plodom činiti što nam je volja!

Židovski starješine nisu voljeli Boga; zato su se i odvojili od Njega i odbacivali sve Njegove pokušaje za pravedno rješenje. Krist, ljubljени Božji Sin, došao je iznijeti zahtjeve Vlasnika vinogradarima; ali oni su Ga dočekali s izrazitim prijezirom govoreći: Ne želimo da ovaj čovjek nama upravlja! Zavidjeli su Kristu na ljepoti karaktera. Njegov način poučavanja bio je daleko djelotvorniji od njihovoga i Njegov ih je uspjeh užasavao. On im je upućivao prigovore, razotkrivao njihovo licemjerje i prikazivao im sigurne posljedice njihovog ponašanja. To ih je gnjevilo do ludila. Patili su zbog Njegovih ukora koje nisu mogli ušutkati. Mrzili su i visoka mjerila pravednosti koja je On neprestano objavljivao. Shvatili su da On svojim naukom razotkriva njihovu sebičnost, pa su Ga odlučili ubiti. Zazirali su od primjera istinoljubivosti, pobožnosti i uzvišene duhovnosti koju je očitovao u svemu što je činio. Njegov cijeli život bio je ukor njihovoj sebičnosti, pa kad je došao posljednji ispit, ispit koji je značio poslušnost za vječni život ili neposlušnost za vječnu smrt, oni su odbacili Sveca Izraelova. Kad su bili pozvani da biraju između Krista i Barabe, povikali su: "Pusti nam Barabu!" (Luka 23,18) Kad ih je Pilat upitao: "Što da onda učinim s Isusom?" – okrutno su zatražili: "Neka se razapne!" (Matej 27,22) "Vašega kralja da razapnem?" začudio se Pilat, na što su svećenici i glavari odgovorili: "Mi nemamo drugoga kralja osim cara!" (Ivan 19,15)

Dok je Pilat prao ruke govoreći: “Nevin sam od krvi ovog pravednika”, svećenici su se pridružili neukoju svjetini strastveno vičući: “Krv njegova neka padne na nas i na našu djecu!” (Matej 27,24.25)

Tako su židovski starješine načinili svoj izbor. Njihova odluka zabilježena je u knjizi koju je Ivan vidio u ruci Onoga koji sjedi na prijestolju, u knjizi koju nijedan čovjek ne može otvoriti. U svoj svojoj optužujućoj snazi ova odluka pojavit će se pred njima onoga dana kad knjigu otvori Lav iz plemena Judina.

Židovski narod je gajio zamisao da je miljenik Neba i da će uvijek uživati čast da predstavlja Božju Crkvu. Mi smo djeca Abrahamova, tvrdili su oni, i tako im je čvrst izgledao temelj njihovog blagostanja da su bili spremni prkositi i Nebu i zemlji ako im se pokušaju oduzeti njihova prava. Međutim, živeći u nevjeri, pripravljali su se za osudu Neba i za odvojenje od Boga.

Pošto je svećenicima opisao vrhunsko djelo njihove pokvarenosti, Krist im je u usporedbi o vinogradu postavio pitanje: “Kada dođe gospodar vinograda, kako će postupiti s tim vinogradarima?” Svećenici su slijedili Isusove riječi s dubokim zanimanjem i, ne povezujući sadržaj usporedbe sa sobom, pridružili su se narodu u odgovoru: “Te će zločince pogubiti za zločine, a vinograd će dati u zakup drugim vinogradarima, takvima koji će mu predati plodove u njihovo vrijeme.”

295

I ne sluteći što čine, sami su sebi odredili sudbinu. Isus ih je pogledao i pod Njegovim ispitivačkim pogledom oni su osjetili da On čita tajne njihovih srca. Njegova božanska narav zablistala je pred njima s neizrecivom snagom. U vinogradarima su sagledali sebe te su nehotice uzviknuli: “Ne dao Bog!”

Svećano, ali sa žaljenjem, Krist ih je upitao: “Zar niste nigda čitali u Pismima: ‘Kamen koji odbaciše graditelji postade ugaonim kamenom; to je djelo Gospodnje, ono je divno u našim očima.’ Tako će vam se – velim – oduzeti kraljevstvo Božje i dat će se narodu koji rađa njegovim rodом.”

Krist bi spriječio propast židovskog naroda da Ga je prihvatio. Međutim, zavist i ljubomora učinile su ih nepomirljivima. Oni su jednostavno odlučili da neće primiti Isusa

296

iz Nazareta kao svojeg Mesiju. Odbacili su Svjetlo svijeta i upravo zato je njihov život zahvatila tama, tama crnja od noći. Nagoviještena propast stigla je židovski narod. Njihove divlje i neukročene strasti izazvale su njihovu propast. U slijepoj srdžbi uništavali su i jedni druge. Svojom buntovnom, tvrdokornom ohološću navukli su na sebe gnjev rimskih osvajača. Jeruzalem je bio razoren, Hram je ležao u ruševinama, a samo mjesto preorano je kao njiva. Sinovi Judini izginuli su najstrašnijom smrću. Milijuni su bili prodani da služe kao robovi u stranim zemljama.

Kao narod, Židovi su propustili ispuniti Božju namjeru i vinograd im je bio oduzet. Prednosti koje su zloupotrijebili, djelo koje su omalovažili, sve je to bilo povjereno drugima.

Današnja Crkva

Usporedba o vinogradu ne smije se primijeniti samo na židovski narod. Ona ima pouku i za nas. Crkva je u ovom naraštaju dobila od Boga velike prednosti i blagoslove i On od nje očekuje odgovarajuće rodove.

Naše otkupljenje plaćeno je visokom cijenom. Jedino po veličini te otkupnine možemo suditi o njezinim posljedicama. Na ovom svijetu, na tlu koje je natopljeno suzama i krvlju Božjega Sina, trebaju uzrasti dragocjeni plodovi Raja. U životu Božjeg naroda istine Njegove Riječi trebaju izraziti svu svoju slavu i uzvišenost. Preko svojeg naroda Krist treba pokazati svoj karakter i načela svojeg kraljevstva.

Sotona se trudi da onemogući Božje djelo i zato neprestano nagovara ljude da prihvate njegova pravila. On Božji izabrani narod prikazuje kao zavedene ljude. On je "opadač naše braće" i njegove optužbe usmjerene su protiv onih koji čine pravdu. Gospodin na njegove optužbe želi odgovoriti preko svojeg naroda, prikazujući posljedice poslušnosti pravim načelima.

297

Ova načela trebaju se pokazati u svakom pojedinačnom kršćaninu, u obiteljima, u Crkvi i u svakoj ustanovi koja je utemeljena da služi Bogu. Svi trebaju postati uzori onoga što se može učiniti za svijet. Svi trebaju poslužiti kao prikaz spasonosne sile evandeoskih istina. Svi trebaju biti sredstva

preko kojih će se ostvariti velika Božja namjera s ljudskim rodom.

Židovski starješine ponosili su se svojim veličanstvenim Hramom i dojmljivim obredima svoje vjerske službe; ali pravednosti, milosti i Božje ljubavi nisu imali. Slava Hrama i sjaj njegovih obreda nisu ih mogli preporučiti Bogu; jer ono što jedino vrijedi u Njegovim očima nisu Mu mogli ponuditi. Nisu mu mogli prinijeti kao žrtvu ponizno i skrušeno srce. Upravo kad se bitna načela Božjeg kraljevstva izgube iz vida, obredi se mnogostruko umnožavaju i postaju rasakošni. Tako i kad se zanemari izgradnja karaktera, kad prestane ukrašavanje duše, kad se izgubi iz vida jednostavnost istinske pobožnosti, tada oholost i ljubav prema razmetanju počinju zahtijevati veličanstvena crkvena zdanja, sjajne ukrase i dojmljive obrede. Ali sve to ne proslavlja Boga! Pomodna religija koja se sastoji od ceremonija, prividne pobožnosti i razmetanja nije prihvatljiva pred Bogom. Njezine službe ne nailaze na odgovor nebeskih vjesnika.

298

Crkva je vrlo dragocjena u Božjim očima. On je cijeni, ne zbog vanjskog dojma koji ostavlja, već zbog iskrene pobožnosti kojom se razlikuje od svijeta. On je ocjenjuje prema napretku vjernika u poznavanju Krista, prema njihovom napredovanju u duhovnom iskustvu.

Krist čezne da iz svojeg vinograda primi rod svetosti i nesebičnosti. On želi vidjeti na djelu načela ljubavi i dobrote. I najljepša umjetnička djela blijede kad se usporede s ljepotom temperamenta i karaktera koja se treba otkriti u Kristovim predstavnicima. Upravo ozračje milosti kojom je okružena duša vjernika i Sveti Duh koji djeluje na njegov um i njegovo srce, pridonose da on postane miris života na život i omogućuje Bogu da blagoslovi njegov rad.

Neka mjesna crkva može biti najsiromašnija u zemlji. Može biti bez privlačnosti ili ikakve vidljive ljepote; ali ako su njezini vjernici prihvatili načela Kristovog karaktera, imat će i radost u svojim srcima. Anđeli će dolaziti da im se pridruže na njihovim bogoslužjima. Hvala i slava Bogu uzdizati će se iz njihovih zahvalnih srca kao slatki miris.

Gospodin želi da spominjemo Njegovu dobrotu i da govorimo o Njegovoj moći. Njemu se odaje čast izražavanjem hvale i zahvaljivanja. On sam kaže: "Pravo me štuje onaj koji

299

prinosi žrtvu zahvalnu." (Psalam 50,23) Dok su prolazili kroz pustinju, sinovi Izraelovi slavili su Boga svetim pjesmama. Gospodnje zapovijedi i Njegova obećanja skladani su kao pjesme koje su putnici pjevali tijekom cijelog putovanja. A kad su u Kanaanu proslavljali svoje vjerske blagdane, sjećali su se Božjih divnih djela i upućivali zahvalne pjesme u čast Njegovom imenu. Bog je želio da i cijeli život Njegovog naroda bude život odavanja hvale Stvoritelju. Na taj se način Njegov put trebao objaviti po svoj Zemlji i svi su narodi trebali upoznati Njegovo spasenje (Psalam 67,2).

Tako bi trebalo biti i danas. Ljudi u svijetu obožavaju lažne bogove. Njih treba odvratiti od njihovog lažnog bogostovlja, ali ne osuđivanjem njihovih idola, već pokazivanjem nečega što je mnogo bolje. Treba objaviti Božju dobrotu. "Vi ste mi svjedoci", kaže Gospodin. "Ja sam Bog od vječnosti!" (Izaija 43,12)

Gospodin želi da mi cijenimo veliki plan otkupljenja, da shvatimo kako visoke prednosti uživamo kao Božja djeca i da hodimo pred Njim u poslušnosti, zahvalno Mu izražavajući hvalu. On želi da Mu služimo u novom životu radujući se svakog dana iznova. On želi vidjeti kako se naša srca ispunjavaju zahvalnošću zato što su naša imena zapisana u životnoj knjizi Janjeta, zato što sve svoje brige možemo prebaciti na Onoga koji se brine za nas. On nas poziva da se radujemo zato što smo Gospodnja baština, zato što je Kristova pravednost postala bijela odjeća Njegovih svetih, zato što imamo blagoslovljenu nadu u skori dolazak našeg Spasitelja.

300

Hvaliti Boga punim i iskrenim srcem naša je dužnost isto toliko koliko i molitva. Mi moramo pokazati svijetu i svim nebeskim bićima da cijenimo zadivljujuću Božju ljubav prema palom čovječanstvu i da očekujemo sve veće i veće blagoslove iz Njegovog beskrajnog obilja. Mnogo više nego što to inače činimo, trebali bismo govoriti o dragocjenim poglavljima iz svojeg iskustva. Kad osjetimo da je sila Svetoga Duha na poseban način djelovala u našem životu, naša radost u Gospodinu i naša uspješnost u Njegovoj službi značajno će se povećati ukoliko budemo govorili o Njegovoj dobroti i Njegovim divnim djelima koja je učinio za svoj narod.

Kad na ovaj način slavimo Boga, Sotona se povlači. Mi više nemamo vremena za gundanje i prigovaranje i kušač gubi tlo pod nogama. U nama jačaju one karakterne osobine koje stanovnike Zemlje pripremaju za nebeske stanove.

Ovakvo svjedočenje snažno utječe i na druge. Nema uspješnijeg načina zadobivanja duša za Krista od ovoga.

Boga trebamo slaviti i stvarnom službom, čineći sve što je u našoj moći da povećamo slavu Njegovog imena. Bog nam daje svoje darove da bismo i mi mogli davati i tako svijetu obznanjivati Njegov karakter. U vrijeme židovskog sustava darovi i prinosi bili su značajan dio službe Bogu. Od Izraelaca se tražilo da deseti dio cjelokupnog dohotka posvete službama u Svetišću. Osim toga, trebali su donositi i žrtve za grijeh, dragovoljne darove i darove zahvalnosti. To su bila sredstva kojima se podupirala evandeoska služba u to vrijeme. Bog danas od nas ne očekuje ništa manje nego što je očekivao od svojeg naroda u nekadašnja vremena. Veliko djelo spašavanja duša mora ići naprijed. Preko desetine, darova i prinosa Bog se pobrinuo za ovo djelo. On želi da se na ovaj način hrane oni koji propovijedaju Evandjelje. On desetinu proglašava svojom i ona se uvijek mora smatrati svetim sredstvima koja se donose u Njegovu riznicu na dobrobit Njegovog djela. On traži i naše dragovoljne darove i darove zahvalnosti. Sva ova sredstva moraju se upotrijebiti da bi se Evandjelje odnijelo i u najudaljenije krajeve svijeta.

U služenje Bogu spada i naš osobni doprinos. Svojim vlastitim naporima moramo surađivati s Njim u spašavanju duša u svijetu. Kristov nalog: "Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju!" (Marko 16,15) upućen je svakom pojedinom Njegovom sljedbeniku. Svi koji su pozvani da žive u Kristu pozvani su i u djelo spašavanja bližnjih. Njihova srca kucat će u skladu s Kristovim srcem. Oni će osjećati istu čežnju za spašavanjem duša koju je On osjećao. Ne mogu svi zauzeti isto mjesto u Božjem djelu, ali mjesta i posla ima za svakoga.

U stara su vremena Abraham, Izak, Jakov, Mojsije, redom krotki i mudri ljudi, i Jošua, mnogostruko sposobni vođa, bili pozvani u Božje djelo. Pjesma i sviranje Marije, hrabrost i pobožnost Debore, djetinja privrženost Rute, poslušnost i vjernost Samuela, nepokolebljiva vjera Ilije, blagotvorni

umirujući utjecaj Elizeja – sve je to bilo potrebno. Zato i sada svi koji su primili Božje blagoslove trebaju odgovoriti uključujući se u aktivnu službu; svaki dar mora se upotrijebiti za unapređenje Božjeg kraljevstva i za slavu Njegovog imena.

Svi koji su prihvatili Krista kao svojeg Spasitelja, trebaju prikazati istinu Evandjelja i njezin spasonosni utjecaj na život. Bog ne postavlja nijedan zahtjev prije nego što osigura sredstva za njegovo izvršenje. Kristovom milošću možemo postići sve što Bog od nas traži. Božji narod treba prikazati sva bogatstva Neba. Krist je rekao: "Otac moj proslavit će se time što ćete roditi mnogo roda i pokazati se moji učenici." (Ivan 15,8)

Bog polaže pravo na cijelu Zemlju kao na svoj vinograd. Iako je sada u rukama uzurpatora, ona pripada Bogu. Ona je Njegova ne samo stvaranjem, već i otkupljenjem. Kristova žrtva bila je prinesena za svijet. "Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina." (Ivan 3,16) Upravo preko tog jednog dara, ljudima su bili dani svi ostali darovi. Iz dana u dan cijeli svijet prima blagoslov od Boga. Svaka kap kiše, svaka zraka svjetla koja obasja ovaj naš nezahvalni rod, svaki list, cvijet i plod svjedoče o Božjoj velikoj strpljivosti i ljubavi.

A kako je svijet uzvratio svojem velikom Darovatelju? Kako se ljudi odnose prema Božjim zahtjevima? Komu pretežna većina ljudi služi cijelog života? Služi bogu novca! Bogatstvo, položaj, svjetovna zadovoljstva, to je njihov cilj. Bogatstvo zadobivaju otimačinom, ne samo od ljudi, već i od Boga. Služe se Njegovim darovima da bi zadovoljili svoju sebičnost. Sve čega se mogu domoći upotrebljavaju da bi zadovoljili svoju pohlepu i svoju želju za sebičnim užicima.

Grieh današnjeg svijeta isti je onaj grijeh koji je donio propast Izraelu. Nezahvalnost Bogu, zanemarivanje prilika i blagoslova, sebična zloupotreba Božjih darova – sve je to bilo obuhvaćeno grijehom kojim je Izrael navukao na se Božju srdžbu. Taj isti grijeh donosi propast i današnjem svijetu.

Suze koje je Krist prolio na Maslinskoj gori dok je stajao iznad izabranog grada nisu bile prolivene samo nad Jeruzalemom. U sudbini Jeruzalema On je sagledao i propast cijeloga svijeta.

“Kada bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj! Ali je sada sakriveno od očiju tvojih!” (Luka 19,42 DK)

“Kada bi i ti znao u ovaj tvoj dan!” Taj dan se približava svojem kraju. Razdoblje milosti i prednosti već je skoro na izmaku. Oblaci osvete već se gomilaju. Oni koji su odbacili Božju milost vrlo skoro će biti zahvaćeni brzom i neizbježnom propašću.

A svijet ipak spava. Ljudi ne znaju kad će im biti suđeno.

Gdje se u ovoj krizi nalazi Crkva? Priznaju li njezini vjernici Božje zahtjeve? Izvršavaju li Njegov nalog, pokazuju li svijetu Njegov karakter? Skreću li pozornost svojih bližnjih na posljednju milosrdnu vijest opomene?

Ljudi su u opasnosti. Mnoštvo ih propada. A kako malo takozvanih Kristovih sljedbenika osjeća odgovornost za te duše! Sudbina svijeta visi o niti; ali sve to jedva da može pokrenuti čak i one koji tvrde da vjeruju u najdalekosežniju istinu koja je ikada bila povjerena smrtnicima. Osjeća se nedostatak one ljubavi koja je pokrenula Krista da napusti svoj nebeski dom i prihvati ljudsku narav da bi kao čovjek prišao čovjeku i privukao čovjeka Bogu. Božji narod zahvatila je obamrlost, paraliza koja ga sprečava da shvati svoju trenutačnu dužnost.

Kad su Izraelci ušli u Kanaan, nisu ispunili Božju namjeru da zauzmu cijelu zemlju. Pošto su je djelomično pokorili, htjeli su uživati plodove svojih pobjeda. U svojoj nevjeri i ljubavi prema udobnosti, okupili su se u već osvojenim dijelovima zemlje umjesto da krenu u osvajanje novih područja. I tako su se počeli udaljavati od Boga. Propuštajući izvršiti Njegovu namjeru, onemogućili su i Njemu da izvrši svoje obećanje o blagoslovu. Zar današnja Crkva ne čini upravo to isto? Iako je pred njima cijeli svijet koji osjeća potrebu za Evandeljem, takozvani kršćani okupljaju se na mjestima na kojima sami mogu uživati u blagodatima Evandelja. Ne osjećaju potrebu da zauzmu nova područja, da vijest spasenja odnesu u daleke krajeve. Odbijaju izvršiti Kristov nalog: “Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju!” (Marko 16,15) Jesu li onda manje krivi od hebrejske Crkve?

Takozvani Kristovi sljedbenici nalaze se na ispitu pred očima cijelog svemira; ali utrnulost njihovog žara i slabost

304

njihovih napora u Gospodnjoj službi već ih je obilježila kao nevjerne. Da je ono što čine najbolje što mogu, prokletstvo ne bi počivalo na njima; a kad bi njihova srca bila uključena u djelo, mogli bi učiniti mnogo više. Oni sami znaju, a i svijet zna da su u velikoj mjeri izgubili duh samoodricanja i nošenja svojega križa. Ima mnogo onih uz čija će imena u nebeskim knjigama biti zapisano: ne sabire, nego prosipa! U mnogima koji nose Kristovo ime Njegova je slava potamnijela, Njegova ljepota prikrivena, a Njegova čast odbačena.

Ima mnogo onih čija su imena zapisana u crkvenim knjigama, ali koji nisu pod Kristovom upravom. Oni ne slušaju Njegove upute niti rade Njegov posao. Stoga se nalaze pod upravom neprijatelja. Oni ne čine nikakvo stvarno dobro, pa zato nanose neprocjenjivu štetu. Budući da njihov utjecaj nije miris života za život, on je postao miris smrti za smrt.

Gospodin kaže: "Pa da to ne kaznim?" (Jeremija 5,9) Budući da nisu ostvarili Božju namjeru, sinovi Izraelovi bili su odbačeni i Božji poziv je bio upućen drugim narodima. Ako se i oni pokažu nevjerni, zar neće biti odbačeni na isti način?

U usporedbi o vinogradu Krist je vinogradare proglasio krivcima. Upravo su oni odbili svojem gospodaru dati plodove koji su mu pripadali. U židovskom narodu svećenici i učitelji povelili su vjernike u pogrešnom smjeru i tako Bogu uskratili službu koju je zahtijevao. Upravo su oni odvratili narod od Krista.

305

Krist je Božji zakon, nepomiješan s ljudskim predajama, prikazao kao veliko mjerilo poslušnosti. Time je na sebe navukao mržnju rabina. Oni su ljudska naučavanja uzdizali iznad Božje riječi i tako odvrćali narod od Njegovih propisa. Nisu željeli odustati ni od svojih ljudskih zapovijedi da bi poslušali zahtjeve Božje riječi. Svakako da zbog istine ne bi žrtvovali ni svoj intelektualni ponos ni pohvale ljudi. Kad je Krist došao objavljujući narodu Božje zahtjeve, svećenici i starješine osporili su Mu pravo da stane između njih i naroda. Nisu htjeli prihvatiti ni Njegove ukore i opomene, pa su se zauzeli da narod okrenu protiv Njega i da tako izazovu Njegovu propast.

Oni su zato bili odgovorni što je narod odbacio Krista i za posljedice koje su iz toga proizišle. Grijeh naroda i njegova propast morala se pripisati vjerskim vodama.

A zar u naše vrijeme ne djeluju isti utjecaji? Zar mnogi radnici u Gospodnjem vinogradu ne idu stopama židovskih glavara? Zar vjerski učitelji ne odvrćaju ljude od jasnih zahtjeva Božje riječi? Umjesto da ih odgajaju u poslušnosti Božjem zakonu, zar ih ne navode na prijestup? S mnogih propovjedaonica po crkvama vjernici slušaju da Božji zakon više nikoga ne obvezuje. Uzdižu se ljudske predaje, obredi i običaji. Gaji se oholost i samozadovoljstvo zbog Božjih darova, dok se istodobno zanemaruju Božji zahtjevi.

Kad odbacuju Božji zakon, ljudi stvarno ne znaju što čine. Božji zakon je izraz Božjeg karaktera. On utjelovljuje načela Njegovog kraljevstva. Onaj tko odbija prihvatiti ta načela, stavlja sebe izvan dohvata Božjih blagoslova.

Slavne mogućnosti koje su stajale pred Izraelom mogle su se ostvariti jedino poslušnošću Božjim zapovijedima. Isto savršenstvo karaktera, ista punina blagoslova – blagoslova uma, duše i tijela, blagoslova domovima i poljima, blagoslova u ovom životu i u životu koji će doći – moguća nam je jedino ako živimo u poslušnosti.

U duhovnom svijetu i u svijetu prirode poslušnost Božjim zakonima uvjet je za donošenje plodova. A kad ljudi uče narod da ne poštuje Božje zapovijedi, sprečavaju ga da donosi rod Bogu na slavu i tako postaju krivi pred Gospodinom što Mu se uskraćuje rod iz Njegovog vinograda.

306

I nama su na Učiteljev nalog stigli Božji vjesnici. I oni su, po uzoru na Krista, zahtijevali poslušnost Božjoj riječi. I oni su objavili Njegovo pravo na rod vinograda, rod ljubavi i poniznosti, Njegovo pravo na požrtvovnu službu. Zar se mnogi vinogradari u Gospodnjem vinogradu nisu razgnjevali kao što su to učinili židovski glavari? Kad su zahtjevi Božjeg zakona bili objavljeni narodu, zar se ti učitelji nisu poslužili svim svojim utjecajem da bi naveli ljude da ih odbace? Takve učitelje Bog naziva nevjernim slugama.

Riječi koje je Bog uputio nekadašnjem Izraelu sadrže svečanu opomenu današnjoj Crkvi i njezinim vodama. Bog je rekao o Izraelu: "Napisah mu velike stvari u zakonu svome, ali mu se čine kao nešto tuđe!" (Hošea 8,12 DK) Učite-

ljima i svećenicima je naglasio: “Moj narod gine: nema znanja; jer si ti znanje odbacio, i ja odbacujem tebe iz svećenstva svoga; jer si Zakon svoga Boga zaboravio, i ja ću tvoje zaboraviti sinove.” (Hošea 4,6)

Hoće li Božje opomene ostati nezapažene? Hoće li prilike za službu ostati neiskorištene? Hoće li poruge svijeta, intelektualni ponos, pokoravanje ljudskim običajima i predajama, zadržati takozvane Kristove sljedbenike da ne stupe u Njegovu službu? Hoće li i oni odbaciti Božju riječ kao što su židovski starješine odbacili Krista? Poznate su nam posljedice Izraelova grijeha. Hoće li suvremena Crkva prihvatiti opomenu?

“Ako su neke grane odlomljene, i ako si ti, koji si divlja maslina, pricijepljen mjesto njih i postao s njima sudionik u sočnom korijenu masline, ne uzvisuj se nad grane! ... Dobro! Njih je odlomila nevjera, a tebe drži vjera. Ne ponosi se više, nego se boj! Jer, ako Bog nije poštedio prirodnih grana, neće ni tebe poštedjeti.” (Rimljanima 11,17-21)

Bez svadbenog ruha

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 22,1-14.

Iz Kristove usporedbe o svadbenom ruhu može se izvući 307
vrlo značajna pouka. Svadbom je prikazano sjedinjavanje ljudskog s božanskim; svadbeno ruho prikazuje karakter bez kojega nitko ne može biti primljen na svadbenu gozbu.

Kao i u usporedbi o velikoj gozbi, Krist i ovdje opisuje evangeoski poziv, njegovo odbijanje od strane židovskog naroda i poziv milosti upućen neznabošcima. Međutim, On ističe da su gosti, odbijajući poziv, nanijeli još dublju uvredu priređivaču gozbe i doživjeli još strašniju kaznu. Ovaj put poziv na gozbu dolazio je od samog vladara. Dolazio je od onoga koji je imao vlast zapovijedati. Poziv je bio velika čast. Međutim, gosti tu čast nisu cijenili. Podcijenili su i vladarev autoritet. Dok su se prema pozivu domaćina gosti ponašali ravnodušno, na kraljev su poziv odgovorili uvredama i ubojstvima. Prema njegovim izaslanicima postupali su prezrivo, zlostavljali ih i na kraju pobili.

Domaćin, kad je vidio da su gosti odbili njegov poziv, izjavio je da nijedan od njih neće okusiti njegove gozbe. Međutim, oni koji su prezreli kralja, iskusili su nešto mnogo 308
teže od gubljenja mjesta u njegovoj prisutnosti i za njegovim stolom. "Nato se kralj razgnjevi te posla vojsku i pogubi one ubojice a grad im zapali."

U obje usporedbe na gozbi su trebali biti gosti, ali druga pokazuje da je potrebna priprema za sve one koji prisustvuju gozbi. Oni koji su zanemarili ovu pripremu izbačeni su van. "Tada uđe kralj da pogleda goste. Nade ondje jednog čovjeka koji ne bijaše obučen u svadbeno ruho te mu reče: 'Prijatelju, kako si ušao ovamo bez svadbenog ruha?' On ostade nijem.

Tada kralj zapovjedi poslužnicima: ‘Svežite mu noge i ruke te ga bacite van, u tamu gdje će biti plač i škrgut zuba!’”

Poziv na veliku gozbu uputili su Kristovi učenici. Naš Gospodin je poslao najprije dvanaestoricu, a poslije toga sedamdeseticu, koji su objavljivali da se približilo kraljevstvo Božje pozivajući ljude da se pokaju i vjeruju Evandelje. Ali poziv nije prihvaćen. Oni koji su bili pozvani na veliku gozbu nisu došli. Poslije su bili poslani sluge s porukom: “Pripravio sam gozbu, junci su moji i utovljenici poklani, i sve je gotovo. Dodite na svadbu!” Ovo je bila vijest koja je bila upućena židovskom narodu nakon Kristova raspeća; ali narod koji je tvrdio da je Božji osobiti narod odbacio je Evandelje koje mu je bilo objavljeno u sili Svetoga Duha. Mnogi su to učinili s najdubljim prijezirom. Drugi su bili toliko ogorčeni ponudom spasenja, ponudom oprosta za odbacivanje Gospodina slave da su se okomili na vjesnike. Došlo je do “velikog proгона” (Djela 8,1). Mnogi muškarci i žene bili su bačeni u tamnicu, a neki od Gospodnjih vjesnika, kao Stjepan i Jakov, bili su ubijeni.

309 Tako je židovski narod zapečatio svoje odbacivanje Božje milosti. Posljedice su bile prorečene u Kristovoj usporedbi. Kralj “posla vojsku i pogubi one ubojice a grad im zapali”. Prorečena kazna došla je na Židove u obliku razorenja Jeruzalema i raseljavanja tog naroda po svijetu.

Treći poziv na gozbu prikazuje upućivanje Evandelja neznaoščima. Kralj je rekao: “Gozba je, istina, gotova, ali uzvanici nisu bili dostojni. Zato izidite na raskršća putova te pozovite na svadbu koga god nadete.”

Kraljevi sluge, koji su izišli na putove, “dovedoše sve koje nadoše: zle i dobre.” Bilo je to miješano društvo. Neki među njima nisu imali ništa više poštovanja prema priredi-vaču gozbe od onih koji su odbili poziv. Skupina koja je prva bila pozvana nije mogla sebi dopustiti, ili je bar tako mislila, žrtvovati neke svjetovne prednosti da bi prisustvovala kraljevoj gozbi. Među onima koji su prihvatili poziv bilo je i takvih koji su mislili jedino na vlastiti dobitak. Došli su uživati prednosti gošćenja, ali nisu imali nikakve želje da daju čast kralju.

Kad je kralj izišao pogledati goste, pokazao se njihov stvarni karakter. Za svakoga gosta na svadbi bilo je priprem-

ljeno svadbeno ruho. To ruho bilo je kraljev dar. Noseći ga, gosti su pokazivali svoje poštovanje prema priređivaču gozbe. Međutim, jedan čovjek je ipak zadržao svoje obično građansko odijelo. Nije izvršio pripremu koju je kralj zahtijevao. Vrlo skupocjeno ruho prezrivo je odbio obući. Time je uvrijedio svojega gospodara. Na kraljevo pitanje: "Prijetelju, kako si ušao ovamo bez svadbenog ruha?" ništa nije mogao odgovoriti. I tako je osudio samoga sebe. Tada je kralj zapovjedio: "Svežite mu noge i ruke te ga bacite van, u tamu gdje će biti plač i škrgut zuba!"

Kraljevo ispitivanje gostiju na gozbi prikazuje sud. Gosti na evandeoskoj gozbi jesu oni koji tvrde da služe Bogu, oni čija su imena zapisana u knjizi života. Međutim, nisu svi koji govore da su kršćani doista iskreni Kristovi učenici. Prije nego što se dodijeli konačna nagrada, morat će se odlučiti tko je dostojan da dobije baštinu pravednih. Ova odluka mora se donijeti prije Kristovog drugog dolaska na nebeskim oblacima; jer kad On dođe, Njegova nagrada će već biti s Njim, "da svakome plati prema njegovu djelu" (Otkrivenje 22,12). Prema tome, prije Njegovog drugog dolaska morat će se odrediti kakvoća djela svakog čovjeka da bi se svakom Kristovom sljedbeniku odredila nagrada u skladu s njegovim djelima.

Dok ljudi još budu boravili na Zemlji, u nebeskim će se sudnicama obaviti istražni sud. Život svih onih koji su tvrdili da slijede Krista bit će istražen pred Bogom. Svi će biti ispitani u skladu s onim što je zapisano u nebeskim knjigama i prema njihovim djelima bit će im određena vječna sudbina.

Svadbenim ruhom prikazan je neporočni, čisti karakter koji će imati svi pravi Kristovi sljedbenici. Crkvi je dano "da se obuče u blistav, čist lan" da "bude sveta i bez mane". "Lan, zapravo, označuje pravedna djela svetih." (Otkrivenje 19,8; Efežanima 5,27) To je Kristova pravednost, Njegov neokaljani karakter, koji se vjerom daje svima koji Krista prime kao svojeg Spasitelja.

Bijelu odjeću nevinosti nosili su naši praroditelji kad ih je Bog namjestio da žive u svetom Edenu. Živjeli su u savršenom skladu s Božjom voljom. Sva snaga njihovih osjećaja bila je posvećena njihovom nebeskom Ocu. Prekrasna

311 ugodna svjetlost, Božja svjetlost, okruživala je sveti par. Ta svijetla odjeća bila je simbol njihove duhovne odjeće nebeske nevinosti. Da su ostali vjerni Bogu, ona bi ih zauvijek obavijala. Međutim, kad su sagriješili, prekinuli su svoju vezu s Bogom i nestalo je svjetlosti koja ih je okruživala. Goli i posramljeni, pokušali su nadomjestiti svoju nebesku odjeću odjećom od smokvinog lišća koju su sami načinili.

Upravo to su činili prekršitelji Božjeg zakona od dana Adamove i Evine neposlušnosti. Oni su spleli pregače od smokvina lišća da pokriju golotinju prouzročenu grijehom. Nosili su odjeću koju su sami sebi načinili, svojim djelima su pokušavali pokriti svoje grijeha da sebe učine prihvatljivim u Božjim očima.

Međutim, to nikada nisu uspjeli postići. Čovjek ne može učiniti ništa da nadomjesti svoju izgubljenju odjeću nevinosti. Nikakvu odjeću od smokvinog lišća, nikakvo zemaljsko odijelo neće nositi oni koji će sjediti s Kristom i anđelima na Janjetovoj svadbenoj gozbi.

Samo s pokrivalom koje nam Krist daruje možemo se pojaviti u Božjoj prisutnosti. Tim pokrivalom, tom odjećom svoje pravednosti Krist želi pokriti svaku pokajničku, vjernu dušu. On sam kaže: "Savjetujem ti da od mene kupiš... bijele haljine, da sakriješ svoju sramotnu golotinju." (Otkrivenje 3,18)

Ta odjeća, satkana na razboju Neba, nema u sebi nijedne niti ljudske zasluge. Krist je u ljudskom obliku izgradio savršeni karakter i taj karakter On nudi i nama. "Tako svi postasmo nečisti, a sva pravda naša ko haljine okaljane." (Izaija 64,5) Sve što mi sami možemo učiniti uprljano je grijehom. Ali Božji Sin se "pojavio da uzme grijeha, i znate da grijeha u njemu nema". Grijeh je opisan kao "kršenje zakona" (1. Ivanova 3,5.4). Krist je bio poslušan svim zahtjevima Zakona. Sam je o sebi rekao: "Milje mi je, Bože moj, vršiti tvoju volju, Zakon tvoj duboko u srcu ja nosim." (Psalam 40,9) Dok je bio na Zemlji, rekao je svojim učenicima: "Ja sam vršio zapovijedi Oca svog." (Ivan 15,10) Svojom savršenom poslušnošću omogućio je svakom ljudskom biću da sluša Božje zapovijedi. Kad se pokorimo Kristu, srce se sjedinjuje s Njegovim srcem, volja se stapa s Njegovom voljom, um postaje jedno s Njegovim umom, misli se dovode u pokornost Nje-

mu; mi živimo Njegovim životom. To znači biti odjeven u haljinu Njegove pravednosti. I tada, kad Gospodin gleda na nas, ne vidi pregaču od smokvinog lišća, ne vidi golotinju ili izopačenost grijeha, već Njegovu odjeću pravednosti kojom je označena savršena poslušnost Gospodnjem zakonu.

Goste na svadbenoj gozbi provjerio je sam kralj. On je prihvatio samo one koji su poslušali njegov zahtjev i odjevali svadbeno ruho. Tako će biti i s gostima na evandeoskoj gozbi. Sve njih provjerit će sam veliki Vladar, koji će kao goste prihvatiti samo one koji su odjenuli odjeću Kristove pravednosti.

Pravednost znači pravedno postupanje, jer će svakome biti suđeno prema njegovim djelima. Naš se karakter otkriva onim što činimo. Djela pokazuju je li naša vjera iskrena.

Nije dovoljno da samo vjerujemo da Isus nije samozvanc i da biblijska vjera nije lukavo izmišljena bajka. Mi možemo vjerovati da je Isusovo ime jedino ime pod nebom kojim se možemo spasiti, ali to ne mora značiti da smo Ga vjerom prihvatili kao svojeg Spasitelja. Nije dovoljno vjerovati u teoriju istine. Nije dovoljno riječima izraziti svoju vjeru u Krista i upisati svoje ime u crkvene knjige. "Tko vrši njegove zapovijedi, ostaje u Bogu i Bog u njemu. I po tome, po Duhu što nam ga daje, spoznajemo da on ostaje u nama." 313
 "Ako vršimo njegove zapovijedi, po tom znamo da ga poznajemo." (1. Ivanova 3,24; 2,3) To je istinski dokaz obraćenja. Bez obzira na to što ispovijedamo, ništa ne vrijedi sve dok se Krist u nama ne pokaže našim djelima pravednosti.

Istina mora biti zasadena u srce. To znači da ona mora upravljati umom i usmjeravati osjećaje. Cijeli karakter mora biti obilježen božanskim riječima. Svaka jota i kovrčica Božje riječi mora postati dio našeg svakidašnjeg života. 314

Oni koji postanu sudionici božanske naravi bit će u skladu s Božjim velikim mjerilom pravednosti, Njegovim svetim Zakonom. To je mjerilo po kojemu Bog odmjerava čovjekove postupke. To će biti i mjera karaktera na sudu.

Mnogi tvrde da je Kristovom smrću Zakon ukinut; ali se time suprote riječima samoga Krista: "Nemojte misliti da sam došao ukinuti Zakon i Proroke... Jer, zaista, kažem vam, dok opstoji nebo i zemlja, ni jedna jota, ni jedna kovrčica

slova iz Zakona sigurno neće nestati, a da se sve ne ostvari.” (Matej 5,17.18) Da bi obavio djelo pomirenja za čovjekovo prestupanje Zakona, Krist je položio svoj život. Da se Zakon mogao promijeniti ili ukinuti, ne bi bilo potrebno da Krist umre. Svojim životom na Zemlji Krist je uzvisio Božji zakon. Svojom ga je smrću potvrdio. On je dao svoj život na žrtvu ne zato da ukine Božji zakon, ne zato da postavi neka niža mjerila, već da se pravda sačuva, da se Zakon prikaže kao nepromjenjiv, da se utvrdi za vječnost.

Sotona je govorio da čovjek ne može održati Božje zapovijedi; i stvarno je istina da mi to svojom snagom ne možemo postići. Međutim, Krist je došao kao čovjek i svojom savršenom poslušnošću dokazao da se sjedinjavanjem ljudskih i božanskih snaga može poštovati svaki Božji propis.

“A svima koji ga primiše dade vlast da postanu djeca Božja: onima koji vjeruju u njegovo ime.” (Ivan 1,12) To nije sila koja se krije u čovjeku. To je sila koja dolazi od Boga. Kada duša prihvati Krista, dobiva silu da živi Kristovim životom.

315 Bog od svoje djece zahtijeva savršenstvo. Njegov Zakon je izraz Njegovog karaktera i mjerilo svih karaktera. To beskraino mjerilo pokazano je svima tako da nitko ne može biti u zabludi kakve ljude Bog želi imati u svojem kraljevstvu. Kristov život na Zemlji bio je savršeni izraz Božjeg zakona, pa kad oni koji tvrde da su Božja djeca svojim karakterom postanu slični Kristu, bit će poslušni Božjim zapovijedima. Tada će ih Bog moći proglasiti pripadnicima nebeske obitelji. Odjeveni u bijelu odjeću Kristove pravednosti, oni će dobiti mjesto na kraljevoj svadbenoj gozbi. Imat će se pravo pridružiti mnoštvu koje je oprano Spasiteljevom prolivenom krvlju.

Čovjek koji je došao na gozbu bez svadbenog ruha prikazuje mnoge koji danas žive u svijetu. Oni izjavljuju da su kršćani, polažu pravo na blagoslove i prednosti Evanđelja; ali ne osjećaju potrebu da preobrazu svoj karakter. Nikad se nisu istinski pokajali zbog svojih grijeha. Oni ne shvaćaju svoju potrebu za Kristom niti imaju vjere u Njega. Nikad nisu uspjeli svladati svoje naslijeđene ili stečene sklonosti prema zlu. A ipak misle da su sami po sebi dovoljno dobri, oslanjaju se na svoje zasluge umjesto na Krista. Oni

su samo slušatelji Riječi, dolaze na gozbu, ali ne žele staviti na sebe odjeću Kristove pravednosti.

Mnogi koji sebe nazivaju kršćanima samo su obični ljudski moralisti. Odbili su dar koji ih je jedini mogao osposobiti da odaju počast Kristu objavljujući Ga svijetu. Djelo Svetoga Duha za njih je nerazumljivo, neobično djelo. Oni nisu vršitelji Riječi! (Jakov 1,22) Nebeska načela po kojima se oni koji su se sjedinili s Kristom razlikuju od onih koji su se sjedinili sa svijetom, u njihovom se životu jedva primjećuju. Takozvani Kristovi sljedbenici nisu više odvojen i poseban narod. Crta razdvajanja je postala nejasna. Ti ljudi se podređuju svijetu, njegovim običajima, njegovim navikama, njegovoj sebičnosti. Crkva se približila svijetu u kršenju Zakona umjesto da se svijet približio Crkvi u poštovanju Zakona. Iz dana u dan Crkva se sve više izjednačuje sa svijetom.

316

I svi oni očekuju da budu spašeni Kristovom smrću iako ne žive Njegovim požrtvovnim životom. Oni veličaju bogatstva Božje dragovoljne milosti, pokušavaju se pokriti prividom pravednosti jer se nadaju da će tako prikriti mane svojeg karaktera; ali će svi njihovi napori biti uzaludni u veliki dan Gospodnji.

Kristova pravednost neće pokriti nijedan svjesno gajeni grijeh. Čovjek može biti prekršitelj Zakona u svojem srcu; ali ukoliko ga vidljivo ne prekrši, svijet ga može smatrati čovjekom visokog morala. Međutim, Božji zakon zadire u tajne čovjekovog srca. Svako djelo procjenjuje se prema pobudama iz kojih je učinjeno. Na Božjem sudu opstat će jedino ono što je u skladu s načelima Božjeg zakona.

Bog je ljubav. On je tu ljubav pokazao darovavši nam Krista. Kad je "dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni", ništa nije uskratio onima koje je otkupio kao svoje vlasništvo (Ivan 3,16). On je dao cijelo Nebo iz čega trebamo izvlačiti snagu i uspješnost da nas ne bi svladao i porazio naš veliki neprijatelj. Međutim, ljubav nije navela Boga da opravda grijeh. On ga nije opravdao ni u Sotoni; nije ga opravdao u Adamu ili u Kajinu i neće ga opravdati ni u jednome od ljudskih sinova. On neće progledati kroz prste naše grijehe niti će previdjeti nedostatke našeg karaktera. Od nas očekuje da ih svladamo u Njegovo ime.

317 Oni koji odbijaju dar Kristove pravednosti, odbijaju karakterne osobine koje bi ih učinile Božjim sinovima i kćerima. Oni odbijaju jedino što bi ih moglo osposobiti da dobiju mjesto na svadbenoj gozbi.

Kad se kralj raspitivao: "Prijatelju, kako si ušao ovamo bez svadbenog ruha?" čovjek je ostao bez riječi. Tako će biti i u veliki dan suda. Ljudi se danas mogu izgovarati zbog svojih karakternih mana, ali toga dana neće moći pružiti nikakav izgovor.

Takozvane Kristove Crkve u ovom naraštaju uživaju najveće prednosti. Gospodin nam se objavljuje i davao nam sve veće svjetlo. Naše su prednosti daleko veće od prednosti koje je uživao nekadašnji Božji narod. Mi imamo ne samo veliko svjetlo darovano Izraelcima, već i snažnije dokaze velikog spasenja koje nam je ponudio Krist. Ono što je za Hebreje bilo simbol ili slika, za nas je postalo stvarnost. Oni su imali tekstove Starog zavjeta; mi imamo i tekstove Novog zavjeta. Mi imamo sigurnost u Spasitelja koji je došao, u Spasitelja koji je bio razapet, koji je ustao iz mrtvih i koji je nad iznajmljenim Josipovim grobom izjavio: "Ja sam uskrsnuće i život." Zahvaljujući poznavanju Krista i Njegove ljubavi, Božje kraljevstvo je došlo među nas. Krist nam je objavljen u propovijedima i opjevan u pjesmama. Duhovna gozba ponuđena nam je u bogatom obilju. Svadbeno ruho, kupljeno po beskrajnoj cijeni, nudi se kao dar svakoj duši. Božji vjesnici objavljuju nam Kristovu pravednost, opravdanje vjerom, neizmjereno velika i dragocjena obećanja Božje riječi, slobodan pristup Ocu preko Krista, utjehu Svetoga Duha i čvrsto utemeljeno obećanje o vječnom životu u Božjem kraljevstvu. Što bi nam Bog još mogao učiniti što već nije učinio pozivajući nas na veliku večeru, na nebesku gozbu?

318 Službujući anđeli mogli su na Nebu izjaviti: "Posao koji nam je bio povjeren mi smo obavili. Mi smo natjerali na povlačenje čete zlih anđela. Mi smo unijeli sjaj i svjetlo u ljudske duše, osvježili njihovo sjećanje na ljubav koju im je Bog pokazao u Isusu Kristu. Mi smo njihove oči usmjerili prema Kristovom križu. Njihova su srca bila duboko potresena kad su shvatile da je grijeh razapeo Božjega Sina. Bile su osvjeđene. Sagledale su korake koje moraju učiniti u svojem obraćenju; osjetile su silu Evandjelja, njihovo srce je omekšalo

kad su shvatile ljepotu Božje ljubavi. Promatrale su i ljepotu Kristovog karaktera. Međutim, za mnoge od njih sve je to bilo uzaludno. Nisu željele odbaciti svoje navike i svoj karakter. Nisu htjele skinuti svoje zemaljske haljine da bi se odjenule u nebesko ruho. Njihova srca bila su puna lakomosti. Više su voljele društvo ovoga svijeta nego svojega Boga.”

Svečan će biti dan konačne odluke. Ovako ga u proročkom viđenju opisuje apostol Ivan: “Zatim opazih veliko bijelo prijestolje i onoga koji je sjedio na njemu. Ispred njegova lica iščeznu zemlja i nebo. Ni trag im nije ostao! I opazih mrtvace, male i velike, gdje stoje pred prijestoljem. I otvoriše se knjige. I druga knjiga, knjiga života, bi otvorena. Tada su mrtvaci suđeni prema onom što je napisano u knjigama, po svojim djelima.” (Otkrivenje 20,11.12)

Žalostan će biti pogled u prošlost onoga dana kad se ljudi suoče s vječnošću. Pred očima će im se prikazati cijeli život, upravo onako kako je protekao. Svjetovna uživanja, bogatstvo i časti više im neće izgledati tako važni. Tek tada će uvidjeti da je pravednost koju su prezreli bila jedino što vrijedi. Tada će shvatiti da su svoj karakter oblikovali prema prijevernim mamljenjima Sotone. Odjeća koju su odabrali bila je znak njihove odanosti prvom velikom otpadniku. I tada će vidjeti posljedice svojeg izbora. Tada će razumjeti što znači prestupiti Božje zapovijedi.

319

Neće više biti novog, budućeg vremena milosti da bismo se pripremili za vječnost. Sada, u ovom životu, mi se moramo odjenuti u ruho Kristove pravednosti. Ovo je naša jedina prilika da izgradimo karakter za dom koji je Krist pripravio onima koji vrše Njegove zapovijedi.

Dani našeg vremena milosti brzo se približavaju kraju. Da, svršetak svega vrlo je blizu. Nama je upućeno upozorenje: “Pazite sami na se da vam srca ne otvrdnu od razuzdanosti, pijanstva i tjeskobnih briga za život, da vas ne uhvati iznenada onaj dan kao zamka.” (Luka 21,34) Čuvajte se da vas On ne zatekne nespremne! Pazite da se ne nadete na kraljevoj gozbi bez svadbenog ruha!

“Zato i vi budite pripravn, jer će Sin Čovječji doći u čas kad se ne nadate.” “Blago onomu koji bdije i čuva svoje haljine da ne bi išao go i da se ne bi vidjela njegova sramota.” (Matej 24,44; Otkrivenje 16,15)

Talenti

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 25,13-30.

325 Na Maslinskoj gori Krist je sa svojim učenicima razgovarao o svojem drugom dolasku na svijet. Naveo je i nekoliko znakova koji će pokazati kada je Njegov dolazak blizu i pozvao svoje učenike da budu budni i spremni. Ponovo je izgovorio upozorenje: “Dakle: bdijte, jer ne znate ni dana ni časa!” Zatim je pokazao što znači iščekivati Njegov dolazak. Vrijeme se mora provoditi ne u besposlenom čekanju, već u marljivom radu. To je pouka koju je izrekao u ovoj usporedbi o talentima.

Ovako je započeo svoje izlaganje: “Kraljevstvo je nebesko kao čovjek koji, polazeći u tudinu, dozva sluge te im predade imovinu svoju. Jednome dade pet talenata, drugome dva, trećemu jedan: svakomu prema njegovoj sposobnosti. I zatim otputova.”

326 Čovjek koji je otputovao u daleku zemlju prikazuje Krista koji će, vrlo brzo pošto bude ispričao ovu usporedbu, morati napustiti Zemlju i otići na Nebo. Sluge u usporedbi prikazuju Kristove sljedbenike. Mi ne pripadamo sebi. Mi smo “kupljeni” (1. Korinćanima 6,20), za nas je plaćena visoka cijena. “Znajte da niste otkupljeni nečim raspadljivim – srebrom ili zlatom – od svoga bezvrijednog, od otaca baštinjenog načina života, nego skupocjenom krvi Krista” (1. Petrova 1,18.19); “da živi ne žive više za same sebe, nego za onoga koji je umro i uskrsnuo za njih” (2. Korinćanima 5,15).

Svi su ljudi otkupljeni tom beskrajnom cijenom. Istresajući cjelokupnu riznicu Neba na ovaj svijet, dajući nam u Kristu cijelo Nebo, Bog je otkupio volju, osjećaje, um i dušu svakog pojedinog ljudskog bića. Bilo da su vjernici ili nevjernici,

svi ljudi su po ovoj osnovi Gospodnja imovina. Svi su pozvani da obavljaju službu za Njega, i u veliki dan suda od svih će se tražiti da polože račun o tome kako su odgovorili na ovaj poziv.

Međutim, Božje zahtjeve nisu priznali svi ljudi. Samo oni koji govore da su prihvatili Kristovu službu prikazani su kao Njegovi sluge.

Kristovi sljedbenici su otkupljeni da služe. Naš Gospodin govori da je služba istinski cilj života. Sam je Krist bio radnik i zato svim svojim sljedbenicima određuje život službe – službe Bogu i bližnjima. Ovdje je Krist iznio svijetu uzvišenije shvaćanje života nego što ga je svijet ikada čuo. Kad živi da bi služio drugima, čovjek uspostavlja vezu s Kristom. Tako zakon službe postaje karika koja nas povezuje s Bogom i našim bližnjima.

Svojim slugama Krist je povjerio “svoju imovinu” – ono što valja upotrijebiti za Njega. On je dao svakom čovjeku njegov posao. Svaki čovjek ima svoje mjesto u vječnom nebeskom planu. Svaki treba raditi zajedno s Kristom na spasenju duša. Isto je tako sigurno da nam je pripremljeno mjesto u nebeskim stanovima kao što je sigurno da nam je ovdje na Zemlji određeno posebno mjesto da radimo za Boga.

327

Darovi Svetoga Duha

Talenti koje je Krist povjerio svojoj Crkvi posebno prikazuju darove i blagoslove koje donosi Sveti Duh. “Jednomu se po Duhu daje mudrost, drugomu znanje – po istom Duhu; jednomu se daje vjera u istom Duhu, drugomu dar ozdravljanja u ovom jedinom Duhu; jednomu moć čudesa, drugomu dar proricanja; jednomu sposobnost razlikovanja duhova, drugomu različiti jezici, a trećemu dar tumačenja jezika. A sve to čini jedan te isti Duh koji to razdjeljuje svakomu kako hoće.” (1. Korinćanima 12,8-11) Ne primaju svi ljudi isti dar, ali je svakom Učiteljevom sluzi obećan neki dar Duha.

Prije nego što je napustio svoje učenike, Krist “dahne u njih i reče im: ‘Primate Duha Svetoga!’” (Ivan 20,22) I ponovo im je rekao: “Evo, ja ću poslati na vas ono što je Otac moj obećao.” (Luka 24,49) Međutim, tek nakon Njegovog uznesenja oni su ovaj dar primili u svoj njegovoj punini. Tek

kad su se učenici vjerom i molitvom potpuno pokorili Njegovom djelovanju, došlo je do izlivanja Svetoga Duha. I tada su u posebnom smislu dobra Neba bila povjerena Kristovim sljedbenicima. "Uzlazeći u visinu odvede zarobljenike; dade ljudima darove." "A svakom pojedincu od nas dana je milost po onoj mjeri po kojoj je Krist htio dati svoj dar." (Efežanima 4,8.7) "A sve to čini jedan te isti Duh koji to razdjeljuje svakomu kako hoće." (1. Korinćanima 12,11) Darovi su već naši u Isusu Kristu, ali njihovo stvarno dobivanje zavisi od našeg primanja Božjega Duha.

328 Obećanje Duha ne cijeni se onako kako bi trebalo. Njegovo ispunjenje ne ostvaruje se onako kako bi moglo. Upravo zato što joj nedostaje Svetoga Duha, evandeoska služba je izgubila snagu. Na raspolaganju mogu stajati obrazovanje, talenti, rječitost i svaka prirodna i stečena sposobnost; ali bez prisutnosti Svetoga Duha, nijedno srce neće biti dirnuto, nijedan grešnik zadobiven za Krista. S druge strane, kad bi se povezali s Kristom, kad bi primili darove Svetoga Duha, i najsiromašniji i najneukiji Njegovi učenici imali bi snagu da utječu na srca. Bog bi ih učinio kanalima preko kojih bi se širio najviši utjecaj u svemiru.

Drugi talenti

Posebni darovi Duha nisu samo talenti spomenuti u ovoj usporedbi. Njima su obuhvaćeni svi darovi i sve sposobnosti, bilo naslijeđene ili stečene, tjelesne ili duhovne. Svi se moraju upotrijebiti u Kristovoj službi. Kad postanemo Kristovi učenici, mi se predajemo Njemu sa svime što jesmo i što imamo. Te darove On nam vraća očišćene i oplemenjene da bi se upotrijebili Njemu na slavu i na blagoslov našim bližnjima.

Bog svakom čovjeku daje darove, "svakomu prema njegovoj sposobnosti". Talenti se ne dijele nasumice. Onaj koji ima sposobnosti da iskoristi pet talenata, dobiva pet. Onaj koji može upotrijebiti dva, dobiva samo dva. Onaj koji se može mudro poslužiti samo jednim, dobiva jedan. Nitko ne treba jadikovati što nije dobio veće darove; jer Onaj koji ih je dao svakom čovjeku proslavlja se u istoj mjeri korištenjem svakog dara, bilo maloga ili velikoga. Onaj koji je dobio pet

talenata dužan je donijeti dobitak od pet; onaj koji je dobio jedan, samo od jednoga. Bog očekuje da Mu čovjek uzvрати “po onome što ima, a ne po onome čega stvarno nema” (2. Korinćanima 8,12).

Onaj koji je primio “pet talenata ode i poče raditi s njima te zaradi i drugih pet. Isto tako onaj koji primi dva talenta zaradi druga dva.” 329

Talenti, ma koliko bili malobrojni, moraju se upotrijebiti. Pitanje koje bi nas trebalo najviše zabrinjavati ne glasi: Koliko sam primio? već: Što sam učinio s onim što sam primio? Razvijanje svih naših sposobnosti naša je prva dužnost prema Bogu i našim bližnjima. Onaj tko ne raste svakodnevno u sposobnostima i korisnosti, ne ispunjava svrhu života. Ispovijedajući riječima svoju vjeru u Krista, mi smo se zavjetovali da ćemo postići sve što se može u radu za Učitelja i zato moramo razvijati svaku svoju sposobnost do najviše mjere savršenstva, da bismo učinili najviše dobra za koje smo sposobni. 330

Gospodin ima veliko djelo koje se mora obaviti i On će u budućem životu najviše pružiti onima koji su se najviše založili u vjernoj, dragovoljnoj službi u ovom životu. Gospodin sam bira svoja oruđa i svakog im dana u različitim okolnostima pruža priliku da se dokažu u Njegovom velikom djelu. U svakom istinskom naporu da se ostvari Njegov plan On upošljava svoja oruđa, ne zato što su savršena, već zato da u suradnji s Njim steknu savršenstvo.

Bog će primiti jedino one koji odlučno teže za visokim ciljevima. On svako ljudsko oruđe obvezuje da postigne najviše što može. Od svih se zahtijeva moralno savršenstvo. Nikada ne smijemo snižavati mjerila pravednosti da bismo se prilagodili naslijedenim ili stečenim sklonostima prema zlu. Moramo shvatiti da je nesavršenost karaktera grijeh. Sve pravedne osobine karaktera imaju svoj izvor u Bogu i tvore u Njemu savršenu, skladnu cjelinu, pa svatko tko primi Krista kao svojeg Spasitelja ima prednost da dobije te iste osobine.

Oni koji žele biti Božji suradnici, moraju se truditi da svaki organ svojeg tijela i svaku sposobnost uma dovedu do savršenstva. Istinsko obrazovanje jest pripravljanje svih tjelesnih, umnih i moralnih snaga za obavljanje svake dužnosti;

to je uvježbavanje tijela, uma i duše za božansku službu. To je odgoj koji će zadržati svoju vrijednost i u vječnom životu.

331 Od svakog kršćanina Gospodin zahtijeva da se usavršava u uspješnosti i sposobnosti na svakom području. Krist nam je unaprijed dao plaću, svojom krvlju i svojim patnjama, da Mu možemo dragovoljno služiti. On je došao na naš svijet da bi nam pružio primjer kako treba raditi i kakav se duh mora unositi u rad. On želi da razmišljamo kako bismo najbolje unaprijedili Njegovo djelo i proslavili Njegovo ime u svijetu dajući ipak najveću čast i najveću ljubav i odanost Ocu koji je "tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni" (Ivan 3,16).

Međutim, Krist nije nikad uvjeravao da se savršenstvo karaktera može lako postići. Plemenit, svestran karakter ne može se naslijediti. On se ne pojavljuje slučajno. Plemenit karakter izgrađuje se osobnim naporima, zaslugom i milošću Isusa Krista. Bog daje talente i snagu uma; mi oblikujemo karakter. On se oblikuje u oštrim, žestokim borbama sa samim sobom. Bitka za bitkom mora se voditi protiv naslijeđenih sklonosti. Mi moramo sami sebe strogo ispitivati i ne dopuštati da ijedna nepovoljna karakterna osobina ostane nepopravljena.

Neka nitko ne kaže: Ja nisam sposoban popraviti nedostatke svojeg karaktera! Ukoliko dodete do takvog zaključka, sigurno nećete uspjeti u borbi za vječni život. Nesposobnost se krije jedino u vašoj volji! Ukoliko ne budete htjeli pobijediti, nećete ni moći pobijediti! Stvarnu teškoću stvara vam vaše pokvareno i neposvećeno srce i vaša nespornost da se pokorite Božjoj vlasti.

Mnogi koje je Bog osposobio da obave izvanredno djelo postiču vrlo malo, jer i pokušavaju malo. Tisuće prolaze kroz ovaj život kao da nemaju nikakvog određenog cilja za koji bi vrijedilo živjeti, nikakvog mjerila koje bi vrijedilo dostići. Takvi će primiti nagradu razmjernu svojim djelima.

332 Imajte na umu da se nikada nećete popeti na veću visinu nego što ste sami odlučili. I zato postavite visoko svoje ciljeve i korak po korak, čak i uz bolne napore, uz samoodricanja i žrtve, penjite se prema vrhu ljestvice napredovanja. Nemojte ničemu dopustiti da vas zadrži. Mreže sudbine

nisu tako gusto isprepletene oko svakog čovjeka da bi on morao biti i bespomoćan i nesiguran. Nepovoljne okolnosti trebaju vas potaknuti na čvrstu odlučnost da svladate svaku prepreku. Kad svladate prvu prepreku, osjetit ćete veću sposobnost i hrabrost da krenete dalje. Pođite odlučno u pravom smjeru i okolnosti će se naći na vašoj strani umjesto da budu protiv vas.

Odlučite razviti svaku pozitivnu osobinu karaktera na slavu svojeg Učitelja. Na svakom stupnju izgradnje svojeg karaktera trudite se da ugodite Bogu. To svakako možete postići; jer i Henok je ugodio Bogu iako je živio u pokvareno doba. I danas, u naše vrijeme, ima mnogo Henoka.

Nastupite kao Daniel, taj vjerni državnik, čovjek kojega nijedna kušnja nije mogla pokvariti. Nemojte razočarati Onoga koji je dao svoj život da izbriše vaše grijehе. On kaže: "Jer bez mene ne možete ništa učiniti." (Ivan 15,5) Imajte to na umu! Iako ste učinili pogrešku, vi možete postići pobjedu ukoliko sagledate svoje pogreške i shvatite ih kao znakove upozorenja. Na taj ćete način poraze pretvoriti u pobjede, razočarati neprijatelja i proslaviti svojeg Otkupitelja.

Karakter oblikovan po ugledu na božansku sliku jedino je blago koje s ovoga svijeta možemo ponijeti na Nebo. Oni koji su u ovom svijetu bili u Kristovoj školi, ponijet će sva svoja duhovna dostignuća u svoje nebeske stanove. Ali i na Nebu će se nastaviti usavršavati. Kako je, prema tome, važan razvoj karaktera u ovom životu!

Nebeske sile surađivat će s ljudskim orudima koja odlučno i s vjerom pokušavaju dostići savršenstvo karaktera koje će im omogućiti da dostignu i savršenstvo u djelima. Svakomu tko se uključi u ovo djelo Krist kaže: "Ja ti stojim s desne strane da ti pomognem."

Kad ljudska volja surađuje s Božjom voljom, postaje sve-moćna. Neka se sve što treba činiti po Njegovoj zapovijedi učini u Njegovoj snazi. Sve Njegove zapovijedi istodobno osposobljavaju da se zapovijed i izvrši.

333

Umne sposobnosti

Bog zahtijeva od nas da uvježbavamo svoje umne sposobnosti. On želi da Njegovi sluge imaju višu inteligenciju i oštriju moć prosuđivanja od onih koji ne mare za Njega, i

On je nezadovoljan onima koji su previše nemarni ili lijeni da nešto postignu ili da prodube svoje znanje. Gospodin nas poziva da Ga ljubimo svim svojim srcem, cijelom svojom dušom, svom svojom snagom i svim svojim umom. Upravo nam to nameće obvezu da razvijemo svoj um u punoj mjeri da bismo mogli upoznati i voljeti svojega Stvoritelja.

Što su naše umne sposobnosti razvijenije i što ih potpuno pokorimo vlasti Svetoga Duha, to ćemo biti uspješnije upotrijebljeni u Božjoj službi. Neobrazovanog čovjeka, koji je posvećen Bogu i koji čezne da bude na blagoslov drugima, Gospodin može upotrijebiti u svojoj službi i On će to i učiniti. Međutim, oni koji gaje isti duh posvećenja a uživaju prednosti temeljnog obrazovanja, mogu obaviti daleko više posla za Krista jer se nalaze u daleko povoljnijem položaju.

Gospodin želi da postignemo što više obrazovanje, ali s ciljem da svoje znanje prenosimo na druge. Nitko ne zna gdje će ili kako biti pozvan da radi ili govori za Boga. Jedino naš nebeski Otac zna kako će upotrijebiti čovjeka. Pred nama su mogućnosti koje naša slaba vjera ne može sagledati. Zato moramo tako razvijati svoje umne sposobnosti da možemo, ukoliko bude potrebno, istine Njegove Riječi tako iznositi, čak i pred najvišim autoritetima na Zemlji, da se 334 proslavi Božje ime. Ne smijemo dopustiti da nam promakne čak ni jedna jedina prilika da sebe intelektualno osposobimo za rad u Božjem djelu.

Neka se mladi kojima je potrebno obrazovanje odlučno bace na posao da ga steknu. Ne čekajte da vam se pruži prilika; sami je sebi stvorite. Iskoristite svaku mogućnost koja vam se pruža. Naučite se štedljivosti. Ne trošite svoja sredstva na zadovoljavanje apetita ili na traženje užitaka. Odlučno se bacite na posao da postanete upravo onako korisni i uspješni u Božjoj službi kao što On to od vas traži. Budite temeljiti i vjerni u svemu što poduzimate. Iskoristite svaku mogućnost koja vam se pruža da ojačate svoje umne sposobnosti. Povežite proučavanje knjiga s korisnim tjelesnim radom tako da odanim zalaganjem, budnošću i molitvom steknete mudrost koja dolazi s Neba. Tako ćete sebi osigurati svestrano obrazovanje. To će povoljno utjecati i na vaš karakter, ojačati vaš utjecaj na bližnje i osposobiti vas da ih povedete putem poštenja i svetosti.

Mnogo bi se više moglo postići u djelu samoobrazovanja kad bismo sagledali sve svoje prilike i prednosti. Istinsko obrazovanje mnogo je više od onoga što ga škole mogu dati. Iako se proučavanje znanosti ne smije zanemariti, postoji i više obrazovanje koje se može steći jedino kad se uspostavi životna veza s Bogom. Neka se svaki učenik prihvati svoje Biblije i tako poveže s velikim Učiteljem. Neka se um uvježba i nauči redu da bi se mogao suočiti s teškim problemima prilikom potrage za božanskom istinom.

Oni koji čeznu za znanjem da bi mogli biti na blagoslov bližnjima, i sami će primiti blagoslov od Boga. Proučavanje Njegove Riječi natjerat će njihove umne snage na ozbiljnu djelatnost. Doći će do širenja i razvijanja sposobnosti i um će steći novu snagu i djelotvornost.

Vladanje sobom mora krasiti svakoga tko želi raditi za Boga. Time će se postići više nego rječitošću ili najsjajnijim sposobnostima. Prosječan um, ukoliko se disciplinira, može postići daleko više i obaviti odgovornije djelo nego visokoobrazovan um i najveći talent ukoliko se nije naučio samosvladavanju.

335

Umijeće govora

Umijeće govora je sposobnost koja se mora marljivo njegovati. Od svih darova koje smo primili od Boga, nijedan ne može donijeti veće blagoslove od ovoga. Svojim glasom mi osvjedočujemo i uvjeravamo, njime upućujemo molitve i hvale Bogu, njime govorimo drugima o Otkupiteljevoj ljubavi. Kako je, onda, važno da taj dar tako izvježbamo da bude što uspješniji u službi dobra.

Njegovanje i pravilna upotreba glasa jako se zanemaruje; to čine čak i vrlo inteligentni ljudi koji se bave kršćanskim djelatnostima. Mnogi govore ili čitaju tako tiho ili tako brzo da ih nitko ne može lako razumjeti. Neki imaju težak naglasak ili nerazgovijetan izgovor; drugi govore visokim, oštrim i reskim glasom koji para uši slušatelja. Tekstovi, pjesme, izvještaji i drugi spisi koji se iznose pred javnošću katkad se čitaju na takav način da se ne mogu razumjeti ili da se potpuno potkopa njihova snaga i utjecaj.

To je zlo koje se može i mora popraviti. O tome nam i Biblija daje upute. O levitima koji su u Ezrine dane čitali Bibliju narodu, zapisano je: "I čitahu knjigu, zakon Božji, razgovijetno, i razlagahu smisao, te se razumijevaše što se čitaše." (Nehemija 8,8 DK)

336 Kad bismo uložili ozbiljan napor, svi bismo mogli naučiti čitati razumljivo i govoriti punim, jasnim, ugodnim glasom, na izražajan i dojmljiv način. Čineći tako, mogli bismo u velikoj mjeri povećati svoju uspješnost u Kristovoj službi.

Svaki je kršćanin pozvan da drugima objavi neistraživo Kristovo bogatstvo; zato se i mora truditi da postigne savršenstvo u umijeću govora. On Božju riječ mora prikazati na takav način da za nju zainteresira svoje slušatelje. Bog ne želi da Njegova ljudska oruđa budu neotesana. Nije po Njegovoj volji da čovjek umanji ili čak oslabi nebesku maticu vode života koja kroz njega teče u svijet.

Potrebno je da se ugledamo na Isusa koji je naš savršeni uzor; moramo moliti za pomoć Svetoga Duha i Njegovom se snagom truditi da svaki svoj organ osposobimo za savršeno djelo.

Posebno se to odnosi na one koji su pozvani da obavljaju javnu službu. Svaki propovjednik i svaki učitelj treba imati na umu da ljudima prenosi poruku koja ima vječnu vrijednost. Izgovorena istina sudit će im u veliki dan konačnog obračuna. Ima duša kod kojih će način na koji se vijest iznosi odlučiti hoće li je prihvatiti ili odbaciti. Potrudimo se, onda, da se riječ tako izgovara da utječe na razum i da djeluje na srce. Ona se mora izgovarati polako, jasno i svečano, a ipak sa svom ozbiljnošću koju njezina važnost zahtijeva.

Pravilno njegovana sposobnost govora i služenja njime dolazi do izražaja na svim područjima kršćanskog djelovanja; ona utječe na život u domu i na sve međusobne odnose. Mi se moramo naviknuti govoriti ugodnim tonom, služiti se čistim i pravilnim jezikom i ljubaznim i učtivim riječima. Blage, ljubazne riječi su kao rosa i kao osvježavajuća kiša duši. Pismo kaže o Kristu da je ljubaznost tekla s Njegovih usana i da je znao "riječju krijepiti umorne" (Izaija 50,4). Gospodin nas poziva: "Neka vaša riječ bude ljubezna, solju začinjena!" (Kološanima 4,6) "Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo korisna za izgradnju gdje je

potrebno, da iskaže dobročinstvo slušateljima.” (Efežanima 4,29)

Kad nastojimo popraviti ili reformirati druge, moramo pozorno birati riječi. One mogu biti miris života na život ili smrti na smrt. Upućujući ukor ili savjet, mnogi sebi dopuštaju da govore oštro i žestoko, da se služe riječima koje neće donijeti ozdravljenje ranjenoj duši. Takvim loše izabranim izrazima duša se razdražuje i vrlo često navodi na pobunu. Svi oni koji žele zastupati načela istine, trebaju biti pomazani nebeskim uljem ljubavi. U svim okolnostima ukor se mora izgovarati s ljubavlju, i tek tada će naše riječi izazivati promjenu, a neće razdraživati. Krist će nam u tome dati snagu i silu svojim Svetim Duhom. To je Njegovo djelo.

Nijednu riječ ne smijemo izgovoriti nepromišljeno. Nikakva zla riječ, nikakav ružan izraz, nikakva osorna ili dvo-smisljena primjedba ne smiju sići s usana onoga koji slijedi Krista. Apostol Pavao, pišući nadahnut Svetim Duhom, kaže: “Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta.” (Efežanima 4,29) Ružna riječ ne označava samo nepristojne izraze, već svaku riječ suprotnu svetim načelima i čistoj, neokaljanjoj religiji. U ružne riječi uključeni su i svi pokvareni nago-vještaji i prikrivena zlonamjerna podmetanja. Takve riječi, ukoliko im se smjesta ne odupremo, mogu dovesti do velikih grijeha.

Svakoj obitelji, svakom pojedinačnom kršćaninu povjeren je dužnost da stane na put pokvarenom govoru. Kad se nademo u društvu onih koji se upuštaju u nerazborite razgovore, naša je dužnost da promijenimo predmet razgovora ukoliko to ikako možemo. Uz pomoć Božje milosti trebamo neopazice ubaciti riječ ili započeti temu koja će razgovor prebaciti na koristan kolosijek.

Roditeljska je dužnost da svoju djecu pouče pravilnim navikama u govoru. Najbolja škola za ovu vrstu poduke jest život u domu. Od najranijih godina djecu treba poučavati da govore s poštovanjem i ljubavlju kad se obraćaju svojim roditeljima i jedno drugome. Moraju naučiti da jedino riječi pune ljubaznosti, istine i neporočnosti smiju silaziti s njihovih usana. Neka i sami roditelji svakog dana budu učenici u Kristovoj školi. Tek tada će riječju i primjerom moći naučiti svoju djecu da izgovaraju “riječ zdravu i besprijekornu”

337

338

(Titu 2,8). To je jedna od njihovih najuzvišenijih i najodgovornijih dužnosti.

Kao Kristovi sljedbenici moramo postići da svojim riječima pružamo pomoć i ohrabrenje jedni drugima u kršćanskom životu. Mnogo više trebamo govoriti o dragocjenim poglavljima svojeg iskustva. Trebamo govoriti o Božjoj milosti i dobroti, o nenadmašnim dubinama Spasiteljeve ljubavi. Naše riječi trebaju biti riječi slavljenja i zahvaljivanja. Ako su um i srce puni Božje ljubavi, to će se pokazati i u našim razgovorima. Tada nam više neće biti teško govoriti o onome što ulazi u naš duhovni život. Uzvišene misli, plemenite težnje, jasno razumijevanje istine, nesebične namjere, težnja za pobožnošću i svetošću, sve će to donijeti svoj rod u riječima koje otkrivaju vrstu blaga koje se krije u riznici srca. Kad se Krist tako pokaže u našem govoru, on će imati snagu da zadobije duše za Njega.

Trebamo govoriti o Kristu onima koji Ga ne poznaju. Trebamo činiti ono što je Krist činio. Gdje god se nalazio, u sinagogi, kraj puta, u barki nešto malo otisnutoj od obale, na gozbi farizeja ili za stolom carinika, On je ljudima govorio o onome što spada u uzvišeniji život. Događaje u prirodi i svakidašnjem životu povezivao je s riječima istine. Srca Njegovih slušatelja bila su privučena k Njemu jer je liječio njihove bolesnike, tješio njihove ožalošćene, uzimao na ruke njihovu djecu i blagoslivljao ih. Kad bi otvarao svoja usta da im progovori, privlačio je njihovu pozornost i svaka Njegova riječ bila je nekoj duši kao miris života na život.

339 Tako treba biti i s nama. Gdje god se našli, moramo tražiti priliku da govorimo drugima o Spasitelju. Ako budemo slijedili Kristov primjer da činimo dobro, i nama će se otvarati srca kao što su se otvarala Njemu. Ne bez okolišanja i naglo, već s taktičnošću koja svoj izvor nalazi u božanskoj ljubavi, možemo im govoriti o Onome koji se "ističe među tisućama" i "sav je od ljupkosti" (Pjesma nad pjesmama 5,10.16). To je ujedno najuzvišenije djelo u kojemu možemo upotrijebiti svoju sposobnost govora. Ona nam je dana da bismo mogli prikazati Krista kao Spasitelja koji oprašta grijeha.

Sila utjecaja

Za vrijeme svojeg života na Zemlji Krist je oko sebe širio snažan i obuhvatan utjecaj koji Ga je povezivao s Bogom i s cijelim ljudskim rodом. Preko Krista je Bog ljude obdario utjecajem koji im onemogućava da žive sami za sebe. Mi smo pojedinačno povezani sa svojim bližnjima, dio smo velike Božje cjeline i obvezatni smo jedni prema drugima. Nitko ne može ostati odvojen od svojih bližnjih jer od dobrobiti jednoga zavisi dobrobit drugih. Božja je namjera da se svatko od nas osjeća potrebnim za sreću drugoga i da se svatko od nas trudi unaprijediti je.

Svaka je duša okružena svojim posebnim ozračjem – ozračjem koje može biti ispunjeno životodavnom silom vjere, hrabrosti i nade, namirisano slatkim mirisom ljubavi. Ili može biti hladno i teško, ispunjeno nezadovoljstvom i sebičnošću, zatrovano smrtonosnom zarazom omiljenih grijeha. Ozračjem koje nas okružuje mi svjesno ili nesvjesno utječemo na svaku osobu s kojom dolazimo u dodir.

To je odgovornost koje se ne možemo osloboditi. Naše riječi, naša djela, naša odjeća, naše držanje, pa čak i izraz našeg lica, sve to ima svoj utjecaj. Od dojma koji ostavljamo zavise posljedice, dobre ili zle, čiju veličinu nitko ne može izmjeriti. Svaka pobuda koja se na taj način prenese znači sjeme koje će jednoga dana donijeti svoj rod. To su karike u dugom lancu ljudskih događaja, lancu koji se proteže u beskraj. Ukoliko svojim primjerom pomognemo bližnjima da razviju dobra načela, mi im ulijevamo snagu da čine dobro. Oni, sa svoje strane, šire isti utjecaj na druge, a ovi ga prenose dalje. I tako našim nesvjesnim utjecajem tisuće mogu dobiti blagoslov.

Bacite kamen u jezero i izazvat ćete val, a zatim sljedeći i opet sljedeći. Valovi će se širiti sve dalje i dalje dok ne dostignu obalu. Tako je i s našim utjecajem. Bez našeg znanja ili namjere, on će se širiti i donositi drugima ili blagoslov ili prokletstvo.

Karakter je sila. Tiho svjedočenje vjernog, nesebičnog, pobožnog života širi skoro neodoljivi utjecaj. Objavljujući svojim životom karakter Isusa Krista, mi surađujemo s Njim u djelu spašavanja duša. Jedino ako svojim životom pokazujemo Njegov karakter, možemo surađivati s Njim. I što je šire

područje našeg utjecaja, to više dobra možemo učiniti. Kad oni koji tvrde da služe Bogu slijede Kristov primjer, primjenjujući načela Zakona u svojem svakidašnjem životu, kada svako njihovo djelo svjedoči da ljube Boga više od svega i svoje bližnje kao same sebe, tada će i Crkva imati snagu da pokrene svijet.

341

Međutim, nikad se ne smije smetnuti s uma da utjecaj može biti isto toliko sila na zlo. Izgubiti svoju dušu je užasno; ali izazvati gubitak drugih duša još je mnogo užasnije. Da naš utjecaj može biti miris smrti na smrt strašna je pomisao; ali i to je moguće. Mnogi koji tvrde da sabiru s Kristom, zapravo rasipaju ono što je Njegovo. U tomu je razlog što je Crkva tako slaba. Mnogi se bez ustručavanja upuštaju u kritiziranje i optuživanje. Izražavajući sumnju, ljubomoru i nezadovoljstvo, oni postaju Sotonina oruđa. I prije nego što shvate što čine, protivnik preko njih ostvaruje svoju namjeru. Loš dojam je ostavljen, sjenka bačena i Sotonine strijele pogodile su svoj cilj. Nepovjerenje, nevjerovanje i otvoreno vjerolomstvo zahvatilo je duše koje bi inače mogle prihvatiti Krista. A u međuvremenu ti Sotonini sluge zadovoljno promatraju duše koje su otjerali u nevjeru i sumnju i koje su sada otporne na svaki ukor ili poziv i uvjeravaju sebe da su, kad se usporede s njima, puni vrlina i pravedni. Uopće ne shvaćaju da su te ruševine karaktera zapravo djelo njihovog neukroćenog jezika i buntovnog srca. Upravo su zbog njihovog utjecaja te iskušane duše i pale u grijeh.

I tako lakoumnost, sebična popustljivost i bezbrižna ravnodušnost takozvanih kršćana odvraća mnoge duše s puta života. A kad se sretnu s posljedicama svojeg utjecaja na Božjem sudu, mnogi od njih će se prestrašiti.

Jedino nam Božja milost može pomoći da se pravilno poslužimo ovim darom. Nema u nama ničega što bi nam moglo pomoći da sami pozitivno utječemo na bližnje. Kad shvatimo koliko smo bespomoćni i kolika je naša potreba za božanskom snagom, nećemo se oslanjati na sebe. Mi ne možemo znati kakve će posljedice imati neki dan, neki sat ili čak neki trenutak, pa zato na početku svakog novog dana moramo svoje putove predati našem nebeskom Ocu. On je svojim anđelima zapovjedio da bdiju nad nama, pa ako se predamo njihovoj zaštiti, oni će nam u svakom trenutku opa-

snosti biti s desne strane. Kad se nesvjesno nađemo u opasnosti da širimo negativan utjecaj, anđeli će biti uz nas, vratiti nas na pravi put, birati riječi koje ćemo izgovarati i utjecati na naše postupke. I tako će naš utjecaj postati tiha, nesvjesna, ali moćna snaga u privlačenju bližnjih Kristu i nebeskom svijetu.

342

Dar vremena

Naše vrijeme pripada Bogu. Svaki trenutak je Njegov i naša je najsvetija obveza da ga iskoristimo Njemu na slavu. Ni za jedan drugi dar On neće tražiti tako točan obračun kao za dar našeg vremena.

Vrijednost vremena ne može se izračunati. Krist je svaki trenutak smatrao dragocjenim, te se to traži i od nas. Život je prekratak da bismo ga smjeli proigrati. Mi imamo samo nekoliko kratkih dana milosti da se pripravimo za vječnost. Nemamo vremena za bacanje, nemamo vremena za sebična uživanja, nemamo vremena za popuštanje grijehu. Upravo sada moramo izgraditi karakter za budućnost, za vječni život. Upravo sada se moramo pripremiti za istražni sud.

Pripadnici ljudskog roda tek što počnu živjeti, već počinju umirati. Ni najmarljivijim radom na svijetu neće ništa postići ukoliko ne steknu istinsko znanje o vječnom životu. Čovjek koji vrijeme shvati kao svoj radni dan, pripremit će se za nebeske stanove i život u besmrtnosti. Za njega je dobro što se rodio.

Nama je rečeno da štedimo vrijeme. Međutim, vrijeme koje smo uzalud potrošili nikad nećemo moći nadoknaditi, nikada nećemo vratiti unazad ni jedan jedini trenutak. Jedini način da uštedimo vrijeme jest da iskoristimo na najbolji način trenutke koji su nam preostali – da surađujemo s Bogom u ostvarenju Njegovog velikog plana otkupljenja.

Karakter onoga koji tako čini mijenja se i preobražava. Takav postaje Božji sin, pripadnik kraljevske obitelji, dijete nebeskog Vladara. Postaje dostojan društva anđela.

Sada je vrijeme da radimo na spasenju svojih bližnjih. Neki misle da je dovoljno da prilože novac za Kristovo djelo i da je to sve što se od njih očekuje; i tako dopuštaju da dragocjeno vrijeme koje bi mogli posvetiti službi za Njega

343

prode neiskorišteno. Međutim, prednost je i dužnost svih koji imaju zdravlja i snage da se aktivno uključe u Božju službu. Svi trebaju raditi na zadobivanju duša za Krista. Pri-lozi u novcu ne mogu zamijeniti aktivan rad.

Svaki trenutak bremenit je vječnim posljedicama. Mi se nalazimo na mrtvoj straži i zato svakog trenutka moramo biti spremni za službu. Prilika koja nam se sada pruža da nekoj gladnoj duši uputimo riječi života možda se nikada više neće pružiti. Bog može i toj duši reći: "Još noćas zatražit će ti se natrag duša" (Luka 12,20), a ona zbog naše nemarnosti možda neće biti spremna! Kako ćemo na veliki sudnji dan položiti svoj račun pred Bogom?

Život je previše dragocjen da bismo ga posvetili zemaljskim, prolaznim poslovima, da bismo se okretali u viru briga i strahovanja oko onoga što je u usporedbi s vječnim vrijednostima manje od atoma. Ipak, Bog nas poziva da Mu služimo i u svojim prolaznim zemaljskim poslovima. Marljivost u tim poslovima isto je toliko dio istinske vjere kao što je molitva. Biblija nigdje ne potpomaže lijenost, jer je to najveće prokletstvo koje muči ovaj svijet. Svaki istinski obraćeni muškarac ili žena bit će marljiv radnik.

344 Od pravilnog korištenja vremena zavisi naš uspjeh u stjecanju znanja i razvijanju duševne kulture. Umni razvoj ne smije biti spriječen siromaštvom, skromnim podrijetlom ili nepovoljnim okolnostima. Potrebno je samo da pravilno koristimo vrijeme. Nekoliko trenutaka ovdje, nekoliko trenutaka tamo, koji se lako mogu izgubiti u beskorisnom razgovoru; jutarnji sati koji se tako često mogu uludo potrošiti u krevetu, vrijeme provedeno u tramvaju, u vlaku ili u čekanju na postaji; trenuci čekanja da se iznese objed, čekanje na one koji zakašnjavaju na sastanke – ukoliko biste tada imali knjigu u ruci, ukoliko biste te djeliće vremena iskoristili za učenje, čitanje ili korisno razmišljanje, što bi se sve moglo postići! Odlučnost u namjerama, ustrajna marljivost, brižljivo trošenje vremena – sve bi to moglo pomoći čovjeku da stekne znanje i razvije um i da se tako osposobi za skoro svaki značajan i koristan posao.

Svaki kršćanin dužan je da stekne naviku urednosti, temeljitosti i brzine. Nema izgovora za sporost i neukost u obavljanju bilo kojeg posla. Kad netko stalno radi, a posao

nikako ne završava, onda to znači da svoje srce i svoje misli nije uložio u posao. Onaj tko je spor ili proizvodi gubitke, mora shvatiti da su to mane koje se moraju ispraviti. Takav mora napregnuti svoj um i isplanirati kako da najbolje iskoristi vrijeme i postigne najbolje rezultate. Taktičnošću i metodičnošću neki za pet sati mogu postići više nego drugi za deset. Kućanice koje se bave kućanskim poslovima stalno su na nogama, uglavnom ne zato što imaju toliko posla, već zato što ne znaju planirati kako da iskoriste vrijeme. Svojim sporim, tromim načinom rada one od malo posla načine mnogo. Međutim, svi koji hoće, mogu pobijediti te navike razvlačenja i oklijevanja. Neka sebi postave jasne ciljeve u radu. Neka odluče koliko im je vremena potrebno za određeni posao i neka onda ulože potreban napor da posao završe u zadanom vremenu. Uvježbavanje snage volje učinit će da i ruke brže rade.

Kad nemaju odlučnosti da se priberu i promijene, takvim osobama pogrešne radne navike mogu prerasti u običaj; ili, ukoliko razvijaju svoje snage, one mogu steći sposobnost da svoju službu obavljaju na najbolji mogući način. U tom bi slučaju u svako vrijeme i na svakom mjestu bile rado dočekane. Svi bi ih cijenili zbog njihove marljivosti.

Mnoga djeca i mladi gube vrijeme umjesto da pomognu roditeljima u obavljanju kućanskih poslova i tako pokažu da vole oca i majku i da im žele olakšati terete. Mladi mogu na svoja snažna pleća preuzeti mnoge odgovornosti koje netko drugi mora nositi.

345

Od najranijih dana Kristov je život bio ispunjen radom. On nije živio da bi ugadao sebi. Bio je Sin beskrajnog Boga, ali je radio u tesarskoj radionici svojeg poočima Josipa. I Njegov zanat je mnogo govorio o Njemu. Došao je na ovaj svijet da izgrađuje karaktere i svako Njegovo djelo bilo je savršeno. U sve svoje svjetovne poslove unosio je isto savršenstvo koje je unosio u karaktere koje je preobražavao svojom božanskom snagom. U tome nam je uzor.

Roditelji moraju naučiti svoju djecu cijeliti vrijeme i pravilno ga upotrebljavati. Naučite ih da je vrijedno truda sve ono čime mogu proslaviti Boga i donijeti blagoslov čovječanstvu. Čak i u svojim najranijim godinama ona mogu služiti Bogu kao misionari.

Roditelji ne mogu učiniti veći grijeh nego dopustiti svojoj djeci da vrijeme provode u besposličanju. Djeca se vrlo brzo navikavaju na nerad i tako odrastaju kao nesposobna, nekorisna bića. Kad postanu dovoljno stara da sama zarađuju za život i kada nađu zaposlenje, rade nemarno i lijeno oče-kujući istodobno da budu plaćena kao da se iskreno zalažu na poslu. Postoji beskrajna razlika između takvih radnika i onih koji znaju da moraju biti vjerni upravitelji.

Navika da se svjetovni poslovi obavljaju nemarno i nepažljivo lako se prenosi i u duhovni život i onesposobljava čovjeka da uspješno obavlja bilo koju službu za Boga. Mnogi, koji bi marljivim radom mogli biti na blagoslov svijetu, upropastili su se svojom nemarnošću. Kad netko nema posla ni čvrstog cilja pred očima, izložen je tisućama kušnji. Pokvareno društvo i zle navike izopačuju um i dušu i posljedica je da takvi postanu onesposobljeni i za ovaj život i za život koji će doći.

346 Bez obzira na vrstu posla kojim se bavimo, Božja riječ nas uči da budemo “u poslu” neumorni, “gorljivi Duhom” i da “služimo Gospodinu”. “I što god nakaniš učiniti, učini dok možeš” “znajući da ćete od Gospodina primiti nagradu – baštinu! Gospodinu Kristu služite.” (Rimljanima 12,11; Propovjednik 9,10; Kološanima 3,24)

Dar zdravlja

Zdravlje je blagoslov čiju vrijednost cijene samo neki iako od njega u velikoj mjeri zavisi uspješnost naših umnih i tjelesnih snaga. Naše pobude i strasti imaju svoje sjedište u tijelu i ono se mora održavati u najboljem mogućem stanju, pokoriti najsnažnijim duhovnim utjecajima da bi se naši talenti mogli iskoristiti na najbolji način.

Sve što umanjuje naše tjelesne snage oslabljuje i um i pridonosi da on ima sve manje sposobnosti uočavati razliku između dobra i zla. Mi postajemo sve nesposobniji da izaberemo dobro i imamo sve manje snage da činimo ono što i sami smatramo dobrim.

Zloupotrebljavajući svoje tjelesne snage, mi skraćujemo vrijeme koje bismo u svojem životu mogli iskoristiti na slavu Božjem imenu i onesposobljavamo sebe da dovršimo djelo

koje nam je Bog povjerio. Dopuštajući sebi stvaranje štetnih navika – da ostajemo budni do kasnih sati, da zadovoljavamo apetit na štetu zdravlja, mi sami ugrožavamo svoje snage. Zanemarujući tjelovježbu, preopterećujući um ili tijelo, unosimo neravnotežu u svoj živčani sustav. Oni koji krše prirodne zakone i tako skraćuju svoj život, a sebe onesposobljavaju za službu, krivi su jer time potkradaju Boga i svoje bližnje! Bog ih je poslao u svijet da budu na blagoslov bližnjima, a oni sami svojim postupcima uskraćuju sebi tu mogućnost i sebe onesposobljavaju da učine čak i ono što su mogli učiniti u kraćem vremenskom razdoblju koje im je preostalo. Gospodin nas proglašava krivcima kada svojim štetnim navikama uskratimo svijetu dobro koje je mogao dobiti.

347

Prijestup fizičkog zakona prijestup je moralnog zakona; jer je Bog na isti način autor fizičkog zakona kao što je autor moralnog zakona. Njegov Zakon napisan je Njegovim prstom na svakom našem živcu, svakom mišiću, na svakoj sposobnosti koju nam je povjerio. Svaka zloupotreba bilo kojeg dijela organizma kršenje je tog Zakona.

348

Naša je dužnost da steknemo temeljito poznavanje građe ljudskog organizma da bismo mogli održati svoje tijelo u stanju koje će nam omogućiti da radimo za Gospodina. Zdravlje našeg tijela moramo brižljivo čuvati i razvijati da bi se božanska narav mogla u potpunosti prikazati preko naše ljudske naravi. Proučavanje odnosa između tjelesnog zdravlja i duhovnih aktivnosti jedan je od najvažnijih zadataka znanosti o odgoju. Tome se mora posvetiti velika pozornost i kod kuće i u školi. Svi se moraju upoznati sa svojom tjelesnom građom i zakonima koji se odnose na funkcioniranje tijela. Onaj koji sebi svjesno uskraćuje znanje o zakonima svojeg tijela i koji ih zato krši, griješi protiv Boga. Svi se moramo truditi da zauzme najpovoljniji stav prema životu i zdravlju. Sve svoje navike moramo staviti pod upravu uma, a svoj um pod Božju upravu.

Apostol Pavao kaže: “Ili zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga, koji stanuje u vama i koji vam je dan od Boga? Ne znate li da ne pripadate sami sebi jer ste kupljeni? Proslavite, dakle, Boga svojim tijelom!” (1. Korinćanima 6,19.20)

Dar snage

Od nas se traži da ljubimo Boga, ne samo svim svojim srcem, umom i dušom, već i svom svojom snagom. Time je pokriveno cijelo područje razumne upotrebe tjelesnih snaga.

349 Krist je vjerno obavljao sve svoje tjelesne i duhovne poslove i u njih unosi odlučnost da ostvari volju svojeg Oca. Ono što je zemaljsko i ono što je nebesko mnogo je čvršće povezano i neposrednije podređeno Kristovom nadzoru nego što mnogi misle. On sam je izradio nacrt prvog zemaljskog Svetišta. On je odredio svaku pojedinost prilikom izgradnje Salomonovog Hrama. Onaj koji je tijekom svojeg zemaljskog života radio kao tesar u selu Nazaretu, zapravo je arhitekt koji je zamislio plan svetog zdanja u kojemu će se slaviti Njegovo ime.

Graditeljima Svetišta upravo je Krist dao mudrost da ostvare tako vješto prekrasno djelo. On je rekao: "Pozvao sam, gledaj, po imenu Besalela, sina Urijeva, od koljena Hurova, iz plemena Judina. Napunio sam ga duhom Božjim, koji mu je dao umještost, razumijevanje i sposobnost za svakovrsne poslove... Dodao sam još Oholiaba, sina Ahisamakova iz Danova plemena; vještinom sam obdario sve sposobne ljude da mogu napraviti sve što sam ti naredio." (Izlazak 31,2-6)

Bog želi da Njegovi radnici na svakom području priznaju Njega kao Darovatelja svega što imaju. Svi korisni pronalasci i poboljšanja imaju svoj izvor u Onome koji je divan u savjetima i uzvišen u djelima. Spretan dodir liječnikove ruke, njegova vlast nad živcima i mišićima, njegovo poznavanje složene građe tijela, sve mu je to darovala božanska mudrost da bi olakšao patnje bolesnima. Vještina kojom se tesar služi čekićem, snaga kovačeve ruke od koje odzvanja nakovanj, sve to dolazi od Boga. On je ljudima povjerio talente i On od njih očekuje da od Njega traže savjete. Bilo što da činimo, bilo koje vrste posla da se prihvatimo, On želi upravljati našim umom da bismo ga savršeno obavili.

Vjeru ne možemo odvojiti od poslovnih pothvata; to su područja koja se međusobno prožimaju. Biblijska vjera mora biti utkana u sve što činimo ili govorimo. Božanske i ljudske

snage moraju se dopunjavati i u svjetovnim i u duhovnim dostignućima. One se moraju sjedinjavati u svim ljudskim pothvatima, u tehničkim i poljodjelskim radovima, u trgovačkim i znanstvenim djelatnostima. Ova suradnja mora postojati u svemu što je uključeno u aktivnosti kršćanina.

Bog je objavio načela na kojima se jedino može zasnovati ova suradnja. Njegova slava mora biti misao vodilja svih koji žele s Njim surađivati. Sva naša djela moraju biti učinjena iz ljubavi prema Bogu i u skladu s Njegovom voljom.

Jednako je bitno da poslušamo Božju volju kad gradimo kuću i kada prisustvujemo bogoslužju. Ukoliko su radnici unijeli prava načela u izgradnju svojeg karaktera, tada će prilikom podizanja svake građevine rasti u milosti i znanju.

Ali Bog neće prihvatiti ni najveće talente niti najsjajniju službu ukoliko sebe nismo stavili na oltar kao živu žrtvu paljenicu. Korijen mora biti svet da bi rod mogao biti ugodan Bogu.

Gospodin je Daniela i Josipa osposobio da budu mudri upravitelji. On je mogao djelovati preko njih zato što nisu živjeli da ugođe sebi, već Bogu.

Danielov slučaj pruža nam važnu pouku. On pokazuje da poslovni čovjek ne mora biti prepreden i lukav, već da može učiti od Boga na svakom koraku. Daniel, u vrijeme kad je obavljao službu najvišeg službenika u babilonskom kraljevstvu, bio je i Božji prorok i primao je svjetlo nebeskog nadahnuća. Svjetovni, častoljubivi državnici prikazani su u Božjoj riječi kao trava koja raste i kao cvijet u polju koji vene. Međutim, Bog želi u svojoj službi imati razumne ljude, osposobljene za različita područja djelovanja. Potrebni su Mu poslovni ljudi koji će velika načela istine utkati u sve svoje poslovne pothvate i koji su spremni svoje talente usavršavati temeljitim učenjem i vježbom. Ako je ljudima na bilo kojem području djelovanja potrebno da iskoriste priliku i da postanu mudri i uspješni, onda je to slučaj s onima koji se svojim sposobnostima služe u izgradnji Božjeg kraljevstva u ovom svijetu. O Danielu nam je rečeno da se u svim njegovim poslovnim pothvatima, iako su bili pomnivo provjeravani, nije mogla naći nijedna mana ni pogreška. On je primjer onoga što svaki poslovni čovjek mora postati.

Njegov životopis pokazuje što može postići čovjek koji sve snage uma, tijela, srca i života posveti službi Bogu.

Dar novca

Bog ljudima povjerava materijalna sredstva. On im daje snagu da stječu blago. On natapa zemlju rosom nebeskom i pljuskovima osvježavajuće kiše. On daje svjetlost Suncu koje zagrijava Zemlju budeći u život cijelu prirodu, osposobljavajući sve što je stvoreno da buja i da donosi rod. Zauzvrat traži ono što Njemu pripada.

Novac nam nije dan da bismo slavu i čast osigurali sebi. Kao vjerni upravitelji trebamo ga iskoristiti na slavu i čast Bogu. Neki misle da samo dio njihovog novca pripada Gospodinu. Kada dio svojih sredstava odvoje za vjerske i dobrotvorne svrhe, ostatak smatraju svojim vlasništvom, misle da ga mogu upotrijebiti kako god žele. Međutim, upravo se tu jako varaju! Sve što imamo pripada Gospodinu i mi smo Njemu odgovorni kako se time služimo. Prilikom upotrebe svakog novčića može se vidjeti ljubimo li Boga iznad svega i svoje bližnje kao same sebe.

Novac ima veliku vrijednost jer može učiniti mnogo dobra. U rukama Božje djece on postaje hrana gladnima, voda žednima, odjeća neodjevenima. On je obrana potlačenima, sredstvo za pomoć bolesnima. Međutim, novac sam po sebi nema više vrijednosti od pijeska ukoliko se ne upotrijebi za podmirivanje životnih potreba, za pomaganje bližnjima i za unapređenje Kristovog djela.

352 Nagomilano bogatstvo nije samo nekorisno, već je pravo prokletstvo. U ovom životu ono postaje zamka duši jer odvraća od ljubavi prema nebeskom blagu. U veliki dan Gospodnji, svojim svjedočenjem o neupotrijebljenim talentima i zanemarenim prilikama, osudit će svojeg vlasnika. Biblija kaže: "Pazite sad, bogataši! Udarite u plač i jaukanje nad nevoljama koje će vas zadesiti! Vaše bogatstvo istrunu a vaše haljine izgrizoše moljci. Vaše zlato i srebro uhvati rđa; njihova će rđa biti svjedočanstvo protiv vas i kao oganj progutat će vaša tjelesa. Još ste u posljednje vrijeme skupljali blago! Evo više plaća žetelaca vaših njiva koju ste im uskratili, i vika tih žetelaca došla je u uši Gospodinu nad vojskama." (Jakov 5,1-4)

Međutim, Krist ne odobrava nikakvo rasipno ili lakomisleno trošenje novca. Njegova pouka o štednji glasi: "Skupite pretekle ulomke da ništa ne propadne!" (Ivan 6,12) i namijenjena je Njegovim sljedbenicima. Onaj tko shvaća da je njegov novac talenat koji je dobio od Boga, upotrebljavat će ga štedljivo; razumjet će da mu je dužnost štedjeti da bi mogao dati.

Što više novca potrošimo na razmetanje i zadovoljavanje svojih prohtjeva, to će nam manje ostati da hranimo gladne i odjenemo neodjevene. Svaki nepotrebno potrošen novčić lišava vlasnika dragocjene prilike da čini dobro i uskraćuje Bogu slavu i čast koju bi stekao pravilnom upotrebom povjerenih talenata.

Ljubazne pobude i osjećaji

Ljubazni osjećaji, velikodušne pobude i sposobnost brzog shvaćanja duhovnih pojmova dragocjeni su talenti, ali nameću svojem vlasniku veliku odgovornost. Svi se moraju upotrijebiti u Božjoj službi. Međutim, ovdje se mnogi varaju. Zadovoljni što imaju te vrline, oni ih propuštaju upotrijebiti u aktivnoj službi za bližnje. Zavaravaju sebe da bi obavili veliko i dobro djelo da su imali priliku ili da su im okolnosti išle u prilog. I tako cijelog života čekaju da im se ukaže mogućnost. Preziru uskogrudnost jadnih škrtaca koji gundaju dok daju i najmanju milostinju siromahu. Shvaćaju da takvi žive sebi i da će biti pozvani na odgovornost zbog neiskorištenih talenata. Samozadovoljno uspoređuju sebe s takvima smatrajući da je njihovo stanje mnogo povoljnije od stanja njihovih bezdušnih susjeda. Međutim, varaju se. Činjenica da imaju neiskorištene talente samo povećava njihovu odgovornost. Oni koji su dobili talenat pokazivanja nježnih osjećaja imaju odgovornost pred Bogom da ih pokažu ne samo u dodiru sa svojim prijateljima, već u dodiru sa svima kojima je potrebna njihova pomoć. Upoznatost s društvenim pitanjima je talenat i mora se upotrijebiti na blagoslov svima koji se nalaze u domašaju našeg utjecaja. Ljubav koja se ponaša ljubazno jedino prema odabranima i nije ljubav, već sebičnost. Ona ni na koji način neće djelovati na dobro ljudima ili na slavu Bogu. Oni koji

ne koriste talente koje su primili od svojeg Učitelja mnogo su odgovorniji od onih prema kojima osjećaju prijezir. Njima će biti rečeno: “Znali ste volju svojeg Učitelja, a niste je poslušali!”

Talenti se umnožavaju upotrebom

354 Upotrijebljeni talenti se umnožavaju. Uspjeh nije posljedica slučaja ili sudbine; to je ostvarenje Božje promisli, nagrada vjere i razboritosti, vrline i ustrajnog napora. Gospodin želi da se služimo svim darovima koje imamo; ukoliko to budemo činili, dobit ćemo još veće darove kojima ćemo se moći poslužiti. Sposobnosti koje nam nedostaju nećemo dobiti na neki nadnaravni način; međutim, dok se budemo služili onim što već imamo, On će raditi zajedno s nama i povećavati i jačati svaku našu sposobnost. Sa svakom žrtvom koju iskreno i od srca budemo prinosili u službi Učitelju, povećavat će se naša snaga. Dok budemo predavali sebe Svetome Duhu da nas upotrijebi kao svoja oruđa, Božja milost će djelovati u nama da odbacimo stare sklonosti, da svladamo snažne naslijeđene strasti i da usvojimo nove navike. Ako budemo cijenili i slušali naloge Svetoga Duha, naše srce će se širiti i primati sve više i više Njegove sile, činit će više i bolje. Uspavane snage će se probuditi, paralizirane sposobnosti nanovo će oživjeti.

Skromni radnik koji se poslušno odaziva na Božji poziv može biti siguran da će primiti božansku pomoć. Već i samo prihvaćanje tako uzvišene i svete odgovornosti oplemenjuje karakter. Ono pokreće na djelovanje najviše umne i duhovne snage, ojačava i čisti um i srce. Čudesno je kako vjerom u Božju moć slab čovjek može postati jak, kako odlučni njegovi napori, kako veliki njegovi uspjesi. Onaj tko počinje s malim znanjem, na skroman način, tko govori ono što zna dok se istodobno marljivo trudi da proširi svoje znanje, ustanovit će da mu cjelokupna nebeska riznica stoji na raspolaganju. Što se više trudi da proširi svjetlo, to više svjetla dobiva. Što se više trudi da Božju riječ objasni drugima iz ljubavi prema dušama, to mu ona postaje sve jasnija. Što se više služimo svojim znanjem i svojim sposobnostima, stječemo više znanja i sposobnosti.

Svaki napor koji učinimo za Krista donijet će nam nove blagoslove. Ako se budemo služili svojim sredstvima Njemu na slavu, On će nam ih povećati. Ako se budemo trudili da bližnje zadobijemo za Krista i ako u molitvi budemo izražavali svoju brigu za njihovo spasenje, naše će srce zadrhtati od životvornog utjecaja Božje milosti i naši će se osjećaji rasplamsati božanskom gorljivošću; cjelokupni naš kršćanski život postat će stvarniji, ozbiljniji, bogatiji molitvama.

Vrijednost čovjeka Nebo ocjenjuje po sposobnosti njegovog srca da upozna Boga. Ta spoznaja je izvor iz kojega proistječe sva naša snaga. Bog je stvorio čovjeka tako da se svaka njegova sposobnost može ujediniti sa sposobnostima božanskog uma; On se neprestano trudi da čovjekov um udruži s božanskim umom. On nam nudi prednost da surađujemo s Kristom u objavljivanju Njegove milosti svijetu da bismo i sami stekli veće duhovno znanje.

355

Promatrajući Isusa, mi stječemo sve jasnije pojmove o Bogu. Gledajući Njega, i mi se mijenjamo. Dobrota i ljubav prema bližnjima postaju naše prirodne osobine. U nama se razvija karakter po uzoru na božanski karakter. Oblikujući se po uzoru na Njegov lik, povećavamo i svoju sposobnost da upoznamo Boga. Sve više uspostavljamo zajedništvo s nebeskim svijetom, sve više se povećava naša sposobnost da primamo bogatstvo znanja i vječne mudrosti.

Čovjek s jednim talentom

Čovjek koji je primio jedan talenat "ode, iskopa zemlju i tu sakri novac gospodarev".

Upravo je sluga s najmanjim darom zakopao svoj talenat. To je opomena svima koji misle da su zbog neznatnosti svojeg dara oslobođeni službe Kristu. Kad bi mogli učiniti nešto veliko, kažu oni, kako bi to radosno učinili; ali budući da su im dodijeljene samo neznatne službe, misle da neće biti krivi ukoliko ne učine ništa. U tome griješe. Dijelevći svoje darove, Gospodin zapravo stavlja na ispit čovjekov karakter. Sluga koji je odbio upotrijebiti jedan talenat iznevjerio je time svojega gospodara. Da je primio pet talenata, zakopao bi i njih kao što je zakopao jedan. Odbacivši svoj jedini talenat, pokazao je da prezire darove Neba.

356 “Tko je vjeran u najmanjoj stvari, vjeran je i u velikoj.” (Luka 16,10) Važnost malih stvari često se podcjenjuje samo zato što su male; ali stvarna disciplina života najvećim dijelom se uči preko malih stvari. U kršćanskom životu, za pravo, ništa nije nebitno, nevažno. Mi u velikoj mjeri ugrožavamo izgradnju svojeg karaktera ukoliko podcjenjujemo važnost malih stvari.

“Tko je nevjeran u najmanjoj stvari, nevjeran je i u velikoj.” Kad je čovjek nevjeran, pa makar se radilo i o najmanjim dužnostima, uskraćuje svojem Stvoritelju dužnu službu i škodi samomu sebi. Svojom nevjerom onemogućuje sebi da stekne ljepotu, snagu i čvrstinu karaktera koju je mogao dobiti bezuvjetnom predajom Bogu. Odvajajući se od Krista, izlaže se sotonskim kušnjama i u svojoj službi Učitelju počinje činiti pogreške. Budući da se ne upravlja pravim načelima u svojim malim dužnostima, nije poslušan Bogu ni u velikim dužnostima koje smatra svojim posebnim zadatkom. Pogreške koje sebi dopušta u pristupu nevažnim životnim pojedinostima ponavlja i na mnogo važnijim područjima. Počinje se upravljati prema pravilima na koja je navikao. I tako se ponovljeni postupci pretvaraju u navike, navike oblikuju karakter, a karakter određuje njegovu sudbinu i u vremenu i u vječnosti.

Jedino se vjernošću u malim dužnostima čovjek može pripremiti da bude vjeran i u većim i odgovornijim službama. Bog je Daniela i njegove prijatelje povezao s velikim ljudima u Babilonu da bi se ti neznabošci upoznali s načelima prave vjere. Usred idolopokloničkog naroda Daniel je dobio zadatak da pokaže Božji karakter. Kako se osposobio da zauzme tako odgovoran, visok i častan položaj? Vjernošću u sitnicama koje su oblikovale cijeli njegov život! On je proslavio Boga u najmanjim dužnostima i Gospodin je odlučio s njime surađivati. Danielu i njegovim prijateljima Bog je
357 dao “znanje i razumijevanje svih knjiga i mudrosti. Daniel razumijevaše videnja i sne.” (Daniel 1,17)

Kao što je pozvao Daniela da svjedoči za Njega u Babilonu, tako Bog poziva i nas da svjedočimo za Njega u današnjem svijetu. U najmanjim kao i u najvećim životnim pitanjima, On očekuje od nas da ljudima pokažemo načela Njegova kraljevstva.

Tijekom svojeg života na Zemlji Krist nam je pružio primjer pažljivog pristupanja naizgled nevažnim sitnicama. Veliko djelo otkupljenja bez prestanka je pritiskalo Njegovu dušu. Dok je propovijedao ili liječio, naprezao je sve snage svojeg uma i tijela do krajnjih granica; a ipak je zapažao i najmanje sitnice u životu i u prirodi. Njegove najpoučnije propovijedi bile su one u kojima je jednostavnim usporedbama iz prirode oslikavao velike istine Božjega kraljevstva. On nije previdaio životne potrebe ni svojih najskromnijih slugu. Njegove uši čule su svaki poziv u pomoć. On je osjetio dodir bolesne žene u mnoštvu; najnježniji dodir vjere dobivao je Njegov odgovor. Kad je iz mrtvih uskrisio Jairovu kćer, podsjetio je njezine roditelje da joj daju nešto jesti. Kad se svojom moćnom silom i sam podigao iz groba, nije Mu bilo teško pažljivo saviti i staviti na mjesto platno kojim je bio obavijen.

358

Kao kršćani mi smo pozvani na suradnju s Kristom u djelu spašavanja duša. Na to smo se djelo obvezali zavjetom koji smo Mu dali. Zanimariti ovo djelo znači biti nevjeran Kristu. Međutim, da bismo obavili taj posao, mi moramo slijediti Njegov primjer ukazivanja odane, savjesne pažnje naizgled nevažnim pitanjima. U tome je tajna uspjeha na svakom području kršćanskog napora i utjecaja.

Gospodin želi da Njegov narod dostigne najviši položaj na ljestvici uspjeha da bi Ga proslavio sposobnostima koje je od Njega dobio. U svojoj milosti On je učinio sve da bismo mi mogli pokazati da se upravljamo po boljem planu od onoga po kojemu se upravlja svijet. Mi moramo pokazati nadmoćnost u inteligenciji, u razumijevanju, u vještini i znanju zato što vjerujemo u Boga i u Njegovu moć da djeluje na ljudska srca.

Međutim, ne smiju se obeshrabriti oni koji nisu dobili velike ili mnogobrojne darove. Neka se posluže onim što im stoji na raspolaganju, neka pažljivo bdiju nad svakom slabom stranom svojega karaktera trudeći se da je uz pomoć božanske milosti ojačaju. U svaki potez u životu mi moramo utkati vjernost i odanost, moramo razvijati osobine koje će nam pomoći da obavimo zadaću.

Naviku nemarnosti moramo odlučno svladati. Mnogi smatraju da su se dovoljno opravdali i za najveće propuste

359

ako kažu da su zaboravni. Ali zar nemaju i oni, kao i drugi, svoje umne sposobnosti? Ako je tako, onda moraju disciplinirati svoj um da pamti! Grijeh je biti zaboravan, grijeh je biti nemaran! Ukoliko usvojite naviku nemarnosti, lako možete zanemariti i spasenje svoje duše i na kraju ustanoviti da niste spremni za Božje kraljevstvo.

Male dužnosti moraju biti prožete velikim istinama. Praktična pobožnost mora biti unesena i u najskromnije dužnosti svakidašnjeg života. Najuzvišenija je sposobnost svakog čovjeka da bezuvjetno posluša Božju riječ.

Budući da se ne bave nekim izrazito vjerskim poslom, mnogi smatraju da žive nekorisnim životom; da ništa ne čine na unapređenju Božjeg kraljevstva. Međutim, oni su u zabludi! Ukoliko se bave nekim poslom koji se mora obaviti, ne smiju optuživati sebe da su nekorisni pripadnici velikog Božjeg domaćinstva. Ni najskromnije dužnosti ne smiju se zanemariti. Svaki poštenu posao služi na blagoslov. Vjernost u takvom poslu može se pokazati kao priprema za veće odgovornosti.

Ma koliko skromno, svako djelo učinjeno za Gospodina uz potpunu predaju duše, prihvatljivo je u Njegovim očima kao i najviša služba. Nijedan prilog nije malen ukoliko se daje iskrena srca, s radošću u duši.

Ma gdje se našli, Krist vas poziva da prihvatite svaku dužnost koja vam se pruža. Ukoliko je to u domu, potrudite se dragovoljno i usrdno da vaš dom bude ugodno mjesto. Ukoliko ste majka, odgajajte svoju djecu za Krista. To je isto toliko rad za Gospodina koliko i djelo propovjednika za propovjedaonicom. Ukoliko vas dužnost veže uz kuhinju, potrudite se da postanete savršen kuhar. Pripremajte zdravu, hranjivu i ukusnu hranu. I kao što stavljate najbolje sastojke u hranu koju kuhate, uvijek se trudite da i u svojem umu njegujete najbolje misli. Ukoliko je vaš posao da obrađujete tlo duše ili da se bavite bilo kojim zanatom ili zvanjem, nastojte postići uspjeh u toj svojoj sadašnjoj dužnosti. Neka se vaše misli bave onim što upravo činite. Svakim svojim postupkom predstavljajte Krista. Ponašajte se onako kako bi se On ponašao da je na vašem mjestu!

360

Ma koliko malen bio vaš talenat, Bog ima mjesta za nje. Taj jedan talenat, mudro upotrijebljen, obaviti će posao

koji mu je dodijeljen. Vjernošću u malim dužnostima mi trebamo raditi po planu zbrajanja, dok će Bog raditi po planu množenja. Ti mali darovi pretvorit će se u najdragocjenije utjecaje u Njegovom djelu.

Neka živa vjera bude kao zlatna nit utkana u sve što činimo, pa i u obavljanje naših najneznatnijih dužnosti. Na taj ćemo način svojim svakidašnjim radom pridonositi svojem kršćanskom rastu. Neprestano ćemo gledati Isusa. Ljubav prema Njemu ulijevat će životvornu snagu u sve što činimo. I tako ćemo se pravilnom upotrebom svojih talenata povezati zlatnim lancem s nebeskim svijetom. To je značajnije pravog posvećenja; jer posvećenje se sastoji od radosnog obavljanja svakidašnjih dužnosti u savršenoj poslušnosti Božjoj volji.

Međutim, mnogi kršćani još čekaju da im se dodijeli neko veliko djelo. A ako ne mogu naći neki položaj dovoljno velik da zadovolji njihovo častoljublje, ne ispunjavaju vjerno obične životne dužnosti. Njih one ne zanimaju. Iz dana u dan propuštaju prilike da pokažu svoju vjernost Bogu. I dok čekaju na neko veliko djelo, život prolazi, njegov cilj ostaje neostvaren, a njegovo djelo nezavršeno.

Umnoženi talenti

“Poslije dugo vremena dođe gospodar tih sluga i zatraži od njih račun.” Kad Gospodin bude tražio obračun od svojih slugu, izračunavat će dobitak od svakog talenta. Prema obavljenom poslu ocjenjivat će se i karakter svakog radnika.

Oni koji su primili pet ili dva talenta vratit će Gospodinu povjerene darove, zajedno s dobitkom koji su ostvarili. Zasluge neće pripisivati sebi. Svi njihovi talenti bili su im dani na upotrebu; oni su ostvarili dobitak, ali dobitka ne bi moglo biti bez povjerenih sredstava. Oni shvaćaju da su izvršili jedino svoju dužnost. Kapital je pripadao Gospodinu pa je i dobitak Njegov. Da im Spasitelj nije darovao svoju ljubav i svoju milost, bili bi izgubljeni za vječnost.

Međutim, kad Gospodar primi talente, On hvali i nagraduje radnike kao da sve zasluge pripadaju samo njima. Njegovu je lice puno radosti i zadovoljstva. Njemu čini zadovoljstvo da na njih izlije svoje blagoslove. Svaku službu i svaku

žrtvu On nagrađuje, ne zato što bi Mu to bila obveza, već zato što je Njegovo srce prepuno ljubavi i nježnosti.

On im kaže: “Dobro, valjani i vjerni slugo! Bio si vjeran nad malim, zato ću te nad velikim postaviti: Udi u veselje gospodara svoga!”

Samo vjernošću, odanošću Bogu i službom iz ljubavi možemo zadobiti božansko odobravanje. Svaki utjecaj Svetoga Duha kojim je ljude vodio na dobro, kojim ih je približio Bogu, zabilježen je u nebeskim knjigama. U veliki dan Božjega suda bit će pohvaljen svaki radnik preko kojega je djelovao Sveti Duh.

I oni će ući u veselje svojega gospodara kad u Njegovom kraljevstvu vide one koji su otkupljeni njihovim zalaganjem. I oni će dobiti prednost da sudjeluju u Njegovom djelu tamo, jer su se za to osposobili sudjelujući u Njegovom djelu ovdje. Ono što ćemo biti na Nebu, bit će samo odraz onoga što smo sada po karakteru i svetoj službi ovdje. Krist je rekao o sebi: “Po primjeru Sina Čovječjega, koji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dadne svoj život kao otkup mjesto svih.” (Matej 20,28) To Njegovo djelo na Zemlji sada je Njegovo djelo na Nebu. Naša nagrada za to što radimo s Kristom u ovom svijetu bit će veća snaga i veća prednost raditi s Njim u svijetu koji će doći.

362 “Kad pristupi onaj koji je primio jedan talenat, reče: ‘Gospodaru, znajući da si čovjek tvrd, da žanješ gdje nisi sijao i kupiš gdje nisi vijao, pobjah se, odoh i sakrih svoj talenat u zemlju. Evo ti što je tvoje.’”

Tako se ljudi pokušavaju izgovoriti što zanemaruju Božje darove. Oni Boga gledaju kao surovog tiranina koji nastoji pronaći sve njihove pogreške i kazniti ih svojim sudovima. Oni Ga optužuju da traži ono što nikada nije dao, da žanje ono što nikada nije sijao.

Ima mnogo onih koji optužuju Boga da je tvrd gospodar zato što traži njihovo imanje i njihovu službu. Ali mi ne možemo dati Bogu ništa što već nije Njegovo. Kralj David je rekao: “Od tebe je sve, i iz tvojih ruku primivši, dali smo tebi!” (1. Ljetopisa 29,14) Sve pripada Bogu, ne samo stvaranjem, već i otkupljenjem. Svi blagoslovi u ovom životu i u životu koji će doći izlijevaju se na nas s pečatom kri-

ža na Golgoti. Zato je lažna optužba da je Bog tvrd gospodar i da žanje gdje nije sijao.

Gospodar ne odbija optužbu zlog sluga iako je nepravedna; On se služi njome da bi mu dokazao da se njegovo ponašanje ne može opravdati. Bilo je putova i načina da se talenat iskoristi i donese dobitak svojem vlasniku. Zato gospodar kaže: "Prema tome si morao moj novac uložiti kod mjenjača, kako bih ja nakon povratka uzeo svoje kamate."

Naš nebeski Otac ne zahtijeva ni manje ni više od onoga što nam je omogućio da postignemo. On na ramena svojih slugu ne stavlja terete koje oni ne mogu nositi. "Jer dobro zna kako smo sazdana, spominje se da smo prašina." (Psalam 103,14) Sve što On traži od nas, božanskom milošću mi možemo učiniti.

"Komu je mnogo povjereno, od njega će se više iskati." (Luka 12,48) Mi ćemo pojedinačno biti pozivani na odgovornost ako smo učinili samo jednu jotu manje nego što smo bili sposobni učiniti. Gospodin vrlo točno odmjerava svaku priliku za službu. Neiskorištene sposobnosti isto će se tako unijeti u obračun kao i iskorištene. Za sve što smo mogli postati pravilnom upotrebom naših talenata, Bog će nas pozvati na odgovornost. Nama će se suditi i za ono što smo trebali učiniti, a nismo, jer se nismo poslužili svojom sposobnošću da proslavimo Boga. Čak i da ne izgubimo vječni život, u vječnosti ćemo shvatiti posljedice naših neupotrijebljenih talenata. Svako znanje koje smo mogli steći, svaka sposobnost koju smo mogli razviti, a nismo, pokazat će se kao vječni gubitak.

Ali kad se potpuno predamo Bogu, kad u svojem radu slijedimo Njegove upute, On sebe smatra odgovornim za uspjeh. On ne želi da nagađamo kakav će uspjeh postići naši poštenu napori. Nijednom ne smijemo pomisliti na neuspjeh, jer surađujemo s Onim koji ne zna za poraz!

Mi ne trebamo govoriti o svojoj slabosti i nesposobnosti. Time bismo samo pokazali da nemamo povjerenja u Boga, da odbacujemo Njegovu Riječ. Kad gundamo zbog svojih tereta ili odbijamo odgovornosti koje nam je dao, mi zapravo govorimo da je On tvrd gospodar, da od nas zahtijeva ono za što nam nije dao dovoljno snage.

Često smo skloni proglasiti držanje lijenog sluge skromnošću. Međutim, istinska skromnost izgleda potpuno drugačije. Da bismo bili skromni ne znači da moramo biti patuljci po intelektu, bez želje za napredovanjem, da se moramo kukavički odnositi prema životu i izbjegavati terete i odgovornosti zbog straha da ih nećemo uspješno nositi. Istinska skromnost oslanja se na Božju snagu i rado ispunjava Njegove namjere.

364 Bog se služi oruđima koja sam izabere. Katkad se koristi najskromnijim oruđem da obavi najveći posao jer se Njegova snaga najbolje otkriva u ljudskoj slabosti. Mi imamo svoja mjerila i po njima nešto proglašavamo velikim, a nešto malim; ali Bog se ne upravlja po našim pravilima. Mi ne smijemo zamišljati da je ono što nama izgleda veliko istodobno veliko i za Boga; ili da je ono što smo mi proglasili malim, malo i za Njega. Nije nama prepušteno da ocjenjujemo svoje talente ili da biramo svoj posao. Mi trebamo preuzimati terete koje nam je Bog namijenio, nositi ih radi Njega i uvijek se Njemu obraćati kad nam je potreban predah. Bez obzira na vrstu posla, Boga slavimo radosnom službom od cijelog srca. Njemu je drago kad svoje odgovornosti nosimo zahvalno, radosni što nas smatra dostojnima da budemo Njegovi suradnici.

Oduzeti talenat

Lijenom sluzi izrečena je presuda: "Dakle: oduzmite mu taj talenat i podajte ga onomu koji ima deset talenata!" Ovim riječima, kao i kad je nagrađivan vjerni sluga, nagoviještena je ne samo mogućnost nagrade na konačnom sudu, nego i proces postupnog nagrađivanja prema zasluži još u ovom životu. Kako je to u svijetu prirode, tako je i u duhovnom svijetu; svaka neupotrijebljena sposobnost postajat će sve slabija dok konačno ne nestane. Aktivnost je zakon života; lijenost znači smrt. "Svakomu se daje objava Duha na opću korist." (1. Korinćanima 12,7) Kad se upotrijebe za opći blagoslov, Božji darovi se umnožavaju. Kad se zakopaju da bi služili jedino vlasniku, umanjuju se i konačno povlače. Onaj tko odbije dijeliti ono što je primio, ustanovit će na kraju da i nema što dijeliti. On se pokorio procesu koji će sva-

kako oslabiti i na kraju potpuno uništiti sposobnosti njegove duše.

Neka nitko ne misli da može živjeti sebičnim životom i da će onda, kad zadovolji svoje sebične probitke, ući u radost svojega gospodara. Takvi ne mogu sudjelovati u radosti nesebične ljubavi. Takvi nisu ni osposobljeni za život u nebeskim stanovima. Oni ne bi znali cijeniti neporočno ozračje ljubavi koja prožima Nebo. Glasovi anđela i glazba njihovih harfi ne bi ih zadovoljili. Njihovom bi umu nauk Neba bio nerješiva zagonetka.

365

U veliki dan suda oni koji nisu radili za Krista, koji su lutali tamo-amo odbacujući sve odgovornosti, misleći samo na sebe, zadovoljavajući samo sebe, biti će izvedeni pred Suca cijele Zemlje zajedno s onima koji su činili zlo. Bit će im izrečena ista presuda.

Mnogi među onima koji tvrde da su kršćani zanemaruju Božje zahtjeve, a nisu ni svjesni koliko je to opasno. Oni znaju da hulitelji, ubojice i preljubnici zaslužuju kaznu. Međutim, budući da uživaju u vjerskim obredima i da vole slušati propovijedanje Evandjelja, misle da su kršćani. Iako su cijeli život proveli brinući se samo o sebi, bit će isto toliko iznenađeni kao i lijeni sluga kad čuju presudu: "Dakle: oduzmite mu taj talenat!" Slično Židovima, i oni se varaju da imaju pravo na sebično uživanje u dobivenim blagoslovima umjesto da ih podijele s drugima.

Mnogi koji ne sudjeluju u kršćanskim naporima izgovaraju se da su nesposobni za rad. Međutim, je li ih Bog učinio nesposobnima? Ne, nipošto! Ta nesposobnost je posljedica njihove neaktivnosti i njihove hotimične odluke. I već sad se u njihovom karakteru osjećaju posljedice presude: "Dakle: oduzmite mu taj talenat!" Trajno zanemarivanje primljenih talenata ugušilo je u njima glas Svetoga Duha koji je jedini izvor svjetla. Presuda: "Nekorisnog slugu bacite van, u tamu, gdje će biti plač i škrgut zuba", nebeskim pečatom zapečaćuje izbor koji su sami načinili, izbor kojim su odredili svoju vječnu sudbinu.

“Stecite sebi prijatelje lažnim bogatstvom”

Ovo se poglavlje temelji na Luki 16,1-9.

366 Krist je došao u vrijeme kad je u ljudima prevladavao izrazito svjetovni duh. Oni su prolazno cijenili više od neprolaznoga, poslove sadašnjosti više od zahtjeva budućnosti. Prividno su proglašavali stvarnim, a stvarno prividnim. Nisu uspijevali vjerom sagledati ljepote nevidljivog svijeta. Sotona im je čari ovog života prikazivao u najprimamljivijem svjetlu tako da je zaokupio njihove misli i naveo ih da popuste njegovim kušnjama.

Krist je došao promijeniti to teško stanje. On je želio razbiti čaroliju kojom su ljudi bili zasljepljeni i zavedeni. U svojim poukama trudio se da dovede u sklad zahtjeve Neba i Zemlje, da misli ljudi usmjeri od sadašnjosti prema budućnosti. Tražio je od njih da se odvrte od trčanja za prolaznim blagom i da se osiguraju za vječnost.

367 Ovako je započeo svoje izlaganje: “Bio neki bogataš i imao upravitelja koga mu optužiše da mu rasipa imanje.” Bogataš je cijelo svoje imanje povjerio svojem sluzi; međutim, sluga je bio nevjeran i gospodar je shvatio da ga ne prestano potkrada. Odlučio je da ga više neće zadržati u svojoj službi i zatražio da se svi računi provjere. Rekao je: “Što to čujem o tebi? Daj račun o svom upravljanju! Ne možeš više biti upravitelj!”

Vidjevši da će biti otpušten, sluga je shvatio da na raspolaganju ima tri mogućnosti. Morat će raditi, prositi ili gladovati. I onda je rekao samome sebi: “Što da učinim, jer

mi gospodar oduzima upravu? Da kopam? Ne mogu! Da pro-
sjačim? Stidim se! Već znam što ću učiniti, da me ljudi pri-
me u svoje kuće kad budem zbačen s uprave.’ Tada dozva
redom dužnike svoga gospodara te prvoga zapita: ‘Koliko
si dužan mome gospodaru?’ Odgovori: ‘Sto bata ulja.’ Reče
mu: ‘Uzmi svoju knjižicu, sjedni i odmah napiši: pedeset.’
Zatim upita drugoga: ‘A ti, koliko si dužan?’ Ovaj odgovori:
‘Sto korova pšenice.’ Rekne mu: ‘Uzmi svoju bilježnicu i na-
piši: osamdeset!’”

Tako je ovaj nevjerni sluga učinio da i drugi sudjeluju
u njegovom nepoštenju. On je zakinuo svojega gospodara
u korist njegovih dužnika i oni su se, prihvativši njegovu
ponudu, obvezali da ga kao prijatelja prime u svoju kuću.

“I gospodar pohvali nepravednog upravitelja jer je mu-
dro postupio.” Svjetovni čovjek pohvalio je oštroumnost
čovjeka koji ga je zakinuo. Međutim, pohvala bogataša nije
bila i Božja pohvala.

Krist nije pohvalio nevjernog upravitelja, ali se poslu-
žio dobro poznatim slučajem da naglasi pouku koju je želio
uputiti. Rekao je: “Stecite sebi prijateljâ lažnim bogatstvom,
da vas prime u svoje vječne stanove kad ga vama nestane.”

Farizeji su ukoravali Spasitelja što se druži s carinicima
i grešnicima. Međutim, to nije umanjilo Njegovu zainteresi-
ranost za njih ni Njegove napore oko njih. On je vidio da
ih njihov svakidašnji rad dovodi u kušnju, da su okruženi
poticajima da čine zlo. Vrlo lako se mogao učiniti prvi po-
grešan korak, a onda se brzo moglo upasti u još veće nepo-
štenje i sve teže prijestupe. Krist ih je na svaki način poku-
šavao pridobiti da postave sebi uzvišenije ciljeve i da pri-
hvate plemenitija načela. Tu namjeru je imao pred očima i
dok je pričao usporedbu o nevjernom upravitelju. Među ca-
rincima se dogodio slučaj sličan onome u usporedbi i oni
su u Kristovom opisu prepoznali svoje uobičajeno ponaša-
nje. Krist je privukao njihovu pozornost, i iz opisa svojih
nepoštenih postupaka mnogi od njih izvukli su duboku du-
hovnu pouku.

Međutim, sama usporedba bila je ispričana neposredno
učenicima. Njima je prvo bio podijeljen kvasac istine da bi
ga oni poslije prenijeli drugima. Mnoge Kristove pouke uče-
nici isprva nisu razumijevali i često je izgledalo da su ih

369

skoro zaboravili. Međutim, pod utjecajem Svetoga Duha one su im se poslije vraćale u sjećanje s jasnim značenjem i oni su ih živo prenosili novoobraćenim Kristovim sljedbenicima koji su pristupali Crkvi.

Spasitelj se obraćao i farizejima. Nije gubio nadu da će i na njih utjecati snaga Njegovih riječi. Mnogi od njih bili su duboko osvjedočeni, i kad su poslije slušali riječi istine, izgovorene po nalogu Svetoga Duha, postali su Kristovi učeniци.

Farizeji su pokušavali potkopati Kristov ugled optužujući Ga da se druži s carinicima i grešnicima. Sada on sličan ukor upućuje svojim tužiteljima. Slučaj za koji se znalo da se dogodio među carinicima On iznosi pred farizeje kao sliku njihovog ponašanja i kao jedini način da oni sami isprave svoje pogreške.

Nevjernom upravitelju bila su povjerena dobra njegovog gospodara kako bi drugi od njih imali blagoslova; ali on ih je upotrebljavao za sebe. Tako je bilo i s Izraelom. Bog je izabrao sinove Abrahamove. Uzdignutom desnicom izbavio ih je iz egipatskog ropstva. Učinio ih je čuvarima svete istine da bi poslužili na blagoslov svijetu. Njima je povjerio i živu riječ da bi svjetlo istine mogli prenositi drugima. Međutim, Njegovi upravitelji su te darove upotrijebili da obogate i uzdignu sebe.

Duboko uvjereni u svoju navodnu vrijednost i pravednost, farizeji su zloupotrijebili dobra kojima ih je Bog obdario da posluže Njemu na slavu.

*****

“Umnoži l' se blago, nek vam srce za nj ne prione.” (Psalam 62,11) “Hoćeš li baciti oči svoje na ono čega brzo nestaje? Jer načini sebi krila i kao orao odleti u nebo.” (Izreke 23,5 DK) “Koji se u blago svoje uzdaju i silnim se hvale bogatstvom. Ta nitko sebe ne može otkupit ni za se dati Bogu otkupninu.” (Psalam 49,7.8)

*****

Sluga u usporedbi nije se pobrinuo za budućnost. Imajući na umu jedino sadašnjost, dobra koja su mu bila povjerena na blagoslov drugima upotrebljavao je za sebe. Kad mu je služba upravitelja bila oduzeta, ništa mu više nije ostalo. Međutim, dobra njegovog gospodara još su bila u njegovim rukama, pa se odlučio njima poslužiti da bi osigurao svoje buduće potrebe. Da bi to postigao, morao je primijeniti novi plan. Umjesto da prikuplja za sebe, morao je dijeliti drugima. Tako je želio pridobiti prijatelje koji će ga prihvatiti kad bude otpušten. To se dogodilo i farizejima. Njima je služba upravitelja uskoro trebala biti oduzeta i oni su se morali pobrinuti za budućnost. Sebi su mogli pomoći jedino ako se brinu za dobro drugih. Jedino dijeleći Božje darove u sadašnjem životu, mogli su se osigurati za vječnost.

370

Pošto je ispričao ovu usporedbu, Krist je rekao: "Jer sinovi su ovoga svijeta mudriji od sinova svjetla u držanju prema svojoj vrsti." To znači da svjetovno mudri ljudi pokazuju više mudrosti i ozbiljnosti u služenju sebi nego takozvana Božja djeca u služenju Bogu. Tako je bilo u Kristove dane. Tako je i danas. Pogledajte život mnogih koji sebe nazivaju kršćanima! Gospodin im je darovao sposobnosti, snagu i utjecaj; povjerio im je novac da mogu s Njim surađivati u velikom djelu otkupljenja. Sve Njegove darove morali su upotrebljavati na blagoslov čovječanstvu, na ublažavanje patnji siromašnih i bijednih. I mi trebamo hraniti gladne, odijevati neodjevene, brinuti se o udovicama i siročadi, služiti razočaranima i potlačenima. Bog nikad nije želio da se bijeda toliko proširi po svijetu. On nikad nije želio da jedan čovjek obiluje životnim zadovoljstvima, dok djeca drugoga plaču za kruhom. Sredstva koja nadmašuju njegove uobičajene životne potrebe povjerena su čovjeku da čini dobro, da donosi blagoslov čovječanstvu. Gospodin kaže: "Prodajte svoje imanje i to dajte kao milostinju!" (Luka 12,33) Kršćani trebaju biti spremni da "iskazuju dobročinstva, da budu bogati djelima ljubavi, da budu darežljivi i podatni" (1. Timoteju 6,18). "Kad priređuješ gozbu, pozivaj siromahe, sakate, hrome i slijepe!" (Luka 14,13) "Ovo je post koji mi je po volji, riječ je Jahve Gospoda: Kidati okove nepravedne, razvezivat spone jarmene, puštati na slobodu potlačene, slomiti sve jarmove; podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućni-

371

ke, odjenuti onog koga vidiš gola...” (Izaija 58,6.7) “Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju!” (Marko 16,15) – to su Gospodnje zapovijedi. Obavlja li veliko mnoštvo takozvanih kršćana ovo djelo?

Nažalost, koliki za sebe upotrebljavaju Božje darove! Koliki dodaju kuću kući i zemlju zemlji! Koliki troše svoj novac na užitke, na zadovoljavanje apetita, na raskošne kuće, namještaj i odjeću! I to dok su njihovi bližnji prepušteni bijedi, zločinu, bolesti i smrti. Tisuće propadaju bez ijednog suosjećajnog pogleda, jedne riječi ili djela sažaljenja!

Ljudi su krivi što zakidaju Boga. Svojim sebičnim služanjem sredstvima uskraćuju Gospodinu slavu koja bi Mu pripadala kad bi se ublažavale patnje čovječanstva i spašavale duše. Umjesto toga, oni rasipaju sredstva koja im je On povjerio. Zato Gospodin kaže: “Doći ću k vama na sud i bit ću spreman svjedok... protiv onih koji zakidaju plaću radniku, udovici i siroti, protiv onih koji gaze pravo stranaca i mene se ne boje.” “Smije li čovjek prikraćivati Boga? A vi mene prikraćujete. I pitate: ‘U čemu te prikratismo?’ U desetini i u prinosu. Udareni ste prokletstvom jer me prikraćujete vi, sav narod!” (Malahija 3,5.8.9) “Pazite sad, bogataši! ... Vaše bogatstvo istrunu a vaše haljine izgrizoše moljci. Vaše zlato i srebro uhvati rđa; njihova će rđa biti svjedočanstvo protiv vas... Još ste u posljednje vrijeme skupljali blago! Evo više plaća žetelaca vaših njiva koju ste im uskratili, i vika tih žetelaca došla je u uši Gospodinu nad vojskama.” (Jakov 5,1-5)

Od svakoga će se tražiti da položi račun za povjerene darove. U dan posljednjeg suda bogatstva koja su ljudi nagomilali neće im ništa vrijediti. Tada neće imati ničega što bi mogli nazvati svojim.

Oni koji cijeli život provode prikupljajući svjetovna blaga pokazuju manje mudrosti i manje razboritosti, ali i manje brige za svoje vječno blagostanje od nepravednog upravitelja koji se pobrinuo za svoje zemaljsko dobro. Ta takozvana djeca svjetla daleko su nemudrija od djece ovoga svijeta u ovom naraštaju. Na njih se odnose riječi koje je izrekao prorok gledajući u viđenju veliki dan suda: “U onaj dan: bacit će svaki svoje srebro i zlatne kumire koje sebi načini da im se klanja, kad uteče u šupljine pećina i u raspukline stijena

pred užasom Jahvinim, pred sjajem veličanstva njegova, kad ustane da potrese zemlju." (Izaija 2,20.21)

"Stecite sebi prijatelja lažnim bogatstvom, da vas prime u svoje vječne stanove kad ga vama nestane", rekao je Krist. Bog, Krist i anđeli zajednički služe potrebama ožalošćenih, napaćenih i grešnih. Predajte sebe Bogu i Njegovom djelu, upotrijebite Njegove darove u tu svrhu i vi ćete postati suradnici nebeskih bića. Vaše srce kucat će zajedno s njihovim. Vi ćete im postati slični po karakteru. Za vas ti stanovnici nebeskih stanova neće više biti stranci. Kad sve što je na Zemlji prođe, stražari na vratima Neba izrazit će vam dobrodošlicu.

373

Sredstva upotrijebljena na blagoslov drugima donijet će dobitak. Pravilno iskorišteno bogatstvo učinit će veliko dobro. Duše će biti zadobivene za Krista. Onaj tko bude slijedio Kristov plan života, vidjet će u nebeskim stanovima one za koje je radio i za koje se žrtvovao na Zemlji. Otkupljeni će se sa zahvalnošću sjećati onih koji su poslužili kao oruđe njihovog spasenja. Nebo će izgledati divno onima koji su bili vjerni u radu na spašavanju duša.

Pouka ove usporedbe namijenjena je svima. Svatko će biti odgovoran za darove milosti koje je primio preko Krista. Život je previše važan da bismo se prepustili prolaznim i zemaljskim pitanjima. Gospodin traži od nas da drugima prenesemo ono što smo od Vječnoga i Nevidljivoga sami saznali.

Svake godine milijuni i milijuni ljudskih bića umiru neopomenuti i nespašeni. Svakog trenutka u našem nestalnom životu pružaju nam se prilike da dopremo do duša i spasimo ih. Te prilike neprestano se pojavljuju i nestaju. Bog želi da ih iskoristimo na najbolji mogući način. Dani, tjedni i mjeseci prolaze; i mi stalno imamo na raspolaganju dan, tjedan, mjesec manje da obavimo svoj posao. Još svega nekoliko godina u najboljem slučaju, i odjeknut će glas kojemu ćemo se morati odazvati: "Daj račun o svom upravljanju!"

374

Krist poziva svakog pojedinca da razmisli. Načinite pošten obračun. Stavite na jednu stranu Isusa, što znači vječno blago, život, istinu, Nebo i Kristovu radost nad spašenim dušama; a na drugu stranu stavite sve privlačnosti koje vam svijet može ponuditi. Na jednu stranu stavite gubitak svoje

duše i duša onih kojima ste mogli poslužiti kao oruđe spašenja; a na drugu, svoj i njihov život koji će trajati vječno – kao Božji život. Usporedite prolazno i vječno! I dok se time budete bavili, Krist će kazati: “Što, dakle, koristi čovjeku ako dobije cijeli svijet, a izgubi svoj život?” (Marko 8,36)

Bog želi da umjesto zemaljskoga i prolaznoga izaberemo nebesko i vječno. On nam pruža mogućnost da svoje blago uložimo u Nebo. On će poduprijeti naše najuzvišenije ciljeve, osigurati naše izabrano blago. On sam izjavlja: “Učinit ću da će čovjek više vrijediti nego zlato čisto, više nego zlato ofirsko!” (Izaija 13,12 – DK) Kad nestane bogatstva koje moljac jede i hrđa kvari, Kristovi sljedbenici radovat će se nebeskom blagu, bogatstvu koje ne može propasti.

Prijateljstvo Kristovih otkupljenih bolje je od sveg prijateljstva svijeta. Pravo na stanove koje je naš Gospodin otišao pripremiti bolje je od prava na najotmjerenije palače svijeta. I Spasiteljeve riječi, upućene Njegovim vjernim slugama: “Dodite, blagoslovljeni Oca mog, i primite u posjed kraljevstvo koje vam je pripravljeno od postanka svijeta!” (Matej 25,34) bit će bolje od svake riječi zemaljske hvale.

375 Onima koji su rasuli Njegova dobra, Krist i dalje pruža mogućnost da steknu trajno bogatstvo. On kaže: “Dajte, pa će vam se davati.” “Nabavite sebi torbe što ne stare: neprolazno blago na nebesima gdje se kradljivac ne primiće niti moljac grize!” (Luka 6,38; 12,33) “Bogatašima ovoga svijeta... da iskazuju dobročinstva, da budu bogati djelima ljubavi, da budu darežljivi i podatni, da tako sebi zgrću sigurno blago za budućnost kako bi postigli pravi život.” (1. Timoteju 6,17-19)

Neka, dakle, vaša imovina stigne na Nebo prije vas. Stavite svoje blago pokraj Božjeg prijestolja. Osigurajte sebi pravo na beskonačno Kristovo bogatstvo. “Stecite sebi prijateljâ lažnim bogatstvom, da vas prime u svoje vječne stanove kad ga vama nestane.”

“Tko je moj bližnji?”

Ovo se poglavlje temelji na Luki 10,25-37.

Pitanje: “Tko je moj bližnji?” izazivalo je među Židovima beskrajne rasprave. Nije bilo nikakvih sumnji što se tiče neznabožaca i Samarijanaca. Oni su bili stranci i neprijatelji. Ali kako da se postavi granica među pripadnicima njihovog naroda i kako da se razvrstaju različite društvene klase? Koga treba svećenik, rabin ili starješina smatrati svojim bližnjim? Oni su cijeli život provodili obavljajući niz ceremonija da bi se očistili. Dodir s neukim i nemarnim mnoštvom, tako su smatrali, čini čovjeka nečistim i potrebni su mu tegebni napori da bi se ponovo očistio. Zar bi trebalo i te “nečiste” smatrati svojim bližnjima? 376

Na ovo pitanje Krist je odgovorio usporedbom o milosrdnom Samarijancu. On je pokazao da biti nečiji bližnji ne znači samo biti pripadnik iste Crkve ili vjere. Biti bližnji ne odnosi se ni na rasu, boju kože ili društvenu klasu. Naš bližnji je svaka osoba kojoj je potrebna naša pomoć. Naš bližnji je svaka duša koju je ranio ili povrijedio naš zajednički protivnik. Naš bližnji je svako biće koje pripada Bogu.

Usporedba o milosrdnom Samarijancu ispričana je kao odgovor na pitanje koje je Kristu postavio neki učitelj Zakona. Dok je tako Spasitelj propovijedao, “ustade neki učitelj Zakona te ga zapita, u nakani da ga kuša: ‘Učitelju, što moram činiti da baštinim život vječni?’” Farizeji su nagovorili učitelja Zakona da postavi ovo pitanje u nadi da će uhvatiti Krista u riječi, pa su napeto iščekivali Njegov odgovor. Međutim, Spasitelj se nije upustio u raspravu. Zahtijevao je da sâm učitelj Zakona odgovori. Upitao ga je: “Što stoji pisano u Zakonu? Što tamo čitaš?” Židovi su stalno optuživali Isusa da se olako 377

odnosi prema Zakonu koji je proglašen na Sinaju, međutim, On je pitanje spasenja povezao s držanjem Božjih zapovijedi.

Učitelj Zakona je odgovorio: "Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svom pameću svojom, a svoga bližnjega kao samoga sebe!" Krist ga je pohvalio: "Pravo si odgovorio! To vrši pa ćeš živjeti!"

Učitelj Zakona nije bio zadovoljan mišljenjima i djelima farizeja. On je proučavao Pisma sa željom da shvati njihovo pravo značenje. Iskreno se zanimao za ovo pitanje, pa je ozbiljno upitao: "Što moram činiti da baštinim život vječni?" Odgovarajući na pitanje o zahtjevima Zakona, on je zaobišao cijelo mnoštvo ceremonijalnih ili obrednih propisa. Smatrao ih je nevažnima, pa je istaknuo dva osnovna načela na kojima počiva cijeli Zakon i svi Proroci. Spasitelj je pohvalio njegov odgovor i na taj način stekao odlučujuću prednost pred rabinima. Nisu Ga mogli osuditi što je potvrdio riječi koje je izgovorio priznati tumač Zakona.

378 Krist je nastavio: "To vrši pa ćeš živjeti!" U svojim povijedima On je uvijek prikazivao božanski Zakon kao božansku cjelinu tvrdeći da se ne može držati jedan propis, a kršiti drugi, jer isto načelo povezuje sve propise. Čovjekova sudbina odredit će se na temelju njegove poslušnosti cijelom Zakonu.

Krist je znao da nitko ne može vršiti Zakon svojom snagom. On je želio navesti učitelja Zakona da jasnije i mnogo dublje istražuje Zakon kako bi mogao pronaći istinu. Jedino ako prihvatimo Kristove zasluge i Njegovu milost, mi možemo održati Zakon. Vjerovanje u Kristovu službu pomirenja omogućuje grešnom čovjeku da ljubi Boga cijelim srcem i bližnjega svojega kao samoga sebe.

379 Učitelj Zakona je znao da nije održao ni prve četiri ni drugih šest zapovijedi. On je bio osvjedočen Kristovim prodornim riječima, ali umjesto da prizna svoj grijeh, pokušao se opravdati. Umjesto da prizna istinu, pokušao je pokazati kako se teško mogu vršiti zapovijedi. Nadao se da će tako uspjeti ugušiti glas svojeg osvjedočenja i sebe obraniti u očima naroda. Spasiteljeve riječi pokazale su da je njegovo pitanje bilo nepotrebno budući da je i sam znao odgovor. Ipak je postavio još jedno pitanje: "Tko je onda moj bližnji?"

I ponovo se Krist nije dao uvući u raspravu. Odgovorio je na pitanje ispričavši događaj koji je još bio svjež u sjećanju Njegovih slušatelja. Počeo je: "Neki čovjek, silazeći iz Jeruzalema u Jerihon, zapade među razbojnike, koji ga svuku i još k tome izrane, ostave napol mrtva pa odu."

Putujući iz Jeruzalema u Jerihon, putnik mora proći kroz dio Judejske pustinje. Put ga vodi niz divlje, stjenovite tjesnace pune razbojnika, koji su često bili poprište nasilja. Upravo je tu putnik bio napadnut, bilo mu je oduzeto sve što je od vrijednosti imao pri sebi, te je polumrtav ostavljen kraj puta. Dok je tako ležao, prošao je neki svećenik; vidio je čovjeka kako leži ranjen i izudaran valjajući se u svojoj krvi; ali je prošao ne ukazavši mu bilo kakvu pomoć. Jednostavno je otišao dalje prešavši na drugu stranu puta. Onda se pojavio i levit. Radoznao da vidi što se dogodilo, zaustavio se da pogleda ranjenika. Shvatio je što bi trebalo učiniti, ali zadatak mu se učinio neprihvatljiv. Pomislio je kako bi bilo najbolje da nikada nije ni prošao ovim putem i da nikada nije ni vidio ranjenika. Ipak, uvjerio je sebe da slučaj nije u njegovoj nadležnosti pa je i on prešao na drugu stranu puta i otišao dalje.

Ali neki Samarijanac, putujući istim putem, ugleda stradalnika i obavi djelo koje prethodnici nisu htjeli. Nježno i ljubazno, pobrinuo se za ranjenika. "Neki putnik Samarijanac dođe blizu njega pa kad ga vidje, sažali se. Pristupi mu, opru mu rane uljem i vinom i zavi ih. Zatim ga stavi na svoje kljuse, odvede u gostionicu i preuze za nj brigu. Sutradan izvadi dva denara i daje ih gostioničaru: 'Brini se za nj – reče mu – pa ako što više potrošiš, ja ću ti na povratku platiti.'" I svećenik i levit uzdizali su svoju pobožnost, ali je samo Samarijanac pokazao da je istinski obraćen Bogu. Ni njemu nije bilo ništa lakše nego svećeniku ili levitu da se pobrine za ranjenika, ali je on, svojim duhom i svojim djelima, dokazao da živi u skladu s Božjom voljom.

Iznoseći ovu usporedbu, Krist je načela Zakona predstavio neposredno, snažnim riječima, pokazujući tako svojim slušateljima da ih nisu unijeli u svoj svakidašnji život. Njegove su riječi bile tako određene, tako potkrijepljene dokazima da Njegovi slušatelji nisu imali prilike prepirati se. Ni učitelj Zakona nije se osjetio ponukanim da bilo što kri-

tizira. Nestalo je njegovih predrasuda prema Kristu. Međutim, nije uspio svladati svoje nacionalne predrasude prema Samarijancu u tolikoj mjeri da bi Mu neposredno uputio pohvalu. Kad je Krist upitao: “Koji se, po tvome mišljenju, od te trojice pokazao bližnjim onomu što je zapao među razbojнике?” – on je odgovorio: “Onaj koji mu iskaza milosrđe.”

“Idi pa i ti čini tako!” reče mu Isus.” Pokaži istu takvu nježnu ljubaznost prema ljudima u nevolji. Tako ćeš pružiti dokaz da vršiš cijeli Zakon.

Židove i Samarijance najviše je dijelilo različito shvaćanje vjerskih pitanja; posebno o izgledu pravog bogoslužja. Farizeji nisu imali nijednu dobru riječ za Samarijance, već su ih obasipali najoštrijim kletvama. Netrpeljivost između Židova i Samarijanaca bila je tako jaka da je ženi Samarijanki bilo čudno što Isus od nje traži vode da pije. Upitala ga je: “Kako ti, Židov, možeš iskati od mene, Samarijanke, da se napiješ?” Sam evanđelist dodaje: “Židovi se, naime, ne družu sa Samarijancima.” (Ivan 4,9) Kad su se Židovi toliko napunili krvožedne mržnje protiv Krista da su u Hramu ustali da Ga kamenuju, svoju mržnju nisu znali izraziti težim riječima od ovih: “Ne velimo li pravo da si Samarijanac i da si opsjednut zlim duhom?” (Ivan 8,48) A ipak su svećenik i levit zanemarili djelo koje im je sam Gospodin dao i prepustili omrznutom i prezrenom Samarijancu da posluži jednom od njihovih sunarodnjaka.

381 Samarijanac je ispunio zapovijed “Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!” Pokazao je time da je pravedniji od onih koji su ga prezirali. Stavljajući na kocku svoj život, ponašao se prema ranjeniku kao prema svojem bratu. Taj Samarijanac prikazuje Krista. Naš Spasitelj pokazao je prema nama ljubav kojoj se ljudska ljubav nikad ne može ni približiti. Kad smo bili izbijeni i na samrti, On se sažalio nad nama. Nije nas zaobišao, nije prešao na drugu stranu puta, nije nas ostavio da propadnemo bespomoćni i bez nade. Nije ostao u svojem svetom, sretnom domu u kojemu je uživao ljubav svih nebeskih vojski. On je shvatio naše gorke potrebe, preuzeo je naš slučaj, svoj probitak izjednačio je s probicima čovječanstva. Umro je da spasi svoje neprijatelje. Molio se za svoje ubojice. Pozivao se na svoj primjer kad je rekao

svojim sljedbenicima: “Ovo vam zapovijedam da ljubite jedan drugoga!” “Novu vam zapovijed dajem: Ljubite jedan drugoga; kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedan drugoga.” (Ivan 15,17; 13,34)

Svećenik i levit vraćali su se iz Hrama, s bogoslužja koje je uspostavio sam Bog. Sudjelovanje u tim službama bila je velika i uzvišena prednost, pa su svećenik i levit, uživajući takvu čast, pomislili da im dostojanstvo ne dopušta da pomognu nepoznatom patniku pokraj puta. I tako su propustili iskoristiti posebnu priliku koju im je Bog pružio da kao Njegovi predstavnici pomognu bližnjemu.

I danas mnogi čine sličnu pogrešku. Oni svoje dužnosti dijele u dvije različite, potpuno odvojene skupine. Po njima, jednu čine takozvane velike dužnosti koje se moraju obavljati u skladu s Božjim zakonom; a drugu takozvane male dužnosti, na koje se zapovijed “Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!” navodno ne odnosi. To područje rada po njima je prepušteno osobnim hirovima, u njemu se čovjek može upravljati po svojim sklonostima ili vlastitim pobudama. Pobožnici ovog mišljenja kvare na taj način svoj karakter i pogrešno prikazuju Kristovu vjeru.

Ima i takvih koji misle da će umanjiti svoje dostojanstvo ukoliko budu služili napaćenom čovječanstvu. Mnogi ravnodušno i čak prezrivo gledaju na one koji su hram svoje duše pretvorili u ruševine. Drugi odbacuju siromašne iz sasvim drugih pobuda. Takvi vjeruju da rade Kristov posao, da sudjeluju u vrlo plemenitom pothvatu. Misle da obavljaju tako veliko djelo da se nemaju vremena zaustaviti i zapaziti potrebe siromašnih i ožalošćenih. Prilikom obavljanja svojeg navodno uzvišenog djela uzimaju sebi čak i pravo da tlače siromašne. Oni ih dovode u teške i mučne okolnosti, uskraćuju im njihova prava ili zanemaruju njihove potrebe smatrajući da je sve to opravdano, jer se na taj način, po njihovom mišljenju, unapređuje Kristovo djelo.

Mnogi će dopustiti da se njihov brat ili susjed bez ičije pomoći bori s teškim okolnostima. Budući da sebe proglašavaju kršćanima, on će biti u kušnji pomisliti da oni svojom hladnom sebičnošću doista predstavljaju Krista. Budući da ovi samozvani Gospodnji sluge ne surađuju s Njim, Božja ljubav, koja bi se preko njih morala izljevati na druge, u

velikoj je mjeri uskraćena njihovim bližnjima. Osim toga, mnogobrojni izrazi hvale i zahvaljivanja iz ljudskih srca i s ljudskih usana ne uspijevaju se uzdići prema Nebu. Bogu je tako uskraćena slava koja pripada Njegovom svetom imenu. Njemu su ukradene i duše za koje je Krist umro, duše koje je On želio dovesti u svoje kraljevstvo da borave u Njegovoj prisutnosti tijekom beskrajnih vjekova vječnosti.

Božanska istina ima malo utjecaja u svijetu, iako bi preko našeg ponašanja mogla utjecati daleko više. Ima mnogo kršćanstva na riječima, ali ono ima malu težinu. Mi možemo tvrditi da slijedimo Krista, možemo govoriti da vjerujemo u svaku istinu Božje riječi; ali to našim bližnjima neće donijeti nikakvog dobra ukoliko naše vjerovanje nije uneseno u naš svakidašnji život. Naše ispovijedanje vjere može biti visoko kao nebo, ali neće spasiti ni nas ni naše bližnje ukoliko nismo kršćani. Pravi primjer donijet će mnogo više blagoslova svijetu od svih naših riječi.

384 Nikakvo sebično ponašanje ne može poslužiti na korist Kristovom djelu. Njegovo djelo je djelo potlačenih i siromašnih. Srcima Njegovih samozvanih sljedbenika nedostaje nježno Kristovo suosjećanje – nedostaje dublja ljubav prema onima koje je On toliko cijenio da je svoj život položio za njihovo spasenje. Te su duše dragocjenije, beskrajno dragocjenije od bilo koje žrtve koju mi možemo prinijeti Bogu. Mi Bogu ne možemo ugoditi niti dobiti Njegovo odobravanje čak i da svu svoju energiju uložimo u neko naizgled veliko djelo, ako istodobno zanemarimo potrebe siromašnih ili uskratimo strancima njihova prava.

Posvećenje duše djelovanjem Svetoga Duha zapravo je usađivanje Kristove naravi u ljudsku narav. Evangeoska Kristova vjera je život – živo, aktivno načelo. To je Kristova milost objavljena u karakteru i izražena dobrim djelima. Načela Evandjelja ne mogu se odvojiti od bilo kojeg dijela praktičnog života. Svako područje kršćanskog iskustva i rada mora biti slika Kristovog života.

Ljubav je temelj pobožnosti. Što god tko govorio, nema čiste ljubavi prema Bogu ukoliko nema nesebične ljubavi prema svojem bratu. Međutim, mi nikada nećemo steći toga duha ukoliko se samo budemo trudili voljeti bližnje. Nama je potrebno da se Kristova ljubav useli u naše srce. Kad

se naše ja stopi s Kristom, ljubav će se spontano pojaviti. Savršenost kršćanskog karaktera dostići ćemo kad se u našem srcu bude neprestano javljala želja da pomognemo bližnjima i da im donesemo blagoslov – kad nebesko sunčevo svjetlo ispuni naše srce i pokaže se na našem licu.

Srce u kojemu živi Krist ne može biti lišeno Njegove ljubavi. Ako budemo ljubili Boga zato što je On prvi ljubio nas, mi ćemo voljeti i sve one za koje je Krist umro. Mi se ne možemo povezati s Božanstvom ukoliko se istodobno ne povežemo s čovječanstvom jer se u Onome koji sjedi na prijestolju svemira sjedinilo ljudsko s božanskim. Povezani s Kristom, bit ćemo povezani i sa svojim bližnjima zlatnim karikama lanca ljubavi. Tada će se i sućut i sažaljenje koje je Krist pokazivao pokazati i u našem životu. Mi nećemo čekati da siromašni i unesrećeni dođu k nama. Neće biti potrebno da nas netko preklinje da bismo počeli suosjećati s patnjama drugih. Bit će nam isto tako prirodno da priiskočimo u pomoć siromašnima i napaćenima kao što je Kristu bilo prirodno da ide i čini dobro.

Gdje god se pokazuje ljubav i suosjećanje, gdje god se srce trudi da pomogne bližnjima i da ih podigne, tu se otkriva djelovanje Božjega Svetog Duha. U najdubljem poganstvu, ljudi koji nisu imali nikakvog znanja o Božjem pisa-

385

*****

“Bog, Stvoritelj svijeta i svega što je u njemu ... On je izveo sav ljudski rod od jednoga čovjeka i nastanio ga po svoj površini zemaljskoj... s nakanom da traže Boga, ne bi li ga možda napipali i našli, jer zbilja nije daleko ni od jednog od nas.” (Djela 17,24-27) “Poslije toga se, najedanput, pojavi pred mojim očima veliko mnoštvo, koje nitko nije mogao izbrojiti, iz svakog naroda i plemena, puka i jezika. Stajali su pred prijestoljem i pred Janjetom, obučeni u bijele haljine, s palmama u rukama.” (Otkrivenje 7,9)

*****

nom zakonu, koji čak nikad nisu ni čuli za Kristovo ime, bili su ljubazni prema Njegovim slugama, štitali su ih stavljajući na kocku svoj život. Njihova djela pokazuju da je na njih djelovala božanska sila. Sveti Duh je Kristovu milost usadio u srca tih ljudi, pobudio je u njima suosjećanje suprotno njihovoj naravi, suprotno njihovom odgoju. "Svjetlo istinito, koje rasvjetljuje svakoga čovjeka, dođe na ovaj svijet." (Ivan 1,9) Ono je rasvjetlilo i njihovu dušu i ono će, ukoliko ga budu slijedili, povesti njihove noge prema Božjem kraljevstvu.

386 Slava Neba podiže pale i tješi ožalošćene. Gdje god Krist bude prebivao u ljudskim srcima, otkrivat će se na isti način. Gdje god se Kristova vjera pokaže na djelu, donosit će blagoslov. Gdje god ona djeluje, pojavljuje se svjetlo.

Bog ne priznaje nikakve razlike po nacionalnosti, rasi ili društvenom sloju. On je Stvoritelj cijelog čovječanstva. Svi su ljudi stvaranjem pripadnici iste obitelji, svi su sjedinjeni otkupljenjem. Krist je došao da sruši svaki zid razdvajanja, da otvori svaki odjel Hrama, da svaka duša dobije slobodan pristup Bogu. Njegova je ljubav tako široka, tako duboka i tako sveobuhvatna da svugdje prodire. Ona izvlači iz kruga Sotoninog utjecaja jadne duše koje su bile zavedene njegovim prijevarama. Ona ih stavlja u blizinu Božjeg prijestolja, prijestolja koje je okruženo dugom obećanja.

U Kristu nema ni Židova ni Grka, roba ni slobodnjaka. Svi su oni sjedinjeni Njegovom dragocjenom krvlju (Galacanima 3,28; Efežanima 2,13).

Bez obzira na razlike u vjerovanjima koje nas dijele, mi moramo čuti svaki poziv napaćenih ljudi, na svaki se moramo odazvati. Kad se zbog razlike u vjerovanjima u srcima ljudi pojave gorki osjećaji, svojim osobnim zalaganjem mi možemo učiniti mnogo dobra. Služba ljubavi može ukloniti predrasude i zadobiti duše za Boga.

Mi moramo pomoći drugima u njihovoj tuzi, teškoćama i nevoljama. Moramo dijeliti radosti i brige uglednih i prezrenih, bogatih i siromašnih. Krist je rekao: "Badava ste primili, badava i dajte!" (Matej 10,8) Svugdje oko nas su jadne, napaćene duše kojima su potrebne suosjećajne riječi i ruka pomoćnica. Ima udovica kojima je potrebno naše suo-

sjećanje i naša pomoć. Ima siročića koje je Krist preporučio svojim sljedbenicima kao svoje štice. Mi ih vrlo često zanemarujemo. Oni mogu biti poderani, neuredni, na svaki način neprivlačni, ali ipak su Božje vlasništvo. I oni su kupljeni i isto su toliko dragocjeni u Njegovim očima kao i mi. Oni su pripadnici Božje velike obitelji i kršćani, kao Božji upravitelji, odgovorni su za njih. On kaže: "Duše ću njihove tražiti iz vaših ruku!"

387

Grieh je najveće od svih zala i naša je dužnost da suosjećamo s grešnicima i da im pomognemo. Međutim, ne možemo se svima približiti na isti način. Mnogi skrivaju glad svoje duše. Takvima bi se mnogo moglo pomoći blagom riječju ili nekim znakom ljubavnosti. Ima drugih koji se nalaze u velikoj nevolji, a nisu toga svjesni. Oni još ne shvaćaju užasnu bijedu svoje duše. Mnoštvo ljudi je tako duboko potonulo u grijeh da je izgubilo svaku svijest o vječnim stvarnostima, izgubilo je svaku sličnost s Bogom tako da više i ne znaju je li im potrebno spasenje. Nemaju više ni vjere u Boga ni povjerenja u ljude. Mnogima od njih možemo se približiti jedino djelima nesebične ljubavnosti. Prvo se moramo pobrinuti za njihove tjelesne potrebe. Moramo ih nahraniti, okupati i pristojno odjenuti. Kad vide dokaze vaše nesebične ljubavi, bit će im lakše povjerovati i u Kristovu ljubav.

Mnogi se nalaze na pogrešnom putu i svjesni su svoje sramote i ludosti. Sjećaju se svojih pogrešaka i zabluda sve dok ih ne zahvati očaj. Ni te duše ne smijemo zanemariti. Kad netko mora zaplivati protiv matice, tada ga snaga vode gura unazad. Neka mu se pruži ruka pomoćnica kao što se ruka starijeg Brata ispružila da uhvati Petra koji se davio. Uputite mu riječi pune nade, riječi koje će probuditi njegovo povjerenje i rasplamsati njegovu ljubav.

Ti si potreban svojem bratu bolesna duha, kao što je i tebi bila potrebna bratska ljubav. Njemu je potrebno iskustvo nekoga tko je bio isto tako slab kao što je on sada, nekoga tko će suosjećati s njim i pomoći mu. Sjećanje na naše slabosti treba nas pokrenuti da pomognemo drugima u njihovoj krajnjoj potrebi. Nikad ne smijemo zaobići nijednu napaćenu dušu, nikada ne smijemo propustiti da je utješimo utjehom kojom je nas utješio Bog.

388

Upravo zajedništvo s Kristom, osobni dodir sa živim Spasiteljem osposobljava um, srce i dušu da postignu pobjedu nad svojom nižom naravi. Govorite odlutalome o moćnoj ruci koja će ga primiti, o beskrajnom sažaljenju koje Krist kao čovjek osjeća prema njemu. Nije njemu dovoljno da vjeruje jedino u zakon i red, u ustanove koje nemaju sažaljenja i koje nikada ne čuju poziv u pomoć. Njemu je potrebno da se uhvati za toplu ruku, da se osloni na srce puno nježnosti. Govorite mu neprestano da je Bog uvijek pokraj njega, da ga uvijek prati svojom ljubavlju punom sažaljenja. Pomozite mu da misli o Očevom srcu koje je žalosno zbog grijeha, o Očevoj ruci koja je stalno ispružena, o Očevom glasu koji govori: "U moje nek dođe okrilje, neka sklopi mir sa mnom, mir neka sklopi sa mnom!" (Izaija 27,5)

Kad se budete bavili tim radom, imat ćete pratioce, nevidljive za ljudske oči. Nebeski anđeli su bili uz Samarijanca dok se brinuo o ranjenom neznancu. Anđeli iz nebeskih dvorova stoje uza sve one koji obavljaju Božju službu pomagajući svojim bližnjima. I sam Krist surađuje s vama. On je Obnovitelj, i dok budete radili pod Njegovim nadzorom, postizati ćete velike uspjehe.

Od vaše vjernosti u ovom djelu zavisi ne samo blagostanje drugih, već i vaša vlastita vječna sudbina. Krist želi uzdići svakoga komu je stalo do zajedništva s Njim, kako bismo i mi bili jedno s Njim kao što je On jedno sa svojim Ocem. On nam dopušta da dodemo u dodir s napaćenima i nastradalima da bi nas izvukao iz naše sebičnosti; On se trudi da u nama razvije osobine svojeg karaktera – sažaljenje, nježnost i ljubav. Prihvaćajući ovo djelo službe, mi ulazimo u Njegovu školu da se pripravimo za nebeske dvorove. Odbijajući ga, mi odbacujemo Njegove upute i svojevolski se zauvijek odvajamo od Njegove prisutnosti.

Gospodin objavljuje: "Ako budeš mojim putovima hodio i mojih se pridržavao naredaba, ti ćeš biti upravitelj u Domu mojemu... i dat ću ti pristup među one koji ondje stoje" – među anđele koji okružuju Njegovo prijestolje (Zaharija 3,7). Suradujući s nebeskim bićima u njihovom djelu na Zemlji, mi se pripravljamo za druženje s njima na nebesima. "Svi (anđeli) službujući duhovi što se običavaju slati da služe onima koji imaju baštiniti spasenje" (Hebrejima 1,14),

pozdravit će na Nebu one koji nisu živjeli na Zemlji “da im se služi, nego da služe” (Matej 20,28). U tom blagoslovljenom društvu mi ćemo naučiti, na svoje vječno veselje, sve što je obuhvaćeno pitanjem: “Tko je moj bližnji?”

Nagrada milosti

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 19,16-30; 20,1-16; Marku 10,17-31 i Luki 18,18-30.

390 Židovi su skoro potpuno izgubili iz vida istinu o Božjoj nezasluzenoj milosti. Rabini su govorili da se božanska naklonost mora zaslužiti; nadali su se da će pravedni steći nagradu svojim dobrim djelima. Zato je i njihovo bogoslužje bilo prožeto sebičnim, najamničkim duhom. Čak se ni Kristovi učenici nisu potpuno oslobodili toga duha i Spasitelj se koristio svakom prilikom da im ukaže na ovu njihovu zabludu. Neposredno prije nego što će ispričati usporedbu o radnicima, zbio se događaj koji Mu je pružio mogućnost da ih upozna s pravim načelima.

Dok se nalazio na putu, pritrčao Mu je neki mladi glavlar, kleknuo pred Njega i ponizno Ga pozdravio. Upitao Ga je: "Učitelju, što dobro moram činiti da postignem život vječni?" (Matej 19,16)

391 Mladi glavlar se obratio Kristu kao uglednom rabinu i nije u Njemu prepoznao Božjeg Sina. Spasitelj mu je odvratio: "Zašto me pitaš o onome što je dobro? Samo je jedan Dobri." Na temelju čega ti mene zoveš dobrim? Jedino je Bog dobar. Ako me već prihvaćaš kao dobroga, onda me moraš prihvatiti i kao Njegovog Sina i predstavnika!

Zatim je rekao: "Ako hoćeš ući u život, vrši zapovijedi!" Božji karakter je izražen Njegovim zapovijedima, i ako želiš biti u skladu s Bogom, načela Njegovog Zakona moraju postati temelj svakog tvojeg djelovanja.

Krist nije umanjio zahtjeve Zakona. Nedvosmisleno jasnim riječima ukazao je na poslušnost kao uvjet za vječni život – bio je to isti uvjet koji je postavljen Adamu prije

pada u grijeh. Gospodin danas ne očekuje od čovjeka ništa manje nego što je od njega očekivao u Edenu – savršenu poslušnost, neokaljanu pravednost. Zahtjev u Savezu milosti isto je toliko širok kao i zahtjev postavljen u Edenu – usklađivanje s Božjim zakonom koji je svet, pravedan i dobar.

Na riječi: “Vrši zapovijedi!” mladi glavar je upitao: “Kojeg?” Svakako mu se učinilo da Krist misli na neko obredno pravilo. Međutim, Krist je govorio o Zakonu koji je proglašen na Sinaju. Naveo mu je nekoliko zapovijedi s druge ploče Zakona, a onda ih je sve sažeo u pravilo: “Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe!”

Mladić je odgovorio bez oklijevanja: “To sam sve držao od svoje mladosti. Što mi još treba?” Njegovo shvaćanje Zakona bilo je formalno i površno. Ocjenjivan po ljudskim mjerilima, njegov karakter je bio bez mane. Njegov vidljivi život bio je stvarno, bar u velikoj mjeri, besprijekoran i on je mislio da se njegovoj poslušnosti Zakonu ne može prigovoriti. Ipak, potajno je strahovao da nešto nije u redu između njegove duše i Boga. To ga je i navelo na pitanje: “Što mi još treba?”

Krist mu je odgovorio: “Ako želiš biti savršen, hajde prodaj sve što imaš i podaj novac siromasima, pa ćeš imati blago na nebu! Onda dođi i slijedi me!” Kad mladić ču te riječi, udalji se žalostan, jer je posjedovao veliko imanje.” 392

Sebičnost je prijestup Zakona. To je Isus htio pokazati mladiću pa ga je podvrgnuo ispitu koji će pokazati sebičnost njegovog srca. Prikazao mu je slabu točku njegovog karaktera. Mladić nije želio nikakvo daljnje prosvjetljenje. On je gajio idola u svojem srcu; svijet je bio njegov bog. Tvrdio je da drži zapovijedi, ali nije slijedio načelo koje je značilo pravi život i duh svih zapovijedi. Nije imao istinske ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Ovaj nedostatak pokazivao je da nema ničega što bi ga moglo osposobiti da uđe u nebesko kraljevstvo. Svojom sebičnošću i ljubavlju prema svjetovnim dobicima prekršio je sva načela nebeskog kraljevstva.

Kad je mladi glavar pristupio Isusu, svojom iskrenošću i ozbiljnošću zadobio je Spasiteljevo srce. U tom mladiću On je vidio čovjeka koji bi mogao poslužiti kao propovjednik pravednosti. Tog sposobnog i plemenitog mladića Krist 393

bi primio isto tako spremno kao što je primio siromašne ribare koji su Ga slijedili. Da je ovaj mladić svoj život posvetio djelu spašavanja duša, mogao je postati marljiv i uspješan radnik za Krista.

Međutim, prvo je morao ispuniti uvjete povezane s učeništvom. Morao se u potpunosti predati Bogu. Na Spasiteljev poziv, Ivan, Petar, Matej i ostali učenici "ostaviše sve, ustadoše i podoše za njime" (Luka 5,28 DK). Isto posvećenje očekivalo se i od mladog glavara. Tražeći to od njega, Krist nije zahtijevao veću žrtvu od one koju je sam prinio: "Ta, poznato vam je milosrđe Gospodina našega Isusa Krista, kako je radi vas od bogataša postao siromah da vi postanete bogataši njegovim siromaštvom." (2. Korinćanima 8,9) Mladić je jednostavno trebao poći kuda ga Krist bude vodio.

Krist je pogledao mladića i zaželio zadobiti njegovo srce. Zaželio je da ga pošalje kao vjesnika blagoslova ljudima. Umjesto svega čega se morao odreći, Krist mu je nudio prednost druženja sa sobom. Zato mu je i rekao: "Dodi i slijedi me!" Tu prednost radosno su prihvatili Petar, Jakov i Ivan. I sam mladić je s divljenjem promatrao Isusa. Njegovo srce se otimalo da bude uz Spasitelja. Ali nije bio spreman prihvatiti Spasiteljevo načelo žrtvovanja samoga sebe. Izabrao je svoje bogatstvo umjesto Isusa. Želio je vječni život, ali nije želio ispuniti svoje srce onom nesebičnom ljubavlju koja jedina znači život. Žalosna srca otišao je od Isusa.

Kad je mladić otišao, Isus je rekao svojim učenicima: "Zaista, kažem vam, mučno će bogataš ući u kraljevstvo nebesko." Ove riječi su zaprepastile učenike. Oni su bili skloni bogataše smatrati miljenicima Neba; i sami su se nadali da će u Mesijinom kraljevstvu primiti svjetovnu moć i bogatstvo; ako će, sada, bogati teško ući u kraljevstvo nebesko, kakve nade može imati neki obični čovjek?

"Tada Isus reče učenicima svojim: 'Zaista, kažem vam, mučno će bogataš ući u kraljevstvo nebesko. Također vam kažem: Lakše je devi proći kroz iglene ušice nego bogatašu ući u kraljevstvo nebesko.' Kada to čuše učenici, vrlo se začudiše." A onda su shvatili da je ova svečana opomena upućena i njima. U svjetlu Spasiteljevih riječi otkrile su se i njihove potajne težnje da steknu moć i bogatstvo. Duboko zabrinuti za sebe, uzviknuli su: "Tko se onda može spasiti?"

“Isus ih pogleda pa im reče: ‘Ljudima je nemoguće, ali je Bogu sve moguće.’”

Bogataš kao takav ne može ući u Nebo. Njegovo bogatstvo ne daje mu nikakvo pravo na baštinu svetih u svjetlu. Jedino Kristovom nezasluženom milošću svi mogu osigurati ulaz u Božji sveti grad.

I bogatima, ništa manje nego siromašnima, upućene su riječi Svetoga Duha: “Ili zar ne znate... da ne pripadate sami sebi jer ste kupljeni?” (1. Korinćanima 6,19.20) Kad čovjek povjeruje u ove riječi, tada će sve svoje imanje smatrati povjerenim blagom koje se mora upotrebljavati onako kako je Bog rekao – za spašavanje izgubljenih i za tješjenje napaćenih i siromašnih. Čovjeku je to nemoguće, jer je njegovo srce vezano uz zemaljsko bogatstvo. Duša koja služi bogu novca postaje gluha za vapaje bližnjih u nevolji. Međutim, Bogu je sve moguće! Promatrajući neusporedivu Kristovu ljubav, i sebično srce može omekšati i postati krotko. Bogataš može biti naveden da kaže, kao nekada farizej Savao iz Tarza: “Štoviše, sve sada gubi u mojoj cijeni svoju vrijednost zbog najveće prednosti: spoznaje Krista Isusa, moga Gospodina. Radi njega sam sve žrtvovao, i sve smatram blatom, da Krista dobijem.” (Filipljanima 3,8) Tada više ništa neće smatrati svojim. Sebe će s radošću smatrati upraviteljima svakovrsne milosti Božje i slugama svih ljudi.

395

Petar se prvi pribrao od potajnog radosnog osvjedočenja na koje su ga navele Kristove riječi. Zadovoljno se sjetio svega čega su se on i njegova braća odrekli radi Krista. Ovako je oblikovao svoju misao: “Eto, mi smo ostavili sve i

*****

“Što god činite, činite od sveg srca kao Gospodinu, a ne ljudima, znajući da ćete od Gospodina primiti nagradu – baštinu!” (Kološanima 3,23.24)
“Pazi! Dolazim uskoro i sa sobom nosim plaću da svakome platim prema njegovu djelu!” (Otkrivenje 22,12)

*****

pošli za tobom.” Sjećajući se uvjetnog obećanja mladom glavaru: “Imat ćeš blago na nebu!” upitao je sada što će on i njegovi drugovi dobiti kao nagradu za sve svoje žrtve.

Spasiteljev odgovor oduševio je srca ovih galilejskih ribara. On im je opisao počasti kojima su se nadali jedino u svojim najsmjelijim snovima: “Zaista, kažem vam, vi ćete, koji ste pošli za mnom – u obnovi svijeta, kad Sin Čovječiji sjedne na svoje slavno prijestolje – sjesti na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest Izraelovih plemena.” Onda je dodao: “I svaki će, koji radi mene ostavi kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili njive, stotruko primiti i baštiniti život vječni.”

Međutim, Petrovo pitanje: “Što ćemo za to dobiti?” pokazalo je i duh koji bi, kad ne bi bio uklonjen, onesposobio učenike da budu Kristovi vjesnici; bio je to, naime, najamnički duh. Iako su bili privučeni Isusovom ljubavlju, učenici se ipak nisu sasvim oslobodili farizejštine. I dalje su mislili da će zaslužiti nagradu u skladu sa svojim dostignućima. Gajili su duh samouzdanja i samozadovoljstva, koji se izražavao međusobnim uspoređivanjem. Kad bi jedan od njih učinio bilo što pogrešno, ostale bi obuzeo duh nadmoćnosti, svijesti da su bolji od njega.

Da učenici ne bi izgubili iz vida načela Evandolja, Krist im je ispričao usporedbu kojom je pokazao kako se Bog odnosi prema svojim slugama i kakvim bi duhom trebali biti ispunjeni dok Njemu služe.

Počeo je ovako: “Kraljevstvo je nebesko slično domaćinu koji izade rano ujutro da najmi radnike u svoj vinograd.” Bio je običaj da se ljudi koji traže posao okupljaju na trgu i da tamo odlaze i gazde koji traže radnike. Domaćin u usporedbi prikazan je kako u različita vremena odlazi unajmiti radnike. Oni koje je unajmio u rano jutro dogovorili su se s njim da rade za određenu svotu; oni koji su bili unajmljeni poslije, prepustili su domaćinu da im sam odredi nadnicu.

“Kada dođe večer, reče gospodar vinograda svome upravitelju: ‘Zovi radnike pa im – počevši od posljednjih do prvih – podaj plaću!’ Tako dodoše oni od jedanaestoga sata i primiše po denar. Kada dodoše prvi, pomisliše da će primiti više. Ali i oni primiše po denar.”

Ponašanje gospodara prema radnicima u vinogradu pokazuje Božje ponašanje prema pripadnicima ljudskog roda. Ono je suprotno običajima koji vladaju među ljudima. U svjetovnim poslovima naknada se daje u skladu s postignutim rezultatima. Radnik očekuje da će biti plaćen onoliko koliko je zaslužio. Međutim, u ovom slučaju Krist je oslikao načela svojeg kraljevstva – kraljevstva koje nije od ovoga svijeta. Krist se ne upravlja prema ljudskim mjerilima. Gospodin kaže: “Jer misli vaše nisu moje misli, i puti moji nisu vaši puti... Visoko je iznad zemlje nebo, tako su moji puti iznad vaših putova.” (Izaija 55,8.9)

Prvi radnici složili su se da rade za ugovorenu svotu pa su i primili onoliko koliko su tražili, ne više. Oni koji su bili najmljeni poslije, vjerovali su gospodarevom obećanju: “Dat ću vam što bude pravo!” Pokazali su povjerenje u njeega i nisu postavljali pitanje nagrade. Oslonili su se na nje-govu pravednost i nepristranost. Bili su nagrađeni, ne prema veličini svojeg rada, već prema gospodarevoj velikodušnosti.

Tako i Bog želi da se oslonimo na Onoga koji pravda bezbožnika. Nagrada koju On daje nije u skladu s našim zaslugama, već u skladu s Njegovim namjerama, “prema vječnom naumu koji ostvari u Kristu Isusu, Gospodinu našem” (Efežanima 3,11). “Tada nas – ne zbog pravednih djela koja smo mi učinili, već po svom milosrđu – spasi kupelju ponovnog rađanja.” (Titu 3,5) Za one koji se uzdaju u Njeega, On “može učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti” (Efežanima 3,20).

Bog ocjenjuje vrijednost nekog djela ne prema veličini uloženog truda ili prema postignutim rezultatima, već po duhu u kojem je obavljeno. Oni koji su u vinograd došli u jedanaesti sat, bili su sretni što imaju mogućnost da rade. Njihovo je srce bilo puno zahvalnosti prema onomu koji ih je prihvatio; a kad im je na kraju dana isplatio dnevnicu za cijeli radni dan, bili su vrlo iznenađeni. Znali su da nisu zaslužili takvu nagradu. Ljubaznost koja se vidjela na licu njihovog najmodavca ispunila ih je radošću. Nikad nisu zaboravili njegovu dobrotu ni velikodušnu naknadu koju im je dao. Tako će biti i s grešnicima koji će, svjesni svoje nedostojnosti, ući u vinograd svojega gospodara u jedanaesti

sat. Njihovo vrijeme službe izgledat će tako kratko da neće očekivati nikakvu nagradu; učinit će im se dovoljno što ih je Bog uopće i primio. Takvi će raditi u poniznom duhu, puni povjerenja, zahvalni na prednosti da surađuju s Kristom. Takav duh Bog s užitkom nagrađuje.

399 Gospodin želi da se oslonimo na Njega i da ne postavljamo pitanje o veličini nagrade. Kada Krist prebiva u duši, misao o nagradi nije najvažnija. Nije to pobuda koja čovjeka pokreće na posao. Svakako da u određenom smislu trebamo cijeniti visinu obećane nagrade. Bog očekuje od nas da cijenimo blagoslove koje nam je obećao. Međutim, On ne želi da trčimo jedino za nagradom i da očekujemo da ćemo za svaki posao dobiti naknadu. Ne trebamo prije svega gledati na nagradu, već na to da učinimo ono što je pravo, bez obzira hoćemo li nagradu uopće i primiti. Na djelo nas treba pokretati ljubav prema Bogu i našim bližnjima.

Ova usporedba ne opravdava one koji su čuli prvi poziv da rade u Gospodnjem vinogradu a nisu se odazvali. Kad je domaćin ponovo otišao na trg u jedanaesti sat i našao nezaposlene radnike, postavio im je pitanje: "Što stojite ovdje vazdan besposleni?" Odgovor je glasio: "Nitko nas nije najmio." Nijedan od onih koji su bili pozvani u jedanaesti sat nije bio na trgu toga jutra. Oni nisu odbili poziv. Oni koji ga odbiju i poslije se pokaju, dobro čine što se kajaju; ali nije dobro igrati se s prvim pozivom milosti.

Kad su svi radnici u vinogradu "primili po denar", oni koji su radili od ranoga jutra shvatili su to kao uvredu. Zar

*****

"Stoga: niti je što onaj koji radi, niti onaj koji zalijeva, nego onaj koji čini da raste – Bog. Onaj koji sadi i onaj koji zalijeva jedno su, ali će svaki primiti plaću prema svome trudu. Mi smo Božji suradnici... Nitko, naime ne može postaviti drugoga temelja osim onoga koji je već postavljen, a taj je Isus Krist... Onaj kome ostane što je nadozdao primit će nagradu." (1. Korinćanima 3,7-14)

*****

nisu pošteno radili dvanaest sati? Zar ne bi bilo pravo da prime više od onih koji su radili samo jedan sat i to po hladovini? Kazali su: "Ovi su posljednji radili samo jedan sat, a ti si ih izjednačio s nama koji smo podnijeli tegobu dana i žegu."

Domaćin je odgovorio jednome od njih: "Prijatelju, ja ti ne činim krivo. Zar se nisi sa mnom nagodio po denar? Uzmi svoje i odlazi! Volja mi je ovomu posljednjem dati kao i tebi; zar mi nije slobodno sa svojim činiti što hoću? Ili je oko tvoje zavidno što sam ja dobar?"

"Tako će posljednji biti prvi, i prvi posljednji."

Prvi radnici prikazuju one koji, zbog svoje službe, zahtijevaju prednost pred drugima. Oni obavljaju svoje djelo proglašavajući sebe zaslužnima za postignute uspjehe i nisu spremni u njega unijeti duh samoodricanja i žrtve. Oni su možda obećali da će služiti Bogu cijeloga svojeg života; možda su stvarno bili prvi kad je trebalo podnositi teškoće, odricanja i nevolje te zato smatraju da zaslužuju veću nagradu. Zapravo, više misle o nagradi nego o prednosti da budu Kristovi suradnici. Po njihovom mišljenju, njihov trud i njihove žrtve daju im pravo da očekuju veću čast od ostalih, a kad se njihova očekivanja ne ostvare, osjećaju se uvrijeđeni. Da su u svoje djelo unosili duh ljubavi i povjerenja, doista bi ostali na prvom mjestu; međutim, njihovo svadalačko, prigovaračko držanje nije kršćansko i pokazuje da nisu dostojni nagrade. Ono otkriva njihovu želju za samoisticanjem, njihovo nepovjerenje u Boga, njihov zavidljivi, prigovarački duh u odnosu prema braći. Gospodnja dobrotu i Njegova velikodušnost za njih su samo razlog za nezadovoljstvo. Na taj način pokazuju da njihova duša uopće nije povezana s Bogom i da nisu upoznali ni radost suradnje sa svojim Učiteljem i Gospodinom.

Ništa nije tako mrsko Gospodinu kao taj uskogrudni, samoljubivi duh. Bog ne može surađivati ni s kim koji pokazuje te osobine. Takvi su ljudi neosjetljivi za djelovanje Svetoga Duha.

Židovi su prvi bili pozvani u Gospodnji vinograd i oni su zbog toga bili ponosni, uvjereni u svoju pravednost. Zbog dugih godina svoje službe smatrali su da im pripada veća nagrada nego drugima. Ništa ih nije više ljutilo od pomisli

da bi i neznabošcima mogle biti priznate iste prednosti kao i njima, da bi pred Bogom mogli biti u svemu izjednačeni s njima.

401 Krist je upozorio svoje učenike koji su prvi pošli za Njim da će se isto zlo pojaviti i među njima. On je shvatio da će slabost i prokletstvo Crkve biti samouvjerenost, isticanje svoje pravednosti. Ljudi će smatrati da onim što čine mogu zaraditi mjesto u nebeskom kraljevstvu; da će im Gospodin tek kada sami postignu određeni napredak priskočiti u pomoć. Na taj način bi u kršćanstvu bilo mnogo ljudskoga, a malo Isusovoga. Mnogi bi se uzoholili kad bi postigli taj mali napredak i smatrali da su postali bolji od drugih. Godilo bi im laskanje i bili bi ljuti ako ih ne bi priznali najboljima. Krist je svoje učenike pokušao zaštititi od te opasnosti.

Nema mjesta nikakvom hvalisanju svojim zaslugama. "Mudri neka se ne hvale mudročću, ni junak neka se ne hvali hrabročću, ni bogati neka se ne hvali bogatstvom. A tko se hvaliti hoće, neka se hvali time što ima mudrost da mene spozna. Jer ja sam Jahve koji tvori dobrotu, pravo i pravdu na zemlji, jer to mi je milo – riječ je Jahvina." (Jeremija 9,22.23)

Nagrada se ne dobiva zbog djela da se nitko ne bi ponosio, već se može zahvaliti jedino Božjoj milosti. "Što ćemo dakle reći da je našao Abraham, naš praotac po tijelu? Kad bi naime Abraham zbilja bio opravdan na temelju djela, imao bi razloga da se ponosi – ali ne pred Bogom! Što doista veli Pismo? 'Vjerova Abraham Bogu, i to mu se uračuna u pravednost.' A onomu koji radi ne računa se plaća po milosti, već po dugu; dok se onomu koji ne radi, a vje-

*****

"Neka ti Jahve plati sve što si učinila, i neka ti udijeli pravu nagradu Jahve, Bog Izraelov." (Ruta 2,12) "Pravednik plod svoj ima! Još ima Boga da sudi na zemlji!" (Psalam 58,12) "Tko sije pravdu, ima sigurnu nagradu." (Izreke 11,18)

*****

ruje u onoga koji opravdava bezbožnika, njegova vjera uračunava u pravednost.” (Rimljanima 4,1-5) Prema tomu, nema nikakvog razloga da se netko uzdiže nad drugima ili da mrmlja protiv drugoga. Nitko nije dobio veće prednosti od drugih niti itko može zahtijevati nagradu kao neko svoje pravo.

I prvi i posljednji trebaju sudjelovati u velikoj, vječnoj nagradi, a prvi trebaju radosno pozdraviti posljednje. Onaj koji gunda zbog nagrade drugoga zaboravlja da je i on sam spašen jedino Božjom milošću. Usporedba o radnicima osuđuje svaku zavist i svaku sumnju. Ljubav se raduje istini i ne pravi nikakve zavidljive usporedbe. Onaj tko je ispunjen ljubavlju, uspoređuje jedino Kristov savršeni moralni lik sa svojim nesavršenim karakterom.

Ova je usporedba i upozorenje svim radnicima, bez obzira na to koliko već dugo rade i koliki su njihovi radni uspjesi. Bez ljubavi prema svojoj braći, bez poniznosti pred Bogom ništa im ne vrijedi. Nema religije u uzdizanju sebe. Onaj kojemu je životni cilj da proslavi sebe uskoro će ustanoviti da mu nedostaju upravo one osobine koje jedino mogu pridonijeti da postane uspješan u Kristovoj službi. Kad god se popušta oholosti i samozadovoljstvu, djelo trpi.

Ne dužina vremena koje smo proveli na radu, već naša vjernost Bogu i spremnost da radimo za Njega pridonose da ono što činimo bude ugodno Bogu. Osim toga, u svakoj našoj službi traži se iskrena i potpuna predaja samoga sebe Bogu. I najmanja dužnost, obavljena iskreno i nesebično, mnogo je draža Bogu od najvećeg posla koji je obilježen sebičnošću. Bog želi vidjeti koliko Kristovog duha pokazujemo, koliko sličnosti s Kristom otkriva naše djelo. Njemu je više stalo do ljubavi i vjernosti s kojom pristupamo djelu, nego do količine posla koji ćemo obaviti.

Tek kada sebičnosti nestane, kad se borba za prvenstvo prekine, kad zahvalnost ispuni srce, kad ljubav uljepša život – tek tada će se Krist stvarno nastaniti u našem srcu i mi ćemo biti priznati kao Božji suradnici.

Bez obzira na težinu posla koji obavljaju, pravi Božji suradnici svoj rad za Gospodina ne smatraju mučenjem. Oni su spremni da se potroše i da budu potrošeni; zapravo, posao im čini radost, oni ga obavljaju vesela srca. Svoju radost u Bogu izražavaju preko Isusa Krista. To je ona ista radost

koja je ispunjavala Njega – “da vršim volju onoga koji me poslao i dovršim njegov posao” (Ivan 4,34). Oni su svjesni da surađuju s Gospodinom slave. Ta misao im olakšava svaki napor, jača im volju, pripravlja njihov duh za sve što im se može dogoditi. Radeći nesebična srca, oplemenjeni sudjelovanjem u Kristovim mukama, dijeleći Njegove sklonosti, surađujući s Njim u Njegovom radu, oni pomažu da ojača plima Njegove radosti i da se slavi i hvali Njegovo uzvišeno ime.

To je duh koji prožima svaku pravu službu Bogu. Kad nemaju toga duha, mnogi koji izgledaju prvi postaju posljednji, dok oni koji ga imaju, iako ih smatraju posljednjima, postaju prvi.

Mnogi su predali sebe Kristu, a ipak ne vide nikakvu mogućnost da obave za Njega neko veliko djelo ili da prinesu neku veliku žrtvu u službi Njemu. Njima za utjehu može poslužiti misao da nije potrebno da netko pretrpi mučeničku smrt da bi bio velik u Božjim očima; da netko ne mora postati misionar i svakog se dana suočavati s opasnostima i smrću da bi u nebeskim knjigama bio zabilježen kao najveći. Kršćanin koji slijedi Krista u svojem svakidašnjem životu, koji se svakog dana predaje Bogu, koji je iskren u svojim namjerama i neporočan u svojim mislima, koji je krotak kada je izložen izazovima, čvrst u vjeri i pobožnosti, koji je vjeran i u najmanjemu, koji u svojem domu predstavlja Krista svojim karakterom – takav u Božjim očima može biti cjenjeniji čak i od najpriznatijeg misionara ili mučenika u svijetu.

404 O, kako su različita mjerila po kojima Bog i ljudi ocjenjuju karakter! Bog vidi borbu protiv kušnji o kojima ni svijet, pa čak ni najbliži prijatelji ne znaju – kušnje u domu, u srcu. On vidi poniznost duše kad se suoči sa svojim slabostima; iskreno pokajanje čak i zbog zle misli. On vidi potpunu predaju srca službi za Njega. On zapaža sate provedene u teškoj borbi sa samim sobom – u borbi koja se završila pobjedom. Sve to Bog i anđeli znaju. Knjiga za spomen napisana je pred Njim, knjiga za spomen na one koji se boje Gospodina i misle o Njegovom imenu.

Ni u našoj naobrazbi, ni u našem položaju, ni u našem broju ili povjerenim talentima, ni u čovjekovoj volji ne krije

se tajna našeg uspjeha. Svjesni svoje nemoći, mi se moramo ugledati na Krista i preko Njega, koji je snaga nad svim snagama, misao nad svim mislima, ukoliko budemo spremni i poslušni, postizat ćemo pobjedu za pobjedom.

Koliko god kratka bila naša služba i koliko god skroman naš posao, ako u jednostavnoj vjeri budemo slijedili Krista, nagrada nas neće razočarati. Ono što ni najveći i najmudriji ne mogu zaslužiti, najslabiji i najskromniji mogu dobiti. Nebeska zlatna vrata ne otvaraju se pred onima koji sami sebe uzdižu niti pred onima koji su ohola duha. Međutim, ta vječna vrata širom će se otvoriti kad ih dodirne drhtava ruka malog djeteta. Blagoslovljena će biti nagrada milosti onima koji su radili za Gospodina u jednostavnosti svoje vjere i ljubavi.

“U susret zaručniku”

Ovo se poglavlje temelji na Mateju 25,1-13.

405 Krist je sa svojim učenicima sjedio na Maslinskoj gori. Sunce je upravo zašlo iza planinskih vrhunaca i nebo se već zaogrtalo zavjesom večeri. Pred njihovim pogledom uzdizala se kuća, blistavo osvijetljena kao za neku svečanu priliku. Svjetlo je dopiralo iz svih prozora, a pred kućom se vidjela skupina svečano odjevenih muškaraca i žena, nagovještavajući svojim nestrpljivim pogledima da će se uskoro pojaviti svadbena povorka. U mnogim dijelovima Istoka svadbene svečanosti održavaju se uvečer. Zaručnik odlazi po svoju nevjestu i dovodi je u svoju kuću. Uz svjetlo baklji svadbena povorka izlazi iz nevjestine kuće i kreće prema ženikovoju kući u kojoj se sprema gozba za pozvane goste. U prizoru koji je Krist promatrao, vidjelo se da gosti očekuju svadbenu povorku s namjerom da joj se pridruže.

406 U blizini nevjestine kuće zadržavalo se deset mladih djevojaka odjevenih u bjelinu. Svaka je nosila upaljenu svjetiljku i posudicu za ulje. Sve su željno očekivale pojavu zaručnika. Međutim, došlo je do kašnjenja. Prolazili su sati jedan za drugim; čekaoci su se umorili i pozaspali. Tek negdje oko ponoći odjeknuo je uzvik: “Zaručnik dolazi! Izidite mu u susret!” Zaspali gosti, iznenada probuđeni, skočili su na noge. Ugledali su povorku kako dolazi, obasjanu bakljama, praćenu razdraganim zvucima glazbe. Čuo se glas zaručnika i glas nevjeste. Deset djevojaka uzelo je svoje svjetiljke i počelo ih pripremati, jer su sve žurile da se pridruže mladencima. Međutim, pet djevojaka nije svoje posudice napunilo uljem. Nisu očekivale da će se čekanje toliko produžiti, pa se nisu ni spremile za taj slučaj. U očaju su se obratile svojim

mudrijim drugaricama i uzviknule: “Dajte nam od svog ulja, jer nam se svjetiljke trnu.” Međutim, ostalih pet već su ulje iz svojih posudica pretočile u upravo upaljene svjetiljke. Nisu više imale ulja na raspolaganju i zato su odgovorile: “Nipošto! Sigurno ne bi doteklo za nas i za vas; podite radije trgovcima pa sebi kupite!”

Dok se nesretnih pet djevica zadržavalo kod trgovaca, povorka je prošla i one su ostale. Pet djevica s upaljenim svjetiljkama pridružilo se mnoštvu, zajedno s povorkom ušlo u kuću i vrata su se za njima zatvorila. Kad je i ostalih pet djevica pristiglo pred svečanu dvoranu, naišle su na neočekivano odbijanje. Upravitelj dvora je izjavio: “Zaista, kažem vam, ne poznajem vas.” Tako su ostale vani, na opustjeloj cesti, u mrkloj noći.

Krist je svojim učenicima ispričao usporedbu o deset djevica dok je sjedio i gledao goste koji su čekali zaručnika, opisujući njihovim iskustvom iskustvo Crkve koja će djelovati neposredno prije Njegova drugog dolaska.

Dvije skupine djevica prikazuju dvije vrste ljudi koji sebe smatraju čekaocima svojega Gospodina. Biblija ih naziva djevicama zato što ispovijedaju čistu vjeru. Njihovim svjetiljkama prikazana je Božja riječ. Psalmist kaže: “Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi.” (Psalam 119,105) Ulje je simbol Svetoga Duha. Tako je Sveti Duh prikazan u proročanstvu proroka Zaharije. Prorok kaže: “Anđeo koji je govorio sa mnom vrati se tad i probudi me kao čovjeka koji se oda sna budi. ‘Što vidiš?’ upita. Ja odgovorih: ‘Vidim, evo, svijećnjak, sav od zlata, s posudom za ulje vrh njega; i sedam je žižaka na svijećnjaku, sa sedam lijevaka za sedam žižaka što su na njemu. Dvije su masline kraj njega, jedna njemu zdesna, druga slijeva. Obratih se anđelu koji je govorio sa mnom i upitah ga: ‘Što je to, gospodar?’... On mi odgovori ovako: ‘Evo riječi Jahvine Zerubabelu: Ne silom niti snagom, već duhom mojim! – riječ je Jahve nad Vojskama’... Tad progovorih i zapitah ga: ‘Što su one dvije maslinove grančice koje kroz dvije zlatne cijevi dolijevaju ulje?’... On reče: ‘To su dva Pomazanika koji stoje pred Gospodarem sve zemlje.’” (Zaharija 4,1-14)

Iz dvije masline zlatno ulje je teklo kroz zlatne cijevi u posudu za ulje na svijećnjaku, a odatle u zlatne svjetiljke

407

408

koje su obasjavale Svetište. Tako i od dva sveca koji stoje u Božjoj prisutnosti Njegov Duh se dijeli ljudskim oruđima koja su posvećena Njegovoj službi. Zadatak dvojice Pomazanika jest da Božjem narodu prenose nebesku milost koja jedina može učiniti da Njegova Riječ bude svjetiljka nozi i svjetlo stazi. “Ne silom niti snagom, već duhom mojim! – riječ je Jahve nad Vojskama.” (Zaharija 4,6)

Svih deset djeвица izišlo je da dočeka zaručnika. Sve su imale svjetiljke i posudice za ulje. Neko vrijeme nije se vidjela nikakva razlika među njima. Tako će biti i s Crkvom koja će djelovati neposredno prije Kristovog drugog dolaska. Svi će u njoj dobro poznavati Pismo. Svi će čuti poruku o Kristovom skorom drugom dolasku i s povjerenjem očekivati Njegovu pojavu. Ali kao što je bilo u ovoj usporedbi, tako će biti i tada. Vrijeme čekanja će se odužiti, vjera će biti stavljena na kušnju, i kad se začuje uzvik: “Zaručnik dolazi! Izidite mu u susret!” mnogi će biti nespremni. Neće imati ulja u posudicama uz svoje svjetiljke. Nedostajat će im Sveti Duh.

411 Bez Božjega Duha poznavanje Njegove Riječi je beskorisno. Teorija istine, ako nije praćena Svetim Duhom, ne može oživiti dušu niti posvetiti srce. Netko može znati zapovijedi i biblijska obećanja; ali ako ih Sveti Duh ne usadi u srce, njegov karakter se neće preobraziti. Bez prosvjetljenja Svetim Duhom ljudi neće biti sposobni razlikovati istinu od zablude i past će kao žrtva Sotoninih lukavo zamišljenih kušnji.

Skupina koja je prikazana nerazumnim djevicama nije licemjerna. Ona cijeni istinu, brani je, ona je na strani onih koji vjeruju u istinu; ali nije sebe pokorila djelovanju Svetoga Duha. Ti ljudi nisu pali na Stijenu, Isusa Krista, i nisu dopustili svojoj staroj naravi da se razbije. Ta je skupina prikazana i kamenitim tлом. Oni spremno prihvaćaju Riječ, ali ne prihvaćaju njezina načela. Njezin utjecaj na njih nije trajan. Sveti Duh djeluje na čovjekovo srce i u skladu s njegovom željom i pristankom usađuje u njega novu narav; ali skupina koja je prikazana nerazumnim djevojkama zadovoljna je površnim radom. Oni ne poznaju Boga! Nisu proučavali Njegov karakter i nisu održavali zajedništvo s Njim pa zato ne znaju ni kako da se oslone na Njega, kako da pogledaju na

Njega i da žive. Njihova služba Bogu izrodila se u formalizam. “I hrle k tebi kao na zbor narodni; i narod moj sjeda preda te i sluša tvoje riječi, ali ih ne izvršuje: naslađuju se njima u ustima, a srce im ide za nepravednim dobitkom.” (Ezekiel 33,31) Apostol Pavao ističe da će to biti posebna karakteristika onih koji će živjeti neposredno prije Kristovog drugog dolaska. On kaže: “Ali ovo znaj: u posljednje će doba nastati teška vremena, jer će ljudi biti samoživi... ljubitelji požude mjesto ljubitelji Boga. Oni će sačuvati vanjski oblik pobožnosti iako su se odrekli njezine sile.” (2. Timoteju 3,1-5)

To je skupina koja će u vrijeme opasnosti vikati: “Mir je i nema se čega bojati!” Oni svoje srce uljuljkuju u sigurnost i ne sanjaju o opasnosti. Kad se trgnu iz svoje obamrlosti, kad shvate što im nedostaje, tada će preklinjati svoje bližnje da im nadoknade manjak; ali u duhovnim pitanjima nitko ne može nadoknaditi ono što drugome nedostaje. Božja milost bila je obilno ponuđena svakoj duši. Bila je objavljena evanđeoska poruka: “Tko je žedan, neka dođe; tko želi, neka badava uzme vode života!” (Otkrivenje 22,17) Ali karakter se ne može prenijeti na drugoga! Nitko ne može vjerovati umjesto drugoga. Nitko ne može primiti Svetoga Duha umjesto drugoga. Nitko ne može drugome dati karakter koji je plod djelovanja Svetoga Duha. “Ili, ako ja pošaljem na tu zemlju kugu... da zatrem u njoj sve ljude i stoku, a u njoj preostanu samo ona tri čovjeka, Noa, Daniel i Job, života mi moga... oni neće spasiti ni sinova ni kćeri, nego samo sebe svojom pravednošću.” (Ezekiel 14,20)

412

Tek će se u doba krize otkriti karakter svakog čovjeka. Kad je svečani glas objavio u ponoć: “Zaručnik dolazi! Izidite mu u susret!” zaspale djevice trgnule su se iz svojeg drijemeža, i tada se vidjelo tko se pripremio za ovaj događaj. Obje skupine su bile iznenađene; ali jedna se pripremila, a druga je ostala nepripremljena. Tako će u doba krize neka iznenađna i neočekivana nesreća, događaj koji će dušu suočiti s bliskom smrću, pokazati gaji li ona stvarnu vjeru u Božja obećanja. Pokazat će oslanja li se ona uistinu na Božju milost. Veliki konačni ispit doći će tek na svršetku vremena milosti za ljudski rod i tada više neće biti prilike da se zadovolje nezadovoljene potrebe ljudske duše.

Deset djevice prikazuju čekaocce pri kraju povijesti Zemlje. Svi oni tvrde da su kršćani. Svi su čuli poziv, svi imaju ime i svjetiljku i svi govore da rade za Gospodina. Stvarno izgleda da svi čekaju Kristov dolazak. Ali pet djevice nije spremno! Pet od deset djevice doživjet će iznenađenje, ustanovit će s užasom da su ostale izvan dvorane u kojoj se održava svadba.

413 U onaj veliki, konačni dan, mnogi će tražiti da budu primljeni u Kristovo kraljevstvo i govorit će: "Jeli smo i pili s tobom, a ti si učio po našim ulicama." "Gospodine, Gospodine, zar nismo pomoću tvoga imena prorokovali, pomoću tvoga imena izgonili zle duhove, pomoću tvoga imena čudesa činili?" Odgovor će ipak glasiti: "Ne znam odakle ste? Odstupite od mene svi zlotvori!" (Luka 13,26.27; Matej 7,22) U ovom životu oni nisu uspostavili zajedništvo s Kristom; zato ne znaju jezik Neba, strana im je i radost Neba. "Ta tko od ljudi zna čovjekove tajne, osim čovječjega duha koji je u njemu? Tako nitko ne zna Božjih tajna, osim Božjega Duha." (1. Korinćanima 2,11)

Najtužnije riječi koje su ikada doprle do uha smrtnog čovjeka bile su riječi osude: "Ne znam odakle ste!" Samo vas je zajedništvo Duha, koje ste odbacili, moglo sjediniti s radosnim mnoštvom na svadbenoj večeri. U tom događaju vi ne možete sudjelovati. Njegov sjaj pao bi na slijepce oči, a njegova melodija na gluhe uši. Njegova ljubav i njegova radost nikada ne bi mogli dodirnuti strunu veselja u srcu koje je svijet učinio neosjetljivim. Vi ste sami sebe isključili iz Neba svojom nepripremljenošću za zajedništvo s njegovim stanovnicima.

414 Mi se ne možemo pripremiti za susret s Gospodinom tako što ćemo se probuditi kad se začuje uzvik: "Zaručnik dolazi!" pokupiti svoje prazne svjetiljke i požuriti da ih napunimo. Mi ne možemo udaljiti Krista iz našeg života ovdje, a ipak se pripremiti za zajedništvo s Njim na Nebu.

U ovoj usporedbi mudre su djevice imale dovoljno ulja u posudicama uz svoje svjetiljke. Njihovo svjetlo blistalo je nepotamnjenim sjajem tijekom noći čekanja. Pojačavalo je rasvjetu u čast zaručnika. Svijetleći u tami, pridonosilo je osvjetljenju puta prema zaručnikovoj kući u kojoj se održavala svadbeno svečanost.

Tako i Kristovi sljedbenici trebaju bacati svjetlo u tamu ovoga svijeta. Silom Svetoga Duha Božja riječ postaje svjetlo kada kao preobražavajuća sila djeluje u životu obraćenika. Usadujući u njihova srca načela Božje riječi, Sveti Duh u ljudima razvija božanske osobine. Svjetlo Njegove slave – Njegov karakter – treba blistati u životu Njegovih sljedbenika. Na taj način oni trebaju proslaviti Boga, obasjati put koji vodi Zaručnikovoj kući, Božjem Gradu, Janjetovoj svadbenoj večeri.

Zaručnik je došao oko pola noći – u najtamnije doba. Tako će i Krist doći pri kraju najtamnijeg razdoblja u povijesti Zemlje. Dani Noe i Lota oslikavaju stanje svijeta neposredno prije dolaska Sina Čovječjega. Biblija, opisujući unaprijed to vrijeme, kaže da će Sotona raditi svom svojom snagom i “svakovrsnim pokvarenim zavodenjem” (2. Solunjanima 2,9.10). Njegovo djelovanje jasno se otkriva sve većom tamom, mnogobrojnim zabludama, krivovjerenjem i prijevarama u ove posljednje dane. Sotona ne samo da svijet drži u svojim rukama, već se njegove zablude kao kvasac šire i u takozvanim Crkvama našega Gospodina Isusa Krista. Veliki otpad razvit će se u tamu mračniju od ponoćne, neprobojnu kao vreća od kostrijeti. Za Božji narod bit će to noć nevolje, noć plakanja, noć progonstva zbog istine. Ali i u toj tamnoj noći blistat će sjaj božanskog svjetla.

415

Bog je zapovjedio da “iz tame zasvijetli svjetlo” (2. Korinćanima 4,6). Dok je Zemlja još bila “pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom”, “Duh Božji lebdio je nad vodama”. Upravo je tada Bog rekao: “Neka bude svjetlost!” “I bi svjetlost!” (Postanak 1,2.3) Tako će i u noći duhovne tame odjeknuti Božja riječ: “Neka bude svjetlost!” Bog kaže svojem narodu: “Ustani, zasini, jer svjetlost tvoja dolazi, nad tobom blista Slava Jahvina.” (Izaija 60,1)

Pismo nastavlja: “Zemlju, evo, tmina pokriva, i mrklina narode! A tebe obasjava Jahve, i Slava se njegova javlja nad tobom.” (Izaija 60,2)

Tama pogrešnih zamisli o Bogu obavija ovaj svijet. Ljudi više ne poznaju pravi Božji karakter. Oni su ga pogrešno shvatili i pogrešno protumačili. Upravo u to vrijeme treba se objaviti božanska poruka, poruka koja prosvjetljuje svojim utjecajem, poruka koja ima spasonosnu moć. Treba se

objaviti istina o Božjem karakteru. Tamu ovoga svijeta treba odagnati svjetlo Njegove slave, svjetlo Njegove dobrote, milosti i istine.

To je djelo koje opisuje prorok Izaija kad piše: “Na visoku se uspni goru, glasniče radosne vijesti, Sione! Podigni snažno svoj glas, glasniče radosne vijesti, Jeruzaleme! Podigni ga, ne boj se, reci judejskim gradovima: ‘Evo Boga vašega!’ Gle, Gospod Jahve dolazi u moći, mišicom svojom vlada! Evo s njim naplata njegova, a ispred njega njegova nagrada.” (Izaija 40,9.10)

416 Oni koji čekaju Zaručnikov dolazak, trebaju reći narodu: “Evo Boga vašega!” Posljednja zraka milosrdne svjetlosti, posljednja poruka milosti koja će se objaviti svijetu, bit će objava Njegovog karaktera punog ljubavi. Božja djeca trebaju objaviti Njegovu slavu. U svojem životu i karakteru trebaju pokazati što je za njih učinila Božja milost.

Svjetlo Sunca pravednosti treba se pokazati dobrim djelima – riječima istine i djelima svetosti.

417 Krist, odsjaj Očeve slave, došao je na svijet da bude svjetlo svijetu. Došao je Boga predstaviti ljudima. O Njemu stoji napisano da je bio pomazan “Duhom Svetim i snagom” i da je “prošao čineći dobro” (Djela 10,38). U sinagogi u Nazaretu sam je rekao o sebi: “Na meni je Duh Gospodnji, jer me pomazao. Poslao me da donesem Radosnu vijest siromasima, da navijestim oslobodenje zarobljenicima i vraćanje vida slijepcima, da oslobodim potlačene, da proglasim godinu milosti Gospodnje.” (Luka 4,18.19) To je bilo i djelo za koje je Krist ovlastio svoje učenike. Rekao im je: “Vi ste svjetlo svijetu.” “Vaše svjetlo neka tako zasja pred ljudima da vide vaša djela ljubavi te slave vašeg Oca nebeskog.” (Matej 5,14.16)

To je djelo koje opisuje prorok Izaija kad kaže: “Podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onog koga vidiš gola, i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi. Tad će sinut poput zore tvoja svjetlost, i zdravlje će tvoje brzo procvasti. Pred tobom će ići tvoja pravda, a Slava Jahvina bit će ti zalaznicom.” (Izaija 58,7.8)

I tako u noći duhovne tame Božja slava treba zasjati preko Njegove Crkve podizanjem onih koji su pogaženi i tješanjem onih koji su ožalošćeni.

Svugdje oko nas odjekuju vapaji ožalošćenog svijeta. Na sve strane ima siromašnih i nesretnih. Naša je dužnost da im priskočimo u pomoć i da ublažimo ili uklonimo životne teškoće i nevolje s kojima se suočavaju.

Konkretni rad imat će daleko više utjecaja od držanja propovijedi. Mi moramo davati hranu gladnima, odijevati neodjevene, pružati zaklon beskućnicima. Pozvani smo da činimo i više od toga. Potrebe duše može zadovoljiti jedino Kristova ljubav. Ako Krist bude prebivao u nama, naše će srce biti puno božanskog suosjećanja. Otpečatit će se zapečaćeni izvori iskrene, kršćanske ljubavi.

Bog traži ne samo naše darove siromašnima, već i naše vedro lice, ohrabrujuće riječi i prijateljski stisak ruke. Kad je Krist liječio bolesnike, polagao je na njih ruke. Zato i mi moramo dolaziti u bliski dodir s onima kojima želimo prenijeti blagoslov.

418

Ima mnogo onih koje je napustila svaka nada. Vratite im svjetlo Sunca! Mnogi su izgubili hrabrost. Uputite im ohrabrujuće riječi! Molite za njih! Ima onih kojima je potreban kruh života. Čitajte im iz Božje riječi! Mnoge duše je zahvatila bolest koju nijedan zemaljski melem ne može ublažiti ni liječnik izliječiti. Molite se za te duše, dovedite ih Isusu! Kažite im da ima melema u Gileadu i da je i Liječnik tamo!

Svjetlo je blagoslov, sveopći blagoslov koji svoja blaga izlijeva na svijet, nezahvalan, nesvet i obeshrabren. Tako je i sa svjetlom Sunca pravednosti. Cijela Zemlja, obavijena tamom grijeha, žalosti i boli, treba biti obasjana spoznajom Božje ljubavi. Iz domašaja tog svjetla ne smije biti isključena nijedna vjerska zajednica, nijedan društveni položaj ili društvena klasa.

Poruka nade i milosti treba biti odnesena u sve krajeve svijeta. I tko god zaželi, moći će ispruziti svoju ruku i uhvatiti se za Božju snagu; moći će sklopiti mir s Njim i imati mir s Njim. Više ni neznabošci neće biti obavijeni ponoćnom tamom. Mrak će morati ustuknuti pred blistavim zrakama Sunca pravednosti. Snaga groba bit će svladana.

Ali nitko ne može dijeliti ono što sam nije primio. U Božjem djelu ništa se ne može postići ljudskom snagom. Nitko ne može samoga sebe svojom snagom učiniti svjetlonošom za Boga. Jedino je zlatno ulje, koje su nebeski vjesnici pre-

419

takali u zlatne cijevi da se iz zlatnih posuda izlije u svjetiljke svijećnjaka, moglo trajno održavati blistavo, sjajno svjetlo u Svetišću. Jedino Božja ljubav koja se stalno izlijeva na čovjeka može osposobiti ljudsko oruđe da širi svjetlo. U srca svih onih koji su vjerom sjedinjeni s Bogom zlatno ulje ljubavi dotječe u obilnoj mjeri i ono će se pokazati sjajem dobrih djela, stvarnim služenjem Bogu iz cijeloga srca.

U velikom i neizmjernom daru Svetoga Duha sadržana su sva nebeska blaga. Ako se obilje Božje milosti ne izlijeva na čovjeka, onda se to ne može pripisati nekom ograničenju koje je postavio Bog. Kad bi svi željeli primiti silu Svetoga Duha, svi bi njome bili ispunjeni.

Prednost je svake duše da postane živi kanal preko kojega će Bog izlijevati na svijet blago svoje milosti, nedokučivo bogatstvo Kristovo. Ništa Krist ne želi toliko koliko ljudska oruđa kojima će svijetu objaviti svoj karakter i svoj Duh. Ništa svijetu nije potrebnije od Spasiteljeve ljubavi koja će se pokazati preko ljudi. Cijelo Nebo čeka na žive kanale preko kojih će sveto ulje donositi radost i blagoslov ljudskom srcu.

Krist je učinio sve što je do Njega stajalo da se Njegova Crkva kao cjelina preobrazi, da zablista sjajem Svjetla svijeta, da se ispuni slavom Emanuela. Njegova je namjera da se svaki kršćanin okruži duhovnim ozračjem svjetla i mira. On čezne da mi u svojem životu objavljujemo Njegovu radost.

Ozračje nebeske ljubavi okružuje čovjeka u čijem srcu boravi Sveti Duh. I kao posvećeno božansko oruđe, on s drugima dijeli obilje božanskih blagoslova kojima je obasut.

Sunce pravednosti donosi "zdravlje u zrakama" (Malahija 3,20). I zato se od svakog istinskog Kristovog učenika širi utjecaj koji donosi život, hrabrost, istinsko izlječenje i pruža stvarnu pomoć.

420

Kristova vjera znači mnogo više od oprosta grijeha; ona označava uklanjanje naših grijeha i ispunjavanje praznine vrlinama Svetoga Duha. Ona znači božansko prosvjetljenje, radost u Gospodinu. Ona znači srce oslobođeno sebičnosti, blagoslovljeno stalnom Kristovom prisutnošću. Kada Krist vlada dušom, ona je neporočna, slobodna od grijeha. U životu takvog čovjeka slava, obilje i savršenstvo evandeoskog

plana nalaze svoje ispunjenje. Prihvatanje Spasitelja donosi savršeni mir, savršenu ljubav i savršenu sigurnost. Ljepota i miris Kristovog karaktera koji se otkrivaju u njegovom životu pokazuju da je Bog doista poslao svojeg Sina na svijet da spasi svijet.

Krist ne traži od svojih sljedbenika da nastoje svijetliti. On samo kaže: “Neka svijetli vaše svjetlo!” Ako si primio božansku milost, onda je svjetlo već u tebi. Ukloni smetnje i Gospodnja slava će se sama pokazati. Svjetlo će zasjati, probiti se i rastjerati tamu. I ti ćeš tako u krugu svojeg utjecaja širiti svjetlo, jer drukčije ne bi ni moglo biti.

Objavljivanjem božanske slave preko ljudske naravi Nebo će se toliko približiti ljudima da će se ljepota, kojom je ukrašeno unutarnje Svetište, vidjeti u životu svakog čovjeka koji Spasitelja primi u svoje srce. Pod utjecajem Kristove slave, objavljene preko ljudi, mnoge duše bit će zadobivene za Gospodina i upućivat će velikom Darovatelju hvalu i zahvalnost, odavat će slavu Njegovom imenu.

“Ustani, zasini, jer svjetlost tvoja dolazi, nad tobom blista Slava Jahvina.” (Izaija 60,1) Ova je poruka upućena svima koji su izišli da dočekaju Zaručnika. Krist dolazi u sili i velikoj slavi, u svojoj slavi i u slavi svojega Oca, u pratnji svih svetih anđela. I dok cijeli svijet bude obavijen tamom, svjetlo će dopirati iz svakog stana svetih. Oni će prvi ugledati sjaj Njegovog drugog dolaska. Jasno svjetlo širit će se od Njegovog sjaja, i Kristu, Otkupitelju, divit će se svi koji su Mu služili. Dok će bezakonici bježati od Njegove prisutnosti, Kristovi sljedbenici klicat će od radosti. Patrijarh Job je, gledajući unaprijed u vrijeme Kristova drugog dolaska, uzviknuo: “Njega ja ću kao svojega gledati, i očima mojim neće biti stranac.” (Job 19,27) Svojim vjernim sljedbenicima Krist je bio svakodnevni drug i bliski prijatelj. Oni su živjeli u uskoj vezi, u stalnom zajedništvu s Bogom. Na njima se doista pokazala Gospodnja slava. Na njima se odražavalo svjetlo spoznaje Božje slave u licu Isusa Krista. A sada se raduju nepomućenim zrakama sjaja i slave Vladara u Njegovom veličanstvu. Oni su spremni za nebesko zajedništvo jer Nebo već živi u njihovim srcima.

Uzdignutih čela, obasjani svijetlim zrakama Sunca pravednosti, radosni što se približava njihovo izbavljenje, oni

izlaze u susret Zaručniku govoreći: “Gle, ovo je Bog naš, u njega se uzdasmo, on nas je spasio.” (Izaija 25,9)

“Uto čuh nešto kao glas golemog mnoštva, kao šum velikih voda, kao prasak jakih gromova: ‘Alleluja! jer se domognu kraljevstva Gospodin, naš Bog, Svemogući. Veselimo se, kličimo od veselja i zahvalimo Bogu, jer dođe Janjetova svadba! Njegova se zaručnica opremila... Tada mi anđeo reče: ‘Piši: Blago onima koji su pozvani na Janjetovu svadbenu gozbu!’ ... Ali će ih Janje zajedno sa svojim pozvanima, izabranima i vjernima pobijediti, jer je on Gospodar gospodara i Kralj kraljeva.” (Otkrivenje 19,6-9; 17,14)

Biblijski navodi

Postanak			
1,2,3	415	14,1	258
1,11.12	80	18,35	235
8,22	65	19,7	286
12,1	36	33,9	81
12,2	286	37,6	175
49,22.25	214	39,6	258
		40,8	60,282,312
Izlazak		42,1	270
31,2-6	349	45,2	336
33,18.19	286	49,18.20	258
34,6.7	162,286	50,6	179
		50,15	172
Levitski zakonik		50,23	298
19,18	261	51,7	206
		65,9-11	81
Brojevi		67,2	299
23,10	221	68,10	256
		68,13	206
Ponovljeni zakon		72,12	173
4,5-8	290	73,11	177
6,5	261	78,24	287
6,7-9	24	97,2	177
7,6.9.11-15	289	103,13	204
8,11-14.17.19.20 ..	291	103,14	362
8,15	287	119,105	407
8,17	52	119,176	186
14,29	220	126,6	65
32,9.10	166	130,7	245
32,9-12	287	146,4	270
1. Ljetopisa		Izreke	
29,14	362	2,3-5	114
		5,22	200
Nehemija		30,5.6	41
8,8	335		
		Propovjednik	
Job		9,5.6	270
19,27	421	9,10	346
28,14-18	107	11,6	65
		Pjesma	
		2,4	207
		5,10.16	339
		Jeremija	
		2,21	290
		3,13	158
		4,3	56
		5,9	304
		7,4	292
		9,23.24	401
		14,21	148
		17,5.6	202
		17,9	156
		23,28	41
		31,3	202
		33,34	205
		50,20	205
		Ezekiel	
		14,20	412
		16,62.63	161
		33,11	123
		33,31	411
		34,12	187
		36,31	161
		Daniel	
		1,17	357
		5,27	267
		5,30	259
		12,1	179
		12,10	155
		Hošea	
		4,6	306
		4,17	237
		6,3	67
		8,12	306
		10,1	290

10,12	56
11,8	235
11,8.9	218
14,1-8	218
14,5	67
14,7	67

Mihej

2,10	205
6,6-8	210
7,18	186

Nahum

1,3	177

Sefanija

3,17	207

Zaharija

2,8	166
3,1-3	166
3,3-7	169
3,4.5	206
3,7	207,389
4,1-14	408
4,6	67
9,16	118
12,8	120

Malahija

3,5.8.9	372
3,7.8	144
3,10-12	145
3,17	118,283
3,18	74
4,2	67,419

Matej

3,2	35,276
3,17	274
5,3	152
5,14.16	417
5,17.18	314
5,45	202
5,47	272
6,11	81
6,12	247
6,15	251
6,28-33	19
6,30	81
7,21	251
7,21	272
7,22	413

10,7.8	254
10,8	245,386
10,37	223
11,28-30	230
13,1-9.18-23	33
13,13-15	20
13,24-30.37-43	70
13,31.32	76
13,33	95
13,34.35	17
13,37	35
13,44	103
13,45.46	115
13,47-50	122
13,51.52	124
15,6.9	276
16,26	106
18,15-17	248
18,21-35	243
19,16-30	390
20,1-16	390
20,28	139,361,389
21,22	174
21,23-32	272
21,31	117,226
21,33-44	284
22,1-14	307
23,3	279
24,37-39	228
24,44	319
25,1-13	405
25,13-30	325
25,34	374
27,22	294
27,24.25	294

Marko

2,17	58
4,1-20	33
4,26-29	62
4,28	81
4,30-32	76
7,7	110
8,36	374
8,36.37	267
10,17-31	390
11,24	148
12,24	110
14,27.29	152
15,34	196
16,7	156
16,15	301,303,371

Luka

2,40.52	83
2,49	283
4,18	158
4,18.19	417
5,28	393
5,31	158
6,38	86,375
8,4-15	33
9,56	212
10,25-37	376
11,1-13	139
12,1	96
12,13-21	252
12,20	343
12,33	370,375
12,48	363
13,1-9	212
13,18.19	76
13,20.21	95
13,26.27	413
13,34.35	237
14,1.12-24	219
14,13	370
15,1-10	185
15,7	47
15,11-32	197
16,1-9	366
16,10	266,356
16,19-31	260
17,3	248,249
17,3.4	250
18,1-8	164
18,9-14	150
18,18-30	390
19,5	236
19,42	302
21,34	55,319
22,32	156
23,18	294
23,34	218
23,42	264
24,27	39,128
24,32	40
24,49	327

Ivan

1,9	385
1,11.5	116
1,12	314
1,29	77,222,250
3,3	112
3,3-8	98

3,7.3	48
3,16	301,316,331
3,17	212
4,9	380
4,34	283,403
5,24	38
5,30	60
5,39	39,128
5,46	128
6,12	352
6,37	206,280
6,51	223
6,54-63	130
6,60	48
6,63	38
7,17	36
8,33	268
8,39.40	268
8,48	381
9,29	79
11,40	145
12,24	86
12,42	106
13,17	272
13,34	144,382
14,3	40
14,6	173
14,13	148
14,13.14	111
14,15.21	143
14, 15-24	283
14,23	61
14,24	139
15,5	52,332
15,7	144
15,8	301
15,10	283,312
15,17	382
17,3	114,133
17,17	100
17,18	191
17,19	142
19,15	294
20,22	327
21,15.17	154
Djela	
2,47	121
4,12	264
4,32.33	121
5,31	120,264
6,15	218
8,1	308

10,33	59
10,38	417
13,46-48	226
15,14	79
22,21	36
24,25	224

Rimljanima

1,20	22
1,22	199
1,25.21	18
1,28	200
2,4	202
3,11.12	189
3,26	163,168
4,1-5	404
7,18	161
7,24	201
8,9	251
8,26	147
8,30	163
8,32	174
10,17	100
11,17-21	306
12,11.51	346

1. Korinćanima

1,26-28	79
1,30	115
2,5	79
2,9	163
2,11	413
2,14	106
3,9	82,146
3,19	258
5,8	96
6,19.20	348,394
6,20	326
7,24	27
10,12	155
12,7	364
12,8-11	327
15,42.43	87

2. Korinćanima

4,3.4	106
4,6	415
5,15	326
8,9	393
8,12	328
9,6	85

Galaćanima

3,28	386
5,22.23	69
6,1	249
6,7	85
6,14	161

Efežanima

2,4-8	98
2,13	386
3,11	397
3,20	147,397
4,7	149
4,7.8	327
4,29	336,337
5,27	310

Filipljanima

2, 1-5	248
2,12.13	161
3,7.8	121,395
4,19	149

Kološanima

1,24	191
2,3	115
3,24	346
4,6	336

1. Solunjanima

2,13	59

2. Solunjanima

2,9.10	414
3,10	247

1. Timoteju

6,9.10	56
6,18	370
6,17-19	375

2. Timoteju

3,1-5	411
4,2	41,248

Titu

1,10-13	248
2,8	338
3,5	397

Hebrejima

1,14	176,389
3,13	44

4,7	281
7,25	156
10,35-37	177
11,6	59
11,8	36
11,33.34	172
12,15	85
12,25	236

Jakov

1,12	155
2,13	178
5,1-4	352
5,1-5	372
5,1-6	170
5,7	61
5,7.8	177
5,20	251

1. Petrova

1,4	253
1,15.16	102
1,18.19	326

1,23	38
2,11	53

2. Petrova

1,2-7	282
1,16	43
3,12	69

1. Ivanova

1,2	43
1,9	158
2,3	313
2,3-5	144
2,6	60
2,15.16	55
3,1	191
3,5.4	311
3,24	313
4,8	211
4,11	245
5,11.12	259
5,14.15	148

Juda

1,22.23	236

Otkrivenje

1,3	133
1,5	162
3,8.17	117
3,17.18	158
3,18	117,311
3,20	235
3,21	117
6,11	180
12,10	166
14,6.7	227,228
14,6-14	79
16,15	319
17,14	421
18,1	79
18,5.6	179
19,6-9	421
19,8	310
20,11.12	318
22,4	180
22,12	310
22,17	235,412

Opće kazalo

- ABRAHAM, poziv 36,286
predstavnik Božji 286
vjera i poslušnost 269
- Adam i Eva, iskušani da posumnjaju u
Božju riječ 108
odijelo od svjetlosti 310,311
odjeća od smokvina lista 311
učili od prirode 18
- Anđeli, otkupljenici uzdignuti iznad
anđela 163
pomažu tražiocima istine 44,59
pomažu radnicima za Krista 149,
197,232,388
služba 176,177,298,318,332,341,
342,373
sveti anđeli i Sotona 72
zainteresirani za otkupljenje 102,
190,192,197,237
- Apetit 334,346
- Autori, nevjerni 41,108
- BALTAZAR 259
- Biblija, istine prikazane skrivenim bla-
gom 104
kako je razumjeti 59,60,111-113
nagrada za istraživanje 111-114,133,
134
svi je mogu razumjeti 36,39
u odgojnom radu 41,42,334
zašto nije shvaćena 38,39,104-106,
108,110,111
- Biser, usporedba 115,118
- Blago, nebesko 103-114
stari običaj skrivanja 103
- Bližnji, Kristova definicija 376
- Bog, dugo trpljenje 177
lažno prikazan od strane Sotone 204,
414,415
naš Savjetnik 172
osvetnik svojeg naroda 177-180
- Bog novca, služba 199-201,302
- Bogataš, nerazumni, usporedba 360
- Bogataš i Lazar, bogati i siromašni, otu-
divanje 254
usporedba, zašto je ispričana 263
- Bogatstvo, ljubav prema bogatstvu 52,
55,56
nagomilano, bezvrijedno 266
nagomilano, prokletstvo 352
oslanjanje na bogatstvo 394
upotreba, *vidi* Novac
- Bolnice, nijedna u Kristovo vrijeme 261
- Božja Riječ, pri obraćenju i posvećenju
99,100
pri stvaranju i rastu sjemena 80,81
sjeme, posljedice primanja 38,59-61,
129-132
svjetiljka 406,407
u prirodi, objavi i providnosti 125
- Božje obličje, u ljudskoj duši 194
- Božji zakon, davanje 276
mjerilo na sudu 283,314,316
ograda oko vinograda 287
prijepis Njegovog karaktera 305,315
- Brige, svjetovne 51,52
- CARINICI i grešnici, Kristovo djelo za
185,186,368
- Cilj, u životu 331,332
- Crkva, Bog je voli 142,165,166,176
Božje oruđe 70
Božja namjera 284-291,296
Božja ocjena 298
dobro i zlo u Crkvi 71,122,123
Kristova 118, *vidi* Ljubav
neobraćeni vjernici 270
odvaja vjernike od 71,72,249,250
prednosti 317
prilagodava se svijetu 315
uspoređena s Izraelom 296-306
- Crkveni, sajmovi i svetkovine 54
zavjet 279

- ČUDA, ne umjesto zakona i proroka
 265,266
- DANIEL, posvećenje 351
 u malim stvarima 356
 visoki službenik i prorok 350,351
 vjernost 332
- Dar pronalazjenja, Božji dar 349
- Darovi ugodni Bogu 359
- Davanje 300
 Bog uživa u davanju 141
 načelo Kristovog kraljevstva 259
 uvjeti primanja 142,143,148,149,
 369,370
- Deset djevica, usporedba 405
- Desetina, i darovi 144,292,293,300
- Djeca, i mladi, dužnosti u domu 345
 Kristov primjer 83,345
 poduka, pouke iz prirode 80-88
- Djela, iskrenosti 272
 ispit vjere 312,313
 ljubavi 283
- Djevice, mudre i lude 406,411,412,414
- Dobri Samarijanac, usporedba 376
- Dobro tlo, slušatelj 58-61
- Domaćin, usporedba 124
- Drugi dolazak Isusa Krista 318,319,420
 kako ga ubrzati 69
 opomena, zašto je upućena 228
 priprema 325
 vjeruju u drugi dolazak, dvije sku-
 pine 406
- Društvene, prednosti 338,339,352,353
 zla, jedini lijek 254
- Duga, oko Božjeg prijestolja 148,386
- Dužnici, postupanje 247
- EGIPAT, Izraelci u 286
- FARAON, kako je otvrdnuo 84,85
 Farizeji, Kristovo djelo za 369
 odbacivanje istine 59
- Fiziologija 347,348
- GALILEJA, jezero, mjesto Isusovog pou-
 cavanja 33,34
- Galilejci, pobijeni u Hramu 212,213
- Genezaretska ravnic, mjesto uspored-
 be o sijaču 34
- Glas, kultura 102,335
- Glazba 299,301
- Gostoljublje, po Mojsijevim riječima
 220
- Gorušično sjeme, usporedba 76
- Govor, talent 335-339
- Gradski život 54,55
- Gradanska vlast u službi Crkve 73,74,
 248,249
- Gradanski sukobi 253,254
- Grijeh, bez opravdanja 316
 posljedice gajenja 279
- Gundanje 363
- HEBREJSKI narod, Božja namjera osu-
 jećena 214,215,268,269,290-296
 Božja namjera s 220,221,229,284-
 290
 i Samarijanci 380,381
 isključivost 185,219
 ljubav prema svijetu 366
 odanost tradicijama i ceremonijama
 34,35,38,39,105,292
 poduka 23,24,218,286-288,289,298,
 299
 samopravednost 185,209,294,390,
 400
 sebičnost 291,292
 sudbina 295,296
- Hebrejski sustav, Krist temelj 35,105,
 126
 za naše proučavanje 133
- Hebrejski učitelji, lažni pastiri 185,186,
 192
- ljubav prema razmetanju 297,298
 protivljenje Kristu 22,185,186,273-
 276,293-295,304,305
 samopravednost 276
 sebičnost 292,293
 zamjena božanskog nauka ljudskim
 18,35,38,39,105,110,292,304
- Henok 332
- Hitrina 344
- Hram, čišćenje 273
 kula u vinogradu 288
- Hvaliti Boga 129,162,298-300,338,420
 uskraćivanje hvale 383
- Hvaliti čovjeka 161,162
- ILUSTRACIJE, Isus se njima služio 17-
 22
- Imanje, prijenos 253
- Inkarnacija 17
- Intelektualna živahnost, poslušnošću
 Božjem zakonu 288,346
- Isključivost 353
- Ivan Krstitelj 274,276,277
- Izgubljena ovca, usporedba, prilika 185,
 186

ovaj svijet 190,191
 Izgubljeni novčić, usporedba 192-196
 Izgubljeni sin, usporedba 198
 Izlječenje 419
 Izrael, iz Egipta do Kanaana 286,287
 kraljevstvo 290
 trebao biti učitelj Evanđelja 290
vidi Hebrejski narod

JEDNOSTAVNOST, pri odgajanju djece
 83,84

u evanđeoskom radu 231,232

Jeruzalem, razoren 295,296

Jezik 336

Josip, Kristov predstavnik 286

Jošua, sin Josadakov, i anđeo 166-170

Juda, Kristovo postupanje prema Judi
 73

KAJIN i Abel, žrtve 152

Karakter, Božja procjena 403

izgradnja 331,332

je snaga 340,341

okušan u malim djelima 355-360

pojedinačna odgovornost za karakter
 411,412

preobraženje 97-102,114,133,134,

163,250,266,311,342,419,420

razvoj uz pomoć kršćanskog rada

330,342,353,354,361

treba biti savršen 330-332

Kasni sati 346

Kaste 386

Knjige izvještaja na Nebu 294,299,361,
 404

Kraljevstvo Božje, hebrejske zamisli 77
 narav i razvoj 76-78

opisano rasteњem sjemena 35

suprotnost zemaljskim kraljevstvima
 76

Kraljevstvo Izraelovo, prostranstvo 290

Kraljevstva ovoga svijeta, pobjeđuju si-
 lom 77

Krist, božanska narav 17,33,36,38,169,
 244

čuda izlječenja 33,34,273

dijete 83,345

drvodjelja 345

kao Stvoritelj 18

metode 77,338,418

Njegova ljubav 118, *vidi* Ljubav

Njegovi slušatelji 19,21,22,76,95,
 185,186,219,273,338

otkriven preko Crkve 285,286,296

progonstvo 171,293-295

rizik 196

Sudac 74

temelj hebrejskog uređenja 34,126,
 127,290

tuga nad Jeruzalemom 302

u ljudskoj naravi 136,129

u prirodi 81

učitelj 17-27,35,40,43,124,127,186,
 192,273,288,338,368,369,377-380

umro bi za jednu jedinu dušu 187
 vjernost Božjem zakonu 171,282,

304,311,312

voda i učitelj Izraela 23,24,287,288

zajedništvo s Njim 129

Zastupnik 148,156,168,169

zrno biseri 115

vidi i Žrtva

Kriticizam, Biblije 38-40

plod samopravednosti 151,210

pokajanih grešnika 190,210

propovijedanja Evanđelja i propo-
 vjednika 43-46

Kršćanski rad, 279,281-283,300,303

korist 58,68,69,353,354,361,373,
 374, 388,389

motivacija 48-50,283,349,402,403

nesposobnost za kršćanski rad 365
 prilike 191,193-197,229-236,339,

343,344,370-375,386,387

priprema 333-335,354

taktičnost 339, *vidi* Pogreške

zanemarivanje 279,280,291,292,
 303,304,355,362

Kršćanski rast 65-67,78

Kršćansko iskustvo, odnos 125,298-
 300,338,339

Kuhanje 359

Kušnje, naš pomoćnik u kušnjama 155

Kvasac, usporedba, dvostruko značenje
 95,96

LAKOMOST, 253,254,267,318

je smrt 259

Laskanje 161,162

Lazar iz Betanije, uskršnuće 265

Lažna braća 122

Lice, uljepšano 102

Liječnik, sposobnost od Boga 349

Lijenost 343,345,346,352,353,364,365

IJILJANI, misliti o njima 19

Ljubav, istinska 101,258,384,385

u službi i žrtvovanju 49

- prema braći 144
 plod oprosta 210,211,251
 pobuda za poslušnost 209,283
 u evanđeoskom radu 235,284
 kvalifikacija za Nebo 158
 ljubiti Boga umom 333
- Ljubav, Božja, Kristova ljubav prema
 grešnicima 118,157,185-197,387
 ne može opravdati grijeh 316
 prema grešnicima 186,187,194,204,
 222,223,233,234,386,388
 prema svojem narodu 142,165,166
 ,175,176,298
 prethodi pokajanju 189,202
- Ljubazne pobude i osjećaji, odgovor-
 nost za njih 352,353
- Ljubitelji zadovoljstava 54,55,270
- Ljulj, usporedba 70-75
- MALE stvari, darežljivost u 383
 primjer Daniela i Isusa 356,357
 vjernost 355,356,360
- Manualni rad 334
 Kristov primjer 345,348,349
 Božji suradnici u radu 349,350,359,
 360
- Mesija, hebrejsko očekivanje 35,76,77
- Milost Božja, sredstvo obraćenja 96,97
 naša jedina nada 250
- Misionarsko djelo, kod kuće 196
 među mladima i djecom 345
- Mojsije, u rasjelini stijene 162
- Molitva 129,168,169,171-175
 bogataša Abrahamu 264
 farizeja i carinika 150-152
 Kristova za Petra 156
 Kristove pouke o molitvi 81,140,
 150,164
 Njegov primjer 139,140
 nauk 142
 odgovori na molitvu 61,143,174,
 205,206
 razbojnika na križu 264
 svakidašnja 341
- Svetim Duhom 147
 tajna 149
 tražiti da bismo dali 88-91
 ustrajnost 143,172-175
 uvjeti 143
 uz proučavanje Biblije 113
 za izbavljenje od Sotonine sile 166,
 168,169
 za mudrost i sposobnost 146
 za zalutale 250
- Mrtvi, hebrejska shvaćanja o stanju
 mrtvih 263
 stanje 270
- NAGRADA, Bog uživa u nagradi 361
 milošću, a ne zaslugom 397,401-404
 pravednih 179,180,361,373-375,388,
 389,395-397
- Nauk, biblijski 107,125,126
 Krist ga podučavao 38,39,127,128
 Krist u starozavjetnom biblijskom
 nauku 34,35,39,126-128
- Navike, oblikovanje 356
 sila zla 281
- Nemarnost 247,280
- Nepovjerenje, u sebe 155,160,161
- Nevjernički pisci 41,108
- Nevolje, koristi od nevolja 47,48,61,
 143,175
 svrha 213,214
 židovske zamisli o nevoljama 213
- Nezahvalnost 198-201,291,292,302
- Neznabošci, Božja namjera s 286,289,
 290,418
 djelo Svetoga Duha među neznaboš-
 cima 385,386
- Noino i naše vrijeme 178,179,228
- Nositelji svjetla 414-421
- Novac, uporaba 256,261,262,266,351,
 352,370-372
 darovi, ali ne umjesto kršćanskog
 rada 343
- OBEĆANJA, Božji uvjeti za 143-145
- Obitelj, odgovornost za duše u obite-
 lji 194,195,224,225
 simbol 290
- Obličje Božje, u ljudskoj duši 194
- Obraćenje 96-99, 163
 djelo Biblije prilikom obraćenja 100
 površno 47,48
- Obrazovanje, duhovno, umno, fizičko
 330,334,336,344,345,348,349,
 353-355,359,360
 posljedice 114,131-133,333,334,
 341,342,418,419
 u vječnosti 134,332
 više 22-27,108,285-290,299,334
- Odgovornost, izbjegavanje 363,364
- Odjeća, grijeha, skinuta 168-170,206
 pravednosti 169,170,206,267,299,
 310,311
- Odvojenost od Boga, grešnikova želja
 200

- Ogovaranje 45,46
 Opomena, od Izraela 302-306
 Opravdanje djelima, hebrejski nauk 209,390,400
 Oprost, neograničen 243-245
 posljedice primanja oprosta 251
 Optuživanje, djelo Sotone 166-168,190,341
 plod samopravednosti 151,210
 Osobni naponi, u kršćanskom radu 57,58,197,229,300,301,343,386,387
 Osveta 171,172
 Otac, Bog 141,142,388
 Njegovo pravo na službu 282,283
 Otkrivenje, trebamo ga proučavati 133
 Otkupljenje, nauk o vječnosti 134
 plan, još se ostvaruje 127-134
 svrha 162,163,266
 svi blagoslovi preko otkupljenja 301,302,326,362
 Otpadnici, Kristov poziv 218
 Ozbilnost u kršćanskom životu 280
 Ozračje, duhovno 298,339,419
- PASTIR, dobri 186-191
 Pavao, zadatak 36
 Petar, o nagradi 395
 pad i podizanje 152-156
 pitanje o oprost 243
 Pilat, pokolj hodočasnika 213
 svjedočenje za Krista 294
 Pjevanje, Izraelci 298,299
 na Nebu 197,207
 Plodovi karaktera 61,67,68,285,289,296,297,301,306,385,386
 Pokajanje, hebrejske zamisli o pokajanju 189
 izvor 202
 njime se ne može steći spasenje 189
 Pokvarena komunikacija 337
 Pomirenje s braćom 144
 Poniznost 402,404
 nije nemarnost 363
 promatranjem Krista 159,160
 Poraz pretvoren u pobjedu 331,332
 Poslovi, i vjera 26,27,51,52,101,343,349,350,359,360
 marljivost u 343
 Poslovni ljudi kao radnici za Krista 350
 obrazovanje i priprema 350
 Poslušnost, blagoslov 287-290,305
 Božjem zakonu 247
 Božji zahtjev za 284,296,301,302
 dokaz obraćenja 313
 Kristov primjer 282
 kušnja karaktera 283
 objavljena u prirodi 81,82
 pobude za 283
 spasenja 117,142-145
 uvjet za razumijevanje istine 112
 Posljednji dani 79,269
 opasnosti u 170,171,228,414,415
 Posrnuli, Božji primjer, prema Sotoni 72
 kako postupati s njima 71,72,248-251,337,386-388
 Kristov primjer, prema čovjeku 73,185-197
 Sotonin posao da ih obeshrabri 190
 zanemarivanje i kritiziranje 190-192
vidi Ljubav
 Posvećenje 36,37,48,49,58,101,116-118,142,143,159,160,163,223,312,350,359,360,384,393,394,395,402,403,419,420
 Danielov primjer 350
 djelo cijelog života 65,66
 kušnja 283
 Poučavanje usporedbama, popularnost 21
 utjelovljenje primjer 17
 Pozornost, kako je zadobiti 338
 Pravednost, Božji zakon mjerilo pravednosti 314
 dar Božji 310,311
 definirana 312
 odjeca pravednosti 169,170,206,267,299,310,311
 Prijatelj, koji je došao u pola noći, usporedba 139
 Prilike, posljedice zanemarivanja 292,293,302,303,360
 Primjer, sila 304,339,340,383
 Priroda, nesposobnost čovjeka da je tu-mači 107
 pouke 17-24,33,62-65,80-88,107,125,126,289,302
 zakoni i Božji zakoni 305,347,348
 Priznati grijeh 144,151,152,158,160,202,204
 kako trebamo primiti 249,250
 Priznati Krista 124,125,262
 Prognanici iz društva, Kristov rad za 185,186,233,234,388
 Progonstvo 74
 kako se suočiti 172,173
 Kristovo 171

- Njegovih sljedbenika 171,172,177-179,308
- Propovijedanje Evanđelja, Hebrejima 222,229,287,308
- izvor snage propovjednika Evanđelja 130,131
- okuplja i dobre i zle 122
- opasno ga je odbiti 237
- posljednji poziv 237
- potreba svijeta 254
- poziv Evanđelja, zašto je odbijen 222-225
- preko patrijarha 126
- teme 40
- upozorava na drugi dolazak 226-228
- za sve 228-235
- Propovijedi, moderne, bez sile 40
- Proročanstva, važnost proučavanja 133
- RABINI, naučavanja, suprotna Kristovima 38,39
- vidi* Hebrejski učitelji
- Rad u kući 344,359
- Radnici, dužnost, odreći se svega 37
- istočni običaj unajmljivanja 396
- izvori 148,149,197
- Kristov primjer 233,254,326,331,338,339,345,348,349,357,358
- kvalifikacije 398,402,40
- moćnosti koje stoje pred radnicima 333
- poslovni ljudi kao radnici 350,351
- siromašnima i prognanima 232-236
- trebaju imati imaju praktično iskustvo s Riječju 43
- trebaju propovijedati riječ 39-41
- u skromnom životu 234,235
- usporedba 390
- višim slojevima 229-232
- za Krista 124,125,191,301,325-328,342,343,358,417
- zadaća, kod kuće 194-196
- Radost 290
- Krist izvor 162
- nemoguća sebičnima 364
- radost u Gospodinu 361,403
- Rastenje u kršćanskom iskustvu 65,66
- Ratarski rad, pruža duhovnu pouku 26,27,33,50,51,56,57,63-68,87,88,289
- Razgovor 102,125,161,162,196,299,300,336-339,341,342,363
- Kristov primjer 336,338,339
- otkriva poteškoće 146
- Razmetanje, na bogoslužju 297,298
- Razmišljanje 59,60
- Red, i metoda 344
- Riječi, Krist ih je dobio od Boga 139
- anđeli ih biraju za nas 149,341,342
- Roditelji, ljubavi prema dobitku 53
- opasnosti ohrabriranja nevjernosti djece 45,46
- prema učicima 54,55
- Roditelji i učitelji, dužnosti prema djeci, trebaju hrabriti jednostavnost i skromnost 83,84
- korištenje vremena 345
- odgovornost 195,224,225
- postupni razvoj 82-84
- učiti pravim navikama u jeziku 337,338
- Rodoslovlje, duhovno 268
- SAMARIJANAC, dobri, usporedba 376
- prikazuje Krista 381
- Samodovoljnost, farizeja 150,158
- opasnost od gajenja samodovoljnosti 155
- Petrova 152
- tvrdnja "Ja sam spašen" 155
- Samokontrola 108,334,335
- Samopoznavanje 158
- kako ga steći 159,160
- Samorazvoj, prva dužnost 329,330
- Samouzvišenje, Hebreja 294
- Savjest, gušenje 84,85
- sloboda 77
- Savršenstvo 420
- tjelesno, umno, moralno 330-333,336,349,358
- za sve 315,316
- Sebičnost, prekršaj Zakona 392
- uskraćuje Nebo 364,365,388,389,413
- Sijač, istine, Krist 33-35,70
- evanđeoski radnici 36,37,63
- usporedba 33
- vjera 64,65
- zablude, Sotona 37,71
- Sila, Evanđelje se njome ne služi 74,235
- Sinovi Božji, Krist naš uzor 282,283
- Siroćad 386,387
- Sirofeničanka, vjera 175
- Siromašni i napaćeni, Božja skrb za njih 256,370
- dužnosti prema njima 247,248,261,262,268,417,418
- zanemarivanje 371,382,383

- Siromaštvo i patnje, zašto su dopuštene 388,389
- Sjeme, Božja riječ 37-43
Božja sila u rastu sjemena 63
raste potajno, usporedba 62
sijanje, pouke iz 80-88
- Skepticizam, uzroci 44-46,340,341
- Sluga, nezahvalni 245
- Slušatelji, kamenito tlo 46-50
kraj puta 43-46
trnovito tlo 50-56
- Služba Evandjelja, izvor sile 63-65
siromašnima i napaćenima 373,388
potpora 300
tijelu, prethodi službi duši 233,338,
339,389
- Služba, zakon života 300,301,326,363
zemaljska priprema za nebesku službu 362,363
Kristov primjer 282,326,338,339,
345,348,349,357,358
radosna 364
pobuda za službu 49
- Služenje sebi 201,270,364,365
Crkve i svijeta danas 302-304
Izraela 290-293,303
- Smrt sebi, opisana smrću sjemena 86,87
- Smokva, drvo, usporedba 212
- Snaga, talent 348
- Sotona, autor sumnje 108
kriticisma i optuživanja 45,190,296,
341
kušniji i obeshrabrenja 156,167-169
pomagači 45,46,280,341
odbrana protiv Sotone 168,169,172,
173,178,179
postojanje, zašto je produženo 72
u posljednje dane 171,172,178
- Spasenje, dar, ali kupljen 116,117
- Spoznaja Boga, izvor naše sile 354
- Stariji brat, u usporedbi o izgubljenom
sinu 207-209
- Strah, istinski 161
- Strpljivost 60,61
- Stvaranje, Božja namjera sa 290
- Subota, i pouke iz prirode, 25,26
- Sučut 244,245,385-388
- Sud 178,179
istražni 310,312
opisan žetvom 74,75
- Sudac, nepravedni, usporedba 164
suprotnost Bogu 165
- Sudovi, građanski, nepravda na sudovima 171
pozivanje na sudove 248,249
- Suđenje bližnjima 71,72
- Sukobi, Krist ih je izbjegavao 377,379
treba ih izbjegavati 40
- Sumnja u Božju riječ 108
- Suradnja Boga i čovjeka 82,279,282,
283,349,350,361,403
uvjeta 350
- Svadbena, gozba, uspoređena s velikom
večeri 307,308
povorka, na Istoku 405,406
- Svadbenu ruho 309-312
- Sveti Duh 56,70
darovi 327
djelovanje Svetog Duha zabilježeno
361
grijež protiv Svetoga Duha 56,218,
236,237,281
i evangeosko djelo 149,328
i preobraženje karaktera 419,420
i učenje preko prirode 24
izlivanje 121,327
među neznabošcima 385
molitva za Svetog Duha i preko Nje-
ga 147
odgovara na želje srca 206
plod 61,68,69,385
ponovit će se 121
pri stvaranju 415
pri obraćenju 96,408,411
tumač Biblije 36,59,110,113,127,
131,132,408
u Riječi 132
udahnut Kristu 139
ulje kao simbol 407
- Svetište, hebrejsko, Krist arhitekt 349
- Svetkovina, sveta, značenje za Hebreje
219-221
- Svetost 48,49
ne veliča se 159,160
- Svjedočenje za Krista 125,262
- Svjetlo, Krist 416,417
naše veće od Izraelovog 317
svi ga dobivaju dovoljno 265,266
u dobrim djelima 415-417
- ŠTEDLJIVOST 334,352
- TAJNE Evandjelja 128,129
- Talenti, darovi Duha 327,328
neupotrijebljeni, propadaju 364,365
prirodne i stečene sposobnosti 328-
353
umnoženi upotrebom 353

- upotreba 329
 usporedba 325
 vraćeni 360
 Tama svijeta, neshvaćanje Boga 415
 Teorija, bez prakse 215,278,279,292,
 294,303,304,383
 Teret zemlji 216
 Tradicija 34,35,38,39,105,111
 Tražitelji istine 116
 Trenuci, vrijednost 342-344
 Tuga i žalost, uzroci 162
 UČENICI Kristovi 393-395
 Učitelj zakona, ispituje Isusa 377
 mladi, Isus ga iskušava 390-393
 poziv 248,249
 Uhode, oko Krista 22
 Ukor, dužnost 248,249
 Kristov 192
 u ljubavi 337
 Ulje, simbol Svetoga Duha 407
 Umna vježba 332-335,344
 Uništenje, Jeruzalema 213,269,295,
 296,309
 pri kraju svijeta 179
 u Noine dane 178
 za Boga neobičan posao 123,190
 zlih 75,84,85,123
 Upravitelj, nepravedni, namjera 368,
 369
 usporedba 366
 Upraviteljska služba 256,261-263,266,
 268,269,361,369-375
 Uskrснуće, ilustracija 87
 zlih 270
 Uslužnost 102,336
 Usporedbe, farizeji ih razumiju 35,192
 Kristove, izvor 20-22
 vrijednost 24,80-88
 Utjecaj, imaju svi 339,340
 Kristov 339
 opisan žetvom 85
 sila 224,304
 Uzimanje, načelo Sotoninog kraljevstva
 259
 Uzrok i posljedica, odnos pokazan u
 prirodi 84
 VEČERA, usporedba 219
 Velikodušnost, u sijanju sjemena 85,86
 Vinograd, Gospodnji 214-216,282,284,
 285,296,298,301
 usporedba 284
 Vjera 158,172,358,360
 i Božja obećanja 205,206
 i djela 312
 i ljubav 404
 pri proučavanu Biblije 59,112,113
 u molitvi 145-149
 u prirodnom i duhovnom sijanju 64,
 65
 žene Sirofeničanke 175
 Vjernost 402-404
 Vrijeme, milosti, ne nakon smrti 123,
 260,263,270,271,319
 upotreba 342-346, 373
 Vrt srca 87,88
 ZABAVA 53-55,334
 Zaboravnost, grijeh 358,359
 Zahvalnost 299,300
 Zajedništvo s Kristom 361,373,374,
 388,413
 Zakidanje Boga 266,371,372,383
 Zakon, blagoslovi poslušnima 288-290
 i Evanđelje 128
 i proroci 39,127,128,265
 ispunjava se ljubavlju 283,377-379,
 381,382,384,385,392
 Krist ga je poštovao 171,282,304,
 311,312
 moralni i fizički, nepoštovanje 108,
 109,291,305
 poštovan u Kristu 378
 potisnut u stranu od današnjih uči-
 telja 305
 potisnut u stranu od hebrejskih uči-
 telja 278,292,304
 utvrđen Njegovom smrću 314
 uvjet za vječni život 377,391
 Zdravlje 346
 poslušnošću Božjem zakonu 288
 ŽETVA, duhovna pouka iz 84,85
 Žrtva, Kristova 36,49,120,191,196,326,
 381,382,393
 Žrtvovanje, ispit ljubavi 49
 Kristov primjer 282
 opisano sijanjem sjemena 86,87
 samoga sebe 259

Sadržaj

<i>Predgovor</i>	5
Usporedbe kao način poučavanja	7
“Izide sijač da sije”	14
“Najprije donosi stabljiku, zatim klas”	35
Ljulj	40
“Slično gorušičnom zrnu”	44
Druge pouke od sijanja sjemena	48
“Kraljevstvo je nebesko slično kvascu”	56
Skriveno blago	63
Dragocjeno zrno bisera	73
Mreža	78
Novo i staro	80
Tražiti da bismo dali	88
Dva molitelja	97
Zar Bog neće svoje obraniti	107
“Ovaj prima grešnike”	119
“Izgubljen i naden”	130
“Ostavi je još ovu godinu”	140
“Izidi na putove i među ograde”	145
Mjera opraštanja	160
Dobitak koji postaje gubitak	167
Nepremostiva provalija premoštena	172
Govoriti i činiti	182
Gospodnji vinograd	191

Bez svadbenog ruha	209
Talenti	218
“Stecite sebi prijatelje lažnim bogatstvom”	250
“Tko je moj bližnji?”	257
Nagrada milosti	268
“U susret zaručniku”	280
<i>Biblijski navodi</i>	291
<i>Opće kazalo</i>	295